

Banca
Națională
a Moldovei

RAPORT ASUPRA STABILITĂȚII FINANCIARE 2025

CUPRINS

LISTA ABREVIERILOR	3
SINTEZĂ.....	4
1. CONTEXTUL ECONOMIC ȘI REAL.....	6
1.1. Evoluții și riscuri macroeconomice.....	6
1.2. Sectorul imobiliar	20
1.3. Îndatorarea sectorului privat	23
1.4. Bilanțurile sectoriale și conturile financiare.....	35
1.5. Structura sistemului financiar	42
2. RISCURILE SECTORULUI BANCAR.....	44
2.1. Sectorul bancar.....	44
2.2. Riscul de credit	48
2.3. Riscul de lichiditate	55
2.4. Riscul de piață	61
2.5. Riscul de contagiune.....	68
2.6. Riscul climatic.....	71
2.7. Riscul aferent tehnologiilor informaționale și comunicațiilor	76
3. RISCURILE SECTORULUI NEBANCAR.....	78
3.1. Sectorul de creditare nebanară	78
3.2. Sectorul asigurărilor	83
3.3. Prestatorii de servicii de plată nebanari	86
4. INSTRUMENTE ȘI MĂSURI MACROPRUDENȚIALE	88
4.1. Instrumentele macroprudențiale ale BNM	88
4.2. Activitatea Comitetului Național de Stabilitate Financiară.....	92
5. EVOLUȚII RECENTE ȘI PERSPECTIVE	93
5.1. Reglementări de consolidare a cadrului de stabilitate financiară.....	93
5.2. Garantarea depozitelor din sectorul bancar și fondul de rezoluție bancară	99

LISTA ABREVIERILOR

AEÎ	Asociație de economii și împrumut	O-SII	Societate de importanță sistemică
ASF	Finanțare stabilă disponibilă	OS	Obligațiuni de stat
BIC	Birourile istoriilor de credit	PIB	Produsul intern brut
BNM	Banca Națională a Moldovei	p.p.	puncte procentuale
BNS	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova	PNR	Rata neutră pozitivă
BT	Bonuri de trezorerie	PSP	Prestatori de servicii de plată
CBN	Certificatele Băncii Naționale a Moldovei	RCG	Raportul dintre credit și garanție
CCyB	Amortizorul anticiclic de capital	RM	Republica Moldova
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare	ROA	Rentabilitatea activelor
CNSF	Comitetul Național de Stabilitate Financiară	ROE	Rentabilitatea capitalului
CRE	Clădiri nerezidențiale	RPPI	Indicele prețului bunurilor imobile rezidențiale
DST	Drepturi speciale de tragere	RRE	Clădiri rezidențiale
EUR	Euro	RSDV	Raportul dintre serviciul datoriei și venit
f.a.p.	față de anul precedent	RSF	Finanțare stabilă necesară
FGDSB	Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar	sc. dr.	scala dreaptă
FMI	Fondul Monetar Internațional	SUA	Statele Unite ale Americii
HCE	Hotărârea Comitetului executiv	TIC	Tehnologii informaționale și comunicațiile
IFN	Instituții financiare nebankare	UE	Uniunea Europeană
IFRS	Standardul Internațional de Raportare Financiară	USD	Dolarul SUA
IHH	Indicele Herfindahl-Hirschman	VMS	Valori mobiliare de stat
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii		
IPC	Indicele prețurilor de consum		
LCR	Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate		
MDED	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		
MDL	Leul moldovenesc		
MF	Ministerul Finanțelor		
m.p.	metri pătrați		
NPL	Credite neperformante		
NSFR	Indicatorul de finanțare stabilă netă		
OCN	Organizație de creditare nebankară		
OPEC	Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol		

SINTEZĂ

Anul 2025 a fost marcat de o redresare economică moderată, dar încă insuficientă pentru compensarea integrală a șocurilor din anii precedenți. Economia RM a crescut cu 2,4 la sută, pe fondul menținerii incertitudinilor externe, al presiunilor geopolitice și al vulnerabilității față de condițiile climaterice. Inflația medie anuală a constituit 7,8 la sută și s-a menținut peste limita superioară a coridorului țintit de BNM, fiind influențată, în special, de tarifele la energie și de prețurile la produsele alimentare. Totodată, sectorul extern și structura datoriei publice au rămas surse relevante de vulnerabilitate, inclusiv prin adâncirea deficitului contului curent, creșterea datoriei de stat și menținerea unei ponderi ridicate a instrumentelor de datorie pe termen scurt.

În pofida acestor condiții, sistemul financiar național și-a păstrat capacitatea de a susține economia și a continuat să se extindă. Activele sistemului financiar au ajuns la 218,2 mld. MDL, echivalentul a 61,7 la sută din PIB, iar sectorul bancar a rămas componenta dominantă, deținând 87,1 la sută din activele totale. Sectorul bancar a demonstrat un nivel adecvat de reziliență, menținând indicatori prudențiali superiori cerințelor reglementate și o performanță financiară solidă. Activele bancare au crescut cu 11,6 la sută, iar profitul agregat al băncilor s-a majorat cu 23,6 la sută, fiind susținut, preponderent, de veniturile din dobânzi aferente creditării și plasamentelor în valori mobiliare de stat. Indicatorii de rentabilitate au revenit pe o traiectorie ascendentă, iar indicele general de vulnerabilitate al sectorului bancar s-a menținut sub pragul de vulnerabilitate.

Creditarea a reprezentat una dintre evoluțiile centrale ale anului 2025. Portofoliul de credite bancare a crescut cu 26,7 la sută, iar expansiunea a fost susținută atât de finanțarea societăților, cât și de creditarea populației. Segmentul persoanelor fizice a avut o dinamică deosebit de rapidă, soldul

creditelor acordate acestei categorii crescând cu 35,0 la sută. Această evoluție a susținut intermedierea financiară, dar a adus și o reconfigurare a riscului de credit. La nivel agregat, riscul de credit a rămas gestionabil, însă presiunile s-au deplasat mai vizibil spre segmentul retail, în special spre creditarea imobiliară. În același timp, creditarea societăților nefinanciare s-a intensificat, iar calitatea portofoliului acestora s-a îmbunătățit.

Poziția de lichiditate a sectorului bancar a rămas confortabilă. Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate s-a situat la 296,2 la sută, iar indicatorul de finanțare stabilă netă a depășit semnificativ nivelul minim reglementat. Testele la stres nu au identificat probleme de lichiditate în scenariile de bază, deși în scenariile severe sensibilitățile sunt mai pronunțate pe componentele în valută. Riscul de piață a fost influențat de creșterea ratelor dobânzilor, de atractivitatea valorilor mobiliare de stat și de presiunile valutare moderate. Schimbarea monedei de referință pentru cursul oficial al MDL din USD în EUR a reflectat creșterea rolului EUR în relațiile economice ale RM.

Riscurile din sectorul financiar nebancar au rămas, în ansamblu, limitate pentru stabilitatea financiară, dar unele vulnerabilități necesită atenție. Sectorul de creditare nebancară a continuat să crească și să se consolideze, însă rămâne caracterizat de o concentrare ridicată, o calitate mai scăzută a portofoliului comparativ cu sectorul bancar și de o dependență semnificativă de finanțarea în valută de la nerezidenți. Sectorul asigurărilor și-a majorat activele și volumul activității, dar profitabilitatea s-a redus puternic în contextul liberalizării pieței și al creșterii mai rapide a despăgubirilor față de primele subscrise. Prestatorii de servicii de plată nebancari și-au consolidat rolul în procesarea plăților, însă piața rămâne puternic concentrată.

Riscurile emergente au căpătat o relevanță sporită. Riscurile climatice sunt tot mai importante pentru economie și pentru sistemul financiar, atât prin riscuri fizice, în special secetă și fenomene meteo extreme, cât și prin riscuri de tranziție. Instituțiile financiare manifestă un nivel ridicat de conștientizare, dar integrarea efectivă a riscurilor climatice în guvernanță, raportarea și administrarea riscurilor rămân într-o etapă incipientă. Totodată, digitalizarea accelerată a serviciilor bancare a amplificat expunerea la riscuri aferente TIC, inclusiv atacuri cibernetice, dependență de furnizori terți și necesitatea consolidării planurilor de continuitate.

În plan macroprudențial, BNM a menținut instrumentele orientate spre consolidarea rezilienței sectorului bancar și limitarea îndatorării excesive a populației. Cerințele privind amortizorul de conservare a capitalului și amortizorul de risc sistemic au fost menținute, iar dinamica creditării a determinat stabilirea și majorarea graduală a amortizorului anticiclic de capital pentru anul

2026. Cadrul de creditare responsabilă a fost revizuit pentru armonizarea cerințelor aplicate băncilor și organizațiilor de creditare nebancară. Totodată, a continuat consolidarea cadrului de reglementare, armonizarea cu standardele europene și întărirea mecanismelor de protecție, inclusiv prin dublarea nivelului de acoperire a depozitelor la 200 000 MDL.

În perspectivă, stabilitatea financiară a RM rămâne susținută de capitalizarea, lichiditatea și profitabilitatea sectorului bancar, precum și de aplicarea prudentă a instrumentelor macroprudențiale. Totuși, menținerea rezilienței necesită monitorizarea atentă a creșterii creditării, a riscurilor din segmentul imobiliar și retail, a vulnerabilităților sectorului nebancar, a presiunilor externe, precum și a riscurilor climatice și cibernetice. BNM va continua să urmărească evoluțiile economice și financiare și să ajusteze, la necesitate, instrumentele disponibile pentru prevenirea acumulării riscurilor sistemice și pentru menținerea stabilității financiare.

Notă: Din momentul elaborării raportului, unele date bancare aferente anului 2025 au fost sau urmează a fi modificate ca rezultat al auditului extern. Datele aferente anilor precedenți reprezintă datele finale urmare a auditului extern.

1. CONTEXTUL ECONOMIC ȘI REAL

1.1. Evoluții și riscuri macroeconomice

În 2025, în pofida intensificării tensiunilor comerciale și agravării situației geopolitice, economia globală a avansat cu 3,3 la sută, un rezultat similar celui din anul precedent.

În UE, dinamica economică s-a consolidat. După ce, în 2024, PIB-ul a crescut cu 1,2 la sută, creșterea din 2025 a constituit 1,5 la sută. Performanța a fost determinată de majorarea investițiilor și de creșterea accentuată a exporturilor, datorată anticipărilor privind majorarea tarifelor vamale. Toate statele din UE au înregistrat evoluții ale PIB-ului, iar campioană a fost Irlanda, unde ascensiunea a reprezentat 12,3 la sută. În SUA, creșterea economică a încetinit. PIB-ul s-a majorat cu 2,8 la sută în 2024 și cu 2,1 la sută în 2025. Creșterea consumului a fost principalul factor care a susținut avansul economic.

Dinamica globală a fost favorizată de creșterea cu 4,4 la sută a economiilor emergente și în curs de dezvoltare. În China, majorarea exporturilor a compensat cererea internă moderată, iar, drept urmare, economia a crescut cu 5 la sută. Deși, în contextul războiului din Ucraina, starea finanțelor publice din Ucraina s-a agravat, economia țării a reușit să avanseze cu 2,0 la sută. Chiar și pe fundalul unei constrângeri cronice cauzate de nivelul ridicat al inflației, economia Turciei a înregistrat o creștere stabilă, care a constituit 3,3 la sută în 2024 și 3,5 la sută în 2025.

Din cauza conflictului din Orientul Mijlociu, nivelul de incertitudine privind viitoarea traiectorie a economiei globale este foarte ridicat.

În acest context, prognoza actuală trebuie tratată drept un scenariu de bază. În conformitate cu acesta, în anul 2026, PIB-ul mondial ar putea crește cu 3,1 la sută.

Tabelul 1.1.1. Modificarea anuală a PIB-ului real la principalii parteneri economici ai RM

	2024	2025	2026 p.	2027 p.
Global	3,3%	3,2%	3,1%	3,2%
UE	1,2%	1,5%	1,5%	1,6%
Cehia	1,2%	2,3%	2,0%	2,0%
Germania	-0,5%	0,2%	0,9%	1,5%
Franța	1,1%	0,7%	0,9%	1,2%
Italia	0,7%	0,5%	0,8%	0,6%
Polonia	2,9%	3,2%	3,1%	2,9%
România	0,8%	1,0%	1,4%	2,7%
China	5,0%	5,0%	4,5%	4,0%
Turcia	3,3%	3,5%	3,7%	3,7%
Ucraina	2,9%	2,0%	4,5%	4,8%
SUA	2,8%	2,1%	2,4%	2,0%

Notă: p. - prognoza

Sursa: FMI

În UE se previzionează o creștere cu 1,5 la sută¹. Cea mai rapidă creștere, cu 3,8 la sută, se anticipează în Malta, iar cea mai modestă majorare, cu doar 0,2 la sută, ar putea fi consemnată în Irlanda. Acest avans minor al economiei Irlandei ar reprezenta o corecție a traiectoriei, după creșterea semnificativă din 2025. În SUA, prognozele indică o ușoară accelerare, până la 2,4 la sută, comparativ cu rezultatul din 2025.

În cazul economiilor emergente și în curs de dezvoltare, se preconizează o creștere de 4,2 la sută în 2026. Astfel, în China se prognozează o decelerare, iar avansul economiei a fost estimat la 4,5 la sută. Totodată, se anticipează o accelerare a creșterii PIB-ului în Ucraina, până la 4,5 la sută, și o consolidare a evoluției economice în Turcia, unde majorarea ar putea constitui 3,7 la sută (Tabelul 1.1.1.).

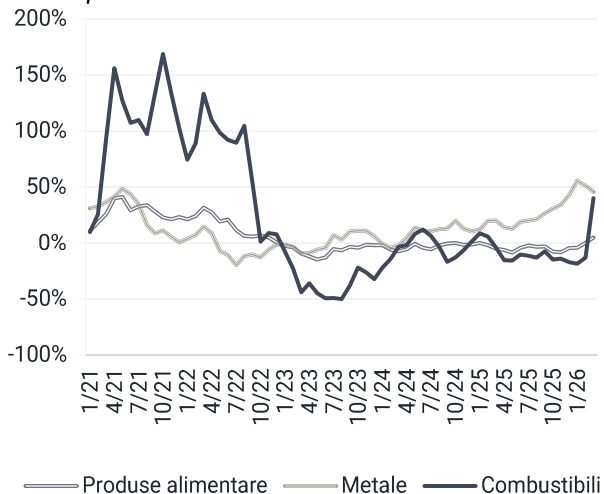
La nivel global, anul 2025 a fost marcat de continuarea tendinței dezinflaționiste. După valul inflaționist din 2022, când prețurile au crescut cu 8,7 la sută, inflația globală s-a redus timp de 3 ani consecutiv și a ajuns la 5,7 la sută în 2025.

Temperarea inflației a fost susținută de scăderea prețurilor la energie, cu 9,3 la sută,

¹ FMI - World economic outlook update: Global economy: Steady amid divergent forces (2026, January)

și la produsele alimentare, cu 4,6 la sută. În 2025, reducerea prețurilor la energie s-a datorat diminuării prețurilor la petrol, cu 15,9 la sută, și la cărbune, cu 18,9 la sută (Figura 1.1.1.).

Figura 1.1.1. Prețurile internaționale la bunurile primare, modificare față de perioada similară a anului precedent

Sursa: FMI, calcule BNM

leținirea petrolului s-a produs în condițiile în care creșterea producției din partea statelor OPEC a depășit reducerea ofertei, determinată de extinderea sancțiunilor asupra exporturilor de combustibili din Rusia și de intensificarea atacurilor ucrainene asupra infrastructurii petroliere ruse. De asemenea, descreșterea cererii globale pentru cărbune, pe fondul reorientării Chinei spre energia regenerabilă și al continuării diminuării utilizării cărbunelui în UE, s-a soldat cu scăderea prețului la acest combustibil. În același timp, prețul la gaz s-a majorat cu 16,2 la sută. În mare parte, această dinamică a fost determinată de evoluțiile care s-au materializat în prima jumătate a anului 2025, pe fondul amplificării tensiunilor din Orientul Mijlociu. Totodată, metalele au înregistrat o scumpire cu 51,3 la sută, determinată de creșterea cererii globale, însoțită de perturbări operaționale în procesul de producție al unor metale, cum ar fi cuprul.

În UE, rata inflației a coborât de la 2,6 la sută în 2024 la 2,4 la sută în 2025. Totuși, disparitățile între statele membre au rămas accentuate. Cea mai rapidă creștere a

prețurilor, cu 7,3 la sută, a fost înregistrată în România, unde în contextul promovării unei politici bugetar-fiscale austere, inflația a fost stimulată și de majorarea impozitelor. La polul opus s-a situat Franța, unde inflația a constituit 1,1 la sută. În SUA, majorarea tarifelor vamale a avut un impact limitat asupra prețurilor interne, iar, drept urmare, rata inflației s-a diminuat de la 3 la sută în 2024 la 2,7 la sută în 2025.

În economiile emergente și în curs de dezvoltare, dinamica inflaționistă a avut traiectorii divergente. În China, pe fondul unei cereri interne precare, prețurile de consum au stagnat în 2025. În Ucraina, inflația a accelerat rapid și s-a majorat de la 6,5 la sută în 2024 la 12,6 la sută în 2025. În Turcia, inflația a rămas la un nivel ridicat, deși s-a înregistrat o anumită ameliorare, iar ritmul de creștere a prețurilor s-a redus de la 58,5 la sută în 2024 la 34,9 la sută în 2025.

Asemenea prognozei privind creșterea economiei globale, anticiparea traiectoriei inflației rămâne o sarcină dificilă în contextul incertitudinilor ridicate, generate de conflictul din Orientul Mijlociu.

Escaladarea conflictului ar putea avea consecințe negative mai severe decât cele deja încorporate în prețurile internaționale ale combustibililor și ar putea genera scumpiri suplimentare. Perturbările suplimentare ale fluxurilor de mărfuri din Golful Persic ar putea avea efecte negative nu doar asupra combustibililor, ci și asupra unei game mai largi de produse integrate în lanțurile comerciale internaționale. De exemplu, reducerea ofertei de îngrășăminte ar putea determina majorarea prețurilor mondiale la produsele alimentare, ceea ce ar putea amplifica anticipațiile inflaționiste.

În scenariul de bază, inflația ar trebui să constituie 2,2 la sută în economiile avansate. În UE, creșterea prețurilor ar trebui să atingă 2,2 la sută.

Totuși, evoluțiile naționale vor fi asimetrice (Tabelul 1.1.2.). Germania și Franța ar cunoaște creșteri ale prețurilor sub 2 la sută, în timp ce România ar avea o inflație sub 7 la

sută, ceea ce ar reflecta efectele majorării impozitelor din 2025. În SUA, rata inflației se prognozează să ajungă la 2,4 la sută.

Tabelul 1.1.2. Rata inflației la principalii parteneri economici ai RM

	2024	2025	2026 p.	2027 p.
Global	6,7%	5,7%	4,2%	3,7%
UE	2,6%	2,4%	2,2%	2,2%
Cehia	2,4%	2,5%	2,3%	2,3%
Germania	2,5%	2,1%	1,8%	2,0%
Franța	2,3%	1,1%	1,5%	1,9%
Italia	1,1%	1,7%	2,0%	2,0%
Polonia	3,7%	3,8%	2,8%	2,7%
România	5,6%	7,3%	6,7%	4,3%
China	0,2%	0,0%	0,7%	1,4%
Turcia	58,5%	34,9%	24,7%	19,5%
Ucraina	6,5%	12,6%	7,6%	5,3%
SUA	3,0%	2,7%	2,4%	2,2%

Notă: p. - prognoza
Sursa: FMI

În economiile emergente și în curs de dezvoltare, anticipările indică o rată a inflației de 4,7 la sută în 2026. În China, se preconizează că inflația va crește de la 0 la sută în 2025 la 0,7 la sută în 2026, pe măsură ce majorarea prețurilor la energie se va transmite treptat în economie. În Ucraina și Turcia, dinamica inflaționistă ar putea să se atenueze. Astfel, în 2026, comparativ cu 2025, inflația ar putea să se reducă de la 12,6 la sută la 7,6 la sută în Ucraina și de la 34,9 la sută la 24,7 la sută în Turcia.

Chiar și în pofida creșterii PIB-ului cu 2,4 la sută în 2025, economia RM nu a reușit să compenseze integral declinul din 2022. Astfel, după o contracție cu 4,6 la sută în 2022, creșterea cumulativă din ultimii trei ani a constituit 3,9 la sută.

Pe fondul contextului internațional nefavorabil, marcat de permanentizarea șocurilor externe, precum și de vulnerabilitatea la condițiile climaterice nefaste, dinamica economiei naționale rămâne afectată. Drept consecință, RM a continuat să se afle într-o fază a ritmurilor lente de creștere economică: 1,2 la sută în 2023, 0,3 la sută în 2024 și 2,4 la sută în 2025.

Informațiile și comunicațiile, agricultura și construcțiile au fost sectoarele care au contribuit cel mai mult la creșterea economică, însă în ramuri importante, precum comerțul, tranzacțiile imobiliare sau transportul și depozitarea au fost înregistrate descreșteri.

În 2025, valoarea adăugată brută a crescut cu 2,5 la sută. La nivel dezagregat, valoarea adăugată brută a crescut cu 12,5 la sută în informații și comunicații, cu 10,7 la sută în agricultură și cu 6,6 la sută în construcții (Tabelul 1.1.3.). În sectoarele care au contribuit negativ la evoluțiile economice s-au înregistrat reduceri ale valorii adăugate: cu câte 7,2 la sută în transport/depozitare și tranzacții imobiliare și cu 2,0 la sută în comerț.

Tabelul 1.1.3. Valoarea adăugată brută pe activități economice, modificare

	2023	2024	2025
Total	2,4%	0,1%	2,5%
Agricultura, silvicultura și pescuit	26,7%	-18,3%	10,7%
Industria prelucrătoare	-10,8%	-4,0%	3,0%
Construcții	-8,4%	3,4%	6,6%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	-5,8%	0,9%	-2,0%
Transport și depozitare	-4,8%	3,3%	-7,2%
Informații și comunicații	10,5%	11,2%	12,5%
Activități financiare și de asigurări	9,6%	6,1%	2,8%
Tranzacții imobiliare	2,9%	-2,7%	-7,2%
Activități profesionale, științifice și tehnice	-4,2%	1,3%	7,2%
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	9,1%	1,2%	5,8%
Învățământ	8,2%	-3,9%	8,8%
Sănătate și asistență socială	11,7%	3,5%	1,8%

Sursa: BNS, calcule BNM

Din perspectiva utilizării, cea mai mare contribuție la majorarea PIB-ului a fost din partea formării brute de capital fix și importului de bunuri și servicii.

Formarea brută de capital fix s-a majorat cu 16,9 la sută. Extinderea activității investiționale a fost susținută atât de sporirea finanțării din surse private cu 17,9 la sută, cât și de creșterea finanțării

provenite din surse bugetare și din fonduri publice cu 16,2 la sută. Consumul gospodăriilor s-a mărit cu 4 la sută și a fost stimulat de sporirea veniturilor salariale. Exportul de mărfuri și servicii s-a majorat cu 4,4 la sută (Tabelul 1.1.4.).

Tabelul 1.1.4. PIB pe componente de cheltuieli, modificare

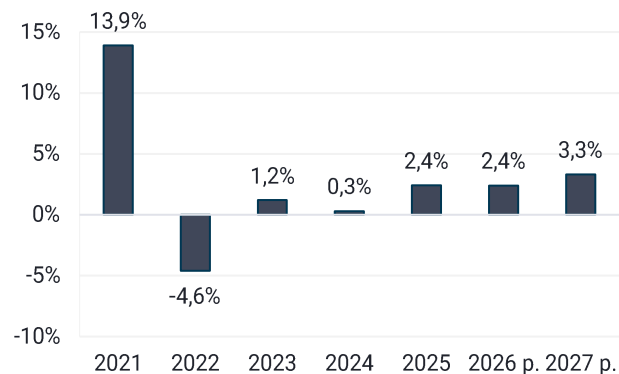
	2021	2022	2023	2024	2025
Consumul final al gospodăriilor	17,3%	-4,7%	-1,6%	2,37%	4,0%
Formarea bruta de capital fix	1,8%	-10,5%	-0,0%	7,96%	16,9%
Export de bunuri și servicii	17,5%	29,6%	4,8%	-4,3%	4,4%
Import de bunuri și servicii	21,2%	18,2%	-5,1%	5,7%	12,6%

Sursa: BNS, calculele BNM

Evoluția exportului a fost susținută de extinderea livrărilor de servicii în afara RM, care au sporit cu 10,6 la sută. În același timp, exportul de bunuri s-a comprimat cu 1,3 la sută. Totodată, importul de mărfuri și servicii s-a mărit cu 12,6 la sută și a depășit ritmul de creștere al exportului. În cazul importurilor, atât importul de servicii, cât și cel de bunuri au înregistrat ritmuri de creștere apropiate.

Se anticipează că în 2026 economia RM ar putea înregistra o creștere a PIB-ului de 2,4 la sută (Figura 1.1.2.).

Figura 1.1.2. Modificarea PIB-ului

Nota: p. - prognoza

Sursa: BNS, MDED

Totuși, incertitudinile contextului internațional și regional ar putea afecta evoluția prognozată.

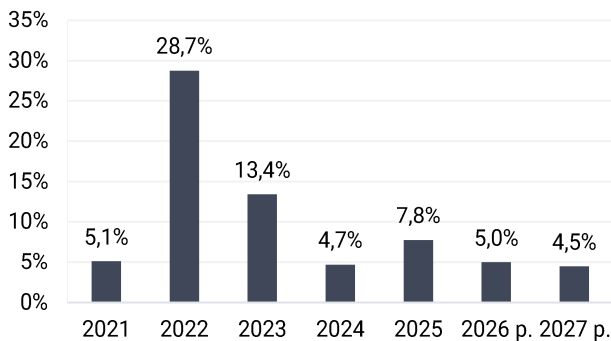
Cel mai important factor care va susține dinamica economică va fi creșterea formării brute de capital fix cu 18,8 la sută.

Extinderea formării de capital va fi susținută de majorarea investițiilor publice, care, conform planificării bugetare pentru 2026, ar spori cu 50,8 la sută în termeni nominali. Exportul de bunuri și servicii ar putea accelera în 2026 comparativ cu 2025 și s-ar mări cu 7,6 la sută. Deși se anticipează creșterea salariului real cu 6,9 la sută, majorarea consumului gospodăriilor va constitui 2,2 la sută.

Anul 2025 a început cu un nivel ridicat al inflației, în ianuarie ritmul de creștere a prețurilor depășind 9 la sută. Deși, pe parcursul anului, dinamica inflaționistă s-a diminuat, rata inflației a rămas peste nivelul maxim de 6,5 la sută al coridorului țintit de BNM.

Din cauza creșterii rapide a prețurilor la începutul anului, inflația medie anuală în 2025 a constituit 7,8 la sută (Figura 1.1.3.).

Figura 1.1.3. Inflația medie anuală

Nota: p. - prognoza

Sursa: BNS, calcule BNM

Creșterea inflației a fost determinată de majorarea tarifelor la gaz, la energia termică și la cea electrică. De asemenea, scumpirea mai pronunțată a legumelor (cu 20,3 la sută) și a fructelor proaspete (cu 26,7 la sută) a cauzat o creștere mai accelerată a prețurilor la produsele alimentare. Pe componentele IPC, s-au înregistrat următoarele creșteri anuale ale prețurilor: mărfuri alimentare – 8,1 la sută, produse nealimentare – 2,7 la sută și servicii – 14,7 la sută.

Conform scenariului de prognoză de la începutul anului 2026, inflația în 2026 ar urma să constituie 5,0 la sută. Totuși, riscurile asociate evoluțiilor externe

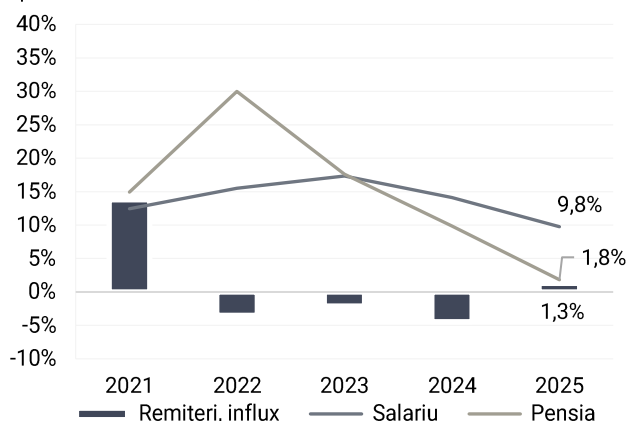
generează incertitudini sporite privind traiectoria inflației.

Conform prognozei, ritmurile de creștere ale prețurilor nu ar trebui să fluctueze semnificativ și urmează să fie apropiate de nivelul de 5,0 la sută. Principala cauză a temperaturii ar trebui să fie baza ridicată de comparație, atestată în 2025, când inflația a cunoscut o evoluție mai accelerată.

În 2025, veniturile populației au crescut în expresie nominală, însă modificările în termeni reali denotă o evoluție ne semnificativă.

Salariul mediu s-a majorat cu 9,8 la sută în prețuri curente și cu 1,9 la sută în termeni reali (Figura 1.1.4.). Pensia medie a înregistrat o creștere cu 1,8 la sută în valori nominale, însă în expresie reală s-a atestat o scădere cu 5,5 la sută.

Figura 1.1.4. Influxul de remiteri, salariul mediu anual, pensia medie anuală, modificare nominală

Notă: calculele privind modificarea influxului de remiteri au fost realizate în baza datelor preluate din bilanța de plăți exprimată în USD

Sursa: BNS (Câștigul salarial și costul forței de muncă; Protecția socială a populației), BNM

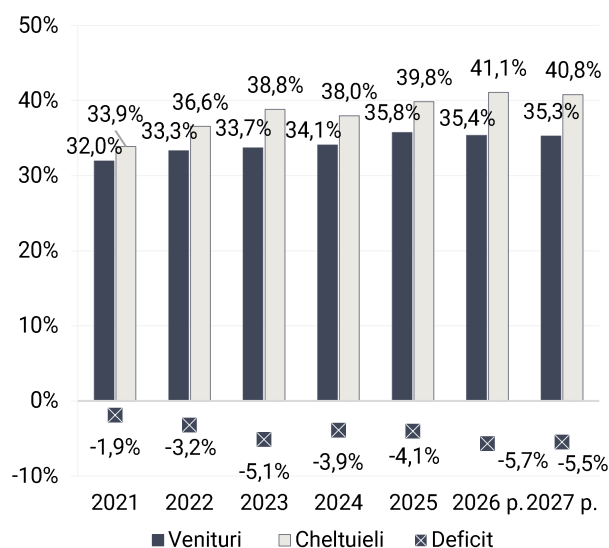
Influxul de remiteri a cunoscut o ușoară creștere, cu 1,3 la sută, fiind astfel întreruptă tendința de scădere consemnată în ultimii trei ani.

Finanțele publice continuă să se situeze în zona deficitelor relativ ridicate, care depășesc nivelul de 2,5 la sută din PIB.

În 2025, veniturile bugetului public național au constituit circa 125,6 mld. MDL, ceea ce reprezintă 35,8 la sută din PIB. Cheltuielile și

activele nefinanciare au însumat 139,86 mld. MDL, sau 39,8 la sută din PIB. În consecință, deficitul bugetar s-a cifrat la 14,3 mld. MDL, echivalent cu 4,1 la sută din PIB. Rezultatul din 2025 este apropiat de deficitul bugetar din 2024, care a reprezentat 3,9 la sută din PIB (12,62 mld. MDL). Așadar, în 2025 deficitul bugetar raportat la PIB s-a majorat cu doar 0,16 puncte procentuale. Cu toate acestea, începând cu anul 2022, deficitul bugetar s-a menținut peste pragul de 2,5 la sută din PIB, prevăzut în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 (Figura 1.1.5.). În proiecțiile bugetare pentru 2026 se estimează că, pe fondul unei creșteri mai accelerate a cheltuielilor decât a veniturilor, deficitul bugetar s-ar putea majora până la 5,7 la sută din PIB (21,5 mld. MDL).

Figura 1.1.5. Veniturile, cheltuielile și deficitul bugetului public național raportate la PIB

Nota: p. - prognoza

Sursa: MF, MDED, calcule BNM

Datoria de stat

La finele anului 2025, s-au înregistrat devieri minore de la limitele anuale stabilite pentru unii indicatori de risc ai datoriei de stat.

La situația din 31.12.2025, valorile indicatorilor de risc și de sustenabilitate ai datoriei de stat s-au încadrat în limitele stabilite, cu excepția la doi indicatori, care au înregistrat abateri nesemnificative de la valoarea stabilită conform Programului

„Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2025-2027)” (Tabelul 1.1.5.).

Tabelul 1.1.5. Parametrii de risc și sustenabilitate aferenți datoriei de stat

	Valori stabilite pentru anul 2025	Valoarea înregistrată la 31.12.2025
Parametrii de risc		
Riscul valutar		
Ponderea datoriei de stat interne (% din total)	min. 35%	39,2%
Ponderea datoriei de stat într-o anumită valută străină (% din total)	max. 50%	41,3%
Riscul de refinanțare		
Ponderea datoriei de stat scadentă în decurs de un an (% din total)	max. 35%	31,8%
Perioada medie de maturitate pentru total datorie de stat (ani)	min. 6	6,8
VMS emise pe piața primară scadente în decurs de un an (% din total)	max. 90%	94,9%
Riscul ratei dobânzii		
Ponderea datoriei de stat cu rata dobânzii variabila (% din total)	max. 50%	58,3%
Parametri de sustenabilitate		
Serviciul datoriei de stat în raport cu veniturile bugetului de stat cu excepția granturilor (%)	max. 10%	5,9%
Ponderea datoriei de stat în PIB (%)	max. 45%	37,6%

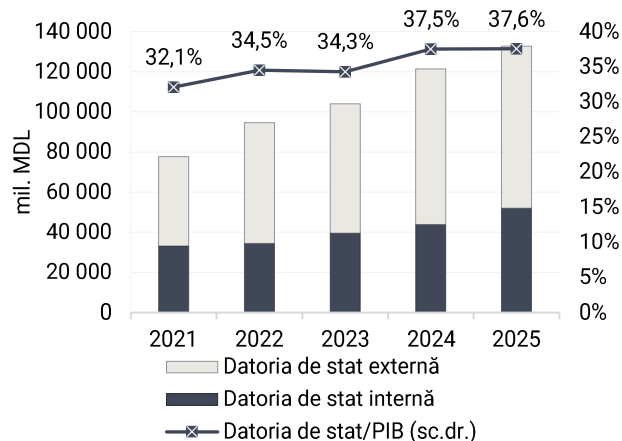
Sursa: MF

În anul 2025, ponderea datoriei de stat în PIB s-a majorat ușor în comparație cu anul precedent, în principal urmare a creșterii mai accentuate a datorie interne.

La situația din 31.12.2025, conform datelor preliminare privind PIB pentru anul 2025, ponderea datoriei de stat în valoarea nominală a PIB-ului, a constituit 37,6 la sută, cu 0,1 puncte procentuale mai mult decât în anul 2024 (Figura 1.1.6.).

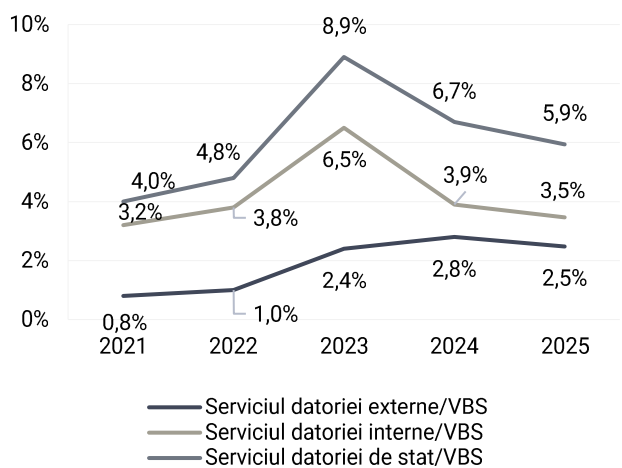
Concomitent, cota serviciului datoriei de stat în veniturile bugetului de stat s-a diminuat cu 0,8 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul anului 2024, înregistrând valoarea de 6,7 la sută (Figura 1.1.7.).

Figura 1.1.6. Datoria de stat

Sursa: MF, calcule BNM

Figura 1.1.7. Serviciul datoriei de stat în raport cu veniturile totale ale bugetului de stat

Sursa: MF, calcule BNM

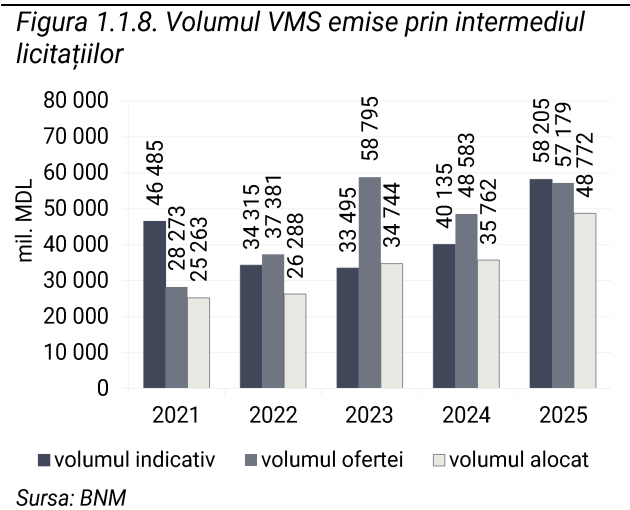
Soldul datoriei de stat la 31 decembrie 2025 a constituit 132 777,0 mil. MDL, majorându-se cu 11 383,0 mil. MDL sau cu 9,4 la sută față de finele anului precedent. Această creștere a fost determinată, în principal, de majorarea datoriei de stat interne cu 8 036,6 mil. MDL la valoarea nominală și a datoriei de stat externe cu 3 349,4 mil. MDL, fiind condiționată de finanțarea netă pozitivă.

Emisiunile de VMS

În 2025 MF a păstrat neschimbate atât scadențele uzuale de titluri oferite spre vânzare, cât și numărul de licitații derulate, dar a majorat gradual pe parcursul anului volumele VMS propuse spre vânzare.

Volumul solicitat de investitori raportat la cel indicativ a fost, preponderent, supraunitar în prima jumătate a anului, după care a devenit profund subunitar și s-a menținut pe acest trend până la finele anului, efect atribuit

inclusiv reducerii progresive a surplusului de lichiditate din sectorul bancar în această perioadă. O tendință similară a înregistrat și raportul dintre volumul indicativ și cel alocat (Figura 1.1.8.). Volumul total al VMS puse în circulație în anul 2025 a atins un nou maxim istoric de 48 771,8 mil. MDL.

Cât privește structura VMS pe scadențe comercializate pe piața secundară, cele mai tranzacționate rămân a fi titlurile cu maturitatea de până la un an.

Investitorii, exprimându-și aversiunea față de risc, au optat pentru VMS cu termenul de circulație până la un an, acestea având cea mai mare pondere în totalul VMS emise (Tabelul 1.1.6.).

Tabelul 1.1.6. Structura VMS după scadență

VMS	2024	2025
BT-91	2,43%	1,61%
BT-182	41,07%	48,17%
BT-364	54,80%	48,86%
OS-2 ani	0,55%	0,26%
OS-3 ani	0,35%	0,18%
OS-5 ani	0,35%	0,05%
OS-7 ani	0,10%	0,45%
OS-10 ani	0,35%	0,42%

Sursa: MF

Ponderea, și așa modestă, a OS în total VMS, a continuat să scadă și în 2025, iar în structura BT s-a majorat ponderea celor de 182 zile din contul diminuării celor de 91 și 364 zile. Astfel, scadența medie a titlurilor emise s-a diminuat de la 306 zile în 2024 la 298 zile în 2025.

Volumul VMS procurat de IFN a atins valori maxime ale ultimilor ani, însă băncile rămân în continuare principalii investitori în VMS.

Atractivitatea relativă ridicată a plasamentelor în VMS a alimentat interesul investitorilor nebancari pentru acestea, fiind ilustrată și de noul avânt, la valori maxime ale ultimilor ani, a volumelor procurate de aceștia pe parcursul anului 2025 – 14 678,8 mil. MDL (aproape dublu față de anul 2024 – 7 790,8 mil. MDL) sau 30,1 la sută din VMS plasate (21,8 la sută în 2024).

Volumul total al tranzacțiilor pe piața secundară pe parcursul anului 2025 a înregistrat o creștere dublă față de anul precedent.

Acesta a însumat 1 080,6 mil. MDL (2024: 539,8 mil. MDL), iar valoarea maximă lunară (195,9 mil. MDL) a fost înregistrată în luna ianuarie. În structura VMS pe scadențe comercializate pe piața secundară, cele mai atractive rămân a fi titlurile cu maturitatea de până la un an, ponderea maximă revenindu-i intervalului de la 92 până la 182 zile (57,1 la sută), urmate de cele cu scadență de la 183 zile la 364 zile (24,4 la sută).

De asemenea, s-a observat o creștere lentă dar fermă a tranzacționării pe segmentul OS, ponderea totală a căror a atins nivelul de 9,4 la sută în anul 2025 (2024: 8,4 la sută).

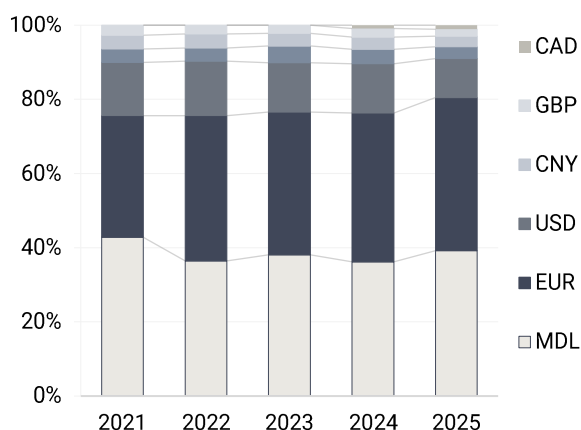
Riscurile aferente datoriei de stat

Riscul valutar este unul dintre principalele riscuri asociate portofoliului datoriei de stat, afectând atât costul, cât și volumul acesteia.

La sfârșitul anului de raportare, 60,8 la sută din portofoliul datoriei de stat îi revine datoriei de stat externe, care este în totalitate expusă riscului valutar (Figura 1.1.9.).

Structura datoriei de stat pe monede, cu descompunerea coșului valutar DST, evidențiază vulnerabilitatea portofoliului datoriei de stat față de EUR și USD, ceea ce implică necesitatea monitorizării continue a cursului de schimb al acestor valute.

Figura 1.1.9. Evoluția datoriei de stat în dezagregare pe monede

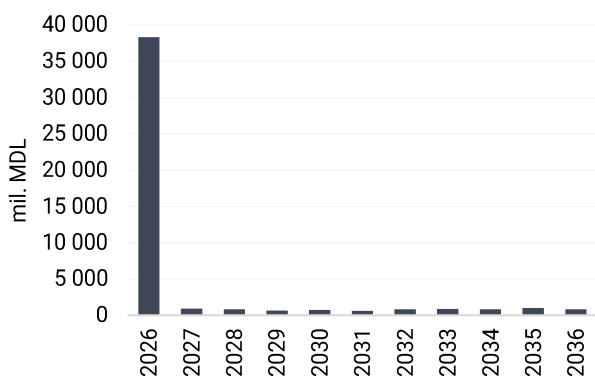
Sursa: MF, calcule BNM

Ponderea datoriei de stat denominată în EUR și USD reprezintă aproximativ 51,8 la sută din portofoliul datoriei de stat.

Proгноza rambursării datoriei de stat interne denotă vârful de plată în anul 2026, aceasta fiind constituită, preponderent, din instrumente cu termenul de rambursare scurt.

Conform datelor MF, segmentul de datorie de stat internă pe termen scurt, ce urmează a fi refinanțat în fiecare an prin noi emisiuni de VMS, reprezintă un risc semnificativ pentru bugetul de stat, în contextul unor eventuale majorări ale ratelor de dobândă pe piața internă (Figura 1.1.10.).

Figura 1.1.10. Proгноza rambursării datoriei de stat interne

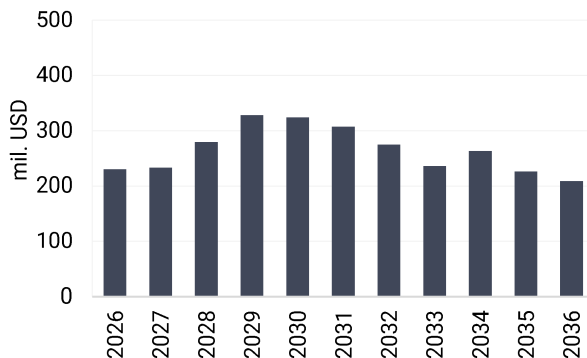

Sursa: MF

Datoria de stat externă, caracterizată prin instrumente pe termen lung, s-a încadrat în limite sigure, contribuind la reducerea riscului de refinanțare, iar datoria de stat totală care urmează să ajungă la scadență în decurs de un an, prezintă un risc de refinanțare moderat.

Analiza profilului de rambursare a datoriei de stat externe a arătat o distribuție relativ omogenă a plăților, ceea ce indică un risc de refinanțare redus. Această situație a fost favorizată de structura de rambursare a împrumuturilor externe, cu perioade de grație și scadențe lungi. Totuși, în anul 2029 se evidențiază vârful de plată aferent rambursărilor de principal (Figura 1.1.11.).

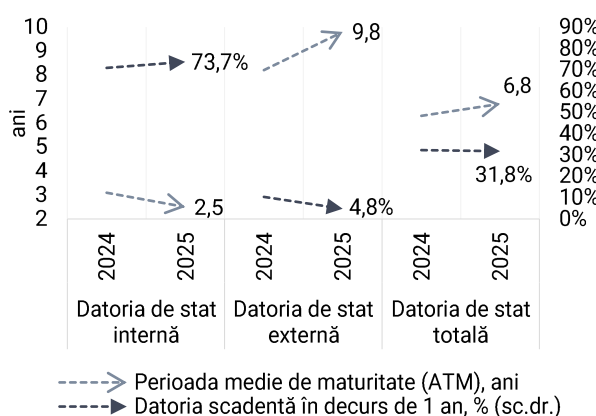
Figura 1.1.11. Proгноza rambursării datoriei de stat externe

Sursa: MF, calcule BNM

Datoria de stat internă scadentă în decurs de un an s-a majorat în anul 2025 cu 2,8 puncte procentuale, comparativ cu anul precedent, ca urmare a creșterii volumului de VMS emise pe termen scurt. La situația la sfârșitul anului de raportare, 73,7 la sută din datoria de stat internă urmează să ajungă la scadență în decurs de un an (Figura 1.1.12.).

Figura 1.1.12. Perioada medie de maturitate a datoriei de stat și datoria scadentă într-un an

Sursa: MF, calcule BNM

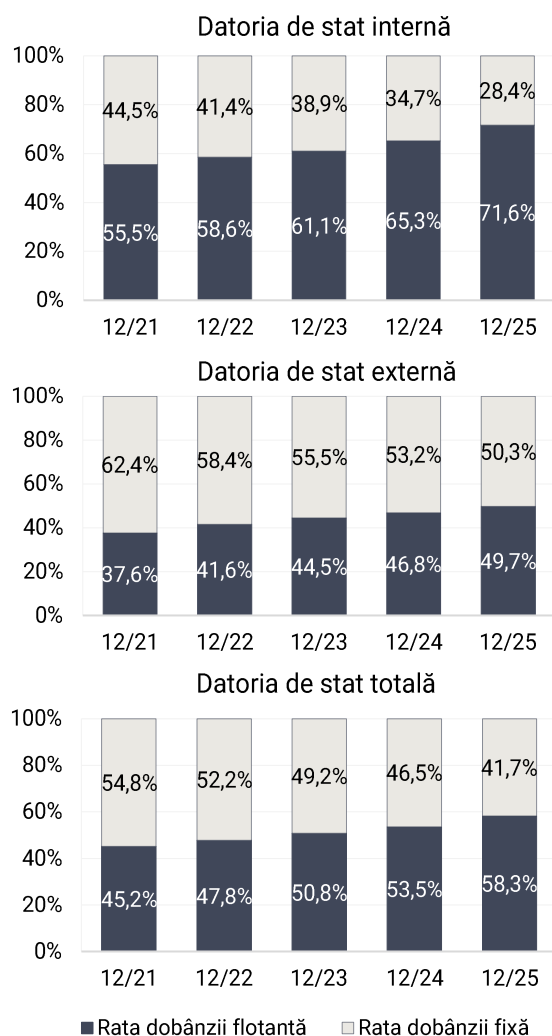
Datoria de stat externă, datorită instrumentelor pe termen lung, se încadrează în limitele stabilite conform Programului „Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2025-2027)” și doar 4,8 la

sută din aceasta urmează să ajungă la scadență în decurs de un an.

Puțin peste jumătate din volumul total al datoriei de stat este expus la fluctuațiile ratei dobânzii.

La finele anului 2025, datoria de stat internă cu rata flotantă a dobânzii a înregistrat o tendință ascendentă, atingând 71,6 la sută din totalul datoriei de stat interne, fiind în creștere cu 6,3 puncte procentuale față de sfârșitul anului 2024 (Figura 1.1.13.). Evoluția este determinată de ponderea majoritară a BT în circulație, care, deși se emit la o rată fixă a dobânzii, prezintă o expunere semnificativă față de fluctuația ratelor de dobândă datorită maturității reduse la care se emit.

Figura 1.1.13. Structura datoriei de stat pe tipuri de rată a dobânzii

Sursa: MF, calcule BNM

De asemenea, se atestă o majorare a ponderii datoriei cu rata dobânzii flotantă și în cazul datoriei de stat externe. Astfel, la situația din 31.12.2025, datoria de stat externă cu rata dobânzii flotantă a constituit 49,7 la sută din totalul datoriei de stat externe, cu 2,9 puncte procentuale mai mult comparativ cu sfârșitul anului 2024. În ce privește datoria de stat totală, ponderea datoriei cu rata dobânzii flotantă reprezintă 58,3 la sută și reflectă o majorare cu 4,8 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul anului 2024.

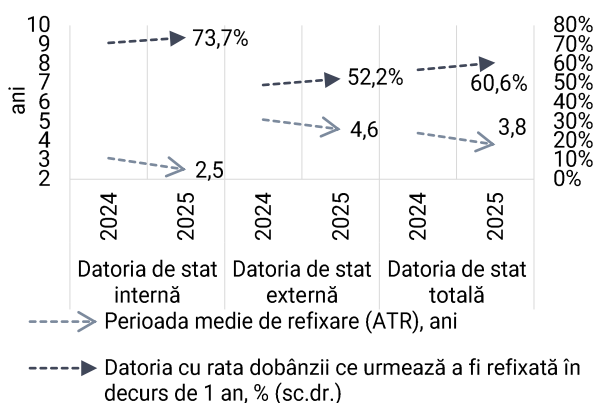
Datoria de stat internă este expusă în măsură mai mare riscului de creștere a ratei de dobândă, întrucât 73,7 la sută din datoria de stat internă urmează să fie refixată la rate noi de dobândă în decurs de un an.

Pe parcursul anului 2025, ponderea datoriei de stat interne cu rata dobânzii ce urmează a fi refixată în decurs de un an a înregistrat o creștere de 2,8 puncte procentuale comparativ cu valoarea înregistrată la sfârșitul anului 2024. În aceste condiții, o majorare a ratelor de dobândă pe piața internă va afecta direct costurile aferente datoriei de stat interne. Ratele de dobândă aferente datoriei de stat interne sunt refixate, în medie, în decurs de 2,5 ani.

Totodată, 52,2 la sută din datoria de stat externă urmează să fie refixată în decurs de un an, iar ratele de dobândă aferente datoriei de stat externe sunt refixate, în medie, în decurs de 4,6 ani, cu 0,5 ani mai puțin comparativ cu sfârșitul anului 2024.

În ce privește datoria de stat totală, perioada de refixare a întregului portofoliului a constituit de 3,8 ani (în scădere cu 0,6 ani comparativ cu anul 2024), iar 60,6 la sută din acesta urmează a fi refixat la rate noi de dobândă în decurs de 1 an, evidențiindu-se expunerea datoriei de stat față de riscul ratei de dobândă (Figura 1.1.14).

Figura 1.1.14. Perioada medie de refixare a datoriei de stat și datoria care urmează a fi refixată în decurs de 1 an

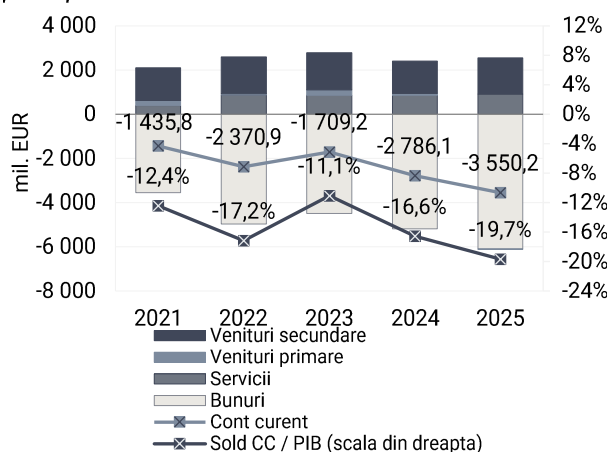
Sursa: MF, calcule BNM

Evoluții ale sectorului extern²

Conform datelor preliminare, în anul 2025, deficitul contului curent al balanței de plăți a RM s-a majorat ca rezultat al creșterii deficitului balanței cu bunuri și trecerii balanței veniturilor primare din excedent în deficit, în timp ce soldurile pozitive ale balanțelor veniturilor secundare și a serviciilor s-au majorat.

În anul 2025, deficitul contului curent al balanței de plăți a RM s-a majorat cu 27,4 la sută comparativ cu anul 2024 și a constituit 3 550,2 mil. EUR. Raportat la PIB, contul curent a constituit -19,7 la sută (2024: -16,6 la sută) (Figura 1.1.15.).

Figura 1.1.15. Contul curent – componente principale

Sursa: BNM, BNS

² Comentariile analitice complete privind evoluția conturilor internaționale pot fi accesate la adresa: [https://bnm.md/ro/search?partitions\[0\]=677&post_types\[677\]\[0\]=2237](https://bnm.md/ro/search?partitions[0]=677&post_types[677][0]=2237)

³ Datele privind comerțul exterior cu bunuri, elaborate în conformitate cu metodologia balanței de plăți (BPM6), conțin

Deficitul comerțului exterior cu bunuri³ înregistrat în balanța de plăți a constituit 6 101,1 mil. EUR și s-a majorat cu 17,5 la sută, în condițiile creșterii importului (+970,2 mil. EUR), superioare majorării exportului de bunuri (+62,1 mil. EUR).

În anul 2025, comerțul exterior cu bunuri a fost determinat de contextul geopolitic din regiune.

Exportul de bunuri înregistrat în balanța de plăți a totalizat 2 848,9 mil. EUR (+2,2 la sută comparativ cu anul 2024), principala categorie de bunuri exportate fiind produsele agroalimentare (57,0 la sută) în valoare totală de 1 625,2 mil. EUR, dintre care 65,2 la sută au fost produse ale regnului vegetal, 25,6 la sută – produse ale industriei alimentare, 7,0 la sută – grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală și restul de 2,2 la sută – animale vii și produse ale regnului animal. Alte categorii de bunuri exportate au fost: mașinile și echipamentele (13,7 la sută din total), produsele minerale (6,9 la sută), metalele comune și articole din acestea (4,2 la sută), articolele din piatră, ceramică și sticlă (3,7 la sută) ș.a. În totalul exportului, 62,6 la sută au fost direcționate către UE, 30,4 la sută - către alte țări și 7,0 la sută - către CSI⁴.

Importul de bunuri înregistrat în balanța de plăți a constituit 8 950,0 mil. EUR (+12,2 la sută comparativ cu anul 2024), dintre care 19,2 la sută a revenit produselor minerale, 16,4 la sută – mașinilor, aparatelor și echipamentelor, 16,1 la sută – produselor agroalimentare, 14,1 la sută – vehiculelor și echipamentelor de transport, 9,4 la sută – produselor industriei chimice, 5,6 la sută - metalelor comune și articolelor din acestea ș.a. Din volumul total al importului, 63,6 la sută a fost din UE, 33,6 la sută – din alte țări și 2,8 la sută – din CSI.

un șir de ajustări comparativ cu datele Statisticii comerțului exterior cu bunuri, elaborate de BNS, pentru mai multe detalii privind ajustările recomandăm consultarea metodologiei: <https://bnm.md/ro/content/conturile-internationale-metodologia-de-compilare-si-baza-informatiionala>.

⁴ Tranzacțiile economice cu Ucraina sunt reflectate la alte țări.

Excedentul balanței serviciilor a fost determinat de serviciile de informatică, de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților, cele tehnice, comerciale și alte servicii de afaceri, precum și serviciile de călătorii.

Excedentul comerțului exterior cu servicii a totalizat 918,1 mil. EUR, în creștere cu 6,3 la sută față de anul precedent, pe seama majorării exportului (+310,6 mil. EUR), superioare creșterii importului (+256,5 mil. EUR). Raportul dintre balanța serviciilor și PIB a constituit 5,1 la sută, rămânând la nivelul anului precedent.

Exportul de servicii a totalizat 2 835,2 mil. EUR, în creștere cu 12,3 la sută comparativ cu anul precedent pe seama creșterilor înregistrate la principalele categorii de servicii exportate, în special a celor de informatică care au sporit cu 20,7 la sută, până la 742,7 mil. EUR (26,2 la sută din totalul exportului de servicii), a celor de călătorii – cu 10,9 la sută, până la 844,7 mil. EUR (29,8 la sută din total), a serviciilor tehnice comerciale și alte servicii de afaceri – cu 74,2 la sută, până la 178,4 mil. EUR și a serviciilor de transport – cu 7,6 la sută, până la 543,4 mil. EUR.

Importul de servicii a totalizat 1 917,1 mil. EUR, majorându-se cu 15,4 la sută pe seama creșterii înregistrate la serviciile de călătorii, cu 33,7 la sută, până la 753,9 mil. EUR (39,3 la sută din totalul importului de servicii), dintre care călătoriile personale au constituit 84,7 la sută, iar cele de afaceri – 15,3 la sută. Concomitent, serviciile de transport au sporit cu 5,6 la sută, până la 667,5 mil. EUR (34,8 la sută din total), dintre care transportul rutier reprezintă 39,4 la sută, transportul aerian – 38,1 la sută și transportul maritim – 15,4 la sută.

În anul 2025, veniturile primare au înregistrat un sold deficitar, în timp ce veniturile secundare s-au soldat cu un excedent.

Balanța veniturilor primare a înregistrat un deficit de 4,4 mil. EUR, comparativ cu excedentul de 85,9 mil. EUR din anul 2024. Această dinamică a rezultat din scăderea intrărilor de venituri primare (-112,3 mil. EUR) superioară diminuării ieșirilor de venituri primare (-21,9 mil. EUR). Intrările de venituri primare au fost determinate de scăderea cu 7,3 la sută a intrărilor din remunerarea salariaților, până la 760,7 mil. EUR, concomitent cu scăderea intrărilor veniturilor din active de rezervă – cu 27,3 la sută, până la 143,1 mil. EUR. Ieșirile de venituri primare au fost influențate de scăderea cu 9,2 la sută a celor din remunerarea salariaților până la 96,5 la sută și a celor din investiții directe – cu 1,4 la sută, până la 694,1 mil. EUR.

Balanța veniturilor secundare s-a majorat cu 12,4 la sută și a înregistrat un excedent în valoare de 1 637,3 mil. EUR sau 9,1 la sută raportat la PIB. Această evoluție a fost determinată de majorarea cu 8,3 la sută, până la 2 085,7 mil. EUR, a intrărilor de venituri secundare concomitent cu diminuarea cu 4,5 la sută, până la 448,4 mil. EUR, a ieșirilor.

Intrările totale de asistență tehnică, ajutorul umanitar și granturile acordate în cadrul cooperării internaționale au însumat 517,8 mil. EUR, iar ieșirile acestora au totalizat 14,1 mil. EUR. Transferurile primite de administrația publică au însumat 346,8 mil. EUR (+42,7 la sută), iar cele de care a beneficiat sectorul privat – au constituit 1 738,9 mil. EUR (+3,3 la sută). Transferurile personale primite de rezidenți de la nerezidenți au scăzut cu 2,0 la sută, până la 933,1 mil. EUR, iar ieșirile – cu 5,0 la sută, până la 348,7 mil. EUR.

Remiterile personale⁵ primite de rezidenții RM, în anul 2025, au constituit 1 665,5 mil. EUR (-3,0 la sută comparativ cu anul 2024), ceea ce reprezintă 9,2 la sută relativ la PIB. Dinamica intrărilor de remiteri a fost

⁵ Remiterile personale reprezintă un articol suplimentar la balanța de plăți și reflectă suma remunerării nete a salariaților (excluzând cheltuielile lucrătorilor suportate în țara-gazdă și

unele taxe și impozite achitate de rezidenți peste hotare), a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice.

determinată de creșterea intrărilor din UE și alte țări (+3,0 la sută și +2,9 la sută respectiv), concomitent cu diminuarea intrărilor din CSI de 4,1 ori (-99,1 mil. EUR). Remiterile primite din UE au constituit 63,4 la sută din totalul intrărilor, cele din alte țări – 34,7 la sută, iar cele din CSI – 1,9 la sută. Remiterile către nerezidenți (debit) au constituit 503,6 mil. EUR (+2,6 la sută).

Contul de capital și-a menținut soldul excedentar, iar valoarea necesarului net de finanțare externă a constituit 19,4 la sută din PIB.

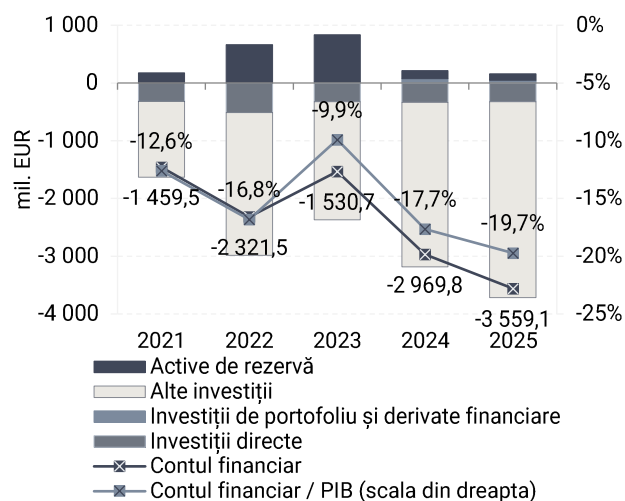
Contul de capital, în anul 2025, a înregistrat un sold pozitiv de 49,0 mil. EUR, în scădere cu 33,7 la sută comparativ cu anul 2024 ca urmare a majorării de 2,5 ori, a ieșirilor de capital, care au totalizat 70,8 mil. EUR, și a creșterii cu 17,0 la sută a intrărilor de capital, care au totalizat 119,8 mil. EUR. Intrările de capital înregistrate în sectorul privat au totalizat 83,8 mil. EUR, iar ieșirile 68,5 mil. EUR. Asistența tehnică primită din exterior de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale a constituit 36,0 mil. EUR.

Drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților RM cu nerezidenții, necesarul net de finanțare externă, în anul 2025, a constituit 3 501,2 mil. EUR (+29,1 la sută), ceea ce reprezintă 19,4 la sută în raport cu PIB.

Contul financiar s-a soldat cu intrări nete semnificative.

În anul 2025, contul financiar s-a soldat cu intrări nete de mijloace financiare în valoare de 3 559,1 mil. EUR (Figura 1.1.16.), ca urmare a tranzacțiilor nete de reducere a activelor financiare externe ale rezidenților de 2 529,6 mil. EUR și a celor de acumulare netă a pasivelor rezidenților față de nerezidenți de 1 029,5 mil. EUR.

Figura 1.1.16. Evoluția contului financiar, pe categorii funcționale, fluxuri nete

Sursa: BNM

Notă: (+) ieșiri nete, (-) intrări nete de mijloace financiare

Pe parcursul anului 2025, tranzacțiile cu activele financiare externe au generat intrări nete de mijloace financiare, ca rezultat al scăderii nete a activelor sub formă de numerar și depozite – de 2 447,4 mil. EUR, a celor sub formă de credite comerciale și avansuri – 308,9 mil. EUR și a activelor sub formă de împrumuturi – 16,1 mil. EUR, în timp ce activele de rezervă au înregistrat ieșiri nete (creșteri) de 112,8 mil. EUR, la fel și cele sub formă de investiții directe – 87,7 mil. EUR, și cele de portofoliu – 37,9 mil. EUR.

La pasivele externe au fost înregistrate intrări nete rezultate din tranzacțiile de creștere a angajamentelor sub formă de investiții directe în valoare de 408,9 mil. EUR, cele sub formă de împrumuturi⁶ - de 403,7 mil. EUR, credite comerciale și avansuri – 196,4 mil. EUR și numerar și depozite – 30,5 mil. EUR. Concomitent, au fost înregistrate tranzacții nete de reducere a angajamentelor sub formă de investiții de portofoliu de 9,2 mil. EUR.

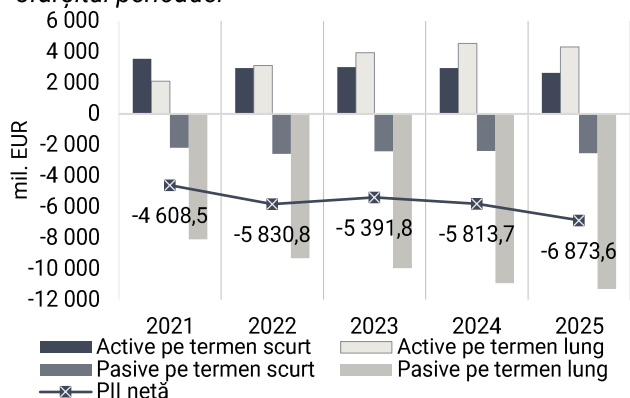
Soldul net debitor al poziției investiționale internaționale a RM a fost în creștere în anul 2025.

Poziția investițională internațională a RM, la 31.12.2025 a constituit -6 873,6 mil. EUR sau

⁶ Fluxurile aferente împrumuturilor externe (pasive), inclusiv cele intragrup, pentru anul 2025 sunt evaluate cu includerea dobânzii acumulate.

-38,1 la sută raportat la PIB, în creștere cu 3,5 puncte procentuale (Figura 1.1.17.).

Figura 1.1.17. Poziția investițională internațională, la sfârșitul perioadei

Sursa: BNM

Poziția activelor financiare externe a totalizat 6 967,0 mil. EUR, diminuându-se cu 7,4 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2024, iar cea a pasivelor externe a însumat 13 840,7 mil. EUR, în creștere cu 3,8 la sută. Raportul dintre poziția activelor și a pasivelor externe a constituit 50,3 la sută (-6,1 puncte procentuale față de 31.12.2024).

La situația din 31.12.2025, activele de rezervă au reprezentat 73,3 la sută din total active financiare externe, alte investiții – 17,5 la sută, investițiile directe – 7,6 la sută, iar investițiile de portofoliu – 1,7 la sută.

Poziția activelor oficiale de rezervă a constituit 5 104,3 mil. EUR la 31.12.2025, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență:

- acoperirea a cel puțin trei luni de import de bunuri și servicii (au acoperit 5,6 luni);
- acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt, conform scadenței reziduale (au acoperit 153,1 la sută);
- acoperirea a 20,0 la sută din masa monetară M2 (au acoperit 69,7 la sută);
- acoperirea a 100-150 la sută din suma: 30 la sută din datoria externă pe termen scurt conform scadenței

reziduale + 15,0 la sută din alte angajamente externe + 5,0 la sută din M2 + 5,0 la sută din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 197,0 la sută).

Angajamentele externe sub formă de alte investiții dețin o pondere de 61,1 la sută în pasivele externe ale țării. Alte investiții au fost constituite din: împrumuturi – 70,0 la sută, credite comerciale și avansuri – 23,2 la sută, drepturi speciale de tragere – 3,9 la sută, numerar și depozite – 2,4 la sută și alte angajamente – 0,5 la sută.

Pasivele sub formă de investiții directe au constituit 5 373,3 mil. EUR, reprezentând 38,8 la sută din angajamentele externe ale țării sau 29,8 la sută raportat la PIB. Investițiile directe au constat în proporție de 69,2 la sută din capital propriu, totalizând 3 720,8 mil. EUR, cu 8,1 la sută mai mult față de 31.12.2024, și 30,8 la sută din instrumente de natura datoriei, care au însumat 1 652,5 mil. EUR (-7,9 la sută față de 31.12.2024).

În distribuție geografică, investițiile directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, inclusiv venituri / pierderi reinvestite, din țările UE au crescut cu 6,3 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2024 și au totalizat 3 143,6 mil. EUR, cele din alte țări s-au majorat cu 16,6 la sută, constituind 590,8 mil. EUR, iar cele provenite din CSI au înregistrat o valoare negativă de 13,6 mil. EUR, în scădere, față de -24,5 mil. EUR înregistrate la sfârșitul anului 2024.

Principalele activități economice care au atras investiții străine directe sub formă de capital propriu sunt: activitățile financiare și de asigurări (33,0 la sută), comerțul cu ridicata și cu amănuntul (27,0 la sută) și industria prelucrătoare (17,7 la sută).

Datoria externă brută a RM a constituit 56,0 la sută din PIB, cea mai mare parte revenind datoriei private.

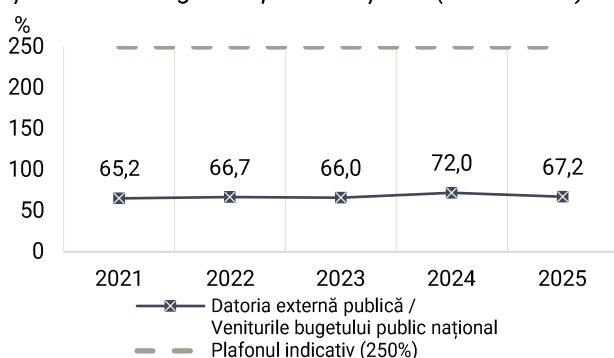
Datoria externă brută⁷ a RM a crescut pe parcursul anului 2025 cu 2,4 la sută, totalizând 10 110,6 mil. EUR la 31.12.2025, ceea ce constituie 56,0 la sută raportat la PIB (-2,7 puncte procentuale față de 31.12.2024).

Datoria externă contractată pe termen lung a deținut ponderea cea mai mare în totalul datoriei externe brute, constituind 75,0 la sută sau 7 578,8 mil. EUR. Datoria externă pe termen scurt (conform maturității originale) s-a majorat până la 2 531,8 mil. EUR, constituind 25,0 la sută din totalul datoriei externe brute la 31.12.2025.

Datoria externă publică a reprezentat 42,6 la sută din totalul datoriei externe, însumând 4 310,9 mil. EUR (+4,4 la sută de la începutul anului). Datoria externă privată s-a cifrat la 5 799,7 mil. EUR, în creștere cu 0,9 la sută față de 31.12.2024.

Datoria externă publică este sustenabilă, toți indicatorii gradului de îndatorare externă fiind în limitele plafoanelor stabilite de Banca Mondială și FMI⁸: datoria externă publică raportată la veniturile bugetului public național a constituit 67,2 la sută (Figura 1.1.18.), iar raportată la PIB – 23,9 la sută (Figura 1.1.19.).

Figura 1.1.18. Raportul dintre datoria externă publică și veniturile bugetului public național (31.12.2025)

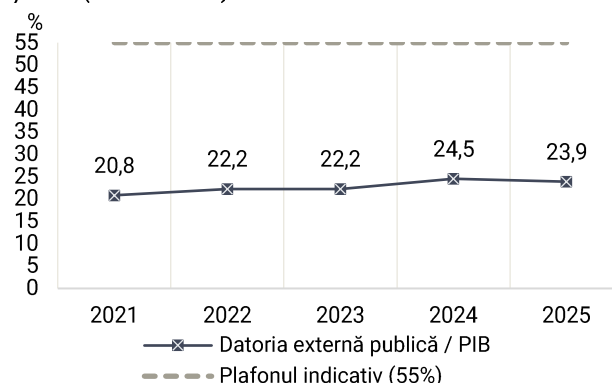

Sursa: BNM

⁷ Pozițiile împrumuturilor externe, inclusiv cele intragrup, pentru anul 2025 sunt evaluate cu includerea dobânzii acumulate.

⁸ Plafoane indicative în baza scorului CPIA (Country Policy and Institutional Assessment) elaborat de Banca Mondială. În

Figura 1.1.19. Raportul dintre datoria externă publică și PIB (31.12.2025)

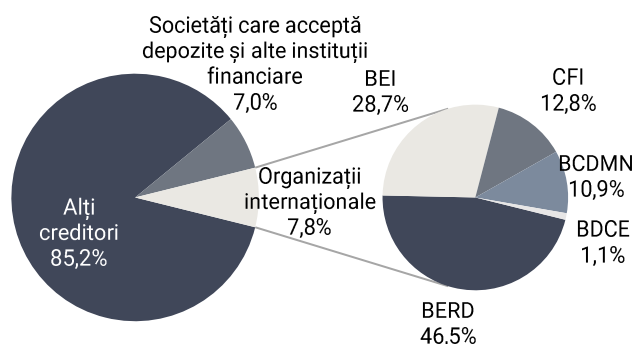

Sursa: BNM

Structura principalilor creditori ai sectorului privat este prezentată în Figura 1.1.20. Conform situației din 31.12.2025, la organizații internaționale (7,8 la sută din total) s-a evidențiat Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare - 101,5 mil. EUR, urmată de Banca Europeană de Investiții - 62,7 mil. EUR, Corporația Financiară Internațională - 27,8 mil. EUR și Banca pentru Comerț și Dezvoltare a Mării Negre - 23,8 mil. EUR.

Analiza indicatorilor principali ai datoriei externe denotă o calitate constantă a finanțării externe avantajoase exprimate indirect prin rata medie anuală implicită a dobânzii la datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST, estimată la 2,1 la sută (-0,4 puncte procentuale față de anul 2024).

Figura 1.1.20. Structura pe creditori a datoriei private la 31.12.2025

Sursa: BNM

2019, indicele IDA resource allocation al RM a fost 3,7, astfel plafoanele s-au stabilit la nivelul: 55 la sută pentru raportul dintre datoria externă publică și PIB, 250 la sută pentru raportul dintre datoria externă publică și veniturile bugetului public național.

Scadența medie implicită⁹ a datoriei externe pe termen lung sub formă de împrumuturi a fost de 6,4 ani în 2025, similară celei din anul precedent. Acest indicator este corelat cu evoluția ratei reînnoirii finanțării¹⁰ care în anul 2025 s-a diminuat până la 119,5 la sută (146,8 la sută în 2023), ca urmare a încetinerii procesului de atragere a finanțării externe sub formă de împrumuturi.

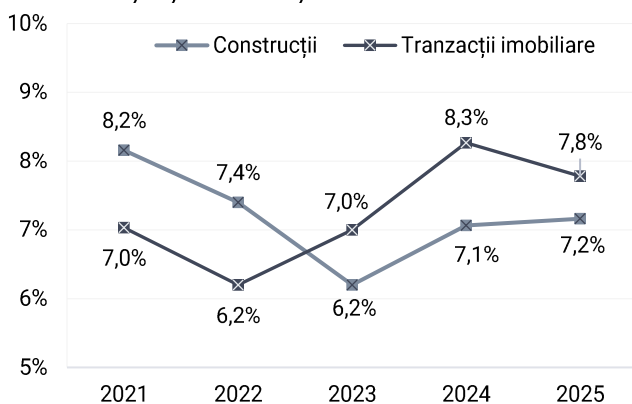
1.2. Sectorul imobiliar

Anul 2025 a fost marcat printr-o activitate comparativ scăzută pe piața imobiliară atât pe segmentul rezidențial, cât și pe cel al imobilelor comerciale.

Sectorul construcțiilor a contribuit pozitiv (+0,5 la sută) la formarea PIB, în timp ce sectorul imobiliar a avut o influență negativă de -0,6 la sută asupra acestuia. Totodată, anul 2025 s-a caracterizat prin scăderea ponderii sectorului „Tranzacții imobiliare” (-0,5 puncte procentuale) și creșterea ponderii sectorului „Construcții” (+0,1 puncte procentuale) în PIB față de anul 2024 (Figura 1.2.1.).

Activitatea de tranzacționare pe piața imobiliară în 2025 s-a caracterizat printr-o tendință de scădere semnificativă a activității, atât pe segmentul rezidențial, cât și pe segmentul nerezidențial.

Figura 1.2.1. Evoluția ponderii sectoarelor „Construcții” și „Tranzacții imobiliare” în PIB

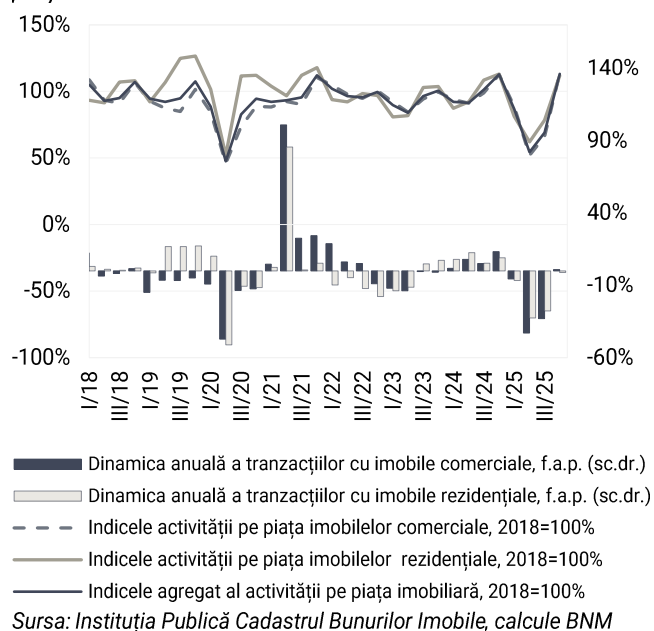
Sursa: BNS, calcule BNM

⁹ În câți ani va fi achitată datoria, dacă se vor păstra rambursările curente și nu vor fi trageri noi

¹⁰ Raportul dintre trageri noi și rambursări la împrumuturile pe termen lung

Acest fenomen a fost mai vizibil pe parcursul primelor două trimestre ale anului 2025, când indicele agregat al activității pe piața imobiliară a atins valoarea de 54,4 la sută (la sfârșitul trimestrului II), fiind urmat de o ușoară redresare în a doua jumătate a anului¹¹ (Figura 1.2.2.).

Figura 1.2.2. Dinamica activității de tranzacționare pe piața imobiliară

Conform datelor Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile, pe parcursul anului 2025, au fost înregistrate 276,7 mii de tranzacții imobiliare, în scădere cu 18,6 la sută față de anul precedent. Modificarea respectivă a avut loc pe fondul scăderii numărului de tranzacții în segmentul nerezidențial cu 19,2 la sută, și a scăderii cu 16,8 la sută a numărului de tranzacții în segmentul rezidențial. Pentru ambele segmente, cele mai puternice scăderi au fost înregistrate în trimestrul II 2025.

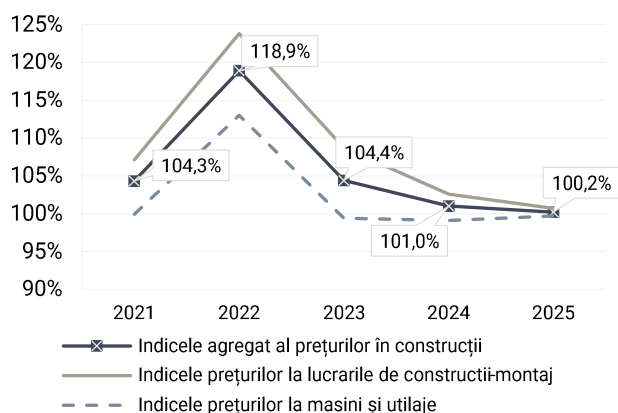
Costurile în sectorul construcțiilor au rămas stabile, o ușoară scumpire aferentă materialelor și lucrărilor de construcție-montaj fiind compensată de un declin al indicelui prețurilor la mașini și utilaje.

După tendința galopantă de creștere înregistrată în anii 2020-2022, indicele

¹¹ Indicele activității pe piața imobiliară reprezintă un indice în lanț, calculat pe baza datelor trimestriale aferente numărului de tranzacții imobiliare înregistrate de către Departamentul cadastru al Agenției Servicii Publice.

prețurilor în construcții a rămas practic stabil pe parcursul anului 2025 (Figura 1.2.3.).

Figura 1.2.3. Evoluția indicelui de cost în construcții (2024 = 100%)

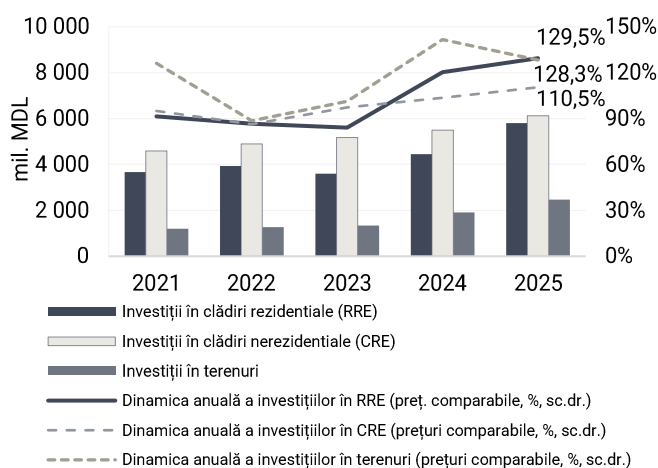
Sursa: BNS, calcule BNM

În anul 2025 se atestă creșterea investițiilor (în prețuri comparabile) în active imobilizate, ceea ce ar putea influența pozitiv volumul ofertei de imobile nou-construite. În același timp, se observă o scădere a numărului de autorizații de construcție.

Conform datelor BNS, în termeni anuali, investițiile în bunurile imobile au crescut.

Astfel, investițiile în clădiri rezidențiale au înregistrat valoarea de 5 801,2 mil. MDL, în creștere cu 29,5 la sută comparativ cu anul 2024, în cazul clădirilor nerezidențiale acestea au înregistrat 6 123,4 mil. MDL, în creștere cu 10,5 la sută. De asemenea, acestea au crescut puternic, cu 28,3 la sută investițiile în terenuri, înregistrând 2 463,4 mil. MDL (Figura 1.2.4.).

Figura 1.2.4. Investiții în tipuri de active imobilizate

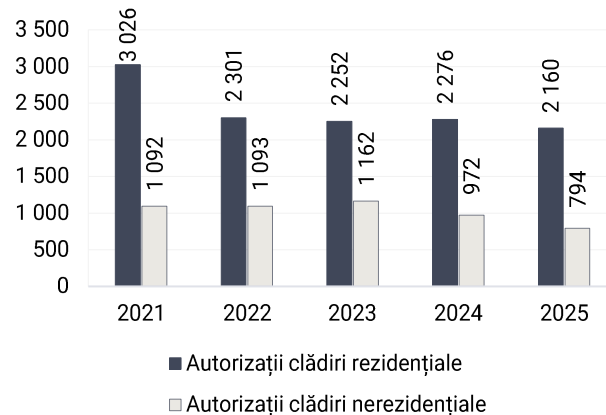

Sursa: BNS, calcule BNM

Numărul de autorizații de construcții eliberate pe parcursul anului 2025 este în scădere față de 2024, atât din cauza segmentului nerezidențial, cât și a celui rezidențial.

Astfel, în 2025 au fost eliberate 2 160 autorizații de construcții pentru clădiri rezidențiale (în scădere cu 5,1 la sută în termeni anuali) și 794 autorizații de construcții pentru clădiri nerezidențiale, în scădere cu 18,4 la sută comparativ cu anul precedent (Figura 1.2.5.).

Figura 1.2.5. Numărul autorizațiilor de construcții rezidențiale și nerezidențiale eliberate

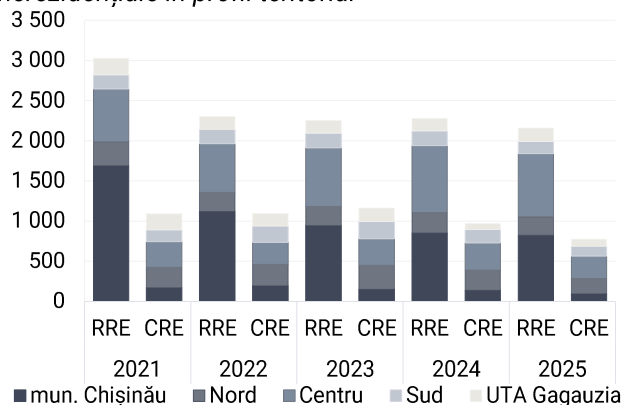
Sursa: BNS, calcule BNM

În profil teritorial, repartizarea autorizațiilor de construcție denotă concentrarea activității viitoare în mun. Chișinău și regiunea centrală a RM.

La finele anului 2025, circa 38,1 la sută din autorizațiile de construcție a imobilelor rezidențiale au fost emise în mun. Chișinău, în creștere cu 0,7 puncte procentuale comparativ cu anul precedent. Pe fundalul evoluției respective, ponderea autorizațiilor de construcție a imobilelor rezidențiale din alte regiuni, nu au înregistrat modificări esențiale (între 1,1 și -1,2 la sută în funcție de regiune).

Totodată, la finele anului de raportare, cea mai mare pondere de autorizații de construcție a imobilelor nerezidențiale (de 35,5 la sută) a fost înregistrată în regiunea centru, în creștere cu 0,5 la sută față de anul precedent (Figura 1.2.6.).

Figura 1.2.6. Autorizații de construcții rezidențiale și nerezidențiale în profil teritorial

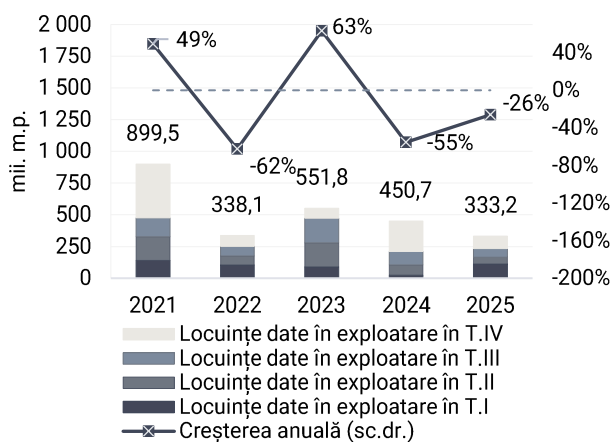

Sursa: BNS, calcule BNM

Pe parcursul anului 2025, numărul și suprafața locuințelor noi date în exploatare s-a redus, acestea continuând să fie concentrate, preponderent, în mun. Chișinău.

Pe parcursul anului de raportare, au fost date în exploatare 3,3 mii unități de locuințe, în scădere cu 37,0 la sută comparativ cu anul precedent.

Figura 1.2.7. Locuințe date în exploatare

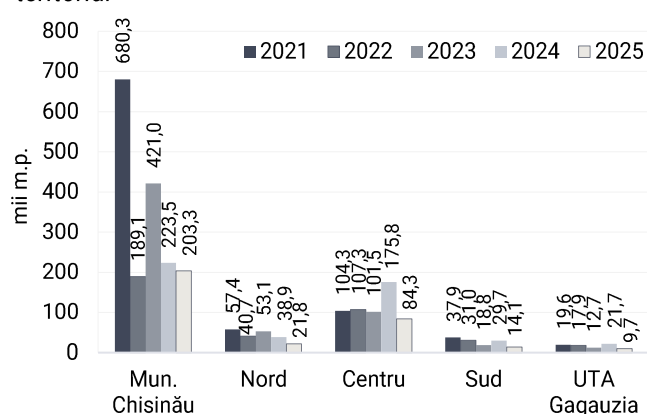

Sursa: BNS, calcule BNM

Suprafața totală a locuințelor date în exploatare a fost de 333,2 mii m.p., cu 26,1 la sută mai puțin față de anul 2024 (Figura 1.2.7.). Atât cantitatea imobilelor rezidențiale, cât și suprafața totală locativă a acestora construită în anul 2025 au scăzut, înregistrând cele mai joase valori din ultimii cinci ani.

La finele anului 2025, locuințele noi erau concentrate în continuare în mun. Chișinău, ponderea acestora a constituit 61,0 la sută din totalul locuințelor date în exploatare în perioada analizată (Figura 1.2.8.).

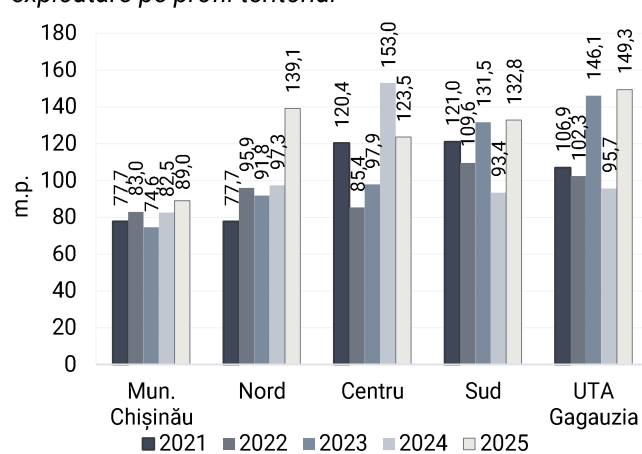
Figura 1.2.8. Locuințe date în exploatare în profil teritorial

Sursa: BNS, calcule BNM

Este de menționat că, în anul 2025 se înregistrează o creștere puternică a suprafeței medii a locuințelor date în exploatare în regiunea Nord și UTA Găgăuzia. În cazul mun. Chișinău, suprafața unei locuințe noi a crescut în termeni anuali cu 7,3 la sută, până la 89,0 m.p. (Figura 1.2.9.).

Figura 1.2.9. Suprafața medie a unei locuințe date în exploatare pe profil teritorial

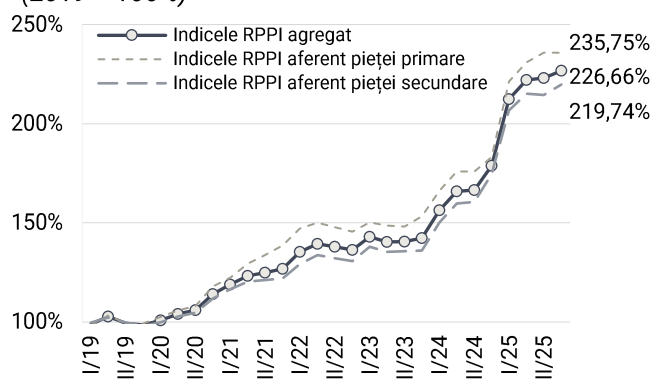
Sursa: BNS, calcule BNM

Pe fondul stăgnării cererii pentru locuințe, creșterea prețurilor de ofertă a încetinit, mai cu seamă în a doua jumătate a anului 2025.

Prețurile de ofertă pentru bunurile imobile rezidențiale pe parcursul anului 2025 și-au încetinit tendința de creștere, preponderent, în trimestrele III și IV. Pe parcursul anului de raportare, indicele RPPI a înregistrat o creștere de 26,8 la sută, stabilindu-se la nivelul de 226,7 la sută la finele anului, aceasta fiind și valoarea maximă înregistrată de la începutul observațiilor

(Figura 1.2.10.). Totuși, cele mai înalte ritmuri de creștere trimestrială au fost înregistrate în trimestrul I (+18,8 la sută), pe când în trimestrele ulterioare, au fost înregistrate creșteri moderate, de +4,6 la sută pentru trimestrul II, +0,5 la sută în trimestrul III, și +1,6 la sută în trimestrul IV.

Figura 1.2.10. Indicele RPPI pentru mun. Chișinău (2019 = 100%)

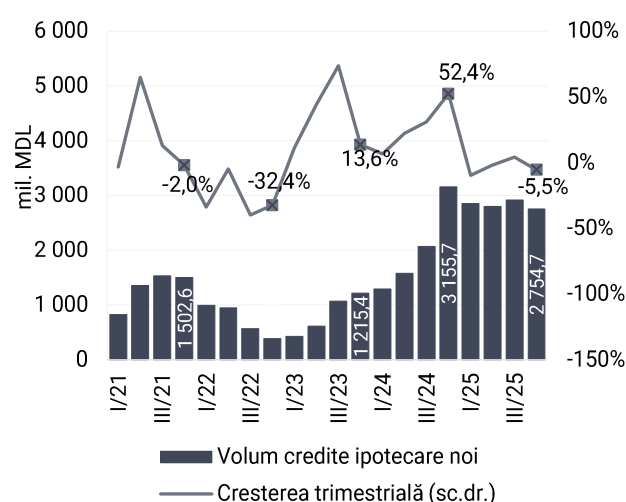
Sursa: BNM

Acest fenomen s-a observat atât pe piața primară, pentru care s-a înregistrat o creștere a RPPI de circa 28,8 la sută, cât și pe piața secundară, cu o creștere de 25,8 la sută a indicelui RPPI comparativ cu finele anului 2024. În ambele cazuri, cele mai mari creșteri au fost înregistrate în trimestrul I.

Principalul factor de stimulare a cererii pe piața bunurilor imobile rezidențiale rămâne oportunitatea de creditare imobiliară, care însă nu este suficient să compenseze temperarea activității de creditare imobiliară.

Pe parcursul anului 2025 au fost acordate credite ipotecare noi cu volumul total de 11 320,5 mil. MDL, fiind în creștere cu 39,7 la sută în termeni anuali. Cele mai multe credite ipotecare au fost acordate în trimestrul III 2025 (Figura 1.2.11.). Aproape 1/3 din acest volum anual (3 705,7 mil. MDL sau 32,7 la sută) l-au reprezentat creditele acordate în cadrul programului „Prima Casă PLUS”. De asemenea, în perioada de referință, creșterea trimestrială a volumului creditelor ipotecare noi a fost negativă în trimestrele I, II și IV, ceea ce indică o temperare a activității de creditare imobiliară.

Figura 1.2.11. Volumul creditelor ipotecare noi acordate

Sursa: BNM

Evoluțiile stabilite în domeniul imobiliar denotă, pe de o parte, o oarecare scădere a ofertei pe termen scurt cu perspective de creștere a acesteia pe termen mediu și lung și, pe de altă parte, stabilizarea prețurilor de ofertă pe fondul scăderii numărului de tranzacții de vânzare-cumpărare, însoțită de scăderea volumului de credite ipotecare noi acordate.

Pe termen mediu, creșterea volumului investițiilor, precum și stabilizarea costurilor în construcții ar putea încuraja oferta de bunuri imobile pe piața primară.

În același timp, nivelul ridicat al prețurilor pe piața imobiliară, scăderea numărului de tranzacții de vânzare-cumpărare însoțită de scăderea volumului de credite ipotecare noi, precum și creșterea cheltuielilor cauzate de efectele inflației pe fundalul incertitudinii geopolitice, ar putea să afecteze negativ cererea pe piața imobiliară, comparativ cu anii precedenți.

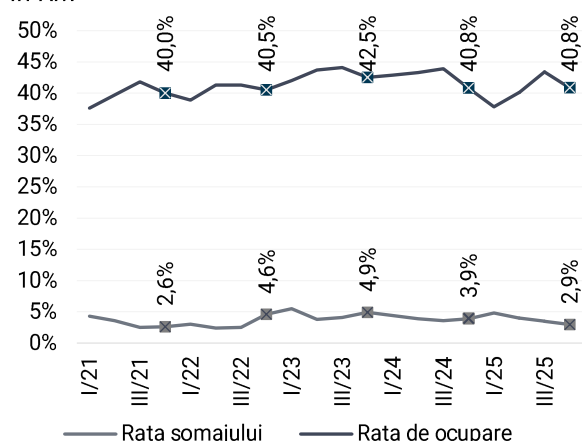
1.3. Îndatorarea sectorului privat

Îndatorarea populației

Indicatorii pieței forței de muncă denotă o reducere a ponderii șomerilor concomitent cu menținerea ratei de ocupare în RM către finele anului de raportare.

Conform datelor BNS, în trimestrul IV 2025, rata de ocupare¹² a forței de muncă s-a situat la nivelul de 40,8 la sută, pe când rata șomajului¹³ a înregistrat valoarea de 2,9 la sută, în descreștere cu 0,4 puncte procentuale față de finele anului precedent (Figura 1.3.1.).

Figura 1.3.1. Indicatorii de ocupare a forței de muncă în RM

Sursa: BNS

Evoluția convergentă a indicatorilor pieței muncii, materializată prin compresia ratei șomajului la 2,9 la sută și ascensiunea ratei de ocupare spre pragul de 40,8 la sută în trimestrul III 2025, reflectă o consolidare a rezilienței financiare a gospodăriilor și o reducere a vulnerabilităților socio-economice structurale.

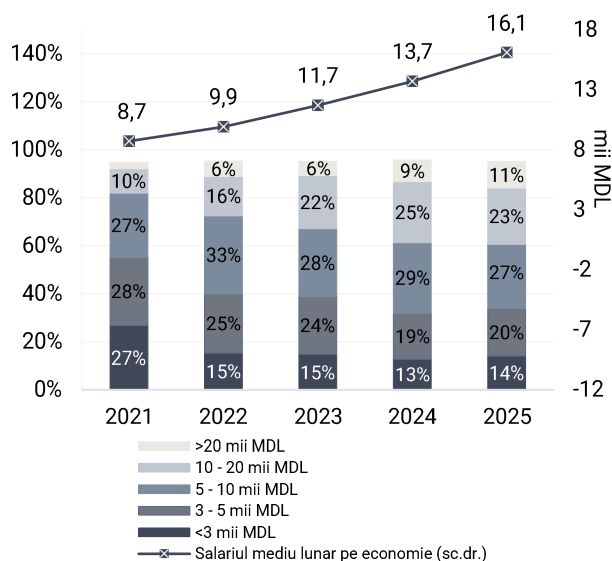
Această ameliorare a fundamentelor pieței muncii exercită un impact favorabil asupra stabilității sistemului financiar prin mecanismul de transmisie a riscului de credit, diminuând probabilitatea de nerambursare în cadrul portofoliului de credite acordat gospodăriilor.

Salariul a rămas principala sursă de venit a populației, conform opiniei a peste jumătate dintre respondenții Sondajului privind comportamentul financiar al populației¹⁴, totodată, valoarea medie a veniturilor lunare s-a menținut aproximativ în aceleași proporții cu iterația anterioară a sondajului.

Similar sondajului precedent, principalele surse ale veniturilor unei familii au fost salariul (55,8 la sută dintre respondenți) și pensia (38,4 la sută). Alte surse menționate de respondenți sunt plăți sociale (7,9 la sută), venitul din activitatea individuală (7,5 la sută), transferuri din străinătate (6,6 la sută).

Repartizarea veniturilor medii lunare în limita eșantionului de respondenți a fost următoarea: 14,0 la sută au primit lunar venituri sub 3 mii MDL, 19,8 la sută dintre respondenți au avut un venit mediu lunar între 3 și 5 mii de MDL, iar 26,8 la sută - între 5 și 10 mii MDL. Un venit între 10 și 20 mii MDL au avut 23,5 la sută dintre respondenți, în timp ce 10,9 la sută au obținut venituri ce depășesc 20 mii MDL (Figura 1.3.2.).

Figura 1.3.2. Distribuția numărului de respondenți după mărimea venitului mediu lunar (în termeni nominali)

Sursa: Sondajul privind comportamentul financiar al populației, BNM

Gradul de economisire în rândul respondenților a fost foarte scăzut, doar puțin peste 1/4 dintre respondenți au reușit să economisească, suma medie economisită pentru puțin peste 1/2 dintre aceștia fiind de până la 3 mii lei/lună.

¹² Raportul dintre persoanele ocupate în vârstă de 15 ani și peste și populația totală

¹³ Ponderea șomerilor conform criteriilor utilizate de BNS

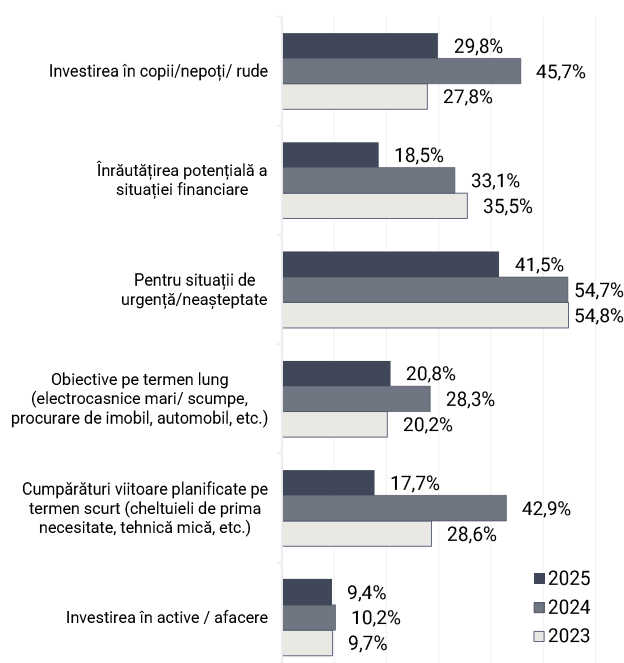
¹⁴ A șasea ediție a sondajului anual cu privire la comportamentul financiar al populației din RM, efectuată pe un

eșantion de 1 005 persoane, cu reprezentarea diverselor grupe de vârstă, medii de trai, sexe și niveluri ale veniturilor, iar cele 45 de întrebări incluse în chestionar au vizat 4 dimensiuni - aspecte generale despre respondent, veniturile și sursa acestora, accesul și sursele de finanțare, locuința

72,8 la sută dintre respondenți au declarat că nu au reușit să facă economii în ultimele 6 luni.

Persoanele care au reușit să economisească au indicat scopuri ale economiilor ca fiind: pentru situații de urgență/neașteptate (41,5 la sută) și investirea în copii, nepoți, rude (29,8 la sută). Alte scopuri menționate de respondenți au fost obiectivele pe termen lung de economisire (20,8 la sută), înrăutățirea potențială a situației financiare (18,5 la sută), cumpărături viitoare planificate pe termen scurt (17,7 la sută), investirea în active rentabile (9,4 la sută) (Figura 1.3.3.).

Figura 1.3.3. Scopul economiilor respondenților

Sursa: Sondajul privind comportamentul financiar al populației, BNM

Numerarul rămâne principalul mijloc de păstrare a economiilor pentru mai mult de ½ dintre respondenți, cu toate că puțin peste jumătate dintre respondenți consideră sigură păstrarea economiilor în băncile autohtone.

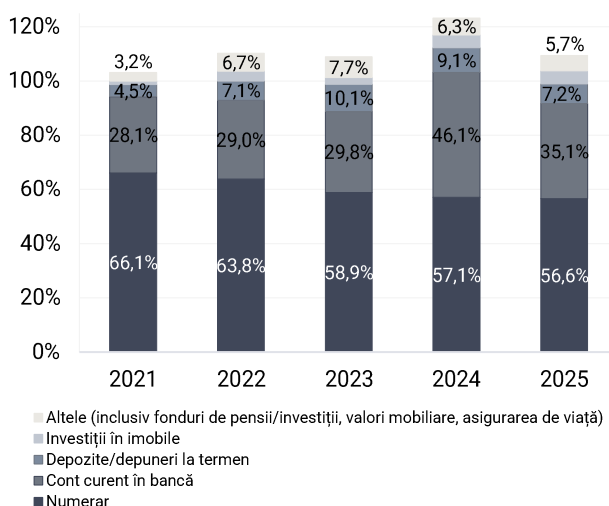
Similar rezultatelor sondajului precedent, majoritatea respondenților care au reușit să economisească și-au păstrat economiile în numerar (56,6 la sută) sau la cont curent în bancă (35,1 la sută). Printre alte modalități de păstrare a economiilor au fost enumerate: depozite/depuneri la termen (7,2 la sută), investiții în imobile (4,9 la sută),

valori mobiliare (1,9 la sută), asigurarea de viață (1,5 la sută) (Figura 1.3.4.).

24,7 la sută dintre respondenți au considerat că păstrarea economiilor la băncile din RM este parțial sigură, 28,0 la sută - sigură sau foarte sigură, iar 24,1 la sută - nesigură sau foarte nesigură.

27,8 la sută dintre respondenți au afirmat că au încredere moderată în sistemul financiar din RM, 28,5 la sută - puțină sau foarte puțină încredere, 11,1 la sută - multă sau foarte multă încredere, iar 25,9 la sută - nu au deloc încredere.

Figura 1.3.4. Formele de păstrare a economiilor (răspunsuri multiple)

Sursa: Sondajul privind comportamentul financiar al populației, BNM

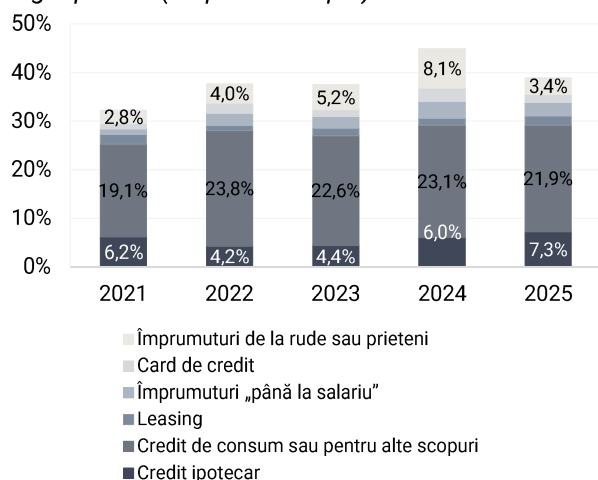
Numărul persoanelor, care au apelat la credite sau împrumuturi a rămas scăzut, iar ¼ dintre persoanele care au avut credite/împrumuturi nu le-au perceput ca o povară excesivă.

La momentul efectuării sondajului, doar 34,1 la sută dintre respondenți au declarat că au apelat la surse de finanțare de la instituții de creditare (Figura 1.3.5.). În următoarea perioadă, doar 8,5 la sută dintre respondenți s-au declarat interesați de a apela la o instituție de credit pentru finanțare.

În procesul de creditare cele mai importante aspecte pe care le-au considerat respondenții au fost condițiile de creditare favorabile (30,3 la sută), rapiditatea luării deciziei de creditare (18,3 la sută), taxe și

comisioane mici (18,3 la sută) și relațiile personale cu instituția (17,1 la sută).

Figura 1.3.5. Tipul creditelor/împrumuturilor deținute de gospodării (răspuns multiplu)

Sursa: Sondajul privind comportamentul financiar al populației, BNM

Pentru mai mult de jumătate dintre respondenți (55,1 la sută), creditele/împrumuturile contractate au reprezentat o povară suportabilă, iar 20,6 la sută au declarat că, creditele sau împrumuturile nu sunt o povară. Totodată, 24,9 la sută dintre respondenți s-au confruntat cu situația când nu au reușit achitarea în termen a plăților aferente creditului, principalele cauze fiind creșterea cheltuielilor pentru viață (27,6 la sută), pierderea serviciului (24,1 la sută), reducerea/întârzierea plății salariului (26,4 la sută) și altele.

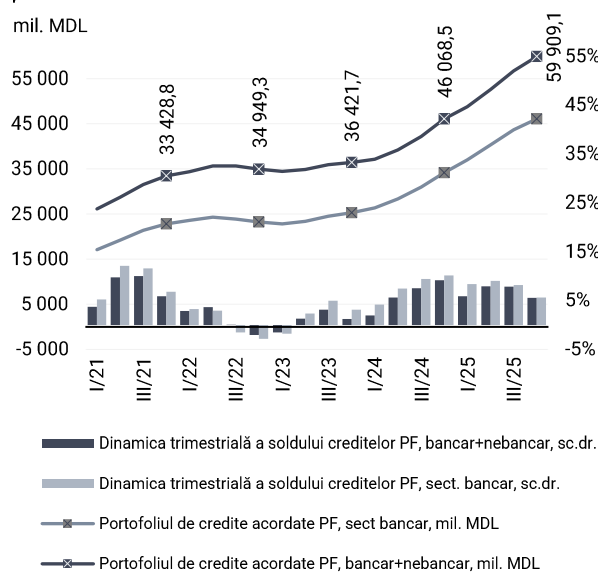
Creditarea populației a continuat să se intensifice pe parcursul anului, reflectând condiții financiare favorabile și o cerere robustă de finanțare.

La finele anului 2025, soldul împrumuturilor acordate persoanelor fizice de către sistemul financiar a constituit 59 909,1 mil. MDL (+30,0 la sută față de 2024), dintre care circa 77,0 la sută au fost acordate de sectorul bancar (Figura 1.3.6.). Astfel, soldul creditelor acordate de către bănci a însumat 46 103,6 mil. MDL.

Ascendența creditării populației din anul 2025 a fost condiționată¹⁵, în mare parte, de creșterea cererii agregate din partea

populației. În particular, conform percepției băncilor, cererea pentru credite din partea populației pe parcursul anului de raportare a fost determinată de creșterea încrederii consumătorilor, de perspectivele pieței locuințelor, inclusiv evoluția anticipată a prețurilor și nivelul general al ratelor de dobândă.

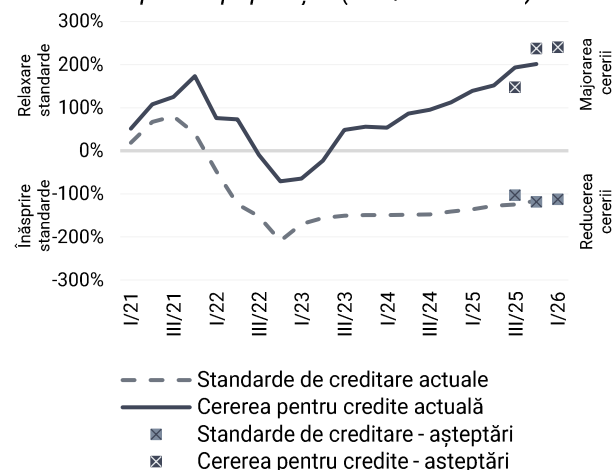
Figura 1.3.6. Evoluția soldului creditelor acordate persoanelor fizice

Sursa: BNM, CNPF

Concomitent a fost observată și tendința de relaxare a standardelor de creditare aplicate de bănci (Figura 1.3.7.), determinată de percepția băncilor privind diminuarea riscurilor, reducerea costurilor de finanțare și a presiunii concurenței.

Figura 1.3.7. Evoluția cumulativă trimestrială a standardelor de creditare bancare și a cererii de credite din partea populației (T.IV/2020 = 0%)

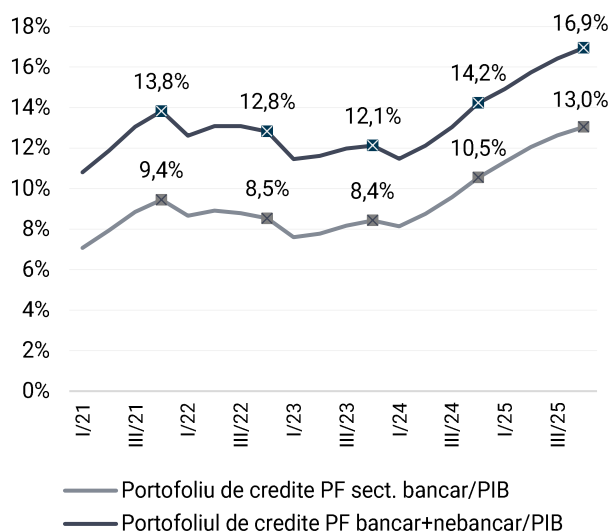
Sursa: Sondajul privind creditarea bancară, BNM

¹⁵ Conform rezultatelor sondajului de creditare bancară

Deși ponderea datoriei totale a populației în PIB continuă să înregistreze o valoare inferioară în cazul RM comparativ cu majoritatea țărilor din regiune, anul 2025 s-a remarcat cu cel mai mare nivel istoric al indicatorului.

La nivelul sistemului financiar, ponderea creditelor persoanelor fizice în PIB la finele trimestrului IV 2025 a înregistrat valoarea de 16,9 la sută, în timp ce creditarea bancară a persoanelor fizice raportată la PIB a crescut cu 2,5 puncte procentuale comparativ cu finele anului 2024, până la nivelul de 13,0 la sută (Figura 1.3.8.).

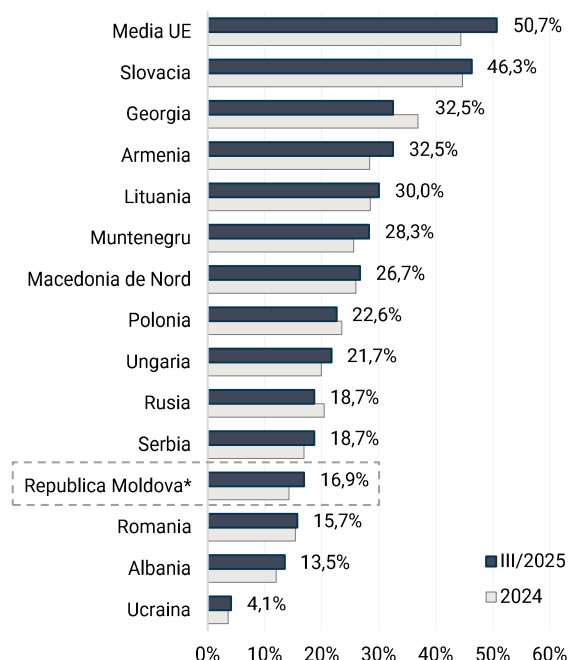
Figura 1.3.8. Ponderea creditelor acordate persoanelor fizice în PIB

Sursa: BNM, CNPF

În comparație cu alte state din regiune, precum și cu media europeană, creditarea persoanelor fizice din RM continuă să înregistreze valori inferioare (Figura 1.3.9.).

Figura 1.3.9. Ponderea datoriei totale¹⁶ a populației în PIB per țări și UE

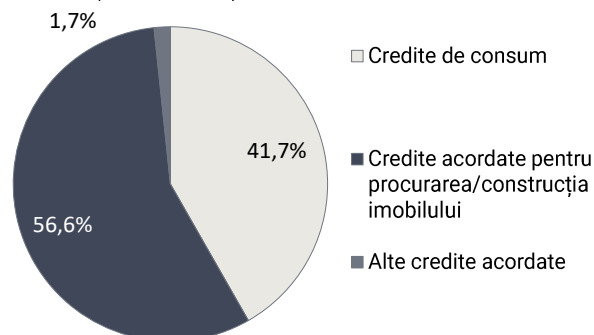
Notă: *datele pentru IV/2025

Sursa: BNM, BNS, www.ceicdata.com

În ultimii ani se atestă o schimbare structurală în profilul portofoliului populației, impulsionată de expansiunea creditării ipotecare.

Mai mult de jumătate (56,6 la sută) din soldul total al creditelor bancare acordate persoanelor fizice au fost destinate procurării și construcției bunurilor imobile, 41,7 la sută pentru consum și 1,7 la sută pentru alte scopuri (Figura 1.3.10).

Figura 1.3.10. Structura portofoliului de credite bancare acordate persoanelor fizice după destinația creditului (31.12.2025)

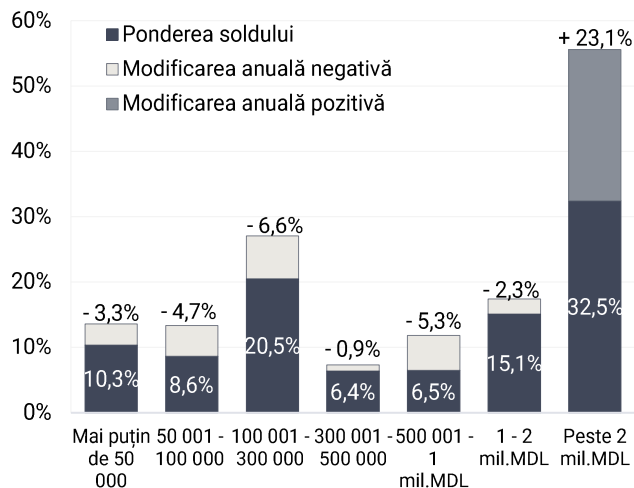
Sursa: BNM

Totodată, ponderea creditelor noi acordate pe parcursul anului, cu un sold de peste

¹⁶ Include soldul total al creditelor acordate populației de către bănci și OCN

2 mil. MDL, a crescut cu 23,1 puncte procentuale față de anul precedent, în timp ce restul intervalelor au înregistrat o scădere (Figura 1.3.11.).

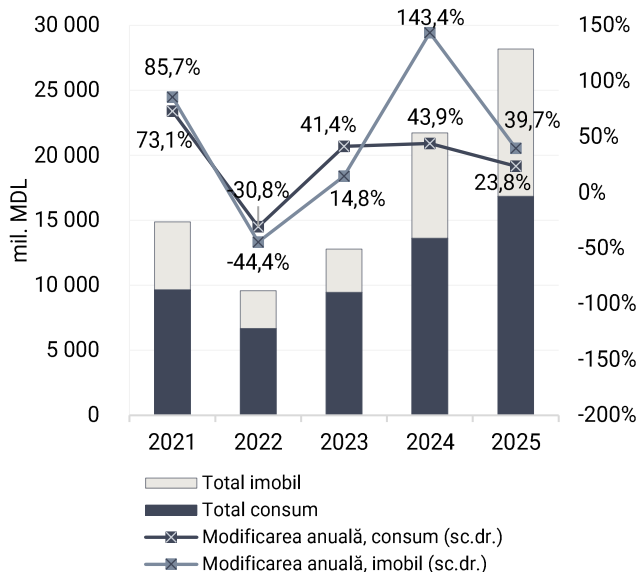
Figura 1.3.11. Distribuția după soldul creditelor noi acordate populației de către bănci

Sursa: BNM

Dinamicile observate relevă nu doar o consolidare a ponderii segmentului ipotecar, dar și o migrare a distribuției stocului de credite către tranșele valorice superioare, fenomen ce subliniază o creștere a expunerilor individuale medii (Figura 1.3.12.).

Figura 1.3.12. Volumul anual al creditelor noi acordate populației de către bănci

Sursa: BNM

¹⁷ Limita RSDV este de 40 la sută pentru creditele acordate în MDL și 30 la sută pentru debitorii care se creditează în valută, având veniturile în MDL. Totodată, pentru debitorii ale căror venituri depășesc de două ori venitul mediu pe economie, această limită poate fi majorată cu 15 puncte procentuale.

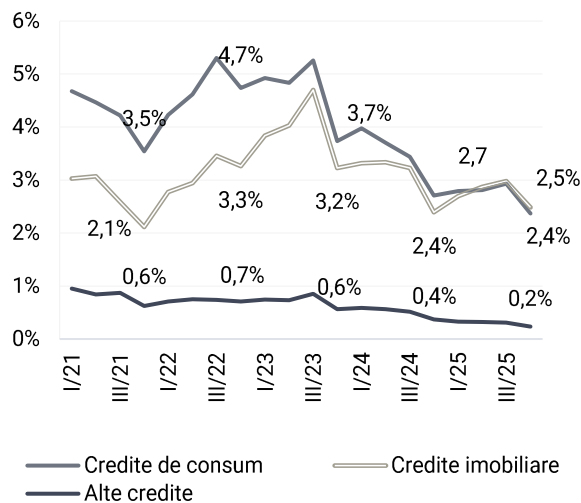
Astfel, majorarea anuală de 39,7 la sută a volumului creditelor pentru locuințe, comparativ cu creșterea de 23,8 la sută a volumului creditelor de consum, a condus la o distribuire mai concentrată a volumului total de credite noi acordate persoanelor fizice, influențând astfel structura acestora în funcție de sold.

În ceea ce privește disciplina de plată, pe parcursul anului s-a stabilit o tendință ușoară de reducere a ratei creditelor cu întârzieri de peste o zi pentru toate categoriile de credite bancare acordate populației.

Cea mai ridicată rată a creditelor cu întârzieri de peste o zi a fost înregistrată la creditele destinate procurării sau construcției de imobile (2,5 la sută), în timp ce pentru creditele de consum s-a observat o rată de 2,4 la sută. Cea mai redusă rată a întârzierilor s-a observat pentru categoria „alte credite”, unde se înregistrează valoarea de doar 0,2 la sută (Figura 1.3.13.).

Prin Regulamentul nr.101/2022 privind creditarea responsabilă a consumatorilor de către bănci, sunt stabilite limitele raportului dintre serviciul datoriei și venit (RSDV)¹⁷ și ale raportului dintre credit și garanții (RCG)¹⁸.

Figura 1.3.13. Evoluția creditelor restante ale populației (>= 1 zi), creditarea bancară

Sursa: BNM

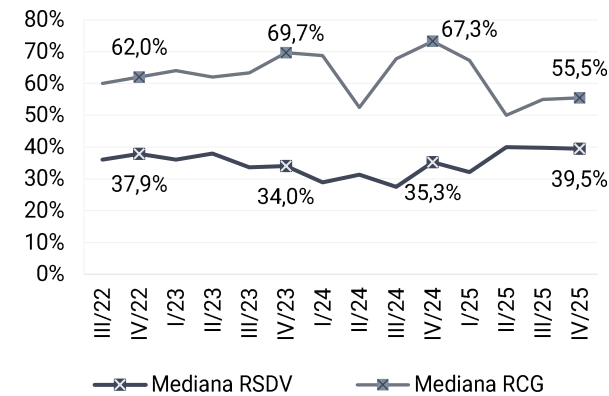
Creditele acordate prin programul guvernamental „Prima Casă” pot avea valoarea RSDV până la 70 la sută, stabilită prin Legea 293/2017.

¹⁸ Limita RCG este de 80 la sută pentru creditele pentru investiții imobiliare acordate consumatorilor

Din momentul aprobării Regulamentului nr.101/2022 în trimestrul II 2022, mediana RSDV a oscilat moderat în intervalul 27-40 la sută. La sfârșitul anului 2025, acest indicator a atins valoare de 39,5 la sută. Această evoluție se datorează majorării volumului creditelor ipotecare, care au contribuit la creșterea medianei RSDV.

În cazul RCG se observă o tendință de creștere în perioada 2022-2024, cu diminuarea ulterioară a medianei RCG la valoarea de 55,5 la sută, iar programul „Prima Casă”, care oferă garanție din partea statului pentru creditele acordate, a contribuit la diminuarea medianei RCG comparativ cu finele anului precedent (Figura 1.3.14.).

Figura 1.3.14. Mediana creditelor noi acordate pentru procurarea/construcția imobilului, creditarea bancară a populației

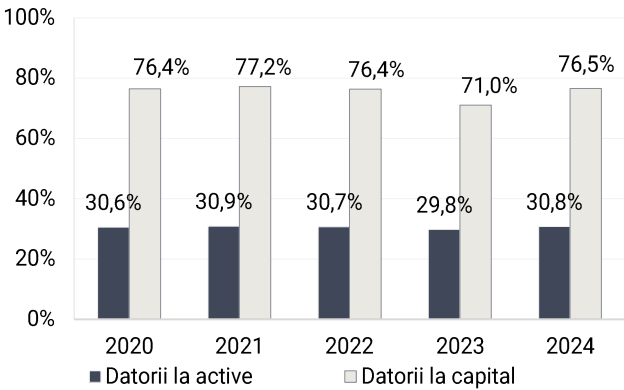
Sursa: BNM

Îndatorarea societăților nefinanciare

Gradul de îndatorare al societăților nefinanciare, măsurat ca raport dintre datorii și active la nivel agregat, a înregistrat o evoluție similară cu cea consemnată în ultimii ani.

Evoluția gradului de îndatorare (raportul dintre datorii și active) conform situațiilor financiare ale societăților nefinanciare în perioada 2020-2024 a indicat o menținere a valorii medii apropiate de 30 la sută, în același timp datoriile totale raportate la capital s-au situat la nivelul mediu de 75 la sută (Figura 1.3.15.).

Figura 1.3.15. Evoluția gradului de îndatorare a societăților nefinanciare

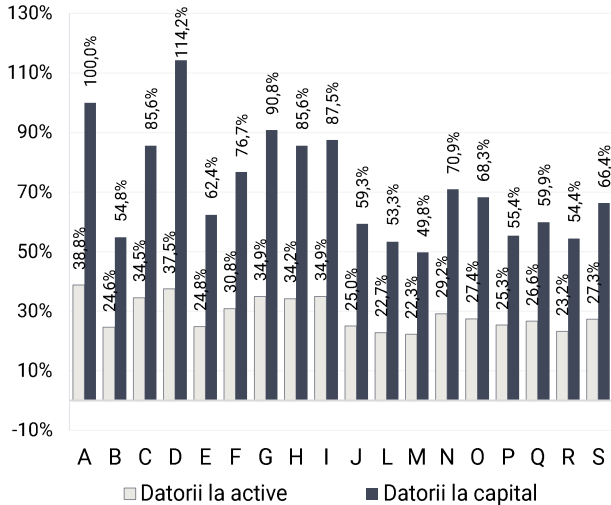

Sursa: BNS, calcule BNM

Pentru majoritatea societăților nefinanciare, în anul 2024 valoarea raportului dintre datorii și capital a constituit 76,5 la sută, în creștere cu 7,7 puncte procentuale față de anul precedent, revenind la un nivel mediu pentru 2020-2022.

În dezagregare pe ramuri de activitate, sectoarele cele mai îndatorate se regăsesc în domeniul agriculturii (A) cu un raport mediu al datoriilor la active de 38,8 la sută, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (D) de 37,5 la sută, în domeniul comerțului (G) de 34,9 la sută și activități de cazare și alimentație publică (I) de 34,9 la sută (Figura 1.3.16.).

Figura 1.3.16. Gradul de îndatorare al societăților nefinanciare, după ramuri

Notă: Clasificarea activităților economice conform CAEM-2: A – agricultură, silvicultură și pescuit; B - industria extractivă; C - industria prelucrătoare; D - producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; E - distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; F - construcții; G - comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; H - transport și depozitare; I - activități de cazare și alimentație publică; J - informații și comunicații; L - tranzacții imobiliare; M - activități profesionale, științifice și

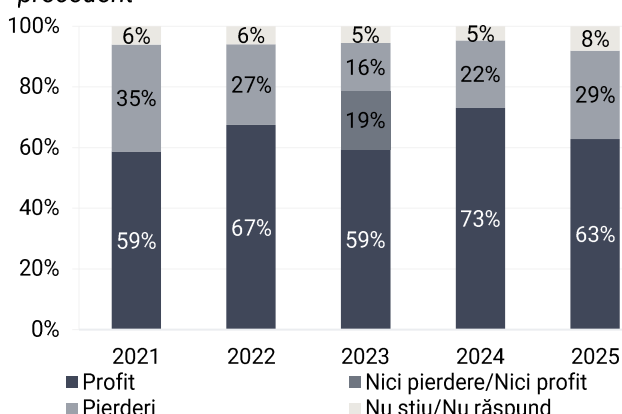
tehnice; N - activități de servicii administrative și activități de servicii suport; O - administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; P - învățământ; Q - sănătate și asistență socială; R - artă, activități de recreere și de agrement; S - alte activități de servicii; T - activități ale gospodăriilor casnice în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor casnice de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu; U - activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale

Sursa: BNS, calcule BNM

Conform rezultatelor sondajului privind comportamentul financiar al societăților nefinanciare¹⁹, performanța financiară a societăților a înregistrat o diminuare comparativ cu iterațiile anterioare ale sondajului.

În iterația 2025, 62,9 la sută dintre societățile respondente au declarat că au înregistrat profit în anul financiar precedent, față de 73,1 la sută în iterația din 2024. Totuși, nivelul profitabilității rămâne superior celui raportat în iterațiile din 2021 și 2023. În ceea ce privește pierderile, ponderea societăților care le-au înregistrat în perioada financiară precedentă a crescut la 29,1 la sută, față de 22,2 la sută în 2024 (Figura 1.3.17.).

Figura 1.3.17. Rezultatul înregistrat în anul financiar precedent

Sursa: Sondajul privind comportamentul financiar al societăților nefinanciare, BNM

Veniturile din vânzări s-au diminuat pe fondul creșterii costurilor de producție precum și a reducerii cererii pentru produse/servicii.

Din perspectiva indicatorilor caracteristici societăților, conform răspunsurilor respondenților, veniturile din vânzări s-au diminuat în ultimele șase luni pentru 40,3 la sută dintre societăți, nu s-au modificat

pentru 32,9 la sută, iar 20,9 la sută au înregistrat o majorare.

În ceea ce privește evoluția cererii pe piața internă în ultimele șase luni, 45,1 la sută dintre respondenți au indicat o diminuare, 33,1 la sută dintre societățile respondente au afirmat că aceasta nu s-a modificat, iar 16,6 la sută au indicat o majorare a cererii.

Costurile de producție sau de prestare a serviciilor s-au majorat în ultimele 6 luni, conform opiniei a 62,9 la sută dintre respondenți; 28,6 la sută au indicat că acestea nu s-au modificat, iar 6,3 la sută au afirmat că s-au diminuat.

Cu referire la salariile angajaților societăților, conform răspunsurilor a 56,3 la sută dintre respondenți, acestea nu s-au modificat în ultimele 6 luni, 37,1 la sută au susținut că acestea s-au majorat, iar 4,0 la sută au declarat o diminuare a salariilor angajaților.

Societățile au continuat să utilizeze preponderent sursele de finanțare interne, mai puțin de 40,0 la sută dintre respondenți au indicat utilizarea resurselor împrumutate, exclusiv sau împreună cu resursele proprii.

În ceea ce privește sursele de finanțare utilizate de societăți în ultimele 6 luni, respondenții au avut posibilitatea de a indica mai multe opțiuni, astfel încât ponderile nu sunt mutual exclusive (Figura 1.3.18.).

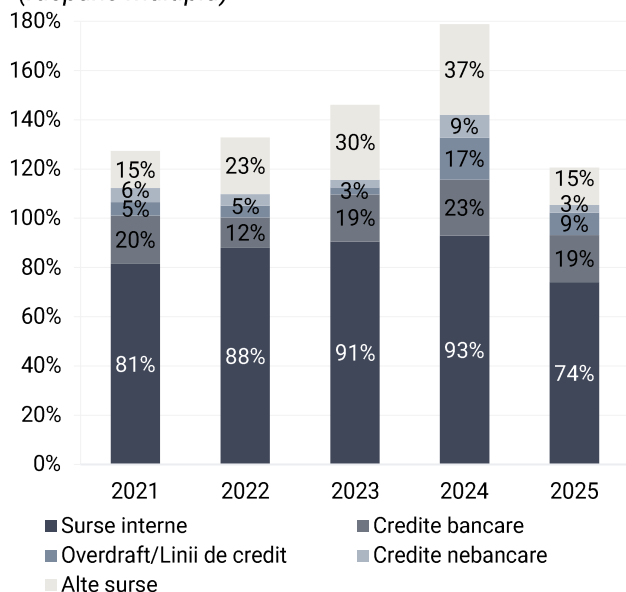
Majoritatea societăților (74,0 la sută) au utilizat surse interne, 19,1 la sută au accesat și credite bancare, iar 9,1 la sută au recurs și la overdrafturi și/sau linii de credit. De asemenea, 3,1 la sută au utilizat credite nebankare, câte 2,6 la sută leasing financiar și credite comerciale. Alte surse menționate au inclus crowdfunding-ul (2,0 la sută), fondurile din străinătate (1,7 la sută), precum și finanțarea nerambursabilă sub formă de subvenții sau granturi (1,4 la sută), pe când 4,3 la sută dintre respondenți au

¹⁹ A șasea ediție a sondajului anual privind comportamentul financiar al societăților nefinanciare, efectuată pe un eșantion de 350 societăți nefinanciare, cu reprezentarea după criteriul de mărime, tipuri de activități numărul de angajați. Chestionarul a

inclus 36 de întrebări din 3 dimensiuni: aspecte generale despre respondent, rezultatele financiare ale societății, accesul și sursele de finanțare.

refuzat să dezvăluie sursele de finanțare utilizate.

Figura 1.3.18. Structura surselor de finanțare (răspuns multiplu)

Sursa: BNM

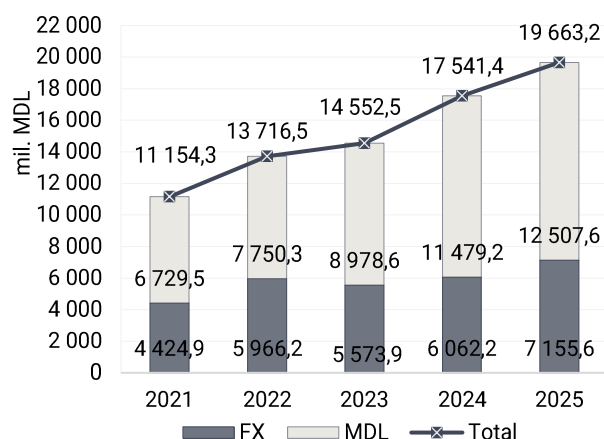
Similar iterațiilor precedente ale sondajului, preferința de a utiliza surse interne de finanțare a fost condiționată de: suficiența resurselor interne și/sau lipsa necesității de a se împrumuta (23,7 la sută), reticența proprietarilor de a-și asuma datorii suplimentare (20,0 la sută), neîncrederea în instituțiile de credit (10,3 la sută), costurile ridicate ale resurselor externe (9,1 la sută), refuzul instituției de credit de a oferi finanțare (4,6 la sută) precum și alte motive.

În perspectivă, 66,9 la sută dintre societățile respondente au menționat că nu intenționează să apeleze la o instituție de credit pentru a obține o finanțare în următoarele 6 luni, în timp ce 24,3 la sută dintre respondenți și-au exprimat intenția de a apela la instituția de credit pentru finanțare, nivel egal cu cel din iterația precedentă. Mijloacele de împrumut, preponderent, ar fi solicitate în MDL (82,4 la sută) și EUR (16,5 la sută). Scopul pentru care se intenționează de a apela la finanțare, conform respondenților, este în proporție de 51,8 la sută – finanțarea unui proiect investițional și 47,1 la sută – finanțarea nevoilor curente (capital circulant).

Activitatea de creditare a societăților nefinanciare pe parcursul anului 2025 s-a majorat semnificativ comparativ cu anul precedent.

În anul 2025, volumului creditelor noi acordate de către sectorul bancar persoanelor juridice a crescut cu 12,1 la sută față de anul 2024, constituind un total de 19 663,2 mil. MDL (Figura 1.3.19.).

Figura 1.3.19. Evoluția creditelor noi acordate de bănci societăților nefinanciare

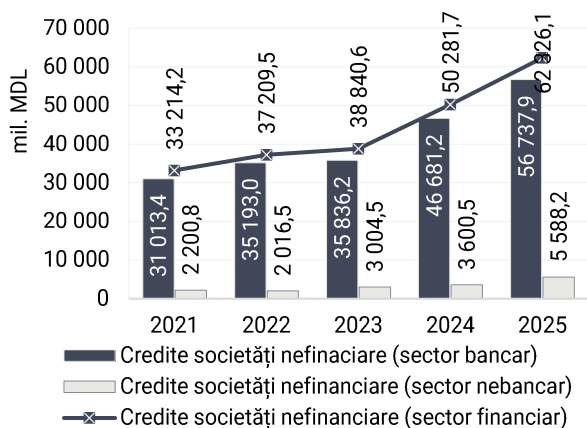

Sursa: BNM

Evoluția crescătoare a ritmului de creditare s-a înregistrat atât pentru moneda națională: +9,0 la sută față de anul precedent până la valoarea de 12 507,6 mil. MDL, cât și pentru creditele acordate în valută cu 18,0 la față de anul precedent până la valoarea de 7 155,6 mil. MDL.

La finele anului 2025, sectorul financiar a deținut credite acordate societăților nefinanciare în valoare de 62 326,1 mil. MDL (sau +24,0 la sută față de anul precedent). Creditorul principal al societăților bancare a rămas sectorul bancar, soldul creditelor constituind 56 737,9 mil. MDL (sau +21,5 la sută față de anul 2024), pe când soldul creditelor acordate de sectorul financiar nebancale a egalat cu 5 588,2 mil. MDL în creștere cu 55,2 la sută față de anul precedent (Figura 1.3.20.).

Figura 1.3.20. Evoluția creditării societăților nefinanciare

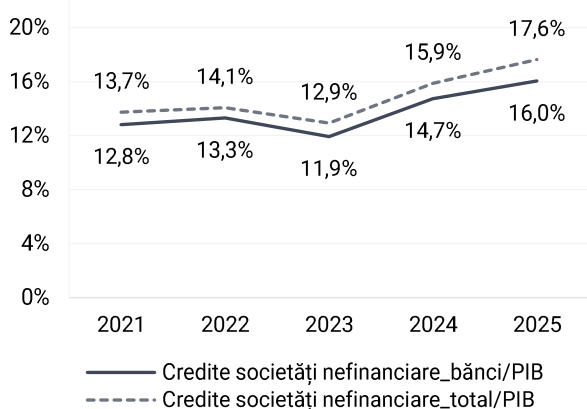

Sursa: BNM

Sectorul bancar este caracterizat de o expunere mai mare față de societățile nefinanciare, acestea reprezentând 55,2 la sută din portofoliul total de credite, după tipul de debitori.

Ponderea în PIB a creditelor totale acordate societăților nefinanciare de către sectorul bancar și nebancaar a atins nivelul de 17,6 la sută, în creștere cu 1,7 puncte procentuale comparativ cu finele anului 2024 (Figura 1.3.21.).

Figura 1.3.21. Ponderea în PIB a creditelor acordate societăților nefinanciare de sectorul bancar și nebancaar

Sursa: BNM, BNS

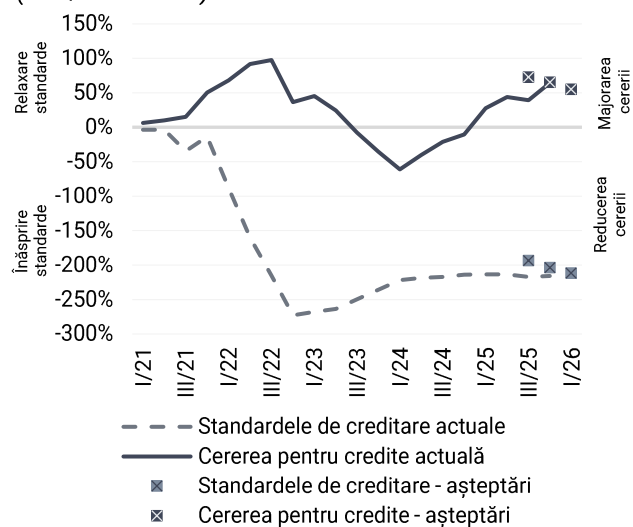
De menționat că, ponderea creditelor acordate de bănci reprezintă 16,0 la sută, în creștere cu 1,3 puncte procentuale față de anul precedent.

În perioada analizată standardele de creditare²⁰ aplicate societăților nefinanciare

au avut o evoluție uniformă spre finele anului situându-se aproximativ la nivelul anului 2024, pe când cererea pentru credite din partea societăților nefinanciare s-a majorat.

Conform datelor sondajului de creditare bancară (Figura 1.3.22.), pe parcursul anului 2025, standardele de creditare bancară pentru societăți s-au menținut aproximativ la același nivel, cu o relaxare în trimestrul III.

Figura 1.3.22. Evoluția cumulativă trimestrială a standardelor de creditare bancare și a cererii de credite din partea societăților nefinanciare (T.IV/2020 = 0%)

Sursa: Sondajul privind creditarea bancară, BNM

Totodată, în prima jumătate a anului, băncile s-au așteptat la o înăspritare a standardelor de creditare, cu o inversare a anticipărilor către finele anului în contextul relaxării politicii monetare și presiunii inflaționiste. Principalii factori evidențiați de către respondenți în legătură cu relaxarea standardelor de creditare au fost presiunea concurenței și constrângerile bilanțiere, temperate de către gestiunea riscurilor existente.

Pentru primul trimestru al anului 2026, respondenții au anticipat o continuare a tendinței de relaxare a standardelor de creditare, anticipând o creștere a ritmului de relaxare în perioada ulterioară.

În ceea ce privește evoluția cererii pentru credite din partea societăților nefinanciare, pe parcursul anului 2025 respondenții au indicat o activizare semnificativă pe

²⁰ Normele interne ale băncilor care prevăd criteriile de aprobare a creditelor și aplicarea acestora

parcursul anului de raportare, cu o descreștere în trimestrul III. Rezultatele înregistrate au coincis în mare parte cu așteptările respondenților, indicând asupra recuperării economice și accelerării creditării societăților nefinanciare.

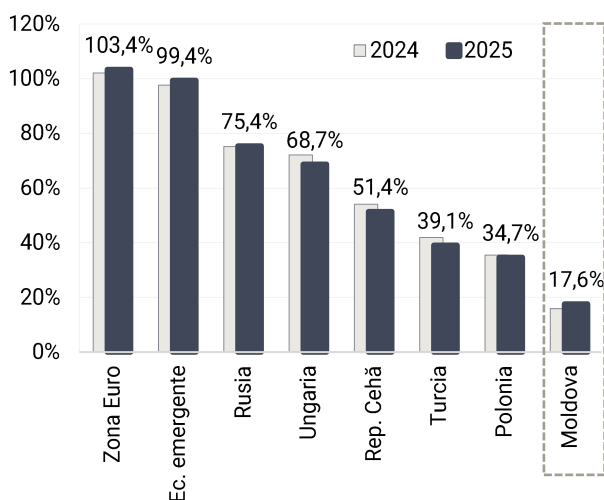
Cererea pentru credite din partea societăților nefinanciare a crescut pe fundalul interesului sporit pentru investițiile în capital fix. Pe de altă parte, nevoile de investiții în capitalul circulant, precum și nivelul general al ratelor dobânzii, au accelerat această creștere a cererii de credite bancare. Pentru trimestrul I 2026, respondenții s-au așteptat la o micșorare.

Solicitările de finanțare au fost într-o proporție mai mare accesate de către societățile din domeniul comerțului, iar acestea au fost predominant în valută.

În pofida diminuării costurilor de finanțare, gradul de intermediere financiară a sectorului corporativ în RM rămâne la un nivel inferior celui din statele europene.

Cu toate că ponderea în PIB a creditelor acordate societăților nefinanciare a fost în creștere pe parcursul anului 2025, îndatorarea sectorului nefinanciar raportată la PIB a rămas la un nivel scăzut comparativ cu alte economii emergente (Figura 1.3.23.).

Figura 1.3.23. Soldul creditelor sectorului financiar acordate societăților nefinanciare raportat la PIB pe țări

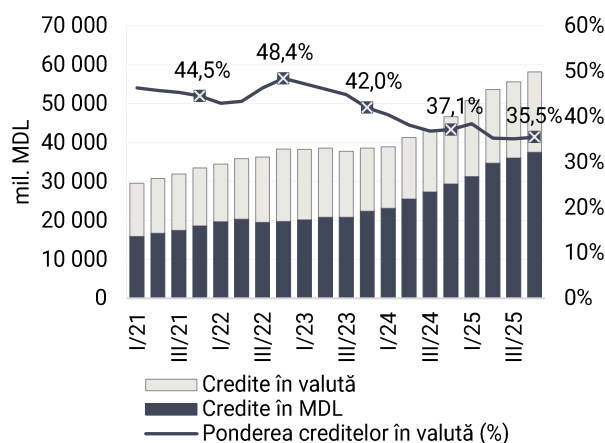
Sursa: Banca Reglementelor Internaționale, BNS, calcule BNM

Intermedierea financiară aferentă societăților nefinanciare în cadrul RM a fost cu 85,8 puncte procentuale mai redusă față de zona euro.

În anul 2025, valoarea creditelor acordate societăților nefinanciare a consemnat o evoluție crescătoare, în special determinată de creșterea creditelor acordate în moneda națională.

În structura portofoliului de credite a băncilor, ponderea creditelor acordate societăților nefinanciare în valută a constituit 35,5 la sută (în scădere cu 1,6 puncte procentuale față de anul precedent), în timp ce ponderea creditelor în moneda națională a constituit 64,5 la sută în creștere cu 1,7 puncte procentuale comparativ cu anul precedent (Figura 1.3.24.).

Figura 1.3.24. Evoluția trimestrială a portofoliului de credite bancare acordate persoanelor juridice, pe valute

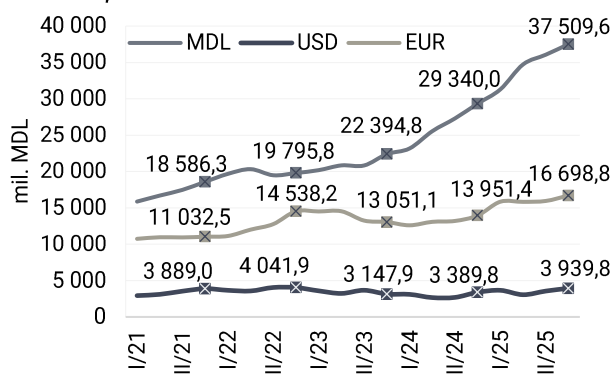

Sursa: BNM

Astfel, soldul creditelor acordate în valută societăților nefinanciare a totalizat 20 638,6 mil. MDL, iar soldul creditelor în MDL a constituit 37 509,6 mil. MDL.

În diviziune pe trimestre, componenta în moneda națională a crescut mai accelerat în trimestrul IV 2025, până la valoarea de 37 509,6 mil. MDL, cu +27,8 la sută comparativ cu situația similară a anului precedent (Figura 1.3.25.).

Figura 1.3.25. Evoluția trimestrială a portofoliului de credite bancare acordate persoanelor juridice, pe subcomponente

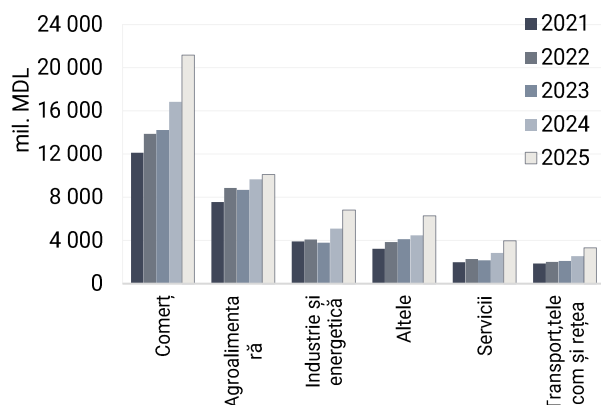

Sursa: BNM

Traectoria anuală a componentei în valută a constituit o creștere mai modestă. Astfel, aferent creditelor acordate în USD s-a înregistrat o creștere de 549 mil. MDL (sau +6,1 la sută față de anul precedent), iar pentru creditele acordate în EUR de 2 747,4 mil. MDL (sau +19,7 la sută față de 2024).

În anul 2025, în structura portofoliului băncilor, ponderea creditelor acordate societăților nefinanciare din domeniul comerțului a reprezentat 50,3 la sută, însumând 21 156,2 mil. MDL (Figura 1.3.26.). În dinamică, creditele acordate ramurii comerțului au înregistrat un ritm anual de creștere de +25,7 la sută comparativ cu anul anterior.

Figura 1.3.26. Evoluția soldului portofoliului de credite bancare acordate persoanelor juridice, pe ramuri

Sursa: BNM

Aferent sectorului construcții s-au acordat credite în valoare de 3 279,4 mil. MDL, având o creștere pozitivă de 5,6 la sută în trimestrul IV 2025 față de perioada

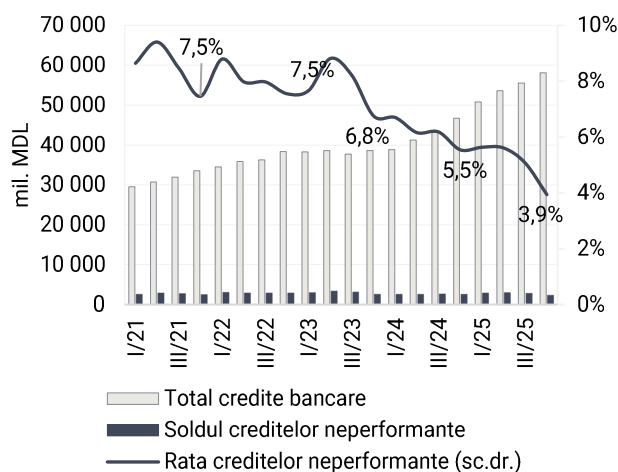
precedentă. În același timp, pentru ramura industriei productive soldul total al creditelor a constituit 3 538,9 mil. MDL (în creștere cu +6,1 la sută puncte procentuale față de anul precedent), iar pentru domeniul serviciilor soldul total al creditelor a însumat 3 974,3 mil. MDL (sau +6,8 la sută față de anul precedent).

Pe parcursul anului 2025, s-a observat o îmbunătățire continuă a portofoliului de credite bancare acordate societăților nefinanciare, atât pentru creditele în MDL cât și pentru creditele acordate în valută.

Calitatea portofoliului de credite acordate societăților nefinanciare s-a îmbunătățit, rata creditelor neperformante ajungând până la nivelul de 3,9 la sută, în scădere cu 1,6 puncte procentuale în termeni anuali (Figura 1.3.27.).

Soldul total al creditelor neperformante acordate societăților nefinanciare, în trimestrul IV 2025, a totalizat valoarea de 2 289,1 mil. MDL, în scădere cu 11,5 puncte procentuale în termeni anuali.

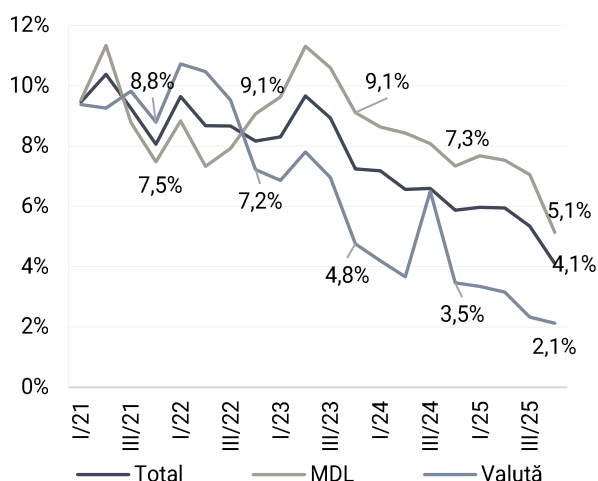
Figura 1.3.27. Evoluția portofoliului de credite acordate societăților nefinanciare și rata creditelor neperformante

Sursa: BNM

În diviziunea pe componente, creditele acordate societăților nefinanciare în moneda națională au înregistrat un trend descendent al ratei NPL de 2,2 puncte procentuale, până la nivelul de 5,1 la sută, în trimestrul IV 2025 față de trimestrul precedent (Figura 1.3.28.).

Figura 1.3.28. Rata creditelor neperformante acordate societăților nefinanciare conform monedei

Sursa: BNM

În același timp, componenta valutară a înregistrat o scădere de 1,3 puncte procentuale comparativ cu trimestrul anterior, având rata NPL de 2,1 la sută.

Respondenții Sondajului privind comportamentul financiar al societăților nefinanciare au identificat dificultățile în atragerea personalului calificat, costurile de producție, concurența și nivelul ridicat al fiscalității drept principalele provocări cu care s-au confruntat societățile nefinanciare în ultimele șase luni.

Aceste provocări au fost anticipate de respondenți în iterația precedentă a sondajului. În acest context, lipsa personalului calificat (38,6 la sută) a fost anticipată de către 40,7 la sută dintre respondenți în iterația din 2024; reducerea numărului de clienți (36,9 la sută) a fost anticipată de către 30,3 la sută dintre respondenți, iar creșterea costurilor de producție (35,1 la sută) a fost anticipată de 38,9 la sută dintre respondenți.

În același timp, respondenții și-au expus opiniile și privind principalele provocări anticipate pentru următoarele șase luni, cum ar fi: lipsa personalului calificat (32,6 la sută); creșterea costurilor de producție (25,4 la sută); scăderea puterii de cumpărare (22,6

la sută); creșterea concurenței (21,7 la sută); situația politică instabilă (17,4 la sută).

Printre factorii cu o presiune moderată asupra activității societăților respondente, au fost menționați: nivelul ridicat al fiscalității (36,0 la sută), lipsa cererii la produsele sau serviciile companiei (34,6 la sută), modificările neprevăzute în codul fiscal (34,3 la sută), normele legale și fiscale care reglementează activitatea companiei (33,1 la sută).

Totodată, unii factori au fost considerați de respondenți puțin presanți, și anume: capacitatea de a efectua plățile aferente datoriilor în termen (56,0 la sută), accesul la finanțare (52,6 la sută), cerințele legislative cu privire la starea de insolabilitate (50,3 la sută), mediul extern (48,9 la sută), schimbările climatice (46,3 la sută).

Peste 2/3 dintre societățile respondente au încredere în sistemul financiar din RM.

Cu toate acestea, gradul de încredere variază, 45,7 la sută dintre respondenți au declarat că au încredere moderată, 22,9 la sută – multă sau foarte multă, 17,1 la sută – puțină sau foarte puțină încredere, iar 11,4 la sută – nu au deloc încredere.

1.4. Bilanțurile sectoriale și conturile financiare

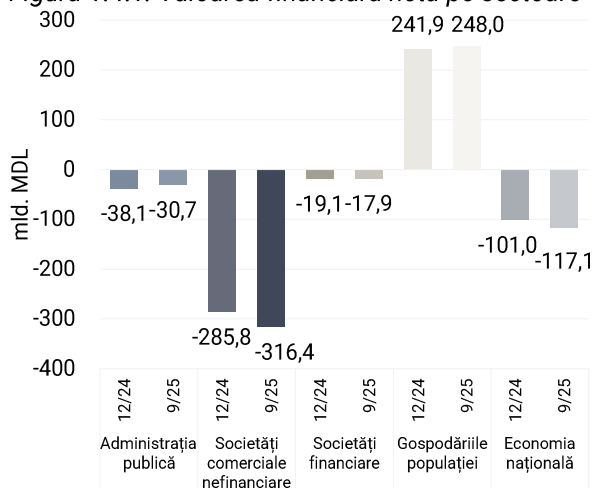
Economia națională a rămas în continuare net debitoare, preponderent pe fundalul diminuării valorii financiare nete a sectorului societăților comerciale nefinanciare, pe când sectorul gospodăriilor populației²¹ rămâne creditorul net principal al economiei naționale.

Valoarea financiară netă²² a economiei naționale la 30.09.2025 a constituit -117,1 mld. MDL, în diminuare cu 15,9 la sută comparativ cu 31.12.2024 (Figura 1.4.1.).

²¹ Sectorul gospodăriilor populației include și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul acestora

²² Valoarea financiară netă reprezintă diferența dintre totalul activelor financiare și totalul pasivelor, înregistrate de un anumit sector al economiei naționale

Figura 1.4.1. Valoarea financiară netă pe sectoare

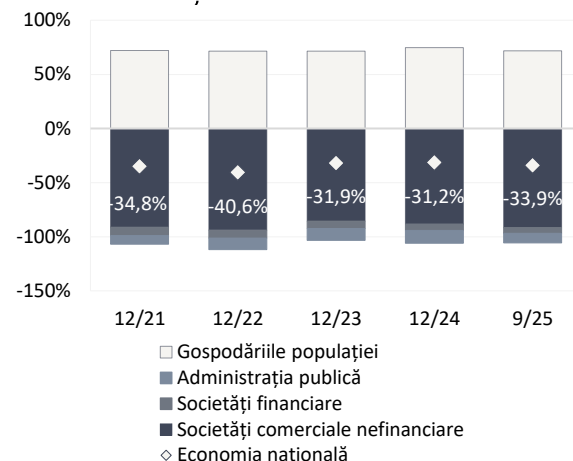
Sursa: BNM

Această evoluție a fost determinată, în mare parte, de descreșterea valorii financiare nete a sectorului societăților comerciale nefinanciare până la nivelul de -316,4 mld. MDL (cu 10,7 la sută). În același timp, valoarea financiară netă a sectorului gospodăriilor populației, a sectorului societăților financiare și a sectorului administrației publice a crescut cu 2,5 la sută, cu 5,9 la sută și 19,3 la sută, respectiv.

Menținerea poziției net debitoare a economiei reflectă necesitatea continuă de finanțare a activității economice, în special pe fondul deteriorării poziției financiare nete a sectorului societăților nefinanciare. În același timp, poziția de creditor net a gospodăriilor populației denotă existența unor resurse interne de economisire, care pot constitui o sursă importantă pentru finanțarea investițiilor și susținerea stabilității financiare, cu condiția unei intermediere financiare eficiente.

Raportul dintre valoarea financiară netă a economiei naționale și PIB reflectă poziția financiară agregată a economiei și relevă gradul de dependență de finanțarea netă. La situația din 30.09.2025, acest indicator a constituit -33,9 la sută (2024: -31,2 la sută) (Figura 1.4.2.).

Figura 1.4.2. Evoluția raportului dintre valoarea financiară netă și PIB

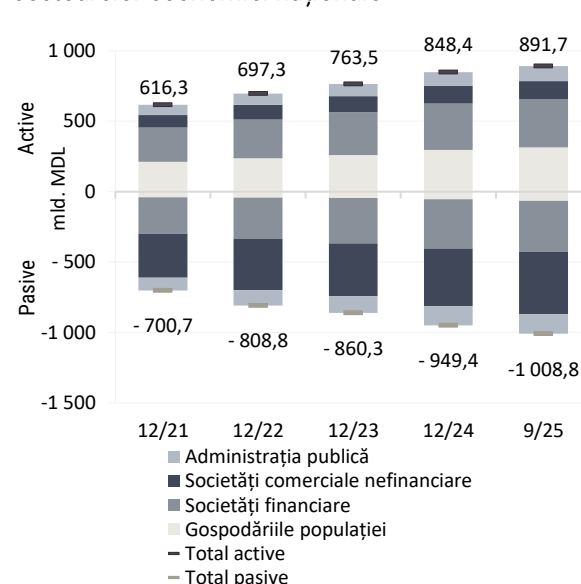
Sursa: BNM

Activele financiare și pasivele totale ale economiei naționale au înregistrat un trend ascendent pe tot parcursul perioadei analizate și la sfârșitul trimestrului III 2025 au însumat 891,7 mld. MDL și, respectiv, 1 008,8 mld. MDL (Figura 1.4.3.).

În același timp, ritmul de creștere al activelor financiare a economiei naționale față de finele anului 2024 (+5,1 la sută) a fost mai mic decât cel al pasivelor (+6,3 la sută).

Structura activelor financiare și a angajamentelor sectoarelor economiei naționale, pe tipuri de instrumente, diferă în funcție de tipul activităților principale specifice sectorului respectiv și de resursele disponibile ale acestuia.

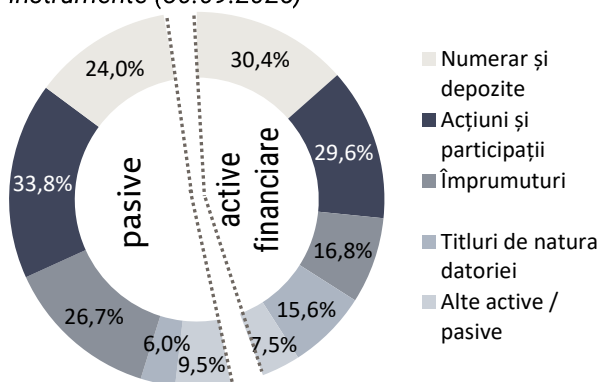
Figura 1.4.3. Activele financiare și pasivele sectoarelor economiei naționale

Sursa: BNM

În structura activelor financiare ale economiei naționale, partea majoră îi revine numerarului și depozitelor (30,4 la sută) și acțiunilor și participațiilor în capitalul persoanelor juridice (29,6 la sută), în timp ce în structura pasivelor predomină acțiunile și participațiile în capitalul propriu al persoanelor juridice înregistrate în RM (33,8 la sută), împrumuturi contractate (26,7 la sută) și numerar și depozite (24,0 la sută) (Figura 1.4.4.).

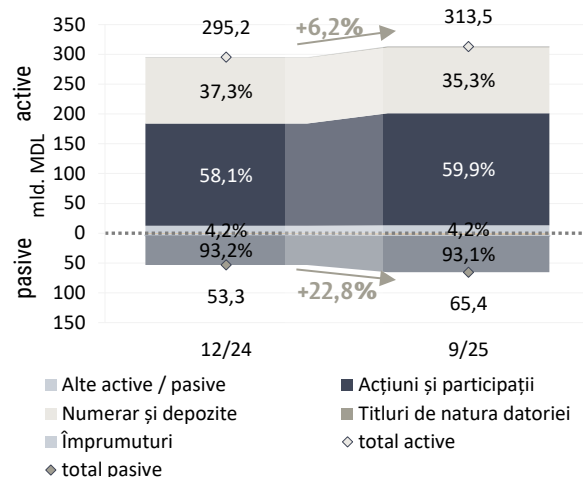
Figura 1.4.4. Structura activelor financiare și a pasivelor sectoarelor economiei naționale pe instrumente (30.09.2025)

Sursa: BNM

La situația din 30.09.2025 sectorul gospodăriilor populației a deținut active financiare în valoare de 313,5 mld. MDL (+6,2 la sută față de finele anului precedent). Creșterea activelor s-a datorat majorării soldului acțiunilor și altor forme de participații (+9,6 la sută) care a avut o contribuție de +5,6 puncte procentuale la modificarea totală a activelor financiare ale sectorului, având o pondere 59,9 la sută. Totodată, soldul numerarului și depozitelor a crescut cu 0,5 la sută, constituind 35,3 la sută din activele financiare ale sectorului dat (Figura 1.4.5.).

Figura 1.4.5. Structura activelor financiare și a pasivelor ale gospodăriilor populației

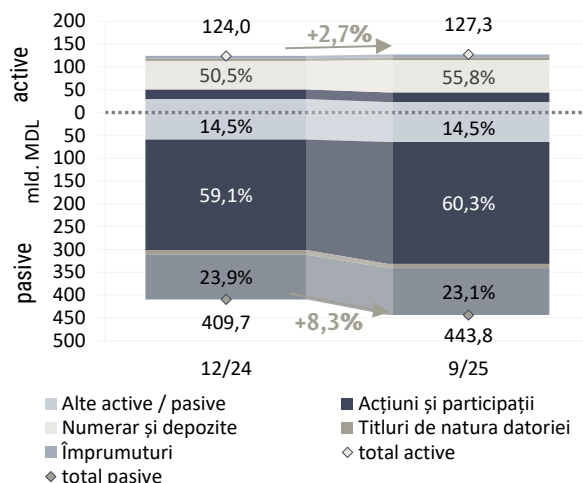
Sursa: BNM

Angajamentele sectorului gospodăriilor populației au însumat 65,4 mld. MDL (+22,8 la sută), fiind constituite preponderent din împrumuturi contractate (93,1 la sută din total).

Sectorul societăților comerciale nefinanciare reprezintă cel mai mare sector al economiei naționale din perspectiva angajamentelor asumate.

Sectorul societăților comerciale nefinanciare la finele trimestrului III 2025 a deținut active financiare în valoare de 127,3 mld. MDL, cu 2,7 la sută mai mult comparativ cu finele trimestrului IV 2024 (Figura 1.4.6.). În structura activelor financiare, ponderea majoră a aparținut numerarului și depozitelor (55,8 la sută din total).

Figura 1.4.6. Activele financiare și pasivele societăților comerciale nefinanciare

Sursa: BNM

În același timp, obligațiunile sectorului au constituit 443,8 mld. MDL (+8,3 la sută comparativ cu finele trimestrului IV 2024).

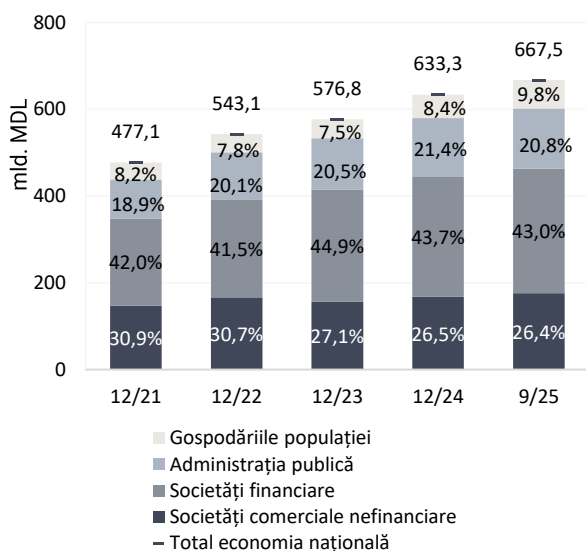
Acestea au fost formate, în mare parte, din capitalul propriu (60,3 la sută din totalul pasivelor sectorului dat) și împrumuturile contractate (23,1 la sută).

Datoria totală²³

Datoria totală a economiei naționale a continuat să crească pe parcursul anului 2025, evoluție caracteristică economiilor în dezvoltare.

Valoarea datoriei totale pe economia națională la finele trimestrului III 2025 a constituit 667,5 mld. MDL (Figura 1.4.7.), sau 193,1 la sută raportat la PIB.

Figura 1.4.7. Evoluția datoriei totale pe sectoare

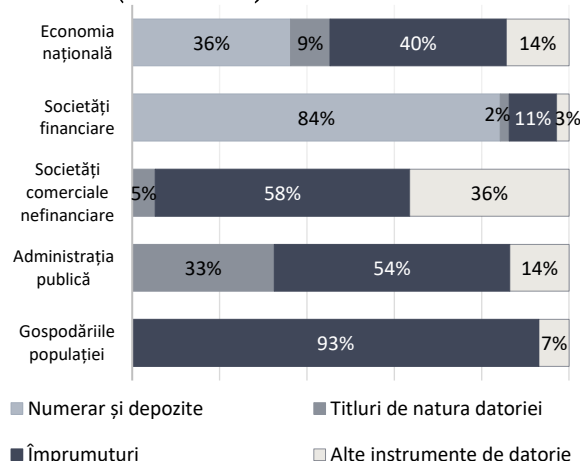

Sursa: BNM

La finele trimestrului III 2025, acest indicator a înregistrat o creștere de 5,4 la sută comparativ cu finele trimestrului IV 2024.

Împrumuturile contractate și numerarul și depozitele sunt componentele majore ale datoriei totale, având o pondere de 40,4 și, respectiv, 36,3 la sută (Figura 1.4.8.).

Figura 1.4.8. Structura datoriei totale pe instrumente și sectoare (30.09.2025)

Sursa: BNM

Cel mai mare nivel al datoriei totale, conform situației la 30.09.2025, datorită specificului activităților sale de intermediar financiar, a fost înregistrat la sectorul societăților financiare.

Acest sector a înregistrat o datorie de 287,1 mld. MDL, adică 43,0 la sută din datoria totală a economiei naționale. Din perspectiva instrumentelor, cea mai mare pondere în datoria totală a sectorului o deține numerarul și depozitele (84,3 la sută).

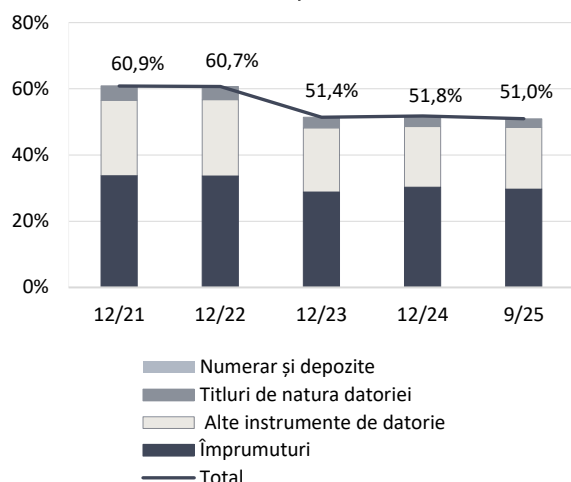
Datoria totală a sectorului societăților comerciale nefinanciare la finele trimestrului III 2025 a înregistrat o valoare de 176,2 mld. MDL, reprezentând 26,4 la sută din datoria totală a economiei naționale. Valoarea acestui indicator raportat la PIB a scăzut cu 0,8 puncte procentuale față de valoarea de la finele anului precedent, până la nivelul de 51,0 la sută (Figura 1.4.9.).

În structura datoriei totale ale acestui sector partea majoră (58,3 la sută) revine împrumuturilor contractate.

²³ Datoria totală a unui sector este definită ca suma tuturor pasivelor unui sector datorate altor sectoare ale economiei naționale și sectorului „Restul lumii”, cu excepția acțiunilor și

participațiilor la fondurile de investiții și a instrumentelor financiare derivate

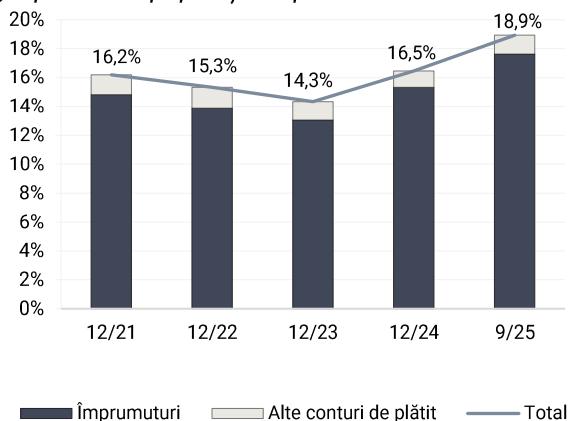
Figura 1.4.9. Datoria totală a sectorului societăților comerciale nefinanciare raportată la PIB

Sursa: BNM

Cel mai mic nivel al datoriei totale se atestă la sectorul gospodăriilor populației, căruia îi revine 9,8 la sută (65,4 mld. MDL) din datoria totală a economiei naționale. Datoria totală a sectorului gospodăriilor populației raportată la PIB reprezintă 18,9 la sută, înregistrând o majorare cu 2,4 puncte procentuale față de anul precedent (Figura 1.4.10.).

Figura 1.4.10. Datoria totală sectorului gospodăriilor populației raportată la PIB

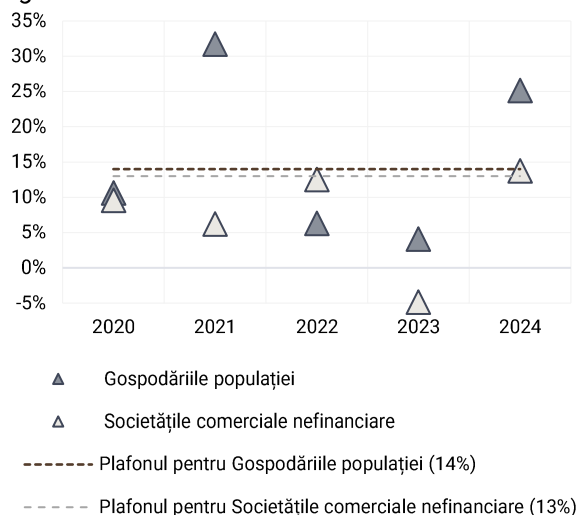

Sursa: BNM

Gradul de îndatorare²⁴ al sectorului societăților comerciale nefinanciare în perioada 2020 - 2023 s-a menținut în limitele plafonului²⁵ de 13 la sută (Figura 1.4.11.).

²⁴Se calculează ca fluxul net aferent titlurilor de natura datoriei emise și împrumuturilor contractate generat de un sector pe parcursul perioadei analizate și raportat la stocul instrumentelor financiare respective la finele perioadei anterioare.
Pentru sectorul societăților comerciale nefinanciare din calculul indicatorului dat se exclud sumele contractate ca investiții străine directe

Figura 1.4.11. Gradul de îndatorare

Sursa: BNM

În 2024, acest indicator a constituit 13,8 la sută. Stocul de titluri de natura datoriei emise de acest sector s-a majorat cu 6,0 la sută, în timp ce împrumuturile contractate au înregistrat o majorare de 11,9 la sută comparativ cu anul precedent.

Pentru sectorul gospodăriilor populației, acest indicator s-a majorat de la 4,1 la sută în 2023 la 25,1 la sută în 2024, în principal, ca urmare a unui ritm mai accentuat de creștere a împrumuturilor contractate comparativ cu cel înregistrat în 2023.

Conturile financiare ale RM (date experimentale)

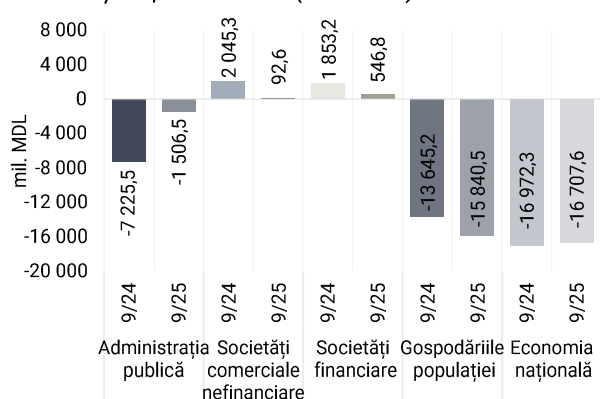
Economia națională consumă sau investește mai mult decât economisește și trebuie să atragă finanțare suplimentară în mărime de 1/6 din PIB.

Necesarul net de finanțare al economiei naționale²⁶, în trimestrul III 2025, a constituit -16 707,6 mil. MDL, cu 264,7 mil. MDL mai puțin față de trimestrul III 2024 (Figura 1.4.12.).

²⁵ Conform „The Macroeconomic Imbalance Procedure (MIP) introduced - Statistics Explained”

²⁶ Capacitatea netă / necesarul net de finanțare este un indicator ce reflectă starea unei economii ca urmare a tranzacțiilor nete cu active financiare și pasive. Astfel, capacitatea netă reprezintă diferența pozitivă dintre valoarea netă a tranzacțiilor cu active financiare și pasive, iar necesarul net de finanțare reprezintă situația opusă.

Figura 1.4.12. Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare pe sectoare (mil. MDL)

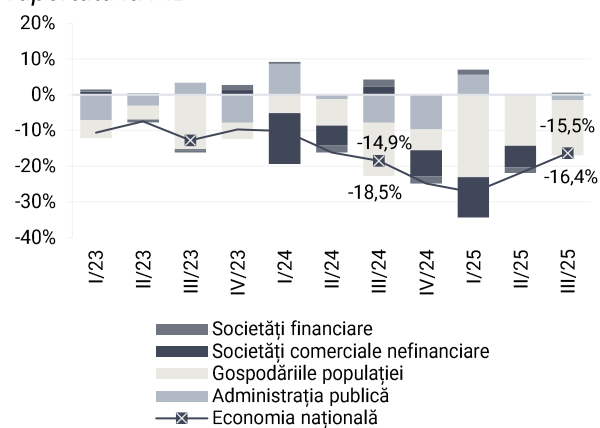

Sursa: BNM

Necesarul net de finanțare al economiei naționale raportat la PIB a constituit 16,4 la sută, fiind în descreștere cu 2,1 puncte procentuale față de perioada similară a anului precedent.

Sectorul gospodăriilor populației a înregistrat o creștere a acestui indicator de la 14,9 la sută în trimestrul III 2024 la 15,5 la sută în perioada de raportare (Figura 1.4.13.).

Figura 1.4.13. Capacitatea netă (+) / necesarul net (-) de finanțare a sectoarelor economiei naționale raportată la PIB

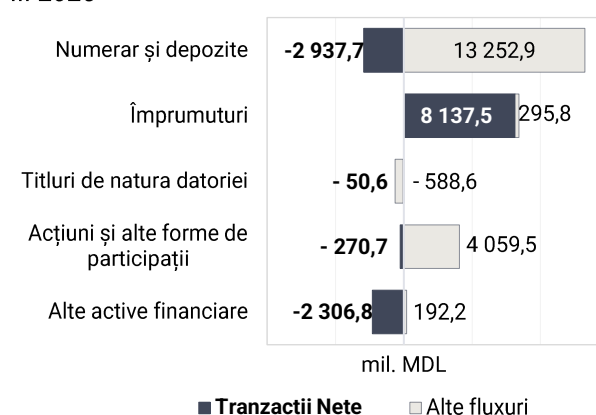
Sursa: BNM

Pe parcursul trimestrului III 2025, în economia națională, tranzacțiile nete²⁷ aferente activelor financiare au constituit 2 571,8 mil. MDL, în timp ce celelalte fluxuri au însumat 17 211,8 mil. MDL. Cel mai mare volum al tranzacțiilor nete a fost înregistrat

²⁷ Fluxurile financiare reprezintă modificări în solduri aferente instrumentelor financiare pe parcursul unei perioade de timp și includ tranzacțiile financiare nete și alte fluxuri. Tranzacțiile nete reprezintă achizițiile nete (achiziții minus vânzări) de active

cu împrumuturi contractate, care au însumat 8 137,5 mil. MDL (Figura 1.4.14.).

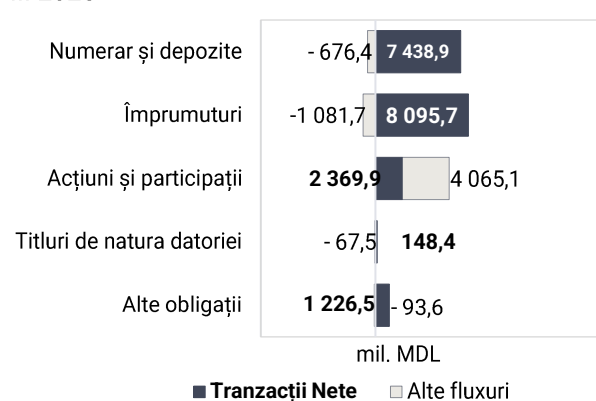
Figura 1.4.14. Structura fluxurilor aferente activelor financiare total pe economia națională în trimestrul III 2025

Sursa: BNM

Tranzacțiile nete aferente obligațiunilor, în cadrul economiei naționale, pe parcursul trimestrului III 2025 au constituit 19 279,4 mil. MDL, iar volumul celorlalte fluxuri a însumat 2 145,9 mil. MDL (Figura 1.4.15.).

Figura 1.4.15. Structura fluxurilor aferente obligațiilor total pe economia națională în trimestrul III 2025

Sursa: BNM

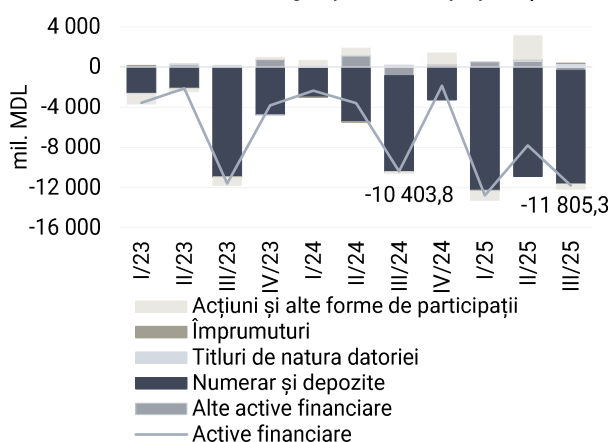
Sectorul gospodăriilor populației

Cel mai mare volum al tranzacțiilor nete aferente activelor s-a înregistrat cu numerar și depozite.

Volumul tranzacțiilor nete aferente activelor financiare ale sectorului gospodăriilor populației, în trimestrul III 2025 a însumat -11 805,3 mil. MDL (Figura 1.4.16).

financiare și contractarea netă (contractarea minus rambursarea) de pasive. Alte fluxuri - modificările activelor și pasivelor, care nu sunt datorate tranzacțiilor nete financiare (reevaluări, reclasificări, alte elemente de flux).

Figura 1.4.16. Tranzacțiile nete aferente activelor financiare ale sectorului gospodăriilor populației

Sursa: BNM

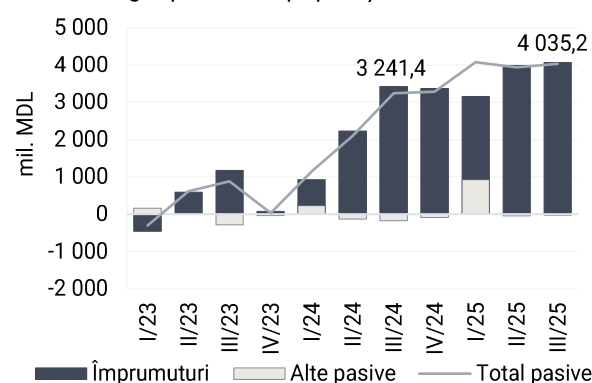
Dintre acestea, -11 330,8 mil. MDL au fost efectuate sub forma de numerar și depozite. Valoarea acestora a fost determinată, preponderent, de tranzacțiile aferente numerarului în valută, care a înregistrat o valoare netă de -13 653,4 mil. MDL.

În același timp, tranzacțiile nete aferente numerarului și depozitelor înregistrate între sectorul financiar și gospodăriile populației au totalizat +2 322,6 mil. MDL. Tranzacțiile nete aferente acțiunilor și a altor forme de participații au constituit -533,5 mil MDL.

Totodată, tranzacțiile nete de procurare a obligațiunilor corporative ale băncilor au contribuit la formarea volumului net al titlurilor de natura datoriei în valoare de 358,3 mil. MDL.

Pe partea obligațiunilor, sectorul gospodăriilor populației a înregistrat tranzacții financiare nete în valoare de 4 035,2 mil. MDL (Figura 1.4.17.).

Figura 1.4.17. Tranzacțiile nete aferente obligațiilor sectorului gospodăriilor populației

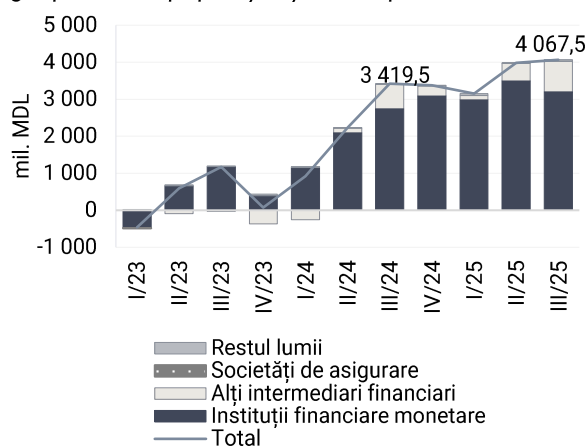

Sursa: BNM

Tranzacțiile nete de contractare a împrumuturilor au totalizat 4 067,5 mil. MDL.

Din volumul total aferent contractărilor nete de împrumuturi, 78,9 la sută le-au revenit tranzacțiilor cu instituțiile financiare monetare (bănci licențiate rezidente și asociații de economie și împrumut cu licența „B”), iar 20,2 la sută le-au revenit altor intermediari financiari - organizațiilor de creditare nebanară și asociațiilor de economie și împrumut cu licența „A” (Figura 1.4.18.).

Figura 1.4.18. Dinamica împrumuturilor sectorului gospodăriilor populației și contrapartidele acestora

Sursa: BNM

Sectorul societăților comerciale nefinanciare

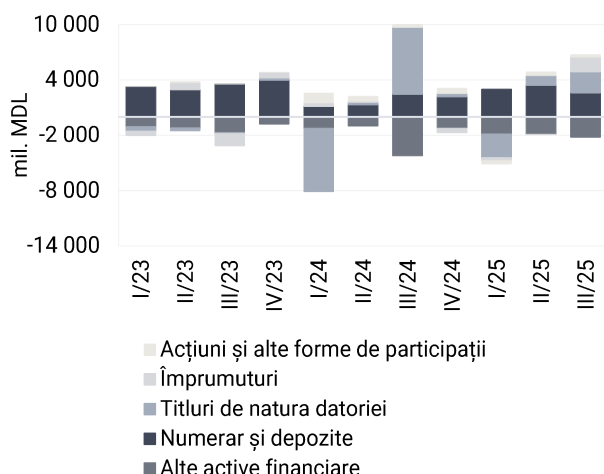
Societățile comerciale nefinanciare au efectuat, în aproximativ aceeași măsură, tranzacții nete cu numerar și depozite dar și sub formă de achiziții de acțiuni și obligațiuni.

În trimestrul III 2025, sectorul societăților comerciale nefinanciare a înregistrat un volum al tranzacțiilor nete cu active financiare de 4 574,0 mil. MDL (Figura 1.4.19.).

Tranzacțiile nete aferente numerarului și depozitelor în trimestrul III 2025 au totalizat 2 585,6 mil. MDL ca urmare, inclusiv, a suplirilor nete ale conturilor curente (1 023,7 mil. MDL) și a plasărilor nete de alte depozite la bănci (475,2 mil. MDL).

Achizițiile nete de active financiare în formă de titluri de natura datoriei au constituit 2 297,5 mil. MDL. Partea majoră din volumul acestora a revenit VMS.

Figura 1.4.19. Tranzacțiile nete aferente activelor financiare ale sectorului societăților comerciale nefinanciare

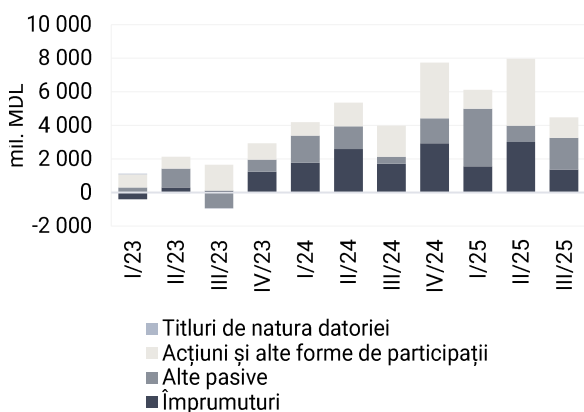
Sursa: BNM

Societățile comerciale nefinanciare au înregistrat, pe parcursul trimestrului III 2025, tranzacții nete aferente obligațiunilor sale în valoare de 4 481,3 mil. MDL (Figura 1.4.20.).

Volumul tranzacțiilor nete aferente împrumuturilor contractate a constituit 1 360,6 mil. MDL și a fost determinat, în principal, de contractarea netă a împrumuturilor de la sectorul financiar în valoare de 1 557,9 mil. MDL, dar și de rambursările nete către sectorul extern în valoare de 141,9 mil. MDL.

Totodată, tranzacțiile nete cu acțiuni și alte forme de participații au constituit 1 218,0 mil. MDL, partea majoră fiind venitul reinvestit din investițiile directe ale sectorului extern.

Figura 1.4.20. Tranzacțiile nete aferente obligațiunilor sectorului societăților comerciale nefinanciare

Sursa: BNM

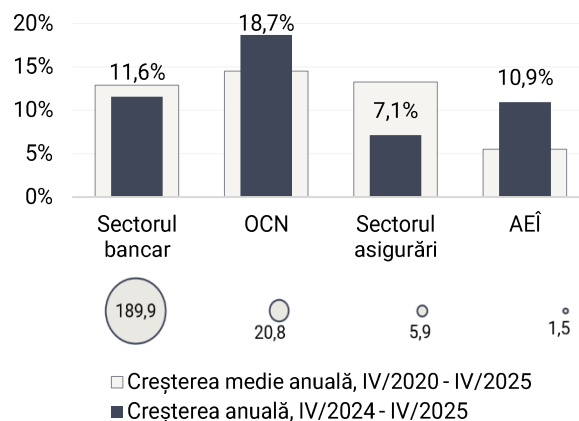
1.5. Structura sistemului financiar

Sistemul financiar al RM, fiind dominat de sectorul bancar, a continuat să se extindă atât din perspectiva volumului tranzacțiilor financiare, cât și a ponderii activelor deținute de entitățile din cadrul acestuia.

La sfârșitul anului 2025, valoarea totală a activelor deținute de către entitățile din sistemul financiar (bănci, OCN, societăți de asigurare, AEÎ) a constituit 218,2 mld. MDL (61,7 la sută din PIB), în creștere cu 12,2 la sută față de anul 2024.

Sectorul bancar, cu o pondere de 87,1 la sută din totalul activelor sistemului financiar, a înregistrat în aceeași perioadă o creștere de 11,6 la sută, totuși ritmul de creștere a încetinit cu 1,3 puncte procentuale față de rata medie anuală de creștere din ultimii cinci ani (Figura 1.5.1.).

Figura 1.5.1. Ratele de creștere a segmentelor sistemului financiar

Notă: Dimensiunile cercurilor reprezintă valoarea activelor segmentelor la situația din 31.12.2025, în mld. MDL.

Sursa: BNM

Sectorul asigurărilor a înregistrat o creștere de 7,1 la sută în perioada de raportare, cu 6,1 puncte procentuale mai puțin decât rata medie de creștere a volumului activelor deținute de către societățile de asigurare în ultimii cinci ani.

În anul 2025, rata de creștere a activelor deținute de OCN a accelerat până la nivelul de 18,7 la sută, cu 4,2 puncte procentuale peste media anuală a ultimilor cinci ani.

Totodată, peste nivelul creșterii medii din ultimii cinci ani s-au poziționat și AEÎ, înregistrând, în perioada analizată, o

majorare a activelor de 10,9 la sută, în creștere cu 5,4 puncte procentuale față de rata medie anuală de creștere din ultimii cinci ani.

Potrivit datelor din registrele naționale, la situația din 31.12.2025, în sistemul financiar național activau 323 de entități licențiate (cu 19 mai puține decât în anul 2024), dintre care: 10 bănci comerciale, 112 de OCN active, 188 AEÎ și 9 societăți de asigurare (Tabelul 1.5.1.).

Tabelul 1.5.1. Numărului entităților din cadrul sistemului financiar al RM

Entități licențiate active	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025
Bănci	11	11	10
OCN	128	116	112
AEÎ	216	206	188
Societăți de asigurare	9	9	9
TOTAL	364	342	323

Sursa: BNM

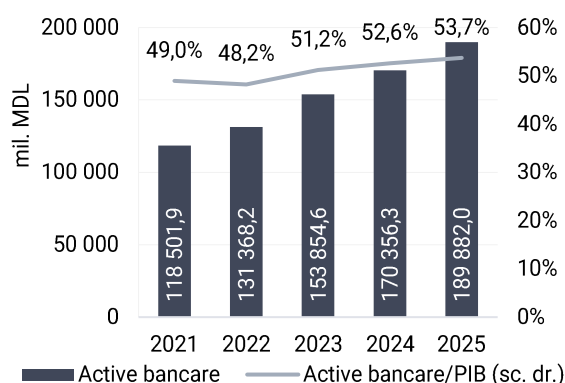
2. RISCURILE SECTORULUI BANCAR

2.1. Sectorul bancar

Pe parcursul anului 2025, sectorul bancar din RM a continuat să demonstreze un nivel adecvat de reziliență și o performanță financiară robustă, menținând poziții solide de capitalizare, profitabilitate și lichiditate.

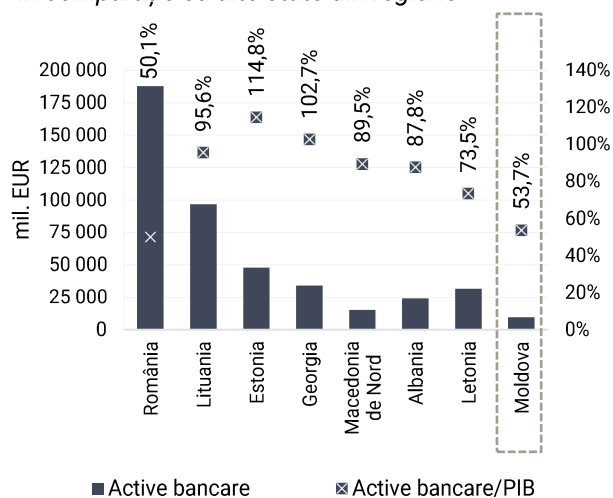
La sfârșitul anului 2025, valoarea activelor totale ale sectorului bancar a constituit 189,9 mld. MDL, fiind în creștere cu 11,6 la sută față de situația de la finele anului 2024. Raportate la PIB, activele bancare au înregistrat un nivel de 53,7 la sută, în creștere cu 1,2 puncte procentuale (2024: 52,6 la sută), dar sub nivelul indicatorului înregistrat în alte țări din regiune (Figura 2.1.1., Figura 2.1.2.).

Figura 2.1.1. Raportul dintre activele bancare și PIB

Sursa: BNM, BNS

Figura 2.1.2. Raportul dintre activele bancare și PIB în comparație cu alte state din regiune

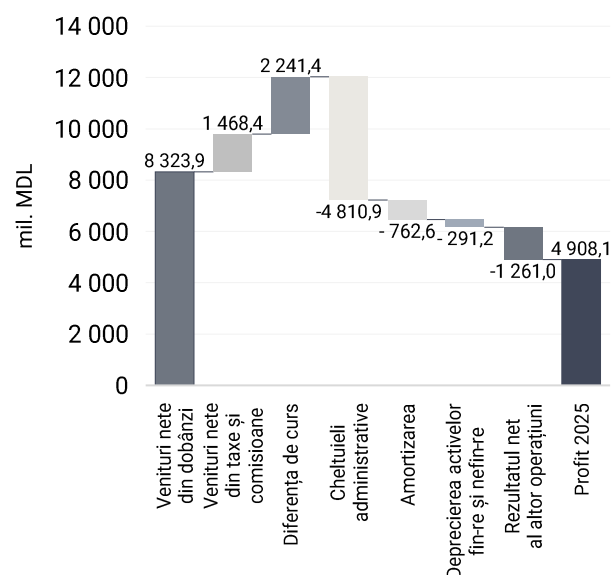

Sursa: BNM, BNS, Eurostat, paginile oficiale ale băncilor centrale

Majorarea profiturilor bancare în anul 2025, în mare parte, a fost determinată de majorarea veniturilor nete din dobânzi ca urmare a extinderii activității de creditare.

În acest context, sectorul bancar a încheiat anul 2025 cu un profit net agregat de 4 908,1 mil. MDL, în creștere cu 23,1 la sută față de anul precedent (Figura 2.1.3.). Majorarea profitului a fost determinată, preponderent, de dinamica favorabilă a veniturilor din dobânzi, în special a celor aferente portofoliului de credite, care au înregistrat o creștere cu 1 621,3 mil. MDL (24,3 la sută), până la 8 284,8 mil. MDL, reprezentând 74,2 la sută din totalul veniturilor din dobânzi.

Figura 2.1.3. Profitabilitatea sectorului bancar

Sursa: BNM

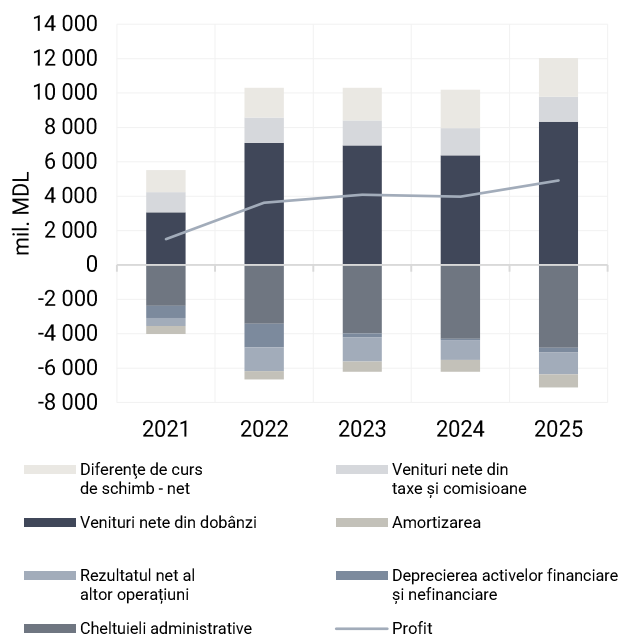
Structura veniturilor din dobânzi reflectă că strategiile de afaceri ale băncilor s-au concentrat, în principal, pe activitatea de creditare, dar și pe activități de investire care asigură concomitent lichiditate, dar și un grad suficient de siguranță în raport cu șocurile negative.

Creșterea veniturilor din dobânzi a fost determinată de dinamica favorabilă a principalelor componente generatoare de dobândă, respectiv creditele și VMS. Contribuția majoră a provenit din extinderea portofoliului de credite, în special pe

segmentul persoanelor fizice, care a susținut în mod semnificativ majorarea veniturilor din dobânzi generate de activitatea de creditare. Totodată, în termeni relativi, veniturile din dobânzi aferente VMS au înregistrat cea mai pronunțată creștere relativă (+46,7 la sută) comparativ cu celelalte componente ale structurii veniturilor din dobânzi, reprezentând 15,8 la sută din totalul acestora.

Astfel, veniturile din dobânzi ale sectorului bancar au însumat 11 160,4 mil. MDL, în creștere cu 25,2 la sută (2 248,6 mil. MDL) față de anul 2024. Principalele componente ale veniturilor din dobânzi au fost veniturile din dobânzi aferente creditelor acordate persoanelor fizice (35,9 la sută), urmate de cele aferente societăților nefinanciare (31,9 la sută).

Figura 2.1.4. Structura profitului bancar

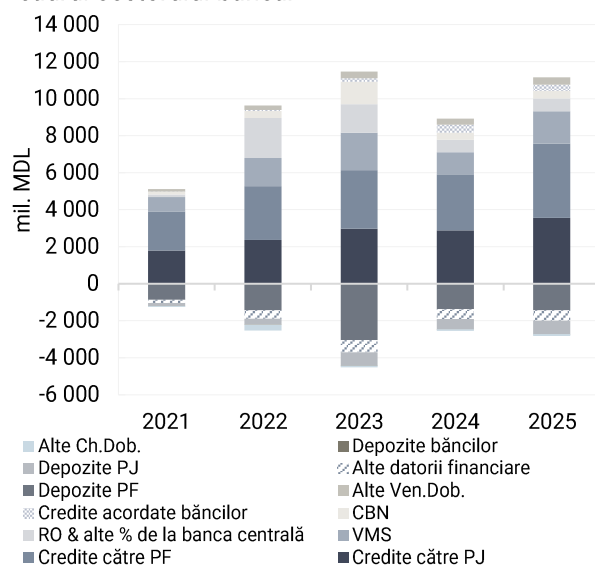

Sursa: BNM

Veniturile din credite acordate persoanelor fizice au crescut cu 32,6 la sută (983,1 mil. MDL), iar cele aferente persoanelor juridice cu 23,2 la sută (669,8 mil. MDL), contribuind semnificativ la majorarea veniturilor din dobânzi. Evoluția indică o intensificare a intermedierei financiare și o contribuție importantă a creditării la performanța financiară a sectorului bancar.

Totodată, majorarea cheltuielilor cu dobânzile aferente depozitelor persoanelor juridice, cu 168,3 mil. MDL, sugerează o creștere a costului resurselor atrase. Cu toate acestea, ritmul mai accelerat de creștere a veniturilor din dobânzi comparativ cu cel al cheltuielilor aferente a determinat îmbunătățirea marjei nete din dobânzi, contribuind astfel la consolidarea profitabilității sectorului bancar (Figura 2.1.5.).

Figura 2.1.5. Structura veniturilor și cheltuielilor în cadrul sectorului bancar

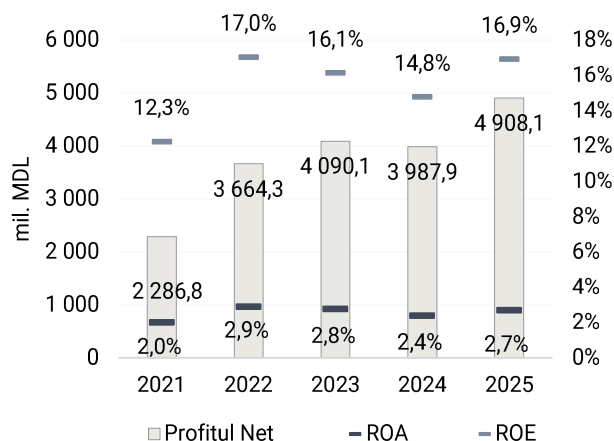

Sursa: BNM

Indicatorii de rentabilitate ai sectorului bancar din RM s-au situat la niveluri comparabile sau ușor superioare celor înregistrate în majoritatea economiilor din regiune și UE.

Creșterea profitabilității sectorului bancar a condus la îmbunătățirea indicatorilor de rentabilitate, atât a activelor, cât și a capitalului, aceștia revenind pe o traiectorie ascendentă după doi ani consecutivi de diminuare. Rentabilitatea capitalului, la nivel agregat al sectorului bancar, s-a apropiat în anul 2025 de maximum istoric consemnat în ultimii 15 ani, reflectând consolidarea performanței financiare și o utilizare mai eficientă a capitalului (Figura 2.1.6.).

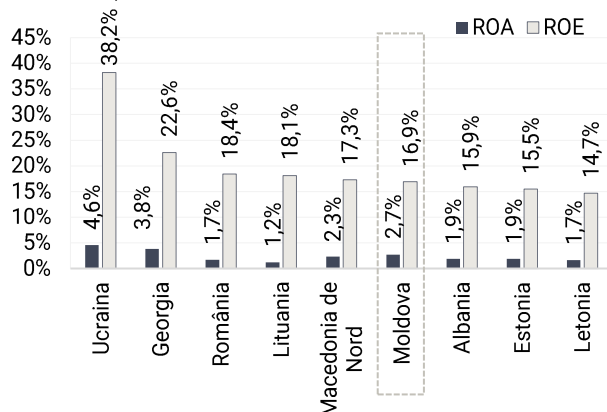
Figura 2.1.6. Rentabilitatea capitalului și activelor

Sursa: BNM

Indicatorii de rentabilitate ai sectorului bancar din RM s-au situat la niveluri comparabile sau ușor superioare celor înregistrate în majoritatea economiilor din regiune, reflectând o performanță robustă și o poziționare favorabilă în contextul regional (Figura 2.1.7.).

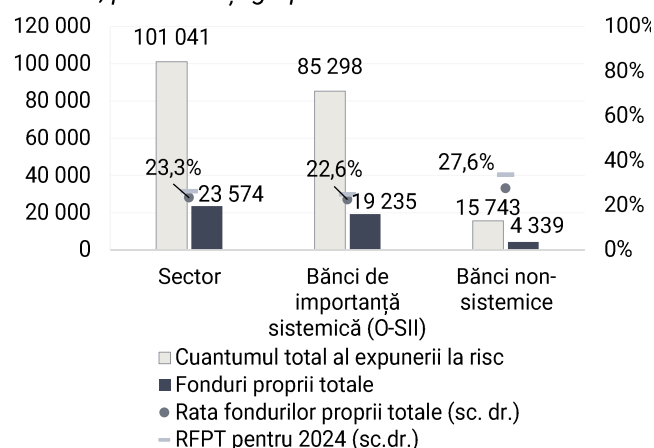
Figura 2.1.7. Rentabilitatea capitalului și activelor în comparație cu alte state din regiune

Sursa: Financial Soundness Indicators, FMI

Rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar la sfârșitul anului de referință a constituit 23,3 la sută, înregistrând o descreștere față de anul 2024 (-3,0 puncte procentuale), pe fundalul creșterii mai accentuate a cuantumului total al expunerii la risc în raport cu fondurile proprii (Figura 2.1.8.).

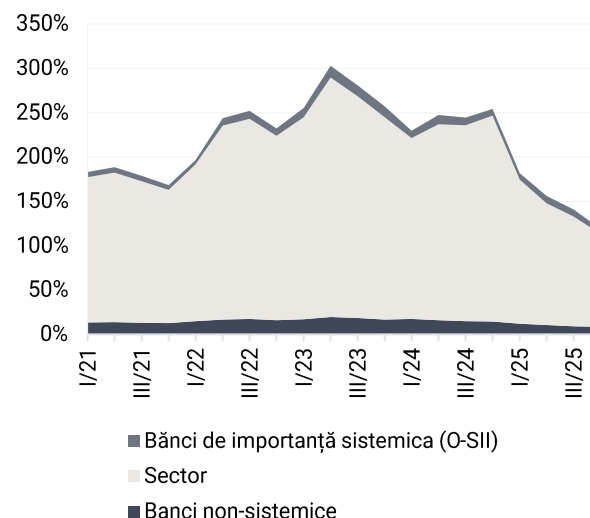
Figura 2.1.8. Indicatorul de capitalizare a sectorului bancar, pe sector și grupuri de bănci

Sursa: BNM

La nivel de sector, pe parcursul ultimilor cinci ani se poate observa volatilitatea rezervei voluntare²⁸, cuprinsă în intervalul 104,6 - 269,9 la sută, indicând variații semnificative ale surplusului de capital peste cerințele prudențiale (Figura 2.1.9.).

Figura 2.1.9. Distribuția în dinamică a rezervei voluntare pe sector și grupuri de bănci

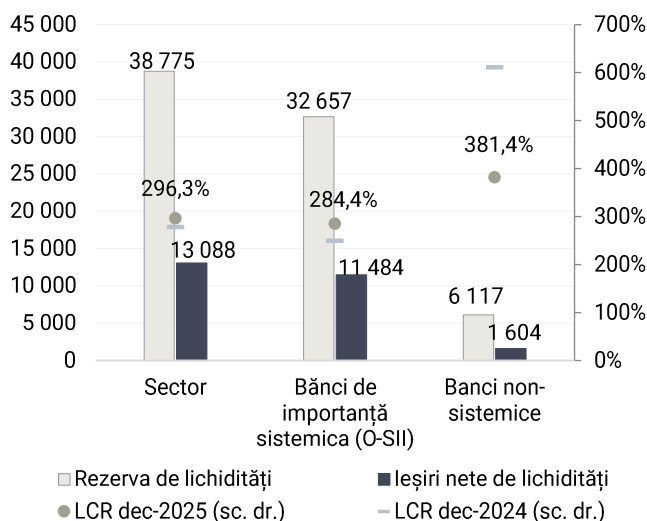

Sursa: BNM

Valorile individuale ale indicatorului de lichiditate s-au situat într-un interval cuprins între 192,2 la sută și 937,2 la sută, evidențiind un grad ridicat de heterogenitate între bănci (Figura 2.1.10.).

²⁸ Rezerva voluntară reprezintă excedentul de fonduri proprii menținute de bănci față de cerințele prudențiale în vigoare, raportat la cuantumului total al expunerii la risc

Figura 2.1.10. Indicatorul LCR, pe sector și grupuri de bănci

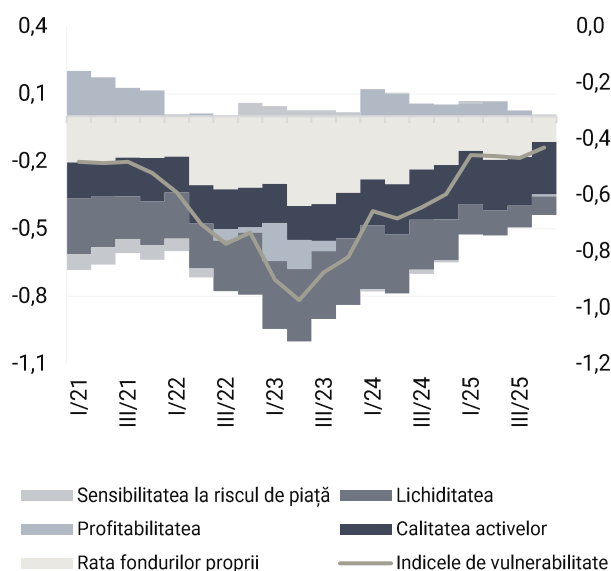

Sursa: BNM

Nivelul general de vulnerabilitate a sectorului bancar, determinat în baza evoluțiilor principalilor indicatori financiari ai băncilor, s-a menținut sub pragul de vulnerabilitate²⁹.

Pe parcursul anului 2025, indicele de vulnerabilitate³⁰ a sectorului bancar a înregistrat valori negative, semnalând absența vulnerabilităților sistemice în sectorul bancar (Figura 2.1.11.).

Figura 2.1.11. Dinamica indicelui general de vulnerabilitate a sectorului bancar

Sursa: BNM

²⁹ Valoarea indicelui general de vulnerabilitate egală cu 0, astfel valorile negative denotă un nivel redus al vulnerabilității financiare, în timp ce o valoare pozitivă a indicelui denotă o vulnerabilitate financiară mai mare.

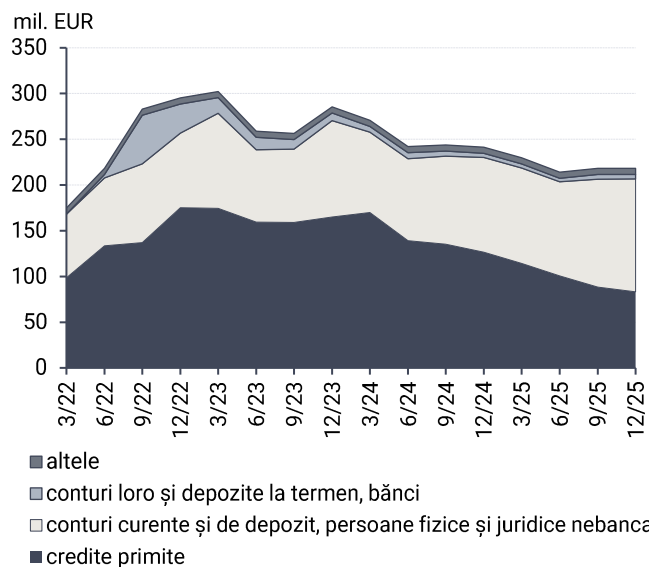
³⁰ Indicator agregat, calculat ca suma ponderată în baza scorurilor indicatorilor de soliditate financiară.

Totuși, în perioada menționată s-a înregistrat o ușoară deteriorare a indicelui general, reflectând o dinamică negativă a sub-indicilor privind rata fondurilor proprii, sensibilitatea la riscul de piață și lichiditatea. Dinamica nefavorabilă a fost contrabalansată de îmbunătățirea sub-indicelui privind profitabilitatea. La nivel individual, indicele general de vulnerabilitate s-a menținut sub pragul de vulnerabilitate pentru toate băncile.

Vulnerabilitățile sectorului bancar față de nerezidenți

În anul 2025, datoriile valutare ale băncilor în raport cu nerezidenții au scăzut³¹ în sold, în mare parte, ca urmare a diminuării creditelor externe primite de sectorul bancar. Astfel, tragerile băncilor de credite externe s-au diminuat cu 24,9 la sută față de anul 2024, iar plățile băncilor de deservire a datoriei externe au crescut ușor cu 3,4 la sută. În consecință, soldul creditelor primite de bănci a scăzut cu 33,7 la sută³² până la 83,2 mil. EUR (Figura 2.1.12.).

Figura 2.1.12. Mijloacele valutare atrase de la nerezidenți în dezagregare pe articole

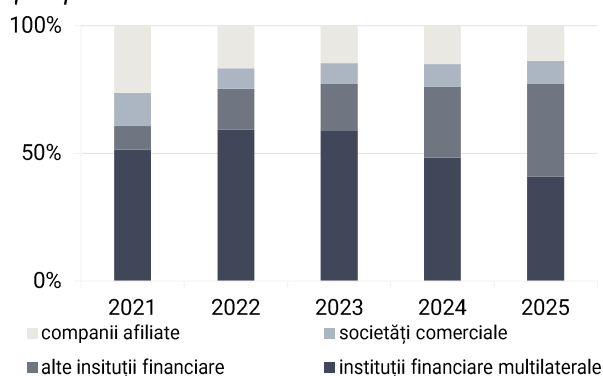
Sursa: BNM

³¹ Cu 6,6 la sută prin excluderea influenței cursului de schimb. La curs efectiv, soldul datoriilor valutare ale băncilor în raport cu nerezidenții, fiind în principal denominat în EUR, a scăzut cu 9,5 la sută.

³² Prin excluderea influenței cursului de schimb. La curs efectiv, soldul creditelor externe primite a scăzut cu 34,3 la sută.

Referitor la evoluțiile pe tip de creditor, s-a observat o creștere moderată a tragerilor de credite de la instituții financiare multilaterale și o contracție a creditării de la fondurile de investiții. Rambursările mai mari decât tragerile au determinat o scădere a soldului creditelor de la instituțiile financiare multilaterale, însă acestea au continuat să dețină cea mai mare pondere în totalul creditelor externe (Figura 2.1.13.).

Figura 2.1.13. Structura creditelor primite de bănci, pe tip de creditor

Sursa: DMFAS

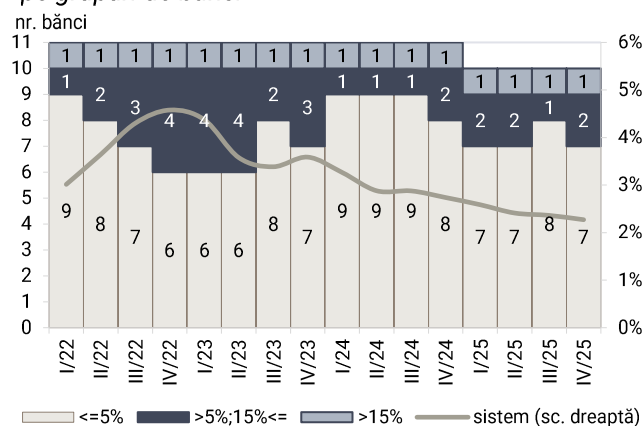
În același timp, finanțarea interbancară de care au beneficiat băncile locale a crescut nesemnificativ (în principal intragrup sub formă de depozite). Astfel, la finele anului 2025, soldul finanțării interbancare a constituit 5,0 mil. EUR comparativ cu 4,7 mil. EUR la sfârșitul anului 2024.

Soldul conturilor curente și de depozit în valută ale clienților nebancari nerezidenți s-a majorat cu 27,1 la sută³³ până la 123,5 mil. EUR, ca urmare a creșterii celor ale persoanelor fizice.

Alte tipuri de datorii în raport cu nerezidenții au continuat să fie neglijabile atât ca nivel, cât și ca evoluție. În aceste condiții, expunerea băncilor locale prin mijloace valutare atrase de la nerezidenți s-a menținut relativ stabilă (Figura 2.1.14.). La finele anului de referință, expunerea a constituit 2,3 la sută în raport cu totalul capitalului și al datoriilor (comparativ cu 2024: 2,7 la sută).

³³ Prin excluderea influenței cursului de schimb. La curs efectiv, soldul conturilor curente și de depozit ale clienților non-bancari nerezidenți a crescut cu 19,3 la sută.

Figura 2.1.14. Expunerea față de nerezidenți prin mijloacele valutare în raport cu total capital și datorii, pe grupuri de bănci

Sursa: BNM

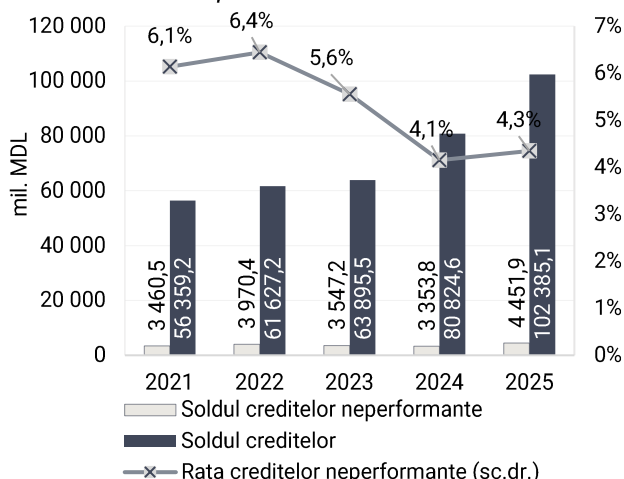
Potrivit situației de la finele anului de raportare, 9 bănci continuă a fi expuse prin mijloacele valutare atrase de la nerezidenți în totalul capitalului și al datoriilor în proporții reduse de până la 15 la sută (minimum – 0,1 la sută, maximum – 6,7 la sută). În categoria de peste 15 la sută se clasează doar o bancă fondată de investitori străini.

2.2. Riscul de credit

În anul 2025, riscul de credit din cadrul sectorului bancar din RM a prezentat o tendință de ușoară deteriorare, reflectată prin majorarea ratei agregate a NPL pe fondul expansiunii robuste a creditării. Cu toate acestea, stabilitatea financiară a fost marcată de o reconfigurare a punctelor de presiune, caracterizată prin creșterea vulnerabilităților pe anumite segmente de creditare.

Ritmul de creștere al portofoliului de credite la nivelul sectorului bancar a înregistrat o accelerare în 2025. Pe parcursul anului, băncile și-au majorat portofoliile de credite cu 21 560,6 mil. MDL (+26,7 la sută în termeni anuali), la finele perioadei soldul total însumând 102 385,1 mil. MDL (Figura 2.2.1.).

Figura 2.2.1. Evoluția soldului creditelor bancare și a ratei creditelor neperformante în totalul creditelor

Sursa: BNM

Totodată, calitatea creditelor bancare a marcat o creștere ușoară a ratei creditelor neperformante conform standardelor prudențiale³⁴.

Soldul creditelor neperformante a crescut cu 26,4 la sută față de finele anului 2024, ceea ce a determinat creșterea ratei creditelor neperformante cu 0,2 puncte procentuale până la nivelul de 4,3 la sută agregat pe sectorul bancar.

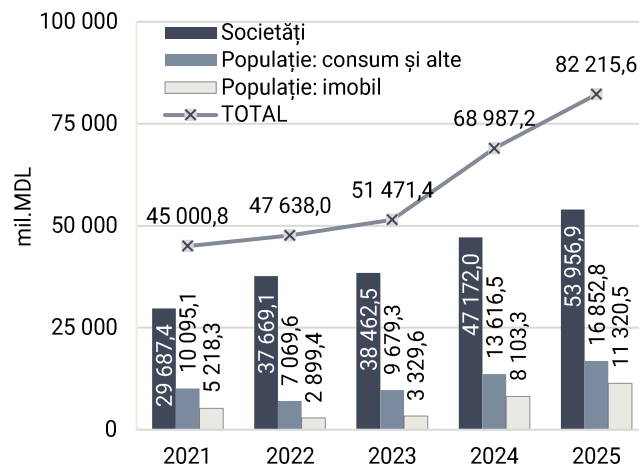
Contextul de relaxare a politicii monetare pe parcursul anului 2025 a determinat accentuarea creditării în sectorul bancar.

Evoluția fluxului de credite noi acordate de sectorul bancar în perioada analizată a menținut o traiectorie ascendentă, deși se observă o temperare a ritmului de expansiune comparativ cu anul precedent. Astfel, valoarea contractelor de credit noi a înregistrat o creștere de 19,2 la sută față de anul 2024, o dinamică mai temperată în raport cu avansul de 34,0 la sută consemnat în perioada 2024/2023 (Figura 2.2.2.).

Principalul motor al acestei tendințe pozitive a fost segmentul creditelor acordate societăților. Volumul acestora a sporit cu 14,4 la sută (o creștere nominală de 6 784,9 mil. MDL față de 2024), generând mai mult de jumătate din creșterea totală a creditării noi, cu o contribuție de 51,3 la sută.

³⁴ Clasificarea creditelor în conformitate cu Regulamentul nr. 231/2011 cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor

Figura 2.2.2. Evoluția fluxului total al creditelor noi acordate de bănci

Sursa: BNM

În paralel, cererea de finanțare din partea populației a rămas robustă, fiind susținută echilibrat de cele două componente majore: consumul și ipoteca. Fluxul creditelor noi de consum a contribuit cu 24,5 la sută la creșterea totală, marcând un plus de 3 236,3 mil. MDL (+23,8 la sută față de 2024). O dinamică semnificativă a fost observată pe segmentul creditelor ipotecare noi, care, deși a avut o contribuție similară la creșterea totală (24,3 la sută), a înregistrat cea mai ridicată rată de creștere anuală dintre toate categoriile, respectiv 39,7 la sută (+3 217,2 mil. MDL comparativ cu anul anterior).

În diviziune pe monede a fluxurilor de credite noi, s-a evidențiat o preferință clară pentru finanțarea în monedă națională, care a rămas principalul pilon de creștere a creditării. Fluxul de credite noi în MDL a consemnat o creștere anuală de 18,9 la sută (echivalentul unei creșteri de 9 779,9 mil. MDL față de 2024), având o contribuție de 73,9 la sută la ritmul de creștere a creditării totale.

Componenta în valută, de asemenea, a înregistrat o dinamică pozitivă, deși mai temperată, cu o rată de creștere anuală de 11,9 la sută (+2 547,4 mil. MDL comparativ cu anul anterior). Aceasta a generat o contribuție de 19,3 la sută la evoluția fluxului total de credite. În același timp, creditele

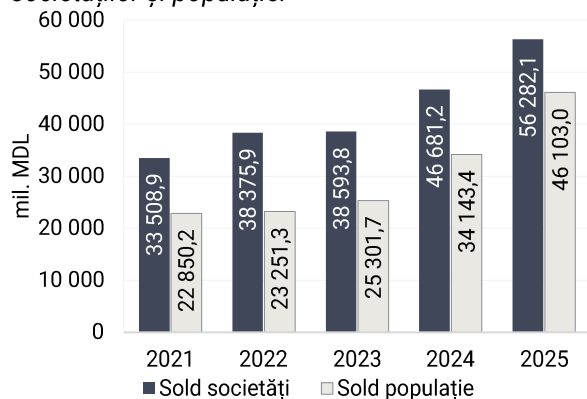
condiționale, prevederile căruia se consideră a avea o abordare mai conservatoare în raport cu practicile altor state.

atașate cursului valutar au consemnat o creștere de 10,7 la sută (+901,1 mil. MDL față de 2024), influențând ritmul de creștere global cu o pondere de 6,81 la sută.

Tendința ascendentă a soldului de credite a fost susținută de ambele categorii de debitori, cu o mențiune specială pentru segmentul persoanelor fizice.

Contribuția mai pronunțată a creditării segmentului persoanelor fizice la creșterea soldului total de credite bancare (54,3 la sută contribuție la creștere) a fost generată de o expansiune mai rapidă a sub-portofoliului, soldul total al creditelor acordate acestei categorii crescând cu 35,0 la sută, până la nivelul de 46 103,0 mil. MDL. Ca urmare a acestui ritm de creștere, ponderea creditelor acordate persoanelor fizice în structura portofoliului total de credite bancare s-a majorat, ajungând la 44,8 la sută (față de 42,2 la sută în decembrie 2024), tendință ilustrată în Figura 2.2.3.

Figura 2.2.3. Evoluția soldului creditelor acordate societăților și populației

Sursa: BNM

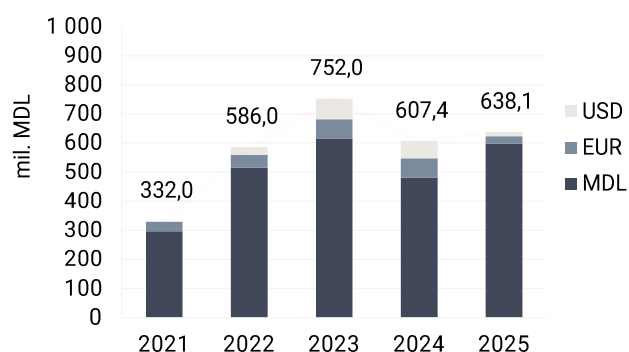
În același timp, soldul creditelor acordate societăților a atins valoarea de 56 737,1 mil. MDL, ceea ce reprezintă o creștere anuală de 21,5 la sută.

Portofoliul de credite expirate, dar nerestante³⁵, au rămas la un nivel redus în raport cu portofoliul total de credite, indicând o evoluție relativ stabilă a calității activelor.

În perioada analizată, creditele expirate au înregistrat o ușoară creștere față de situația

de la finele anului precedent. Astfel, soldul creditelor cu întârzieri la plată între 30 și 90 de zile a fost cu 5,1 la sută mai mare față de finele anului 2024, ceea ce a constituit 0,6 la sută din portofoliul bancar. În dezagregare pe monede, ponderea predominantă revine creditelor expirate acordate în moneda națională, fiind la nivelul de 93,7 la sută din soldul total al creditelor expirate (Figura 2.2.4.).

Figura 2.2.4. Evoluția soldului creditelor expirate, pe monede

Sursa: BNM

La nivel agregat, calitatea portofoliului de credite bancare a înregistrat o ușoară deteriorare, din cauza anumitor carențe sectoriale.

Rata creditelor neperformante (NPL) la nivelul sistemului bancar s-a majorat cu 0,18 puncte procentuale pe parcursul anului 2025, ajungând la nivelul de 4,33 la sută (Tabelul 2.2.1.).

În pofida acestei tendințe de creștere, s-a înregistrat o redresare considerabilă în sectorul agriculturii, unde rata NPL a coborât de la 19,20 la sută în 2024 la 10,58 la sută în 2025. Cu toate acestea, evoluția indicatorului de calitate rămâne eterogenă la nivel sectorial. În timp ce industria productivă și persoanele fizice care practică activitate au raportat scăderi ale ratei NPL, segmentul procurării imobilului, care deține cea mai mare pondere în soldul total (26 092,6 mil. MDL), a consemnat o deteriorare, rata NPL urcând de la 1,36 la sută la 5,01 la sută.

³⁵ Creditele cu întârzieri la plată între 30 și 90 de zile.

Tabelul 2.2.1. Rata creditelor neperformante pe tipuri de credite și ramuri de activitate

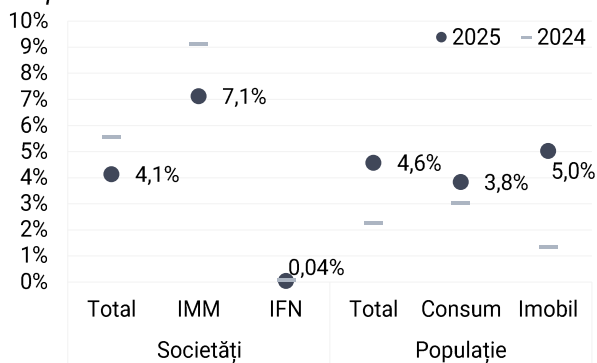
Denumirea ramurii	Sold 2025, mil. MDL	Rata NPL	Rata NPL	Față de 2024
		2025	2024	
Agricultura	5 334,63	10,58%	19,20%	-8,62
Industria alimentară	4 772,07	4,22%	5,50%	-1,28
Domeniul construcțiilor	3 279,36	1,80%	3,51%	-1,71
Credite de consum	19 241,74	3,83%	3,03%	0,80
Industria energetică	2 685,19	6,62%	0,41%	6,21
UAT/instituții subordonate UAT	890,85	0,18%	0,95%	-0,77
Industria productivă	3 538,94	5,11%	8,70%	-3,59
Domeniul comerțului	21 156,28	2,50%	2,46%	0,04
Mediul financiar nebanca	3 797,25	0,04%	0,06%	-0,01
Procurarea imobilului	26 092,60	5,01%	1,36%	3,65
Persoane fizice care practică activitate	2 073,64	10,16%	14,42%	-4,26
Transport, telecomunicații și dezvoltarea rețelei	3 326,14	3,17%	2,90%	0,28
Domeniu prestării serviciilor	3 974,29	5,97%	5,08%	0,88
Alte credite acordate	2 222,15	6,20%	7,01%	-1,85
Total	102 385,15	4,35%	4,15%	0,18

Sursa: BNM

O dinamică de risc mai pronunțată a fost observată și în industria energetică, unde rata creditelor neperformante a crescut considerabil, atingând nivelul de 6,62 la sută (+6,21 puncte procentuale față de 2024).

Analiza calității portofoliului pe tipuri de debitori (Figura 2.2.5.) evidențiază traiectorii divergente între sectorul societăților și cel al populației pe parcursul anului 2025.

Figura 2.2.5. Rata creditelor bancare neperformante pe tipuri de debitori

Sursa: BNM

În cazul societăților, s-a atestat o consolidare a capacității de plată, rata NPL diminuându-se de la 5,5 la sută în 2024 la 3,9 la sută. Această tendință a fost susținută în special de segmentul IMM-urilor, unde rata NPL a scăzut de la circa 9,1 la 7,1 la sută, evoluție ce indică o redresare a activității economice în rândul societăților mici și mijlocii.

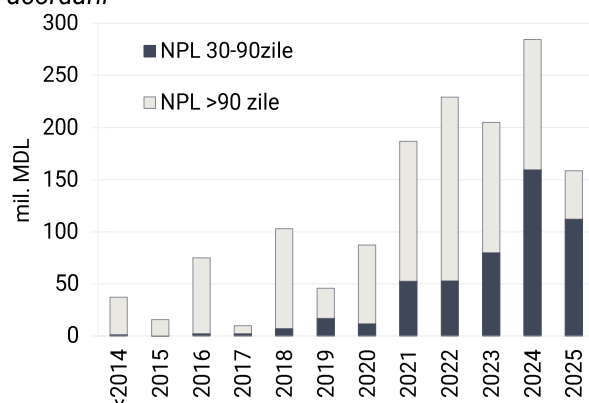
În cazul portofoliului aferent populației, rata creditelor neperformante s-a majorat de la 2,3 la sută la 4,3 la sută. Creșterea a fost determinată în principal de segmentul creditelor imobiliare, unde rata NPL a crescut de la 1,4 la sută în anul 2024 la 5,0 la sută în anul 2025. Totodată, pe segmentul creditelor de consum, rata creditelor neperformante s-a majorat de la 3,1 la sută la 3,8 la sută. În aceste condiții, majorarea ratei creditelor neperformante la nivelul portofoliului retail a fost influențată în principal de evoluția creditelor ipotecare.

Expunerile neperformante din perioada dezechilibrelor economice și a crizei bancare din 2014-2015 s-au redus semnificativ în raport cu portofoliul la situația de la finele anului 2025.

Din soldul total al creditelor neperformante 22,4 la sută constituie creditele cu data acordării în 2025. Clasificarea expunerilor în categorii neperformante este influențată într-o măsură semnificativă de aplicarea criteriilor calitative de evaluare a riscului de credit, suplimentar criteriilor cantitative. Totodată, aproape două treimi din soldul total al creditelor neperformante provin din creditele acordate în perioada 2021-2024 (Figura 2.2.6.).

Spre deosebire de soldul istoric al creditelor neperformante (anterioare anului 2020), unde predomină restanțele de peste 90 de zile, creditele recente prezintă o pondere semnificativă a categoriei NPL 30-90 zile, apogeul fiind înregistrat de contractele încheiate în anul 2024.

Figura 2.2.6. Defalcarea creditelor neperformante la situația din 31 decembrie 2025, în funcție de data acordării

Sursa: BNM

Această structură indică menținerea unei abordări prudente și anticipative din partea băncilor, în linie cu tendința observată în anul precedent. Recunoașterea timpurie (30-90 zile) a neperformanței creditelor sugerează că băncile utilizează criterii calitative³⁶ de evaluare a riscului, adițional la numărul de zile de întârziere, în corespundere cu normele prudențiale naționale.

Analiza matricei de migrare a debitorilor pentru perioada decembrie 2024 – decembrie 2025 indică o persistență a presiunilor asupra calității portofoliului, în special pentru debitorii care înregistrau deja deficiențe de plată.

Rata de intrare în stare de nerambursare pentru debitorii din categoria de risc minim (A) s-a menținut la niveluri foarte reduse, de 0,26 la sută pentru societăți și 0,25 la sută pentru populație, confirmând stabilitatea segmentului performant al portofoliului (Tabelul 2.2.2.).

Tabelul 2.2.2. Matricea de migrare³⁷ a debitorilor după numărul de zile de întârziere la plată³⁸ (dec 2024–dec 2025)

Societăți	A	B	C	D	E
A	98,44%	0,57%	0,58%	0,16%	0,26%
B	61,32%	15,78%	6,24%	2,76%	13,90%
C	45,32%	2,12%	12,54%	7,07%	32,95%
D	32,63%	1,69%	5,49%	5,06%	55,13%
E	4,98%	0,28%	0,18%	0,21%	94,34%

Populație	A	B	C	D	E
A	98,26%	0,67%	0,55%	0,27%	0,25%
B	44,59%	21,57%	4,11%	1,32%	28,41%
C	27,63%	3,96%	17,81%	5,77%	44,83%
D	28,24%	1,58%	3,86%	6,72%	59,60%
E	9,48%	4,09%	0,47%	0,29%	85,67%

Sursa: BNM

O dinamică semnificativ mai nefavorabilă a fost observată în cazul creditelor cu întârzieri la plată între 30 și 90 de zile (categorii C și D). Astfel, rata de migrare către categoria E s-a situat la 32,95 la sută pentru categoria C și 55,13 la sută pentru categoria D în cazul societăților, valori cu mult mai mari față de media de 18,8 la sută raportată în 2024. Pentru populație, această deteriorare a fost și mai accentuată, probabilitatea de trecere în nerambursare atingând 44,83 la sută din categoria C și 59,60 la sută din categoria D, reflectând o probabilitate redusă a populației în a-și redresa capacitatea de plată odată ce survin restanțe semnificative.

În ceea ce privește rata de „însănătoșire” a debitorilor (migrarea din categoria E către A și B), rezultatele sunt divergente. Pentru societăți, acest indicator s-a redus la 5,26 la

³⁶ Prevederile Regulamentului nr. 231/2011 stipulează că la evaluarea activelor și angajamentelor condiționale banca va ține cont, cel puțin, de următoarele:

a) situația financiară curentă a contrapărții evaluată din punctul de vedere al capacității de onorare a angajamentelor;
b) respectarea condițiilor contractuale;
c) capacitatea de plată a contrapărții bazată pe evoluția istorică financiară și estimările viitoare ale fluxului mijloacelor bănești;
d) valoarea curentă de comercializare a obiectului gajului și gradul de lichiditate a acestuia pe piața RM;
e) mediul de afaceri al contrapărții, starea sectorului economic în care activează și poziția în cadrul acestui sector;
f) istoria de credit privind respectarea de către contraparte a obligațiilor asumate prin contractele de credit;
g) respectarea business-planului sau argumentării tehnico-economice (inclusiv cu modificările și completările ulterioare);

h) situația financiară și capacitatea de plată a persoanei care constituie o garanție personală (fidejusiune) sau a asigurătorului;

i) alți factori care pot afecta respectarea de către contraparte a condițiilor contractuale.

³⁷ Interpretare: Spațiile din dreapta axei diagonale reprezintă migrările debitorilor în categorii mai nefavorabile (mai multe zile restante), procentul din axa diagonală reflectă cota creditelor rămase în aceeași categorie, iar spațiile din stânga – migrări în categorii mai favorabile.

³⁸ Rata medie trimestrială de migrare a debitorilor unici între categoriile: A – întârziere de maxim 15 zile inclusiv, B – întârziere între 16 și 30 zile inclusiv, C – întârziere între 31 și 60 zile inclusiv, D – întârziere între 61 și 90 zile inclusiv, E – întârziere de peste 90 de zile.

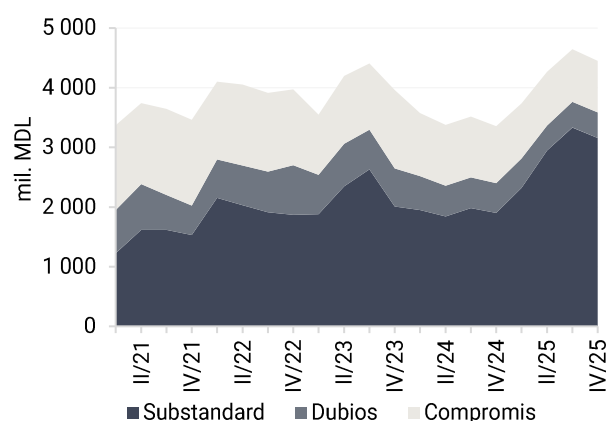
sută (față de 7,8 la sută în 2024), sugerând o recuperare mai lentă în sectorul corporativ.

În schimb, populația a înregistrat o dinamică pozitivă, rata de însănătoșire urcând la 13,57 la sută (față de 10,6 la sută în anul anterior), ceea ce indică o capacitate ridicată de restabilire a serviciului datoriei în rândul persoanelor fizice care au luat anterior măsuri de remediere.

Pe parcursul anului s-a consolidat tendința de concentrare a riscului de credit în stadii incipiente, categoria „substandard” devenind elementul dominant în structura activelor neperformante pe sector.

Analiza structurii creditelor neperformante pe categorii de risc (Figura 2.2.7.) indică o creștere a soldului total în cursul anului 2025, tendință susținută, preponderent, de expansiunea categoriei de risc „substandard”. Spre deosebire de evoluția din anul precedent, fluxul creditelor neperformante a înregistrat un trend ascendent în primele trei trimestre ale anului 2025, atingând un vârf în trimestrul III înainte de o ușoară corecție spre finele anului.

Figura 2.2.7. Structura creditelor neperformante pe categorii de risc în dinamică

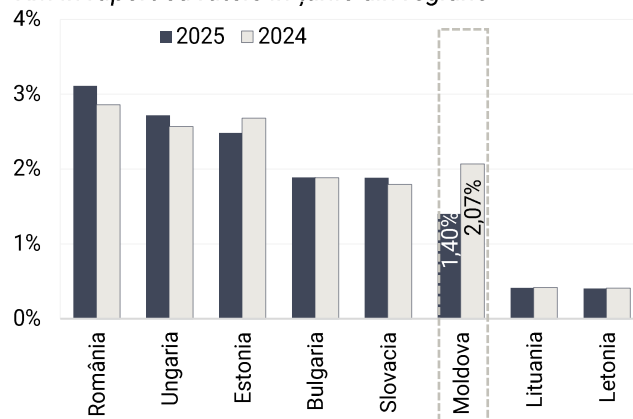
Sursa: BNM

Mentținerea acestei configurații confirmă aplicarea consecventă a abordării prudente și conservatoare de către bănci, în conformitate cu normele de clasificare ale BNM.

Perspectiva internațională a ratei creditelor neperformante conform standardelor IFRS plasează RM pe o poziție favorabilă în raport

cu economiile din regiune (Figura 2.2.8.). Pe parcursul anului 2025, rata NPL (IFRS) a înregistrat o diminuare semnificativă, coborând de la 2,07 la sută la finele anului 2024 până la 1,40 la sută.

Figura 2.2.8. Rata creditelor neperformante (IFRS) în RM în raport cu ratele în țările din regiune

Sursa: BNM, ABE

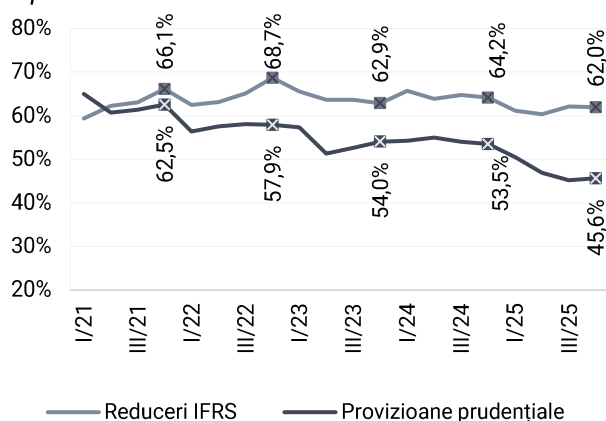
Această dinamică descendentă subliniază o îmbunătățire a calității activelor bancare, la un nivel mai scăzut comparativ cu România (3,1 la sută), Ungaria (2,7 la sută) sau Estonia (2,5 la sută), țări care au consemnat ușoare creșteri sau stagnări ale ratei NPL în aceeași perioadă.

Dinamica ratei de acoperire a creditelor neperformante pe parcursul anului 2025 a fost marcată de o tendință de diminuare a ambilor indicatori (prudențial și IFRS), pe fundalul expansiunii portofoliului bancar.

Rata de acoperire cu provizioane prudențiale a înregistrat o scădere mai pronunțată, de la 53,5 la sută la finele anului 2024 până la 45,6 la sută la 31 decembrie 2025 (-7,9 puncte procentuale). Această dinamică reflectă reconfigurarea structurii portofoliului neperformant, fiind influențată, în principal, de creșterea ponderii creditelor în categoria „substandard” în detrimentul celor din categoriile de risc sever, care necesită rate de provizionare mai ridicate.

În același timp, rata de acoperire a activelor depreciate cu reduceri IFRS (Stadiul 3) a consemnat o diminuare mai temperată, atingând nivelul de 62,0 la sută (față de 64,2 la sută la finele anului anterior) (Figura 2.2.9.).

Figura 2.2.9. Evoluția ratei de acoperire a creditelor neperformante

Sursa: BNM

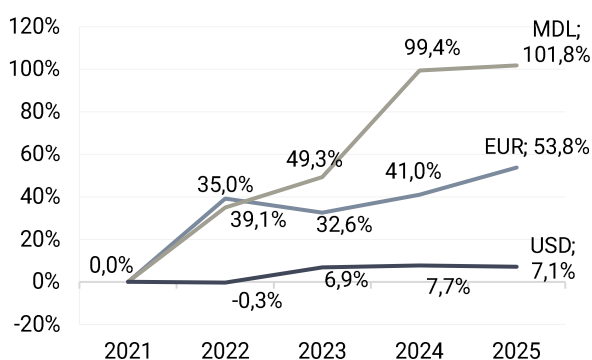
Creditarea în valută

Creditarea în valută a înregistrat o creștere în anul 2025, însă ritmul de creștere al acesteia a rămas inferior celui aferent creditării în MDL, evoluție determinată în principal de creditele acordate populației.

Soldul creditelor în EUR s-a majorat cu 15,6 la sută față de perioada similară a anului 2024, însumând 845,7 mil. EUR total pe sectorul bancar sau 16,0 la sută din portofoliul total de credite.

Totodată, ponderea creditelor în USD acordate societăților și populației a fost semnificativ mai mică în raport cu ponderea creditelor în EUR, constituind 4,2 la sută (2024: 5,0 la sută) (Figura 2.2.10.).

Figura 2.2.10. Rata de creștere cumulativă a soldului creditelor pe monede (2021 = 0%)

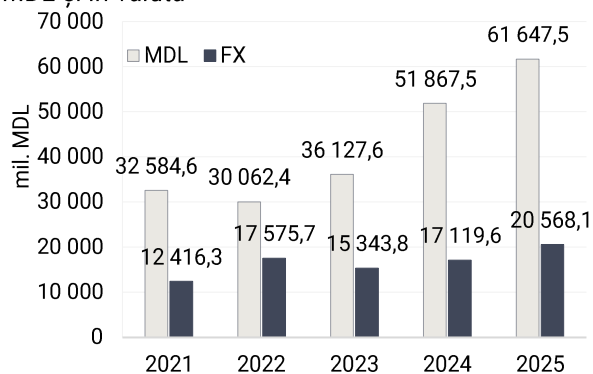
Sursa: BNM

În 2025, s-a menținut tendința de scădere a ponderii creditelor în valută în portofoliul total de credite bancare.

În 2025, fluxul creditelor noi acordate în valută și atașate la cursul valutei a constituit

25,0 la sută din suma totală a contractelor noi încheiate de bănci sau 20 568,1 mil. MDL (+20,4 la sută față de anul precedent, echivalent în MDL) (Figura 2.2.11.). Această evoluție a fost determinată, inclusiv, de creșterea cererii generale de credite din partea societăților.

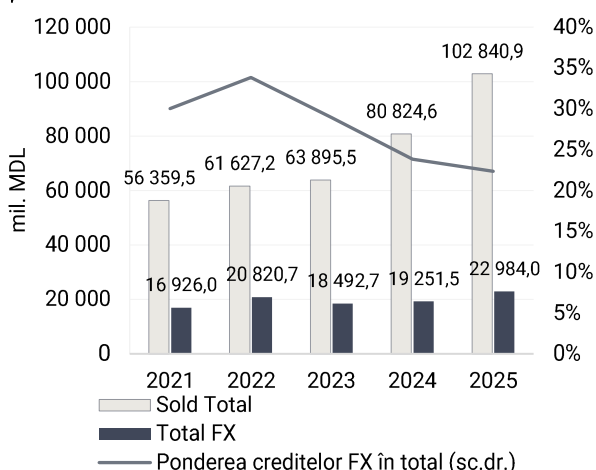
Figura 2.2.11. Dinamica fluxului creditelor noi în MDL și în valută

Sursa: BNM

La finele anului 2025, ponderea creditelor denominate în valută în portofoliul total de credite a consemnat o ușoară diminuare, situându-se la 22,3 la sută la finele anului analizat (2024: 23,8 la sută). În același timp, soldul creditelor în valută a înregistrat o tendință ascendentă pe parcursul perioadei analizate, majorându-se cu 19,4 la sută față de anul precedent (Figura 2.2.12.).

Figura 2.2.12. Evoluția creditelor bancare și a ponderii creditelor în valută străină

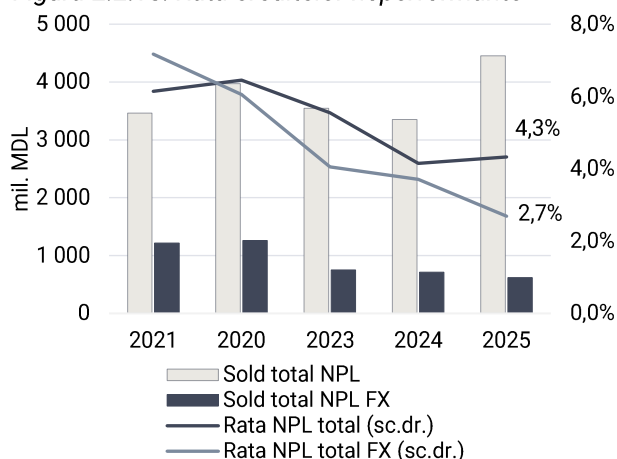
Sursa: BNM

Creditele în MDL atașate la cursul valutei au constituit 3,6 la sută din portofoliul brut de credite (3 739,6 mil. MDL).

Profilul de risc al creditării în valută s-a menținut redus, pe fondul diminuării soldului creditelor neperformante aferente portofoliului în valută.

Rata creditelor neperformante, conform normelor prudențiale, aferentă portofoliului de credite în valută și-a menținut traiectoria descendentă, situându-se la nivelul de 2,7 la sută, în diminuare cu 1,0 puncte procentuale față de perioada corespunzătoare a anului anterior. Totodată, soldul creditelor neperformante în valută a înregistrat o descreștere în dinamică anuală de 13,5 la sută (Figura 2.2.13.).

Figura 2.2.13. Rata creditelor neperformante

Sursa: BNM

Conform cerințelor prudențiale, rata creditelor neperformante denuminate în valută a continuat tendința favorabilă și a scăzut în 2025 până la 2,7 la sută, dintre care rata creditelor în EUR a constituit 2,4 la sută și cea a creditelor în USD – 2,1 la sută (Tabelul 2.2.3.).

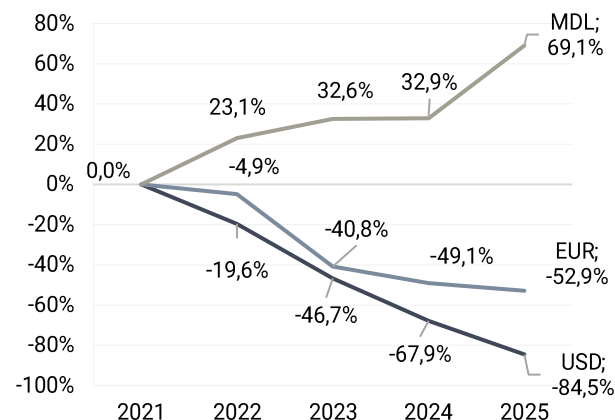
Tabelul 2.2.3. Rata de neperformanță pe tipuri de debitori și monede

Debitor/ Moneda	Societați		Populație		TOTAL
	Rata NPL	Sold, mil. MDL	Rata NPL	Sold, mil. MDL	
MDL	5,2%	34 465,7	4,5%	45 391,2	4,8%
EUR	2,4%	16 212,1	18,3%	11,6	2,4%
USD	2,1%	3 016,2	20,8%	4,6	2,1%
Atașate	3,4%	3 043,9	8,0%	695,7	4,2%
TOTAL	4,1%	56 737,9	4,6%	46 103,0	4,3%

Sursa: BNM

Această tendință favorabilă s-a datorat reducerii soldului creditelor neperformante atât în EUR, cât și în USD (Figura 2.2.14.).

Figura 2.2.14. Rata de modificare cumulativă a soldului NPL pe monede (2021 = 0%)

Sursa: BNM

2.3. Riscul de lichiditate

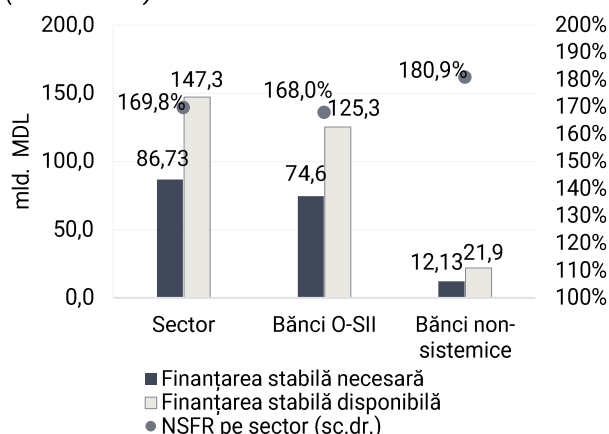
Pe parcursul anului 2025, băncile au înregistrat o poziție favorabilă de lichiditate, manifestând o preferință pentru plasarea resurselor disponibile în instrumente financiare tradiționale și cu un grad scăzut de risc, cum ar fi conturile și titlurile de datorie emise de banca centrală, precum și în OS.

NSFR este indicatorul de lichiditate pe termen lung care măsoară raportul dintre ASF și RSF, având o limită minimă de 100 la sută, iar în RM acesta se raportează începând cu septembrie 2025.

Băncile au dispus de un nivel adecvat de finanțare stabilă pentru acoperirea necesarului de finanțare pe termen mediu și lung, la finele anului de raportare situându-se la un nivel confortabil, peste pragurile minime reglementate.

Sursele de finanțare a sectorului bancar au prezentat o poziție de lichiditate solidă, volumul finanțării stabile disponibile depășind semnificativ necesarul de finanțare stabilă (Figura 2.3.1.).

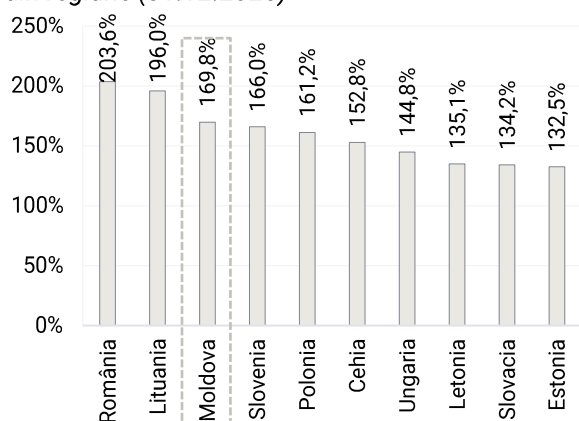
Figura 2.3.1. NSFR pe sector și grupuri de bănci (31.12.2025)

Sursa: BNM

Indicatorul NSFR la nivelul sectorului bancar a înregistrat o valoare de 169,8 la sută, consolidându-și poziția în partea superioară a clasamentului în raport cu țările UE (Figura 2.3.2.).

Figura 2.3.2. Indicatorul NSFR în raport cu țările UE din regiune (31.12.2025)

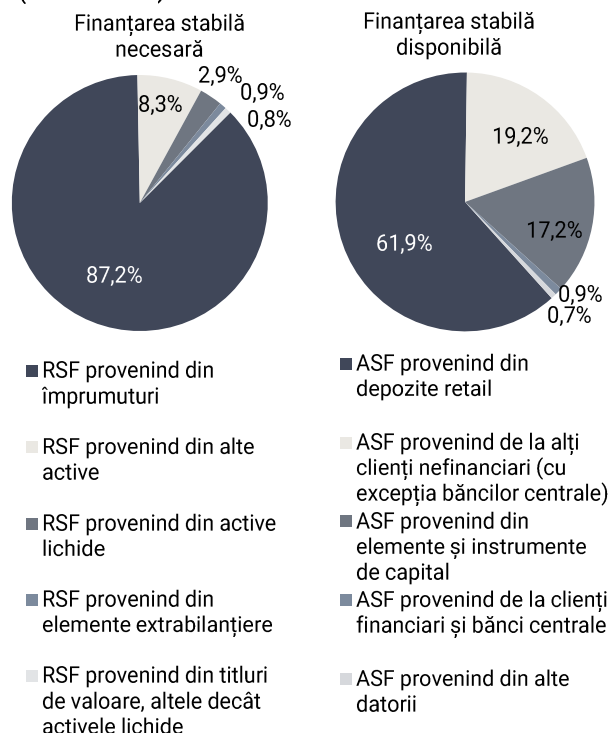
Sursa: BNM

Băncile au avut resurse atrase pe termen lung suficiente pentru a-și susține activele și activitățile pe un orizont de cel puțin un an.

Pe partea de RSF, creditele reprezintă componenta dominantă, depășind trei pătrimi din total (87,2 la sută), urmate de RSF provenind din alte active (8,3 la sută) și RSF provenind din active lichide (2,9 la sută). Depozitele retail constituie circa 61,9 la sută din totalul ASF, nu doar datorită rolului lor important în structura pasivelor băncilor, ci și pentru că sunt considerate o sursă stabilă de finanțare, conform metodologiei NSFR. A doua cea mai mare componentă este reprezentată de pasivele față de clienți nefinanciari, cu o pondere de 19,2 la sută din

totalul ASF. Acestea sunt urmate de capital (17,2 la sută), finanțarea de la clienți financiari și bănci centrale (1,0 la sută) (Figura 2.3.3.).

Figura 2.3.3. Componentele indicatorului NSFR (31.12.2025)

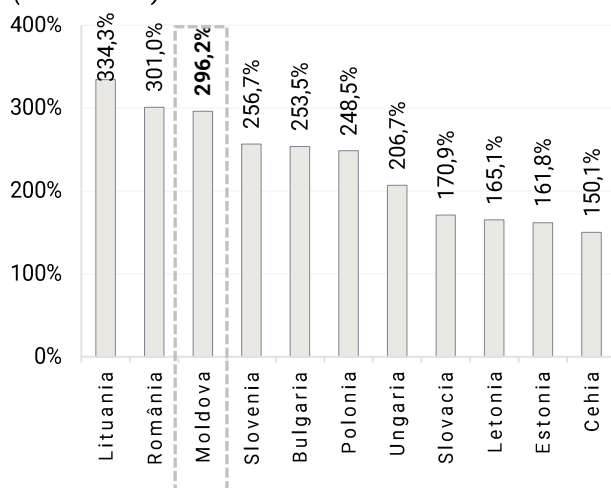
Sursa: BNM

Băncile au înregistrat un volum de rezerve și intrări solide de lichiditate în raport cu ieșirile de lichiditate.

Valoarea agregată a indicatorului de acoperire a LCR pe sectorul bancar autohton a înregistrat 296,2 la sută la finele anului 2025 (+18,2 puncte procentuale față de anul precedent). Toate băncile mențin un nivel al indicatorului peste limita minimă reglementată.

În raport cu țările din regiune, nivelul agregat al LCR pe sectorul bancar autohton se plasează peste media statelor UE din regiune (Figura 2.3.4.).

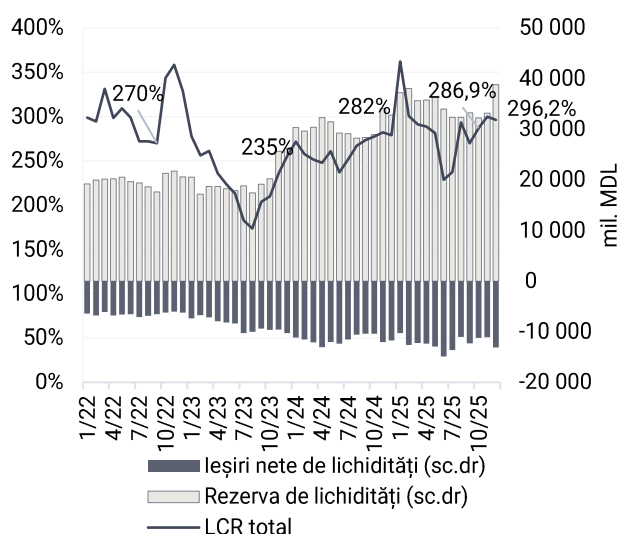
Figura 2.3.4. Indicatorul LCR în raport cu țările UE (31.12.2025)

Sursa: BNM

Creșterea de 18,2 puncte procentuale a indicatorului LCR a fost datorită diminuării ieșirilor nete de lichidități cu 5,5 la sută. Totodată, rezerva de lichidități s-a majorat cu 0,7 la sută (Figura 2.3.5.).

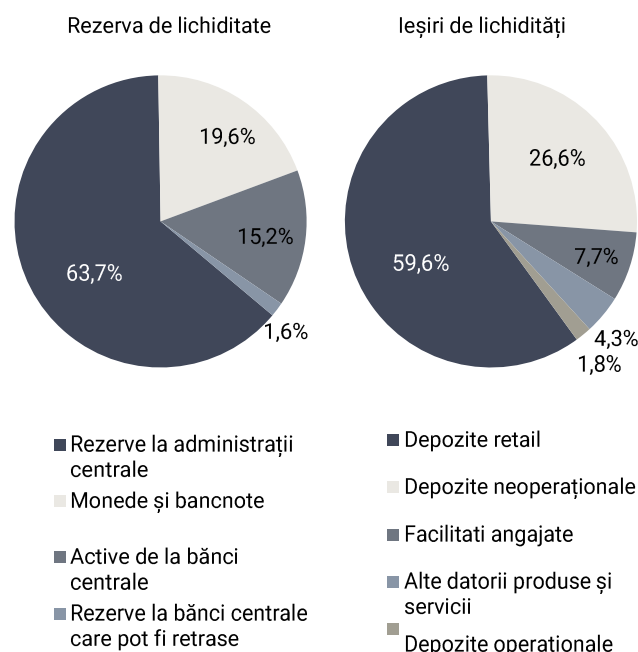
Figura 2.3.5. Evoluția indicatorului LCR

Sursa: BNM

O pondere semnificativă în totalul rezervei de lichiditate din cadrul LCR au deținut-o activele de la administrațiile centrale (63,7 la sută), urmate de monede și bancnote (19,6 la sută) și de activele de la băncile centrale (15,2 la sută), iar ieșirile de lichidități sunt generate de depozitele retail (59,6 la sută) și depozitele neoperaționale (26,7 la sută) (Figura 2.3.6.).

Figura 2.3.6. Structura rezervei și a ieșirilor de lichiditate din cadrul indicatorului LCR (31.12.2025)

Sursa: BNM

Structura maturităților activelor și pasivelor

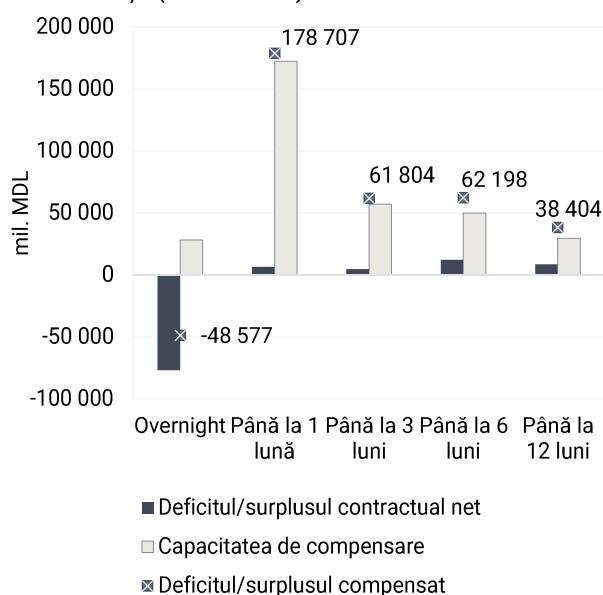
Analiza structurii pe benzi de scadență, realizată pe baza raportărilor COREP, evidențiază o poziție solidă de lichiditate la nivelul sectorului bancar. Deși în intervalul overnight se observă un deficit de lichiditate, acesta este pe deplin compensat de excedentele înregistrate pe celelalte benzi de scadență, ceea ce indică o capacitate adecvată de gestionare a fluxurilor de lichiditate la nivel agregat.

Deficitul contractual net de lichiditate pe benzi de scadență a rămas pozitiv pe majoritatea intervalelor.

S-a evidențiat un deficit semnificativ în intervalul overnight, care nu a fost integral acoperit de capacitatea de compensare disponibilă, rezultând un deficit net negativ.

Pe intervalele ulterioare, poziția de lichiditate s-a îmbunătățit, fiind înregistrate surplusuri semnificative, susținute de un nivel ridicat al capacității de compensare (Figura 2.3.7.).

Figura 2.3.7. Structura poziției de lichiditate pe benzi de scadență (31.12.2025)

Sursa: BNM

Depozitele au constituit în continuare principala sursă de finanțare a sectorului bancar din RM.

Soldul depozitelor a înregistrat o creștere față de anul precedent și a constituit 144 422,8 mil. MDL (+11,9 la sută). În același timp, ponderea depozitelor în totalul activelor a constituit 76,0 la sută, o creștere cu 0,3 puncte procentuale în comparație cu anul precedent.

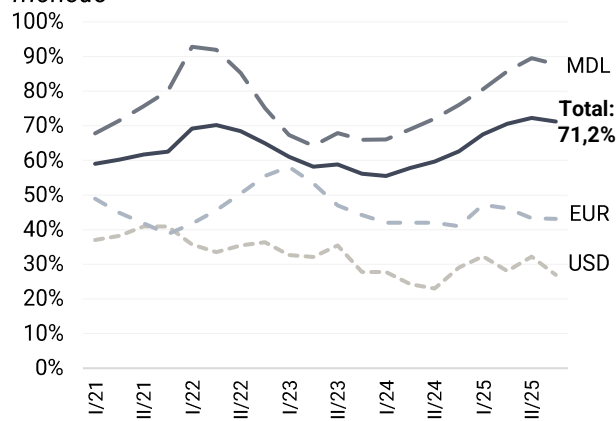
Din punctul de vedere al monedei în care sunt constituite, depozitele în MDL au constituit 65,9 la sută din totalul depozitelor, în creștere cu 1,8 puncte procentuale față de anul precedent, iar depozitele în valută au constituit 34,1 la sută, respectiv. Totodată, la finele anului 2025, depozitele la vedere au însumat 60,7 la sută din totalul depozitelor, iar depozitele la termen – 39,3 la sută. De menționat că volumul depozitelor la vedere (+8,9 la sută) a crescut comparativ cu anul 2024, în timp ce volumul depozitelor la termen (+16,8 la sută) a crescut.

Evoluția raportului credite/depozite reflectă o intensificare moderată a intermedierei financiare, în condițiile menținerii unui nivel adecvat al lichidității în sectorul bancar.

Indicatorul „credite/depozite” s-a majorat cu 8,6 puncte procentuale față de anul precedent, dar rămâne sub 100 la sută (71,2 la sută), ceea ce denotă o intensificare a intermedierei financiare, pe fondul majorării creditării. Cu toate acestea, nivelul indicatorului rămâne relativ redus, reflectând faptul că volumul depozitelor continuă să depășească pe cel al creditelor, fapt ce indică o capacitate încă limitată a sectorului bancar de a transforma resursele atrase în finanțare pentru economie.

În diviziune pe principalele valute prezente în bilanțurile băncilor, cea mai mare creștere a indicatorului „credite/depozite” a fost înregistrată pentru MDL (+11,3 puncte procentuale față de anul precedent), în condițiile ritmului de creștere mai rapid al creditelor și mai lent al depozitelor în MDL. Raportul dintre credite și depozite în USD a înregistrat o scădere cu 2,1 puncte procentuale față de finele anului 2024, concomitent cu o sporire a raportului în EUR cu 1,9 puncte procentuale pe fondul creșterii mai accentuate a finanțărilor în EUR comparativ cu ritmul de creștere a soldului creditelor (Figura 2.3.8.).

Figura 2.3.8. Evoluția raportului credite/depozite pe monede

Sursa: BNM

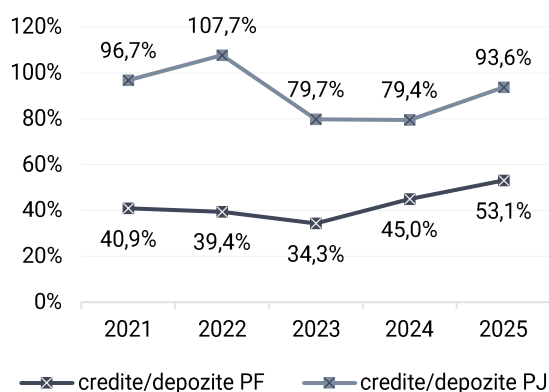
Atât persoanele fizice, cât și sectorul companiilor nefinanciare și-au menținut în continuare poziția de creditor net față de sectorul bancar pe parcursul anului 2025.

Pe categorii de clienți, raportul „credite/depozite” aferent segmentului persoanelor fizice s-a majorat de la 45,0 la

sută până la 53,1 la sută pe parcursul anului 2025, ceea ce reflectă intensificarea activității de intermediere financiară pe segmentul retail, chiar dacă s-a menținut un excedent de resurse atrase față de volumul creditelor acordate populației.

Pe segmentul companiilor nefinanciare, raportul „credite/depozite” s-a majorat de la 79,4 la sută la 93,6 la sută, ceea ce indică o intensificare a activității de creditare către sectorul corporativ (Figura 2.3.9.).

Figura 2.3.9. Evoluția raportului credite/depozite pe categorii de clienți

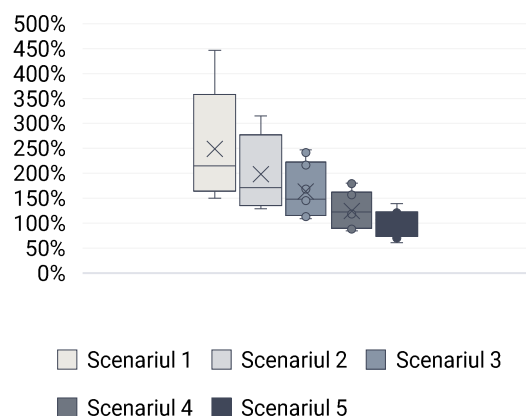
Sursa: BNM

Exercițiile de testare la stres a lichidității nu au identificat probleme de lichiditate în bănci, acestea având rezerve solide de active lichide pentru a face față situațiilor de criză. Potențiale deficite de lichiditate se atestă doar în cele mai severe scenarii cu o plauzibilitate mai redusă de materializare.

În vederea identificării riscurilor și atenuării impactului negativ al unei eventuale situații de criză în sectorul bancar, a fost efectuată testarea la stres a lichidității în baza indicatorului de acoperire a LCR a băncilor. În cadrul testării la stres a LCR au fost simulate cinci scenarii de stres³⁹ (Figura 2.3.10.).

³⁹ Pentru fiecare scenariu s-au utilizat parametri de stres individuali, aferenți marjelor de ajustare (haircuts), ieșirilor de lichiditate (outflows) și intrărilor de lichiditate (inflows). Severitatea scenariilor a fost calibrată pe bază de creștere

Figura 2.3.10. Distribuția indicatorului de acoperire a LCR stresat

Sursa: BNM

Rezultatele obținute ca urmare a aplicării primelor trei scenarii de stres privind lichiditatea totală au demonstrat că nicio bancă nu se confruntă cu probleme aferente lichidității.

Deficitul de lichiditate s-a evidențiat începând cu scenariul 4. Majoritatea băncilor au fost vulnerabile în cazul celui mai sever scenariu.

Deși expunerile în valută prezintă un grad mai ridicat de sensibilitate, acestea sunt acoperite prin rezervele adecvate în MDL, convertibile în funcție de necesități.

Defalcarea pe monede demonstrează că sectorul bancar a dispus de rezerve suficiente de active lichide în MDL, iar rezervele și intrările nete în valută (EUR și USD) nu ar acoperi eventuale riscuri de lichiditate în cazul scenariilor de maximă severitate (scenariul 4 și scenariul 5).

Creditele/depozitele overnight

Pe parcursul anului 2025, politica monetară a BNM a cunoscut o evoluție mixtă. Spre deosebire de trendul constant descendent din anul anterior, prima parte a anului 2025 a fost marcată de măsuri de restricționare.

În primele două luni ale anului, ratele dobânzilor la facilitățile permanente au fost majorate semnificativ. Rata la creditele

graduală a impactului de la primul scenariu (cel mai puțin sever) la cel de-al cincilea scenariu (cel mai sever). În scenariul 5 parametri de stres, ieșirile de numerar au fost calibrate în baza datelor istorice, aferente perioadei 2014-2024.

overnight a urcat de la 5,60 la 8,50 la sută, iar cea la depozitele overnight de la 1,60 la 4,50 la sută.

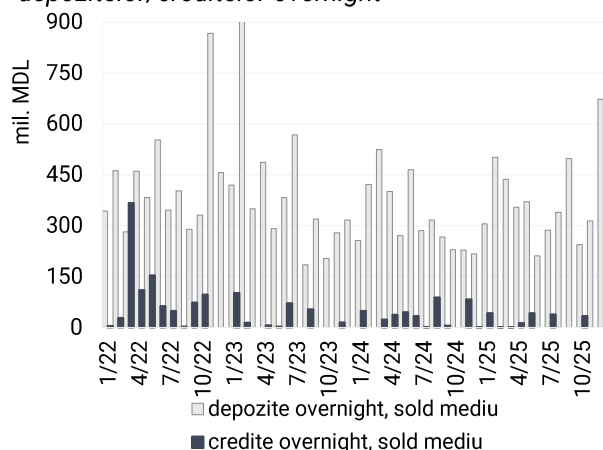
Nivelul maxim de 8,50 la sută (pentru credite) și 4,50 la sută (pentru depozite) a fost menținut pe parcursul a șase luni (februarie – iulie). Ulterior, în ultima parte a anului, BNM a reluat trendul descendent, operând trei reduceri succesive, menținând un coridor simetric de ± 2 puncte procentuale în jurul ratei de bază. Astfel, la situația de la finele anului de raportare, ratele au coborât până la nivelul de 7,00 la sută și, respectiv, 3,00 la sută pentru creditele overnight și depozitele overnight.

Băncile au apelat mai activ la facilitatea de depozit overnight oferită de BNM, utilizând tradițional plasamentele overnight spre finele perioadelor de aplicare a rezervelor obligatorii, pe măsură ce își îndeplineau obligația de menținere a acestora.

În perioada de referință, volumul total al depozitelor overnight a însumat 93 541,8 mil. MDL (2024: 83 909,5 mil. MDL), stocul mediu zilnic de 377,2 mil. MDL situându-se peste nivelul de 322,9 mil. MDL înregistrat în anul precedent.

Soldul mediu lunar al plasamentelor overnight ale băncilor a însumat valori neuniforme pe parcursul anului, maxima (672,3 mil. MDL) fiind atinsă în luna decembrie, iar minima în luna iunie (210,8 mil. MDL) (Figura 2.3.11).

Figura 2.3.11. Evoluția soldului mediu lunar al depozitelor/creditelor overnight

Sursa: BNM

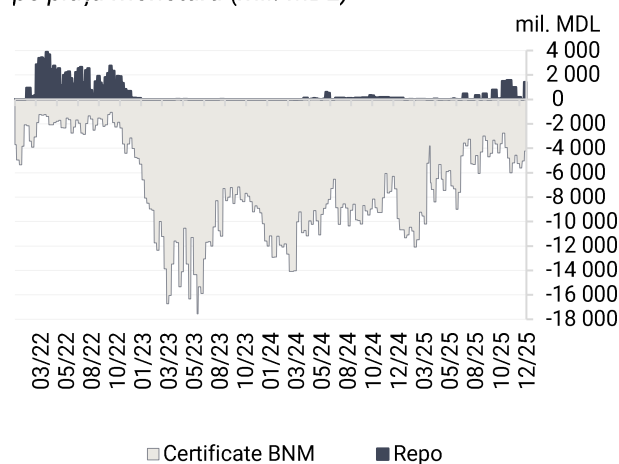
Cât privește facilitatea de credit overnight, în anul 2025, băncile au împrumutat de la BNM prin intermediul creditelor overnight mai puțin ca în anul trecut.

Suma totală a creditelor overnight acordate de BNM în anul gestionat s-a cifrat la 4 471,0 mil. MDL, în scădere cu circa 39 la sută comparativ cu anul precedent (7 332,0 mil. MDL). Maxima lunară a creditelor overnight acordate în 2025 a fost înregistrată în lunile ianuarie și mai, cu un sold de 42,3 mil. MDL.

Operațiunile de piață monetară ale BNM

În decursul întregului an 2025, BNM a menținut desfășurarea operațiunilor repo, furnizând un sprijin adițional băncilor pentru administrarea lichidităților.

Figura 2.3.12. Evoluția soldului zilnic al operațiunilor pe piața monetară (mil. MDL)

Sursa: BNM

Atestarea unui excedent amplu de lichiditate pe piața monetară în primul trimestru al anului a determinat schimbarea sensului de evoluție a soldului zilnic al CBN, acesta stopându-și declinul și poziționându-se pe un trend ascendent.

Înregistrând valoarea maximă anuală de 12 100,9 mil. MDL la mijlocul lunii februarie, soldul zilnic al CBN s-a antrenat într-o mișcare descendentă, o parte din lichidități migrând spre piața VMS (oferta investitorilor pentru VMS a înregistrat valori mai mari în intervalul martie – iunie, amplificate și de intervențiile BNM în calitate de vânzător pe piața valutară). Ca urmare a acestei evoluții, soldul zilnic al CBN a atins valoarea minimă

de 2 755,3 mil. MDL în a doua jumătate a lunii octombrie, inclusiv sub impactul intervențiilor de vânzare ale BNM pe piața valutară în trimestrul III. Această schimbare a avut ca efect o creștere sensibilă a cererii de lichidități din partea băncilor în ultimele două luni ale anului, implicit o creștere a numărului de participanți și a volumului ofertelor prezentate în cadrul licitațiilor repo organizate de BNM (în această perioadă fiind livrate 2/3 din volumul anual de lichidități oferite prin repo).

BNM a derulat licitațiile de plasare a CBN cu frecvență săptămânală, scadența de 14 zile și cu anunțarea ratei maxime a dobânzii (rata de bază a BNM). Comprimarea graduală a soldului zilnic al CBN s-a făcut resimțită și în parametrii cantitativi (volumul lichidităților drenate prin intermediul certificatelor emise și media anuală a stocului plasamentelor CBN), aceștia diminuându-se cu peste 30 la sută comparativ cu anul anterior. Soldul mediu anual al CBN a constituit 6 481,4 mil. MDL față de 9 657,1 mil. MDL în 2024.

Operațiunile repo s-au derulat săptămânal prin procedura licitațiilor fără plafon, pe termen de 14 zile și la rata fixă (rata repo). Diminuarea excedentului de lichiditate pe piața monetară s-a materializat în intensificarea apelurilor băncilor la operațiunile de livrare a lichidităților. Astfel, volumul de lichiditate livrat (8 431,0 mil. MDL) a fost net superior celui din anul anterior (3 106,0 mil. MDL).

2.4. Riscul de piață

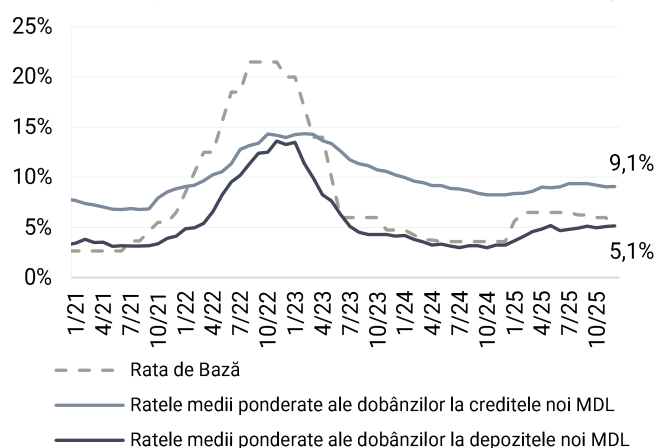
Evoluția ratei de bază și a ratelor de dobândă aplicate de bănci

În anul 2025, pe fondul presiunilor inflaționiste, Banca Națională a majorat rata de bază aferentă principalelor operațiuni de politică monetară în prima parte a anului. Ulterior, în a doua jumătate a anului, rata a fost redusă ușor, însă a rămas la un nivel mai ridicat comparativ cu cel înregistrat la finele anului 2024.

Pe parcursul anului 2025, BNM a operat cinci ajustări ale ratei de bază. Ca rezultat, rata s-a situat la 5,0 la sută la finele anului, cu 1,4 puncte procentuale peste nivelul de la sfârșitul anului precedent.

Ratele dobânzilor aplicate la creditele și depozitele bancare noi au reacționat corespunzător, iar dinamica creșterii lor a fost comparabilă cu rata de bază. Ratele medii ponderate lunare ale dobânzilor la depozitele noi atrase și la creditele noi acordate au crescut gradual pe parcursul anului 2025, creșterea fiind mai accentuată în cazul depozitelor. Spre sfârșitul anului, în linie cu ajustarea orientării politicii monetare, ratele dobânzilor la creditele noi au inversat ușor tendința ascendentă, înregistrând o dinamică de scădere (Figura 2.4.1.).

Figura 2.4.1. Evoluția ratei de bază și a ratelor de dobândă medii ponderate ale creditelor și depozitelor noi în MDL (total pe sector bancar, total pe termene)

Sursa: BNM

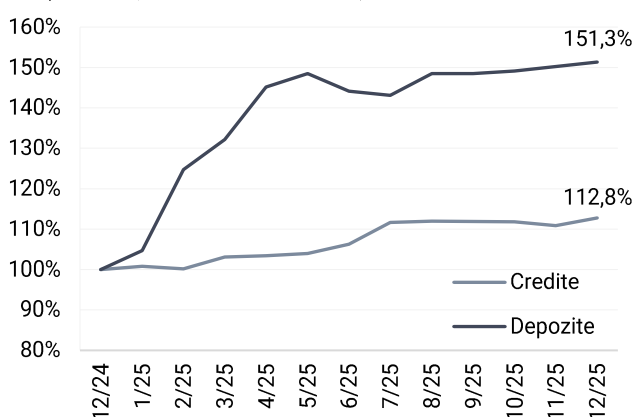
Rata medie ponderată a dobânzii aplicată pe parcursul anului 2025 la creditele noi acordate în moneda națională la nivel de sector bancar a constituit 9,6 la sută în cazul creditelor acordate persoanelor fizice și 8,4 la sută în cazul creditelor acordate persoanelor juridice. În același timp, rata medie ponderată a dobânzii aplicată la depozitele noi atrase în MDL la nivel de sector bancar a constituit 5,0 la sută în cazul depozitelor atrase de la persoanele fizice și 4,0 la sută în cazul depozitelor atrase de la persoanele juridice.

Pe parcursul anului 2025 a avut loc o îngustare a marjei de dobândă în MDL

aferentă persoanelor fizice pe fondul stabilizării nivelului ratelor din piață.

Rata dobânzii la creditele noi acordate în MDL persoanelor fizice la finele anului 2025 a fost cu 1,1 punct procentual sau 12,8 la sută mai mare comparativ cu finele anului precedent. Cea mai pronunțată majorare a avut loc în luna iulie, când rata medie ponderată a creditelor noi acordate a crescut cu 5,2 la sută în raport cu luna precedentă (Figura 2.4.2.).

Figura 2.4.2. Evoluția ratelor medii la credite și depozite noi acordate persoanelor fizice, în moneda națională (31.12.2024 = 100%)

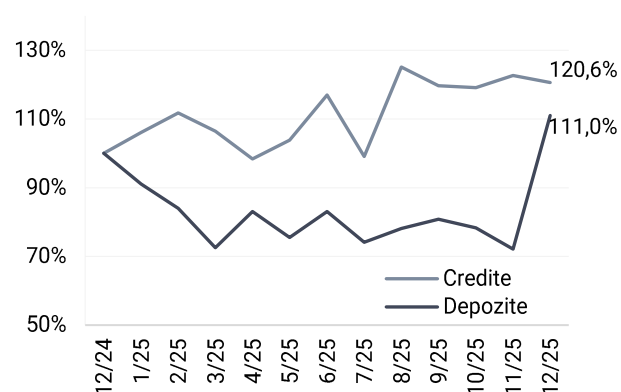
Sursa: BNM

În decursul anului 2025, ratele medii la creditele noi în valută acordate persoanelor fizice au urmat o traiectorie ascendentă, deși marcată de o volatilitate pronunțată. Până la finele lunii decembrie 2025, costul creditării a înregistrat o creștere de 20,6 la sută față de nivelul de referință din decembrie 2024.

Totodată, ratele la depozitele noi în valută au prezentat o evoluție mixtă; după o tendință de scădere în prima jumătate a anului, s-a observat o recuperare în ultima lună, încheind perioada cu un avans de 11,0 la sută raportat la baza de calcul (Figura 2.4.3.).

Pe parcursul anului, condițiile de finanțare în moneda națională pentru persoanele juridice s-au înăsprit, reflectând creșterea generalizată a ratelor aplicate instrumentelor financiare noi.

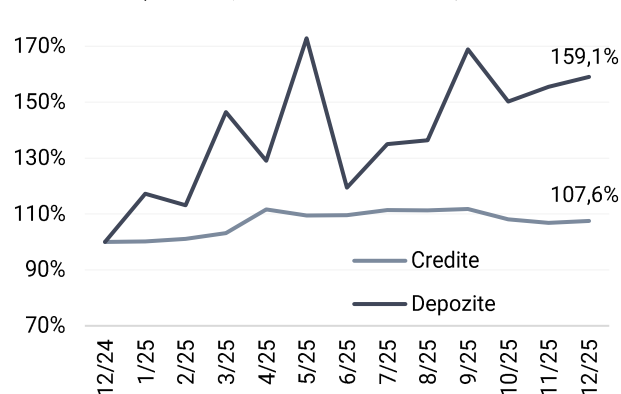
Figura 2.4.3. Evoluția ratelor medii la credite și depozite noi acordate persoanelor fizice, în valută (31.12.2024 = 100%)

Sursa: BNM

Rata medie ponderată la creditele noi acordate în moneda națională persoanelor juridice a înregistrat o ascensiune moderată, dar constantă pe parcursul anului, atingând un nivel de 107,6 la sută în decembrie 2025 față de baza de referință din decembrie 2024. Această evoluție indică o creștere a costului de finanțare pentru companii cu 7,6 la sută pe parcursul anului (Figura 2.4.4.).

Figura 2.4.4. Evoluția ratelor medii la credite și depozite noi acordate persoanelor juridice, în moneda națională (31.12.2024 = 100%)

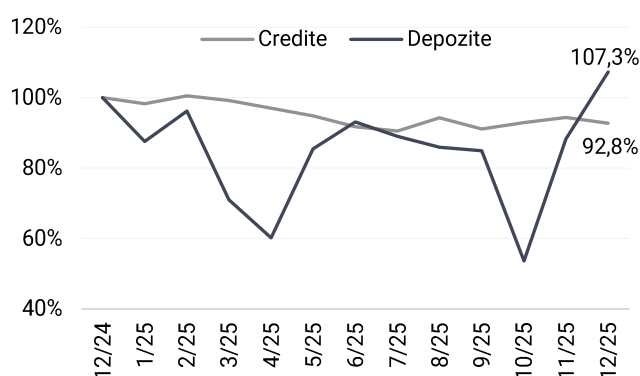

Sursa: BNM

O dinamică mai volatilă a fost observată în cazul depozitelor noi atrase în moneda națională de la persoanele juridice. Rata medie ponderată a crescut, constituind la sfârșitul anului 159,1 la sută față de decembrie 2024. Cele mai pronunțate creșteri au fost înregistrate în lunile mai și septembrie.

Rata medie ponderată la creditele noi acordate în valută persoanelor juridice a scăzut în raport cu sfârșitul anului 2024, în timp ce rata la depozite a încheiat anul pe un trend de creștere. În cazul creditelor noi în valută acordate persoanelor juridice pe parcursul anului 2025, rata medie ponderată a dobânzilor a manifestat o tendință descendentă relativ constantă, înregistrând o scădere de 7,2 la sută față de nivelul de referință, iar în cazul depozitelor a fost observată o creștere de 7,3 la sută (Figura 2.4.5.).

Figura 2.4.5. Evoluția ratelor medii la credite și depozite noi acordate persoanelor juridice, în valută (31.12.2024 = 100%)

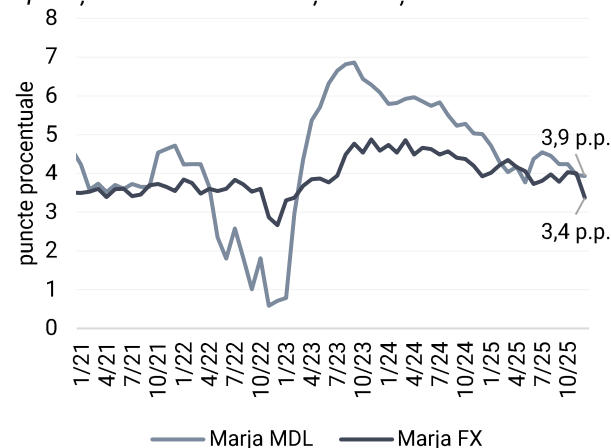
Sursa: BNM

Evoluția ratelor dobânzilor a influențat direct profitabilitatea activității de creditare prin comprimarea marjei, reflectând o ajustare mai rapidă a costurilor creditelor comparativ cu randamentele oferite la depozite.

Astfel, marja de dobândă la operațiunile în moneda națională a urmat o tendință descendentă pe parcursul anului 2025, de la aproximativ 5,0 puncte procentuale la începutul anului până la un nivel de 4,0 puncte procentuale în luna decembrie.

În mod similar, marja de dobândă la operațiunile în valută a înregistrat o diminuare, ajungând la finele anului 2025 la valoarea de 3,4 puncte procentuale. Deși a fost observată o stabilitate mai mare în prima jumătate a anului, marja în valută a scăzut accentuat în ultimele luni ale anului, pe fondul creșterii ratelor la depozitele noi (Figura 2.4.6.).

Figura 2.4.6. Evoluția marjei de dobândă la operațiunile în monedă națională și în valută

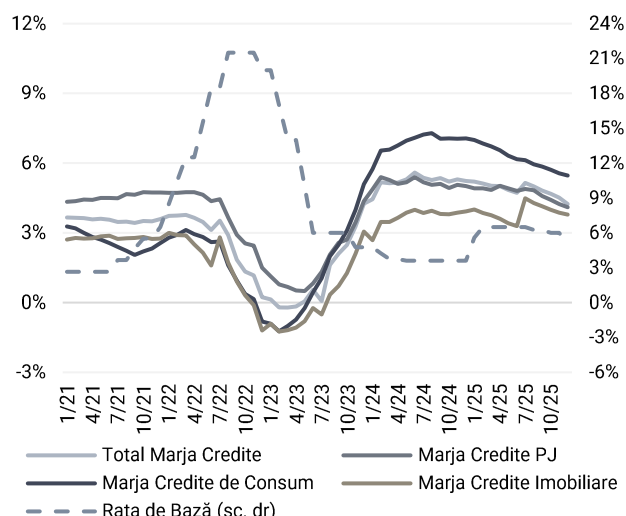

Sursa: BNM

De asemenea, pe parcursul anului 2025, s-a conturat o tendință de scădere graduală a marjei totale a creditelor. Pe tipuri de credite, cea mai ridicată valoare a marjei a fost înregistrată în continuare pentru creditele de consum, deși aceasta a urmat o traiectorie descendentă, situându-se la aproximativ 5,5 puncte procentuale la finele anului.

Marja pentru creditele acordate persoanelor juridice a prezentat o dinamică similară, scăzând până la un nivel de 4,0 puncte procentuale, iar marja pentru creditele imobiliare a constituit la finele anului aproximativ 3,9 puncte procentuale (Figura 2.4.7.).

Figura 2.4.7. Evoluția marjei de dobândă pentru diferite tipuri de credite

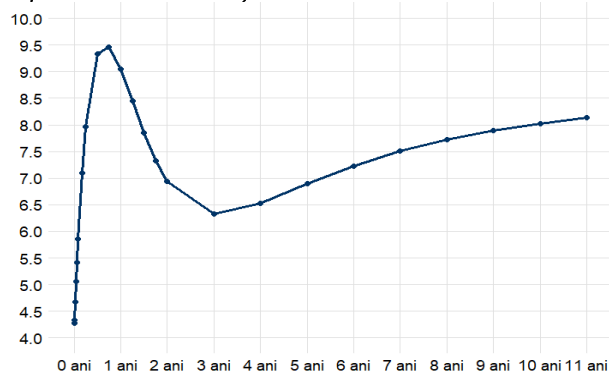
Sursa: BNM

Emisiunile de VMS: ratele dobânzilor

Traectoria ratelor dobânzilor pe piața primară a titlurilor de stat a reflectat influențele combinate exercitate pe parcursul anului 2025 de persistența excesului de lichiditate în sectorul bancar și, implicit, de interesul manifestat de investitori pentru acest tip de plasamente și de modificările operate asupra ratei de politică monetară a BNM.

Analiza structurii la termen a ratelor dobânzii evidențiază o inversare a curbei randamentelor⁴⁰. Curba randamentelor zero-cupon indică rate pe termen scurt care depășesc nivelurile de echilibru pe termen lung (Figura 2.4.8.).

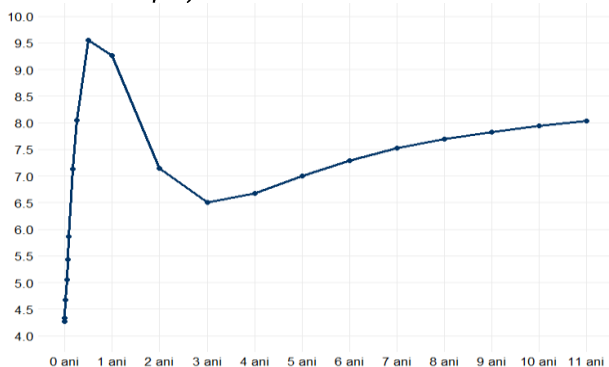
Figura 2.4.8. Curba randamentelor zero-cupon (% , capitalizare continuă)

Sursa: BNM

Această dinamică este confirmată și de curba randamentelor la paritate, care urmează o traiectorie similară, deși prezintă valori marginal mai ridicate pe scadențele scurte (Figura 2.4.9.).

Figura 2.4.9. Curba par (% , cupon semestrial / dobândă simplă)

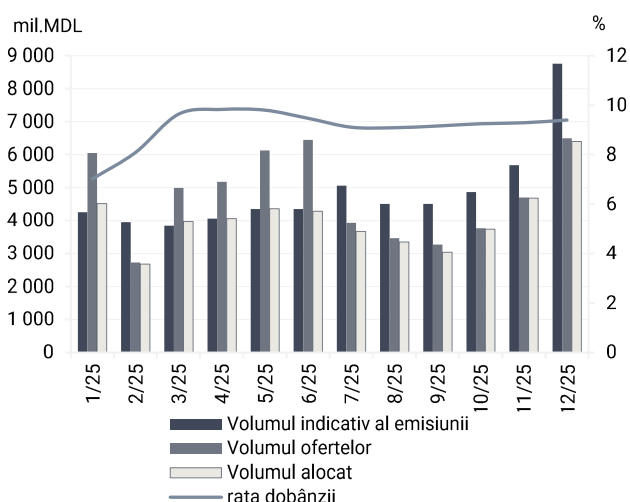

Sursa: BNM

⁴⁰ Instrument de analiză financiară lansat de BNM la finele anului 2025, construit pe baza tranzacțiilor cu VMS efectuate pe piețele primară și secundară, a cotațiilor publicate pentru

Pe acest fond, ratele de dobândă pe piața primară a VMS, după ce au crescut semnificativ sub influența majorărilor ratei BNM în perioada ianuarie-aprilie și s-au stabilit la noile niveluri, au avut un parcurs cvasiliniar până la finele anului, reacționând inert la deciziile BNM de reluare a măsurilor de relaxare a politicii monetare inițiate în luna august (Figura 2.4.10.).

Figura 2.4.10. Dinamica lunară a indicatorilor pieței primare a VMS

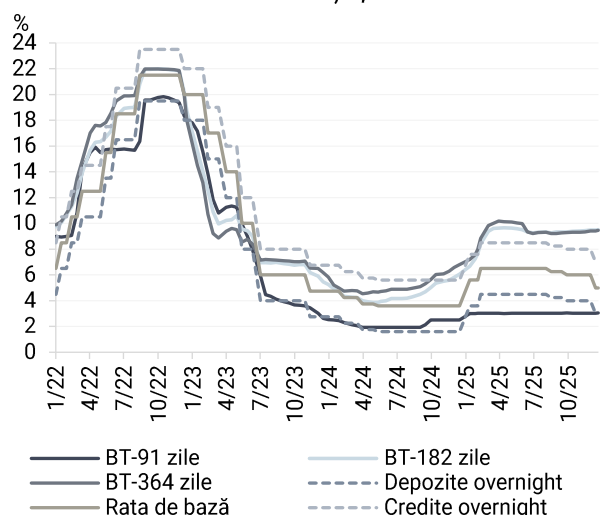
Sursa: BNM

Aceste evoluții au fost generate și de o distanțare a ratelor dobânzilor aferente titlurilor de 182 zile și 364 zile, care au devansat limita de sus a coridorului ratelor chiar în primul trimestru al anului, față de cele cu scadența la 91 zile, care s-au plasat sub rata dobânzii la facilitatea de depozit.

Acest fapt se explică prin majorarea de către MF atât a volumului oferit, cât și a celui alocat al emisiunilor la bonurile de trezorerie cu scadențe mai lungi (Figura 2.4.11.).

VMS pe platforma unică de tranzacționare, precum și a tranzacțiilor de pe piața monetară atât ale BNM, cât și a celor interbancare.

Figura 2.4.11. Dinamica ratelor nominale ale dobânzilor la VMS cu scadența până la un an

Sursa: BNM

Media anuală a înregistrat la fel o creștere notabilă: de la 4,93 la sută, valoare înregistrată în 2024, la 9,12 la sută în 2025. Însă, amplitudinea diminuărilor a fost eterogenă din perspectiva scadenței titlurilor, fiind mai accentuată pe termenele de 182 și 364 zile (peste 4,0 puncte procentuale).

Ratele nominale medii ponderate anuale ale dobânzii la VMS comercializate pe parcursul ultimilor doi ani la licitațiile pe piața primară, în diviziune pe scadențe, sunt prezentate în Tabelul 2.4.1.

Tabelul 2.4.1. Ratele nominale medii ponderate anuale ale dobânzii la VMS, pe scadențe (%)

	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	VMS cu scadența până la un an	OS 2 ani	OS 3 ani	OS 5 ani	OS 7 ani	OS 10 ani
Anul 2025	3,03	9,04	9,41	9,12	7,38	7,29	8,20	8,52	8,02
Anul 2024	2,21	4,60	5,26	4,93	5,14	5,24	5,94	5,60	7,61

Notă: pentru OS sunt prezentate ratele efective ale dobânzilor.

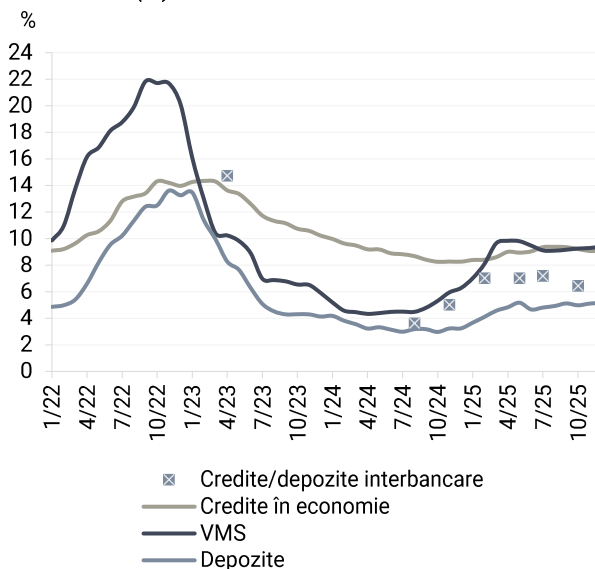
Sursa: BNM

Evoluția ratelor dobânzilor la VMS în anul 2025 a schimbat ierarhia randamentelor oferite de piața financiară concepută în anii precedenți: investițiile în VMS s-au plasat în fruntea acestora, fiind bonificate cu un randament superior celui oferit de creditele noi acordate.

Astfel, în debutul anului acestea au devansat dobânzile aferente creditelor noi și au alternat succesiv cu acestea pe parcursul anului. Totodată, se constată o diminuare

sensibilă a marjei dintre ratele dobânzilor aferente creditelor acordate și depozitelor atrase, din contul majorării ultimelor (Figura 2.4.12.).

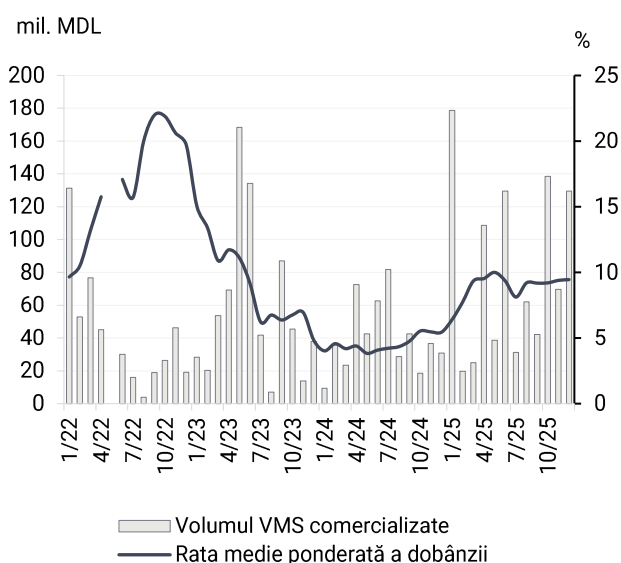
Figura 2.4.12. Evoluția ratelor dobânzilor pe piața financiară (%)

Sursa: BNM

Randamentele titlurilor de stat cu scadența până la un an tranzacționate pe piața secundară au urmat tendința pieței primare a VMS, receptând modificările operate asupra ratelor de politică monetară ale BNM. Astfel, nivelul maxim al ratei medii lunare a dobânzii, de 10,0 la sută, a fost înregistrat în luna mai, iar minima de 6,4 la sută în luna ianuarie (Figura 2.4.13.).

Figura 2.4.13. Dinamica indicatorilor VMS comercializate pe piața secundară

Sursa: BNM

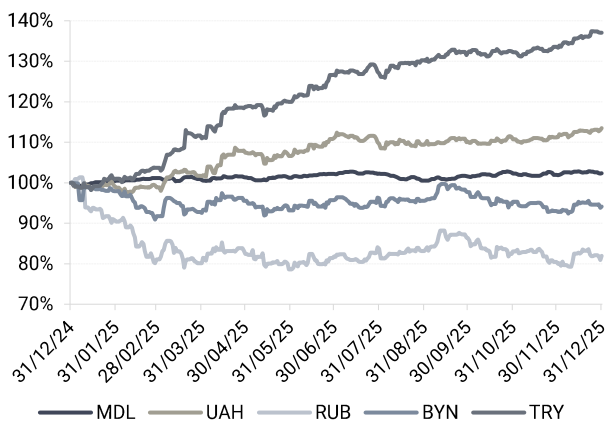
Riscul valutar: dinamica cursului de schimb al leului

Începând cu 2 ianuarie 2025, EUR a devenit moneda de referință pentru stabilirea cursului oficial al MDL, înlocuind USD. Necesitatea schimbării monedei de referință a fost motivată de creșterea rolului EUR atât în relațiile comerciale, cât și în investițiile directe și remiterile efectuate de persoanele fizice. Această modificare a avut efecte vizibile pe piața valutară, manifestându-se prin reducerea volatilității zilnice a cursului de schimb al MDL față de EUR, ceea ce a adus avantaje multor agenți economici și persoane fizice.

În anul 2025, MDL s-a depreciat în valori medii cu 1,8 la sută față de EUR, dar s-a apreciat față de USD cu 2,4 la sută. Potrivit cursului de la finele anului, MDL s-a depreciat cu 2,3 la sută față de EUR, în timp ce în raport cu USD s-a apreciat cu 9,1 la sută.

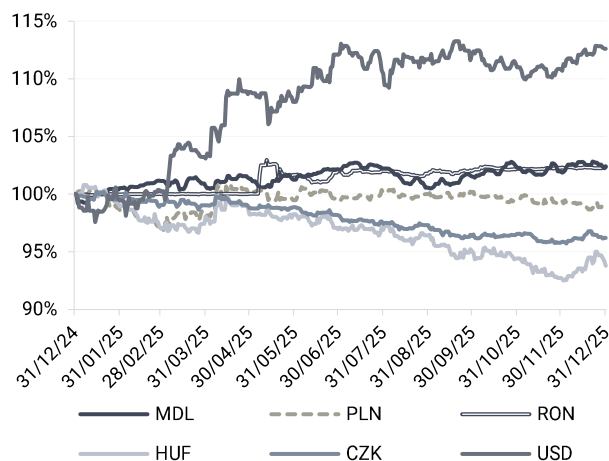
Pe parcursul perioadei de referință, o parte dintre monedele partenerilor comerciali ai RM au înregistrat deprecieri față de EUR, în special TRY (lira turcească), UAH (hrivna ucraineană) și USD. Totodată, unele valute ale principalilor parteneri comerciali, cum ar fi RUB (rubla rusească), HUF (forintul ungar), BYN (rubla belarusă) s-au apreciat față de EUR (Figura 2.4.14. și Figura 2.4.15.).

Figura 2.4.14. Evoluția monedelor partenerilor principali din CSI, Ucraina și Turcia în raport cu EUR, 31.12.24=100% ((+) depreciere; (-) apreciere)

Sursa: BNM

Figura 2.4.15. Evoluția monedelor unor parteneri comerciali principali din UE în raport cu EUR, 31.12.24=100% ((+) depreciere; (-) apreciere)

Sursa: BNM

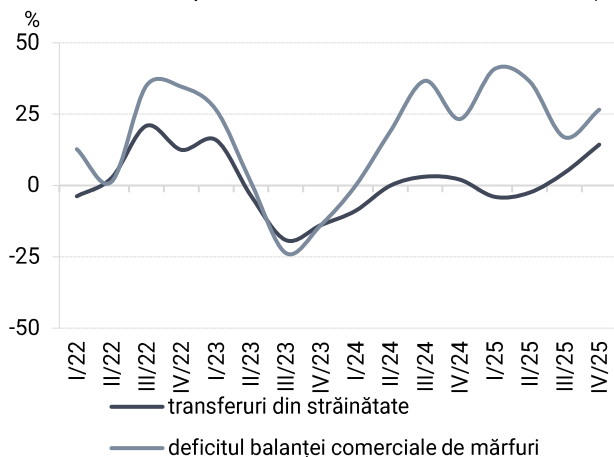
În aceste condiții, cursul efectiv al MDL s-a întărit în medie cu 0,9 la sută în termeni nominali și cu 0,3 la sută în termeni reali, față de coșul valurilor partenerilor comerciali principali, ponderate la cotele acestora în comerțul exterior al RM.

Per ansamblu, MDL a urmat un trend de depreciere pe parcursul anului 2025, cu excepția unor fluctuații sezoniere temporare.

Această evoluție a fost determinată, în principal, de creșterea cererii nete de valută pe piața internă, pe fondul unui ritm mai accelerat de majorare a importurilor de mărfuri comparativ cu cel al exporturilor. Ca urmare, deficitul balanței comerciale de mărfuri s-a adâncit cu 29,6 la sută, exercitând presiuni de depreciere suplimentare asupra cursului de schimb.

În anul 2025, oferta netă de valută de la persoanele fizice a înregistrat o creștere de 12,9 la sută față de anul precedent, atingând nivelul de 3 169,7 mil. EUR, ponderea cea mai mare deținând-o procurările nete de numerar de la persoanele fizice. În același timp, una din principalele surse de generare a ofertei, transferurile nete în favoarea persoanelor fizice, a crescut ușor, cu 3,1 la sută, după doi ani consecutivi de declin (Figura 2.4.16.).

Figura 2.4.16. Dinamica transferurilor nete din străinătate în favoarea persoanelor fizice și a deficitului balanței comerciale de mărfuri a RM, f-a-p

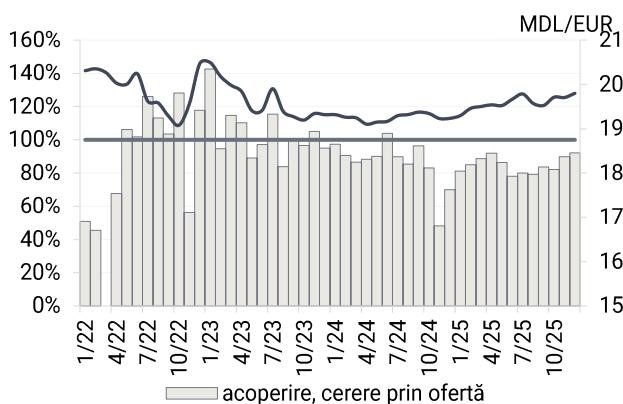

Sursa: BNM

Cererea netă de valută din partea agenților economici a crescut cu 13,0 la sută față de anul precedent, până la 3 748,2 mil. EUR. Pe partea de cerere de valută a sporit cea de la importatorii de resurse energetice și de la unii importatori de bunuri de consum, iar pe partea de ofertă s-a diminuat cea de la unele întreprinderi din industria prelucrătoare.

Prin urmare, anul 2025 s-a caracterizat prin deficit de valută pe piață, gradul de acoperire a cererii nete prin oferta netă de valută cifrându-se la 84,6 la sută, nivel similar celui înregistrat în anul precedent (Figura 2.4.17.).

Figura 2.4.17. Gradul de acoperire a cererii nete de valută de la agenții economici prin oferta netă de valută de la persoanele fizice și dinamica cursului leului

Sursa: BNM

În acest context, pentru a atenua dezechilibrul dintre cerere și ofertă și a preveni presiunile excesive asupra cursului

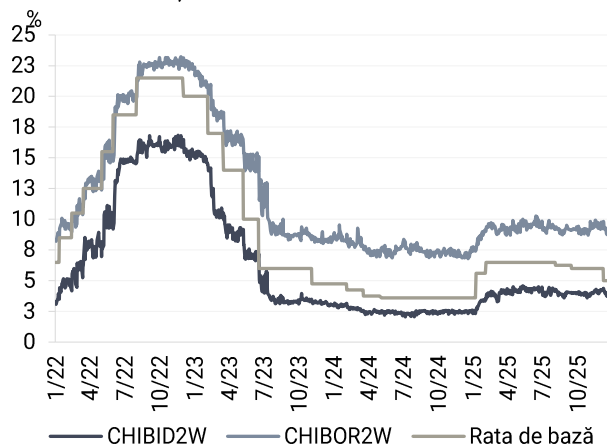
de schimb, BNM a intervenit pe piața valutară prin vânzări nete de valută în volum de 154,5 mil. EUR. Intervențiile de vânzare au avut loc în fiecare dintre cele patru trimestre ale anului, evidențiind caracterul constant al insuficienței de valută.

Evoluția indicatorilor pieței interbancare în MDL

Curba ratelor de referință CHIBOR/CHIBID (calculate în baza cotațiilor orientative ale ratelor dobânzilor la plasarea/atragerea pe piața interbancară a mijloacelor bănești în moneda națională) s-a plasat pe un trend ascendent în debutul anului, reacționând prompt la majorările operate asupra ratei de bază a BNM. Ulterior, până aproape de finalul anului, s-a menținut cvasistabilă, înregistrând doar ușoare modificări în ambele sensuri, însă cu o tendință mai accentuată de diminuare spre finele anului.

Ca urmare a acestor evoluții, valorile înregistrate de cotațiile CHIBOR 2W la finele anului 2025 au fost superioare (+1,80 puncte procentuale) celor consemnate în perioada similară a anului anterior și s-au cifrat la 9,23 la sută la finele perioadei (Figura 2.4.18.).

Figura 2.4.18. Evoluția ratelor de referință pe piața interbancară și ratei de bază a BNM

Sursa: BNM

Piața creditelor/depozitelor interbancare în MDL

Pe ansamblul anului 2025, pe piața creditelor /depozitelor interbancare au fost înregistrate tranzacții de către un număr restrâns de participanți pe termen foarte scurt (overnight).

Volumul total al tranzacțiilor s-a cifrat la 274,0 mil. MDL. Valoarea medie ponderată anuală a randamentului creditelor/depozitelor interbancare a constituit 6,77 la sută.

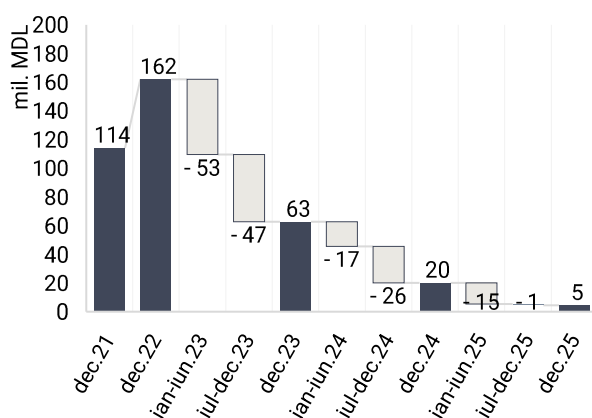
2.5. Riscul de contagiune

Contagiunea interbancară

Pe parcursul anului 2025, sectorul bancar autohton a fost caracterizat de menținerea unui nivel scăzut al riscului de contagiune privind plasările interbancare și expunerile față de sectorul financiar nebancar.

Plasările interbancare nete⁴¹ ale băncilor din RM în sectorul bancar autohton la finele anului 2025 au însumat 11,0 mil. MDL (Figura 2.5.1.). Rezultatele testării la stres nu au identificat cazuri de contagiune directă între bănci, datorită nivelului redus al plasărilor interbancare nete ale băncilor.

Figura 2.5.1. Evoluția soldului plasărilor nete ale băncilor locale în sectorul bancar autohton

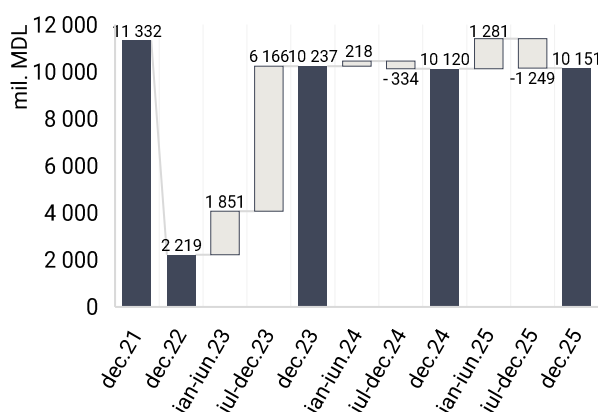
Sursa: BNM

Băncile autohtone au continuat să fie expuse într-o măsură semnificativă față de instituțiile bancare din străinătate, însă plasamentele au fost orientate, preponderent, către bănci cu ratinguri de credit înalte, ceea ce a contribuit la limitarea riscului de contraparte.

Volumul plasărilor nete ale băncilor autohtone în bănci străine a scăzut cu 0,31 la sută comparativ cu finele anului precedent, până la nivelul de 10 151,2 mil. MDL (Figura 2.5.2.). Diminuarea plasărilor

nete a fost determinată majoritar din contul băncilor de importanță sistemică.

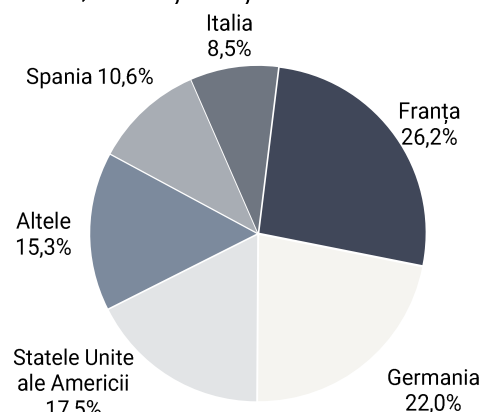
Figura 2.5.2. Evoluția soldului plasărilor nete ale băncilor locale în băncile din străinătate

Sursa: BNM

Plasările interbancare brute ale băncilor autohtone sunt concentrate în băncile din Franța, Germania, SUA, Spania și Italia cu pondere totală de 84,7 la sută (Figura 2.5.3.).

Figura 2.5.3. Repartizarea plasărilor brute ale băncilor autohtone, în funcție de țări

Sursa: BNM

Totuși, băncile din RM rămân într-o poziție net creditoare în raport cu contrapărțile străine, ceea ce le expune mai mult la riscurile contagiunii externe în comparație cu capacitatea lor de a influența contrapărțile din alte țări.

Plasările nete în cadrul sectorului bancar autohton sunt concentrate în două bănci de importanță sistemică.

În ceea ce privește plasările băncilor în străinătate, numărul contrapărților străine la

⁴¹ Plasările interbancare nete reprezintă suma mijloacelor plasate de bănci, la nivel individual, mijloacele plasate de o

bancă fiind compensate cu mijloacele atrase de bancă de la aceeași contraparte.

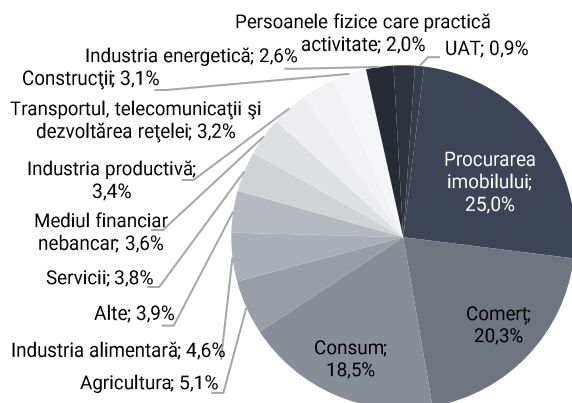
finele anului 2025 a crescut până la 53 bănci corespondente din 21 state ale lumii. De menționat că băncile străine ce dețin o mare parte a plasărilor băncilor autohtone, dispun de un rating investițional înalt acordat de către autoritățile internaționale, ceea ce diminuează potențialul unui risc de contagiune prin calea plasărilor respective.

Concentrarea expunerilor sectoriale

În anul 2025, expunerile sectorului bancar rămân în continuare concentrate asupra creditelor acordate pentru imobiliare, comerț și a celor de consum.

Cel mai mare volum de credite din portofoliile băncilor a fost acordat companiilor care activează în domeniul comerțului (20,3 la sută), urmat de creditele acordate persoanelor fizice pentru procurarea și/sau construcția imobilului (25,0 la sută) și de creditele de consum (18,6 la sută). Expunerile către celelalte ramuri sunt semnificativ mai joase și nu depășesc o pondere de 8,0 la sută din portofoliul de credite al băncilor (Figura 2.5.4.).

Figura 2.5.4. Repartizarea portofoliului de credite bancar pe ramuri de activitate a debitorilor, 31.12.2025

Sursa: BNM

Ponderea creditelor acordate persoanelor fizice a crescut în portofoliile băncilor ca urmare a accelerării creditării acestui segment de debitori ca rezultat al scăderii ratelor dobânzii.

Pe parcursul anului 2025, majoritatea sectoarelor economice au înregistrat o scădere a creditelor acordate (Tabelul 2.5.1.), cea mai pronunțată fiind descreșterea ponderii creditelor acordate în domeniul comerțului (-0,5 puncte procentuale). În același timp, se constată o creștere a creditelor acordate pentru procurarea/construcția imobilului (+2,0 puncte procentuale) și a creditelor acordate industriei energetice (+0,5 puncte procentuale), ca pondere în totalul portofoliului de credite bancare.

Tabelul 2.5.1. Dinamica ponderii creditelor acordate de bănci pe ramuri, comparativ cu anul precedent

Denumirea ramurii	31.12.2025	2021-2025
Agricultura	▼	
Industria alimentară	▼	
Construcții	▲	
Credite de consum	▲	
Industria energetică	▲	
UAT/Instituții subordonate UAT	▼	
Industria productivă	▼	
Comerț	▼	
Mediu financiar nebanca	▼	
Credite imobiliare	▲	
Persoanele fizice care practică activitate	▼	
Transport, telecomunicații și dezvoltarea rețelei	▲	
Domeniul serviciilor	▲	
Alte credite	▲	

Sursa: BNM

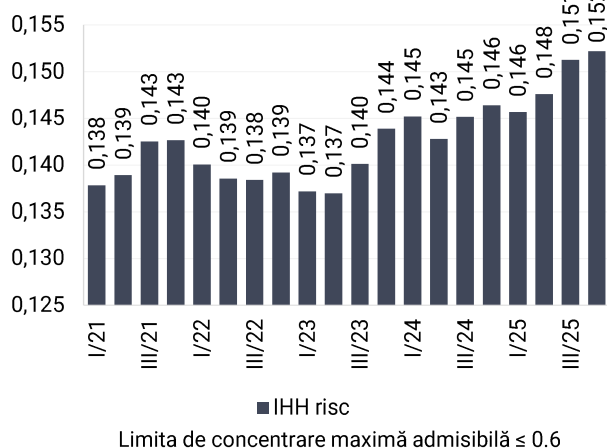
Portofoliile băncilor sunt caracterizate de o diversificare sectorială relativ înaltă.

Din perspectiva expunerilor comune față de sectoarele economice, s-a evaluat nivelul concentrării sectoriale a portofoliilor băncilor, considerând și riscurile aferente fiecărui sector prin aplicarea amplificatorului de risc⁴² caracteristic fiecărui sector. Indicatorul de concentrare ajustat la risc (Figura 2.5.5.) acumulează valori scăzute. La nivel individual au fost identificate niveluri de

⁴² Amplificatorul de risc nu evaluează volatilitatea fiecărui sector în raport cu economia țării, ci consideră existența unui risc ținând cont de structura sectorială a portofoliilor băncilor.

concentrare⁴³ mai ridicate, însă chiar și cel mai concentrat portofoliu se află cu mult sub limita de concentrare maximă admisibilă estimată⁴⁴.

Figura 2.5.5. Evoluția indicatorului de concentrare ajustat la risc în raport cu limita de concentrare maximă admisibilă

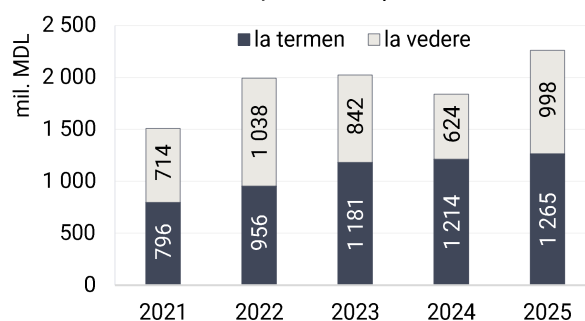
Sursa: BNM

Contagiunea intersectorială

Interacțiunile sectorului bancar cu sectorul financiar nebancar, deși sunt în creștere, prezintă un risc de contagiune scăzut.

Expunerea directă a sectorului bancar față de sectorul financiar nebancar s-a majorat față de anul precedent. Conform informației raportate de bănci, soldul depozitelor IFN în bănci la finele anului 2025 a constituit 2 262,3 mil. MDL sau 1,6 la sută din soldul depozitelor atrase de bănci. Repartizarea acestora după scadență nu este proporțional egală, 44,1 la sută dintre depozite fiind plasate la vedere, cu un grad mai înalt de volatilitate, iar 55,9 la sută – la termen (Figura 2.5.6.). În structura pe monede, 42,9 la sută din depozitele IFN sunt denuminate în MDL și 57,1 la sută – în valută.

Figura 2.5.6. Evoluția soldului depozitelor atrase de la IFN în structură după scadență

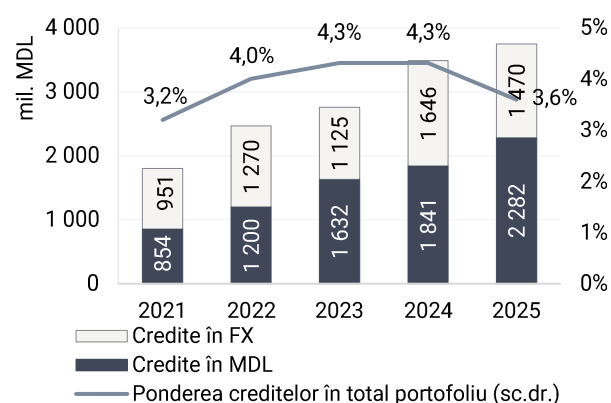
Sursa: BNM

Pe partea de active, expunerile directe ale băncilor față de IFN înregistrează valori scăzute și nu prezintă riscuri semnificative pentru stabilitatea financiară prin canalul contagiunii directe.

Ponderea maximă a deținerilor individuale ale băncilor în capitalurile IFN nu depășește 3,0 la sută din fondurile proprii ale băncii, nefiind o sursă de contagiune pentru sectorul bancar.

Creditele acordate de bănci mediului financiar nebancar la finele anului 2025 au constituit 3,6 la sută din portofoliul de credite (Figura 2.5.7.), iar calitatea acestora (rata creditelor neperformante de 0,04 la sută) este semnificativ mai favorabilă în raport cu valoarea ratei creditelor neperformante agregată pe portofoliul bancar total (4,3 la sută).

Figura 2.5.7. Ponderea creditelor acordate de către bănci către IFN

Sursa: BNM

⁴³ Nivelul de concentrare s-a determinat prin amplificarea variabilei, care reprezintă nivelul concentrării (indicele Herfindahl-Hirschman) într-un sector, cu nivelul creditelor neperformante corespunzătoare acestui sector.

⁴⁴ Limita de concentrare maximă admisibilă reprezintă valoarea maximă a nivelului de concentrare înregistrată de bancă, care nu s-a soldat cu proceduri de redresare sau rezoluție.

2.6. Riscul climatic

Provocările generate de schimbările climatice și de tranziția către o economie sustenabilă energetic reprezintă un factor important de risc și ajustare pentru RM.

În contextul amplificării riscurilor climatice, rolul băncilor centrale în consolidarea rezilienței sistemelor financiare devine tot mai important. În acest sens, BNM s-a aliniat practicilor internaționale, asumându-și, în cadrul programului cu FMI, dezvoltarea unui cadru de finanțare durabilă.

În activitatea sa, BNM se conduce de Foaia de parcurs pentru finanțarea durabilă a RM 2024–2028, care stabilește direcțiile strategice și acțiunile prioritare pentru dezvoltarea acestui domeniu. Documentul constituie un reper pentru următorii ani și este structurat pe patru piloni principali: consolidarea capacităților instituționale, mobilizarea fluxurilor de capital, integrarea criteriilor ESG și asigurarea transparenței și disciplinei de piață

În ansamblu, măsurile prevăzute contribuie la consolidarea cadrului necesar pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și gestionarea adecvată a riscurilor climatice, precum și pentru fundamentarea deciziilor actorilor din sectorul financiar în raport cu acestea.

La rândul lor, riscurile climatice sunt împărțite în două categorii principale: riscuri fizice și riscuri de tranziție.

Riscurile fizice se referă la impactul direct al fenomenelor meteorologice extreme și al schimbărilor climatice de durată asupra economiei – cum ar fi secetele frecvente, inundațiile sau înghețurile târzii.

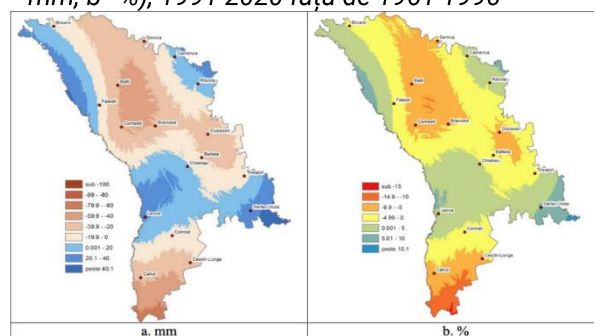
Principalele riscuri fizice relevante în cazul RM se referă la inundații, secetă și temperaturi ridicate.

RM se confruntă cu secete o dată la fiecare 3-10 ani, în funcție de locația geografică. Frecvența secetelor este de 1-2 episoade pe parcursul unui deceniu în partea de nord, 2-3

episoade în partea de centru și 5-6 episoade în partea de sud. Din punct de vedere economic, cel mai afectat sector economic de către secetă este agricultura, care ocupă la moment 59,0 la sută din fondul funciar al țării, dintre care 70,0-72,0 la sută reprezintă teritorii arabile.

Conform datelor Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO), cele mai expuse la secetă sunt regiunile de sud ale țării, unde episoadele de secetă, care afectează peste 30,0 la sută din recolta regională, au fost cele mai frecvente în perioada de analiză 1984-2023. Aceste observații sunt confirmate și completate de datele Serviciului Hidrometeorologic de stat care arată o scădere importantă în media anuală a precipitațiilor în perioada 1991-2020 comparativ cu perioada 1961-1990, cu circa 10 mm sau -2,0 la sută (Figura 2.6.1.).

Figura 2.6.1. Diferența precipitațiilor medii anuale (a – mm, b - %), 1991-2020 față de 1961-1990

Sursa: Serviciul Hidrometeorologic de Stat

Este de menționat că regiunile Sud și Centru produc în jur de 50,0 la sută din volumul cerealelor și a grâului recoltat în RM.

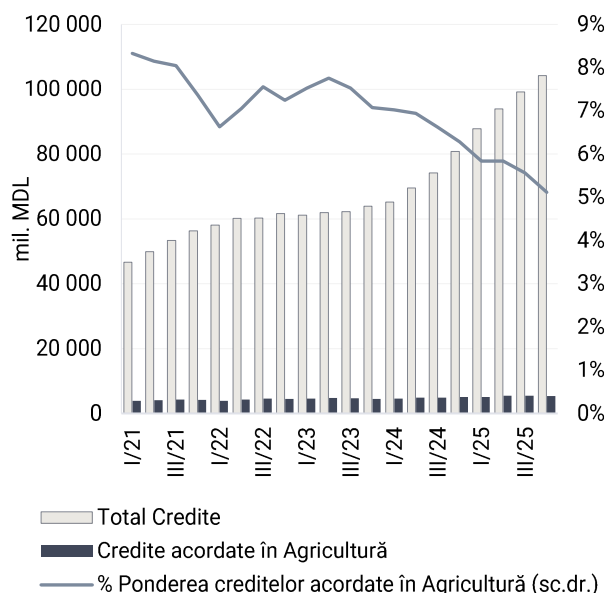
Acest trend reprezintă un pericol semnificativ pentru economia RM, prin prisma daunelor potențiale pentru sectorul agricol. Astfel, conform estimărilor Băncii Mondiale, pierderile totale cauzate de secete în ultimii 25 de ani au constituit 1 898,5 mil. USD.

În acest context, este îngrijorătoare scăderea volumului scurgerii reale medii anuale a râurilor mici din RM. Conform datelor Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aceasta constituia în perioada 1961-1990 în mediu 1,56 km³ de apă, micșorându-se la 1,02 km³ către anii 1991-2020. Astfel,

resursele de apă reale ale râurilor mici s-au micșorat cu 0,54 km³ de apă sau 34,8 la sută. Micșorarea scurgerii reale este specifică nu numai râurilor mici, dar și râurilor transfrontaliere (Nistru și Prut), chiar dacă volumul scurgerii lor se formează în alte zone geografice. Astfel, debitele medii anuale ale râurilor Nistru și Prut în perioada anilor 1961-1990 constituiau 327 m³/s la postul hidrologic Tighina (volumul scurgerii medii anuale – 10,3 km³) și 88,6 m³/s la postul hidrologic Ungheni (2,8 km³) respectiv. Către anii 1991-2020, aceste valori constituiau 278 m³/s (8,8 km³) și 82,2 (2,6 km³).

Din perspectiva creditării bancare, procentajul creditelor acordate pentru domeniul agricol, care este și cel mai expus la riscul de secetă, a oscilat între 8,6 și 7,1 la sută din 2020 până în 2023, înregistrând o scădere spre 5,1 la sută către sfârșitul anului 2025, dar fiind într-o creștere constantă ca sold (Figura 2.6.2.).

Figura 2.6.2. Evoluția soldului și ponderii creditelor acordate sectorului agricol

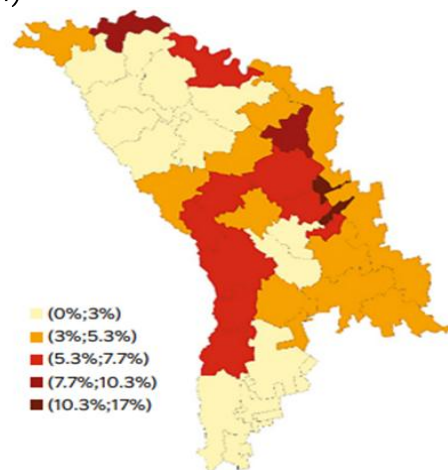
Sursa: BNM

În ceea ce privește riscul de inundații, întreg teritoriul RM este expus, cu grade diferite de intensitate, cel mai mult fiind afectate regiunile Centru și Sud.

Conform estimărilor Băncii Mondiale, impactul economic anual al inundațiilor în RM, în termeni de efect distructiv asupra

infrastructurii (drumuri, clădiri și terenuri agricole) este de circa 0,8 la sută din PIB, care la nivel de unitate administrativă poate crește la 10,0 la sută (Figura 2.6.3.).

Figura 2.6.3. Repartizarea pierderilor estimate anuale cauzate de inundații asupra drumurilor, construcțiilor și terenurilor agricole (% din PIB-ul regiunilor)

Sursa: Banca Mondială

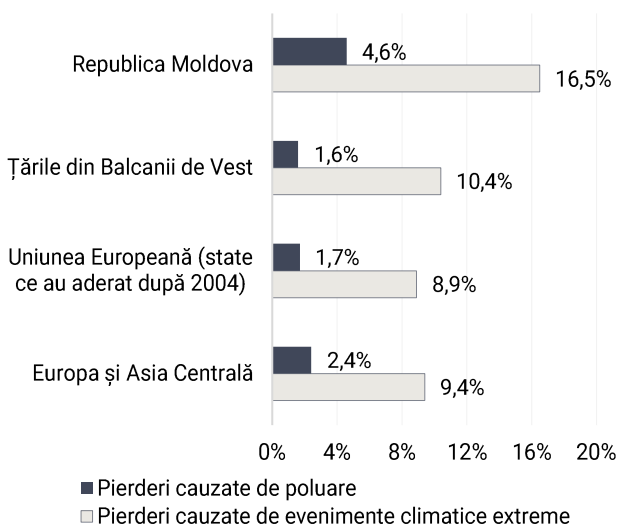
În mod paradoxal, chiar dacă datele arată o climă mai aridă în viitoarea decadă, teritoriul RM rămâne situat într-o regiune cu risc sporit de declanșare a ploilor torențiale cu precipitații abundente. Conform studiului Serviciului Hidrometeorologic de Stat „Evaluarea Resurselor Climatice ale Precipitațiilor Atmosferice pe Teritoriul RM prin Prisma Schimbărilor Climatice” pe fundalul micșorării generale a numărului de zile cu precipitații $\geq 0,1$ mm – 9,7 zile sau 8,0 la sută, a crescut foarte mult frecvența numărului de zile cu precipitații mari, în special a celor extrem de abundente $\geq 50,0$ mm – 0,1 zile sau 132 la sută. Altfel zis, în prezent numărul de zile cu precipitații a scăzut cu 10 zile, numărul de zile cu precipitații $\geq 1,0$ s-a micșorat cu 4 zile, iar numărul de zile cu ploi peste 50 mm a crescut cu 0,1 zile sau 2,4 ore, sau cu 132 la sută față de anii 1961-1990. Aceasta, la prima aproximare, ar însemna că frecvența ploilor abundente, cu potențiale efecte catastrofale, practic s-a dublat.

Conform aceleași surse, intensitatea medie a precipitațiilor pentru intervalul de 5 min. la stația meteorologică Chișinău în anii 1991-2020 a fost în creștere cu 13,0 la sută față

de intervalul 1961-1990. La Briceni – cu 4,0 la sută în scădere și la Cahul cu 6,0 la sută în creștere. Autorii studiului presupun că un rol determinant în cazul Chișinăului poate fi concentrarea înaltă a nucleelor de condensare în atmosferă față de celelalte localități (praf, gaze de eșapament etc.) în combinație cu convecția mai înaltă în limitele orașului.

Vulnerabilitățile față de riscurile fizice sunt confirmate de către un sondaj efectuat de Banca Mondială, în care circa 16,5 la sută din companiile din RM au afirmat că au suportat pierderi din cauza fenomenelor meteorologice extreme și 4,6 la sută au declarat că au suportat pierderi din cauza poluării (Figura 2.6.4.). Aceste procentaje sunt superioare celor raportate de alte regiuni din sondaj.

Figura 2.6.4. Procentajul companiilor ce raportează pierderi cauzate de schimbările climatice sau de factori de mediu

Sursa: Banca Mondială

Riscul de tranziție este o componentă importantă a riscului climatic care se referă la impactul economic și financiar generat de procesul de tranziție către o economie cu emisii reduse de carbon. Acest risc apare din schimbările de reglementare, tehnologice, de preferințe ale consumatorilor și din necesitatea adoptării unor politici și practici

⁴⁵ Companiile brown au fost identificate conform Metodologiei de identificare a sectoarelor economice relevante din punct de vedere climatic, utilizat de Banca Națională a României în

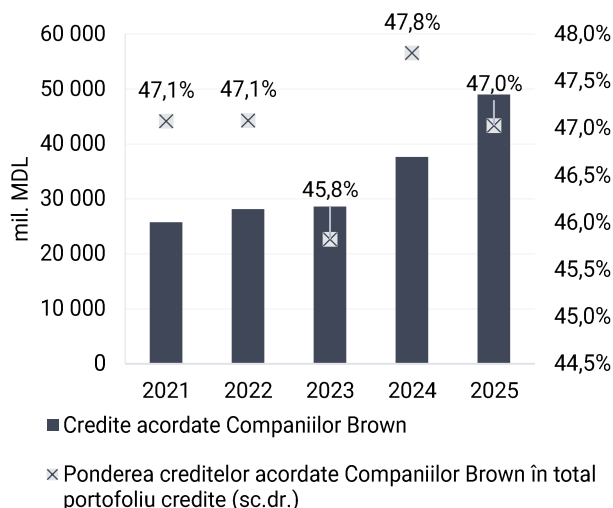
durabile pentru a combate schimbările climatice.

În cazul RM, domeniile cele mai supuse riscului de tranziție sunt:

- agricultura, silvicultura și pescuitul;
- industria alimentară;
- industria productivă;
- construcțiile;
- tranzacțiile imobiliare;
- transportul și depozitarea;
- sănătatea și asistența socială;
- industria energetică;
- administrație publică și apărare.

Companiile care activează în aceste domenii (în continuare Companiile Brown⁴⁵) au contractat aproape jumătate din totalul creditelor bancare acordate în perioada 2018-2025, iar dinamica acestora în termeni de sold a fost în continuă creștere în perioada analizată (Figura 2.6.5.). Ponderea creditelor acordate acestui tip de companii a constituit 47 la sută pe parcursul anului 2025, după o perioadă de relativă stagnare în intervalul 2020-2024 și o ușoară creștere înregistrată în 2023.

Figura 2.6.5. Expunerea bancară față de companiile brown

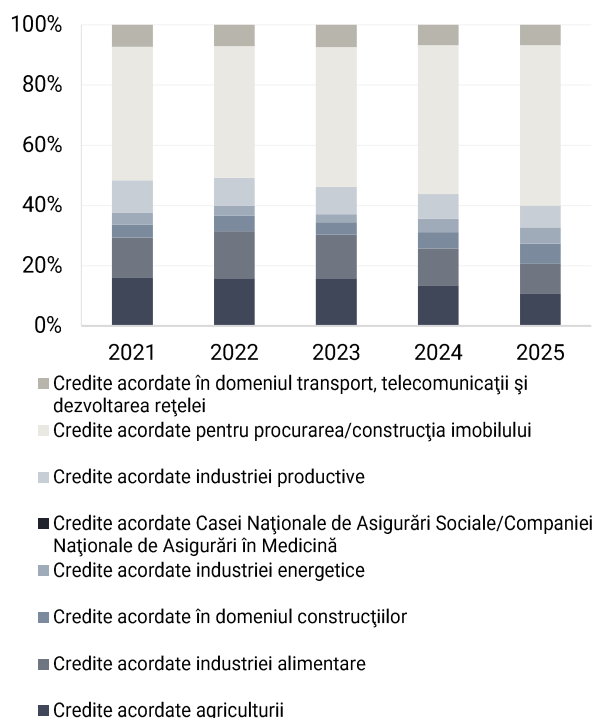

Sursa: calcule BNM

Analiza structurii creditelor brown indică o concentrare preponderentă în sectorul imobiliar, cu o cotă a creditelor acordate

pentru procurarea/construcția imobilului care a crescut de la 25,7 la sută în 2018, la 53,2 la sută în 2025. Pe poziția secundă se află creditele acordate agriculturii, dar care au înregistrat o dinamică negativă, de la 17,5 la sută în 2018 la 10,9 la sută în 2025. Pe locul 3 ca importanță se află creditele acordate industriei alimentare, care la sfârșitul anului 2025 dețineau o pondere de 9,7 la sută din portofoliul de credite brown al băncilor (Figura 2.6.6.).

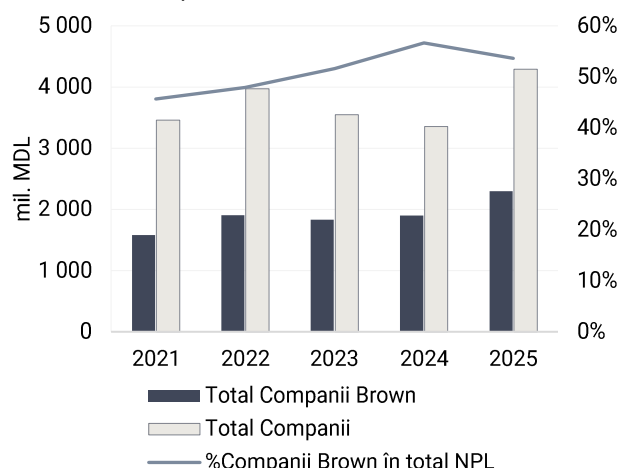
Figura 2.6.6. Ponderea sectoarelor economiei brown în totalul portofoliului de credite brown

Sursa: BNM

În același timp, ponderea creditelor neperformante acordate companiilor brown în totalul creditelor neperformante a crescut de la 40,2 la sută în 2018 la 53,6 la sută la sfârșitul anului 2025 (Figura 2.6.7.). În termeni absoluți, acest tip de credite manifestă o tendință similară, însă dinamica nu este la fel de accentuată

Figura 2.6.7. Evoluția creditelor neperformante acordate Companiilor Brown

Sursa: calcule BNM

Sondajul privind aspectele climatice

Entitățile financiare, în special băncile și societățile de asigurare, sunt expuse atât direct, cât și indirect la riscurile climatice, dar și la oportunitățile generate de tranziția către o economie verde.

Schimbările climatice devin tot mai relevante pentru sectorul financiar, influențând modelele de afaceri, procesele de guvernare, gestionare a riscurilor și a capitalului. Cu scopul de a evalua gradul de integrare a aspectelor climatice în activitatea entităților financiare și diferențele dintre sectoare și principalele provocări, în anul 2025, a fost realizat un sondaj⁴⁶. Analiza a vizat existența strategiilor climatice, responsabilitatea la nivel de conducere și individual, integrarea riscurilor climatice în procesele interne, analiza impactului, raportarea, precum și dezvoltarea de produse și obiective pentru finanțare verde.

Strategie și guvernare

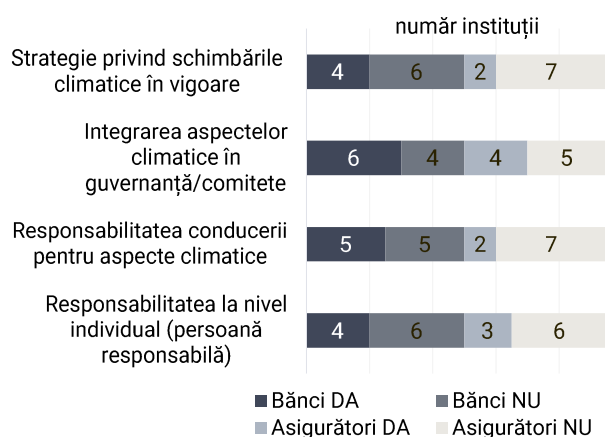
Pentru majoritatea instituțiilor, aspectele climatice sunt abordate pe larg și nu sunt încă integrate complet în cadrul de gestionare a riscurilor. Progresele mai semnificative, în special în sectorul bancar, sunt determinate, în mare parte, de influența băncilor-mamă străine.

⁴⁶ Sondajul a fost realizat cu participarea a 10 bănci și 9 societăți de asigurare

Rezultatele sondajului relevă faptul că nivelul de formalizare a strategiilor climatice rămâne redus. În sectorul bancar, 40,0 la sută dintre instituții au o strategie climatică, comparativ cu doar 22,2 la sută în sectorul asigurărilor.

Totodată, integrarea aspectelor climatice în mecanismele de guvernanță este mai frecventă, fiind prezentă la 60,0 la sută dintre bănci și 44,4 la sută dintre asigurători. Totuși, responsabilitatea la nivel executiv este limitată: doar 50,0 la sută dintre bănci și 22,2 la sută dintre societățile de asigurări au stabilit responsabilități clare în acest sens. Mai mult ca atât, responsabilitatea individuală, evaluată prin desemnarea persoanelor dedicate este întâlnită la 40,0 la sută dintre bănci și 33,3 la sută dintre asigurători (Figura 2.6.8.).

Figura 2.6.8. Strategie și guvernanță

Sursa: Sondaj privind riscurile climatice, BNM

Gestionarea riscurilor climatice

Există un decalaj semnificativ între nivelul de conștientizare și implementarea efectivă a practicilor de gestionare a riscurilor climatice în rândul tuturor instituțiilor analizate.

Gradul de conștientizare este ridicat, fiind recunoscut impactul asupra liniilor de afaceri și portofoliilor, în special în sectoare vulnerabile precum agricultura. Aproximativ 90,0 la sută dintre bănci și 66,7 la sută dintre asigurători anticipează impactul riscurilor climatice asupra modelului de afaceri pe termen scurt, mediu și lung. Totuși, integrarea acestora în cadrul formal de gestionare a riscurilor rămâne limitată (50,0

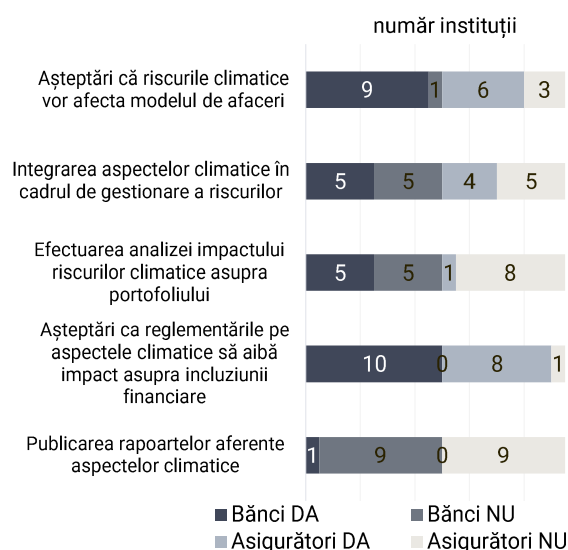
la sută dintre bănci și 44,4 la sută dintre asigurători).

Deși unele instituții au început să își consolideze capacitățile de analiză prin testări la stres și evaluări ale portofoliilor, aceste practici nu sunt încă integrate sistematic în procesele operaționale. Astfel de analize sunt realizate de 50,0 la sută dintre bănci, comparativ cu doar 11,1 la sută dintre asigurători.

În ceea ce privește transparența, nivelul de raportare este foarte redus: niciun asigurător și doar 10,0 la sută dintre bănci publică informații privind aspectele climatice.

Totodată, majoritatea instituțiilor (100,0 la sută dintre bănci și 88,9 la sută dintre asigurători) consideră că reglementările financiare în domeniul climatic pot avea un impact asupra incluziunii financiare, prin descurajarea finanțării anumitor sectoare, comunități sau regiuni (Figura 2.6.9.).

Figura 2.6.9. Gestionarea riscurilor climatice

Sursa: Sondaj privind riscurile climatice, BNM

Oportunități de finanțare verde

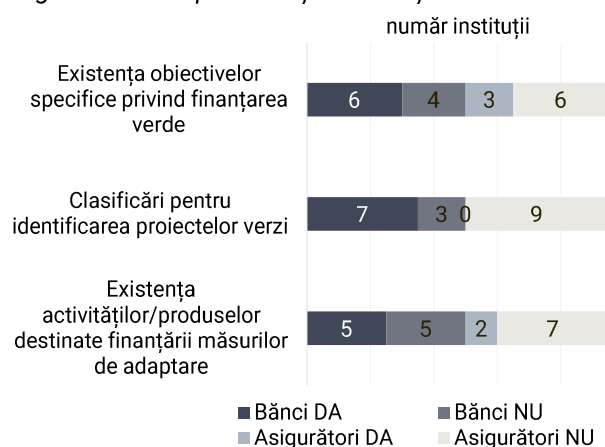
Entitățile financiare identifică oportunități de finanțare verde în sectoare precum agricultura, energia regenerabilă și eficiența energetică a clădirilor. Provocările în calea finanțării verzi întâlnite de respondenți includ cererea redusă și nivelul scăzut de cunoaștere a pieței, expertiza tehnică internă

limitată, costurile inițiale ridicate și absența unui cadru legislativ clar.

Sectorul bancar demonstrează o implicare mai activă în valorificarea oportunităților asociate tranziției verzi, atât la nivel strategic, cât și operațional. Astfel, 60,0 la sută dintre bănci au stabilit obiective privind finanțarea verde, comparativ cu 33,3 la sută dintre societățile de asigurare.

Cu privire la utilizarea instrumentelor de clasificare a proiectelor verzi: 70,0 la sută dintre bănci utilizează astfel de metodologii, în timp ce niciun asigurător nu le aplică. De asemenea, produse dedicate finanțării măsurilor de adaptare sunt oferite de 50,0 la sută dintre bănci, comparativ cu doar 22,2 la sută dintre asigurători (Figura 2.6.10.).

Figura 2.6.10. Oportunități de finanțare verde

Sursa: Sondaj privind riscurile climatice, BNM

Sectorul financiar se află într-o etapă incipientă de integrare a aspectelor climatice, caracterizată printr-un nivel ridicat de conștientizare, dar și o implementare limitată și lipsa unor mecanisme consolidate. Băncile sunt, în general, mai avansate decât societățile de asigurare, însă ambele sectoare necesită eforturi suplimentare pentru dezvoltarea cadrului strategic, consolidarea guvernantei, integrarea riscurilor climatice și valorificarea oportunităților oferite de tranziția către o economie verde.

2.7. Riscul aferent tehnologiilor informaționale și comunicațiilor

Anul 2025 a adus noi provocări pentru sectorul bancar în domeniul TIC. Pe măsură ce băncile au oferit tot mai multe servicii digitale – de la aplicații mobile și internet banking până la plăți instantanee și onboarding online – a crescut în mod direct și expunerea lor la riscuri cibernetice. Această dependență tot mai mare de tehnologie a făcut ca orice vulnerabilitate în sistemele informatice să poată avea consecințe rapide și semnificative asupra clienților și asupra stabilității instituției în ansamblu.

Potrivit raportului ENISA Threat Landscape 2025⁴⁷, sectorul financiar a rămas una dintre principalele ținte ale infractorilor cibernetici, care au utilizat tot mai frecvent instrumente bazate pe inteligență artificială pentru a lansa atacuri mai rapide, mai precise și mai greu de detectat. Cele mai frecvente amenințări au fost campaniile de phishing, prin care angajații sau clienții sunt păcăliți să divulge date sensibile, și atacurile de tip DDoS, care urmăresc să blocheze accesul la serviciile bancare online. Tensiunile geopolitice din regiune au contribuit suplimentar la creșterea numărului de atacuri, grupările hacktiviste vizând tot mai des instituțiile financiare europene ca modalitate de a exercita presiune sau de a transmite mesaje politice⁴⁸.

Un alt risc în creștere l-a reprezentat dependența băncilor de furnizori externi de servicii tehnologice. Multe instituții financiare externalizează funcții esențiale – precum stocarea datelor, procesarea plăților – către companii specializate. Deși această practică aduce eficiență și economii de costuri, ea generează și vulnerabilități: atunci când un furnizor este afectat de un incident cibernetic, efectele se pot propaga rapid către toate băncile care îi utilizează

⁴⁷ ENISA Threat Landscape 2025, Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică, publicat în octombrie 2025 https://www.enisa.europa.eu/sites/default/files/2026-01/ENISA%20Threat%20Landscape%202025_v1.2.pdf

⁴⁸ ENISA Threat Landscape: Finance Sector (2024), Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică, publicat în februarie 2025, https://www.enisa.europa.eu/sites/default/files/2025-02/Finance%20TL%202024_Final.pdf

serviciile. Autoritățile europene de supraveghere au acordat o atenție sporită acestui fenomen, evaluând riscurile generate de concentrarea excesivă a sectorului financiar în jurul unui număr redus de furnizori mari de tehnologie⁴⁹.

BNM a acționat pentru a consolida cadrul de reglementare în acest domeniu (detalii în subcapitolul 5.1. Reglementări de consolidare a cadrului de stabilitate financiară). Cu toate acestea, evaluările și controalele efectuate de BNM au arătat că o parte dintre instituții s-au confruntat cu vulnerabilități serioase: utilizarea unor sisteme informatice vechi, care nu mai primeau actualizări de securitate din partea producătorilor, un număr insuficient de specialiști în securitate cibernetică, ceea ce a îngreunat capacitatea de a detecta și gestiona incidente complexe, precum și planuri de continuitate a activității

incomplete sau insuficient testate, care nu au garantat reluarea rapidă a serviciilor în cazul unui incident major.

Băncile au investit continuu în modernizarea infrastructurii tehnologice, în pregătirea și specializarea personalului și în consolidarea capacității de a răspunde rapid și eficient atunci când un incident s-a produs. Totodată, a devenit esențial ca subiectul securității cibernetice să depășească granițele departamentului IT și să devină o responsabilitate asumată la nivelul întregii organizații — de la conducere până la fiecare angajat care interacționează cu sisteme sau date sensibile. Într-un mediu digital în continuă evoluție, reziliența tehnologică nu a fost un obiectiv care se atinge o dată, ci un proces permanent de adaptare și îmbunătățire.

⁴⁹ Autoritatea Bancară Europeană — Guidelines on ICT and Security Risk Management (EBA/GL/2019/04),

<https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-ict-and-security-risk-management>

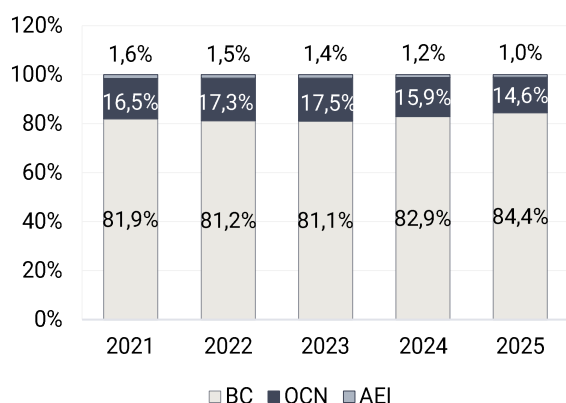
3. RISCURILE SECTORULUI NEBANCAR

3.1. Sectorul de creditare nebancară⁵⁰

Pe parcursul anului 2025, sectorul de creditare nebancară a continuat tendința de creștere a portofoliului de active, dar în ritmuri mai reduse comparativ cu sectorul bancar.

După valoarea creditelor acordate, sectorul de creditare nebancară menține o cotă aproximativ de 15,6 la sută în totalul creditelor acordate în sectorul financiar bancar și nebancar, cu o descreștere de 1,5 puncte procentuale față de anul 2024 (Figura 3.1.1.).

Figura 3.1.1. Cota portofoliilor de credite și a împrumuturilor acordate de bănci, OCN și AEÎ⁵¹

Sursa: BNM

În perioada 2021-2025, sectorul de creditare nebancară și-a consolidat poziția în cadrul sectorului financiar, înregistrându-se o creștere de 64,1 la sută a activelor de la 13 557,1 mil. MDL în 2021 până la 22 247,5 mil. MDL în 2025, concomitent cu reducerea numărului de entități financiare nebancale cu drept de activitate.

La 31.12.2025 a fost înregistrată o creștere a activelor cu 16,2 la sută în comparație cu sfârșitul anului 2024.

⁵⁰ Activitatea de creditare nebancară este desfășurată prin intermediul OCN și AEÎ.

Asociațiile de economii și împrumut

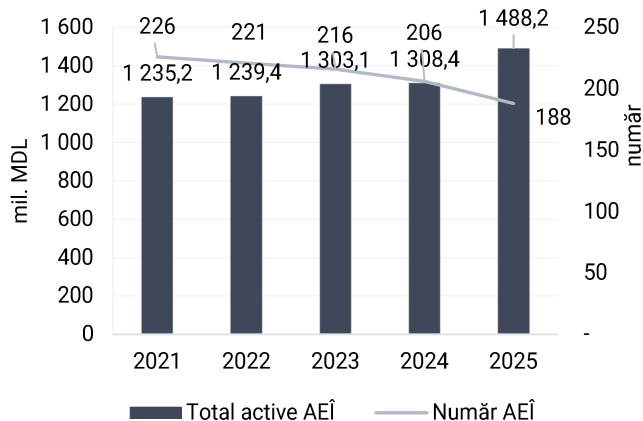
Sectorul AEÎ rămâne relativ mic după active și numărul de beneficiari, totodată, este cel mai fragmentat în comparație cu celelalte componente ale sistemului financiar.

Conform situației de la finele anului de raportare, 188 de asociații dețin licențe pentru desfășurarea activității. În ultimii cinci ani, numărul AEÎ s-a redus cu 41 de unități.

În anul 2025, sectorul AEÎ a continuat să se consolideze, unui număr mai mic de asociații revenindu-i un volum mai mare de active. Cota de piață a celor mai mari 10 AEÎ a constituit 59,1 la sută, iar cota de piață deținută de cea mai mare AEÎ a reprezentat 23,9 la sută.

La 31.12.2025, valoare totală a activelor AEÎ a însumat 1 488,2 mil. MDL, înregistrând o creștere de 11,6 la sută comparativ cu finele anului 2024 (Figura 3.1.2.). În structura activelor AEÎ, 89,1 la sută revine împrumuturilor acordate.

Figura 3.1.2. Evoluția activelor AEÎ și a numărului de entități

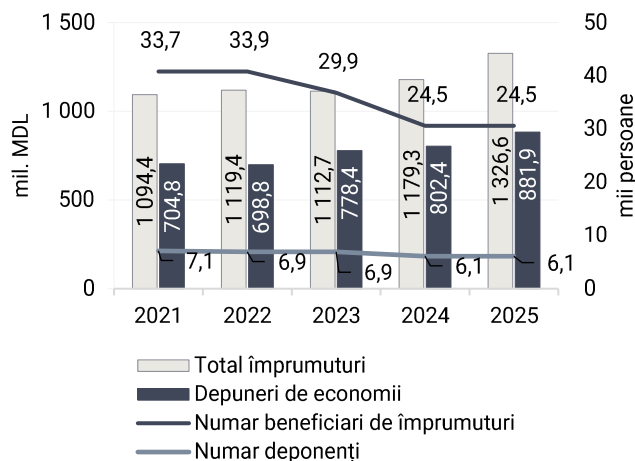
Sursa: BNM

Pe parcursul anului 2025, numărul beneficiarilor de împrumuturi (24 483) a înregistrat o scădere de 4,6 la sută, iar a depunătorilor (6 162) s-a redus cu 0,8 la sută față de sfârșitul anului 2024 (Figura 3.1.3.).

⁵¹ Ponderea în totalul creditelor și împrumuturilor acordate de bănci, AEÎ și OCN

Valoarea totală a împrumuturilor acordate membrilor a însumat 1 326,6 mil. MDL, în creștere cu 12,5 la sută față de anul precedent.

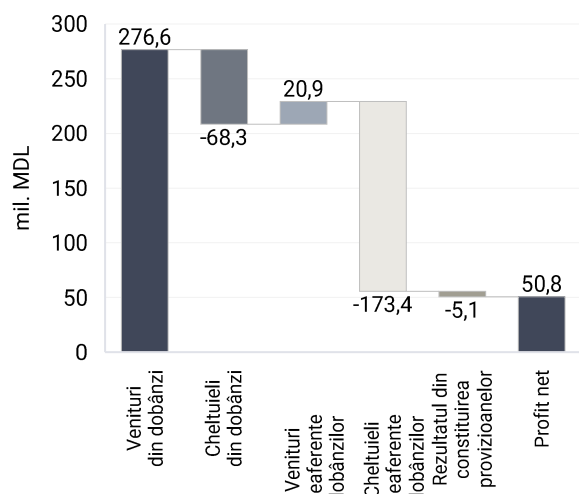
Figura 3.1.3. Evoluția împrumuturilor acordate/depunerii primite versus numărul de beneficiari de servicii

Sursa: BNM

Sectorul AEÎ a raportat profit net de 50,8 mil. MDL în anul 2025 (Figura 3.1.4.).

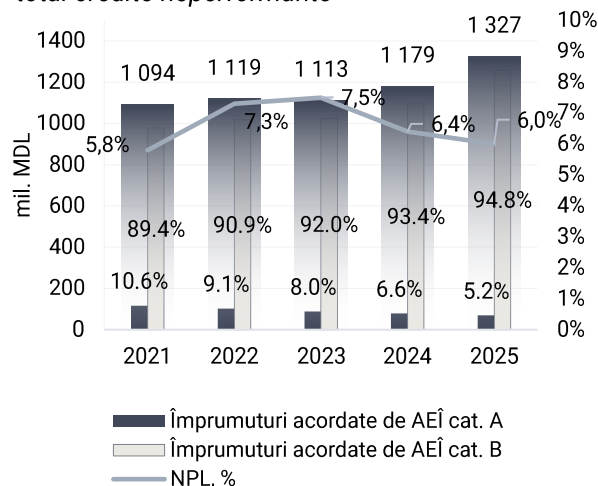
Figura 3.1.4. Profitabilitatea sectorului AEÎ

Sursa: BNM

Rata împrumuturilor neperformante la finele perioadei de raportare a fost de 6,0 la sută, în descreștere cu 0,4 puncte procentuale față de anul precedent (Figura 3.1.5.).

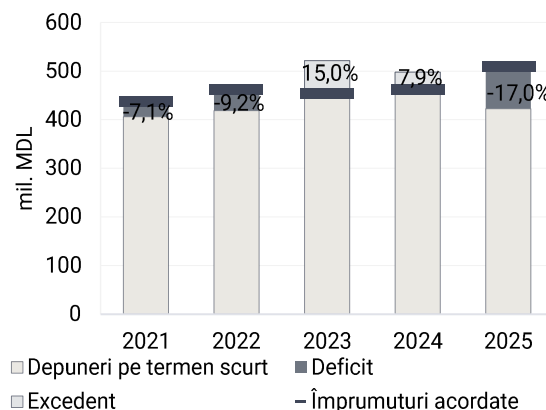
Figura 3.1.5. Împrumuturile acordate de AEÎ versus total credite neperformante

Sursa: BNM

Depunerile de economii pe termen scurt reprezintă mai puțin de jumătate din depunerile atrase, iar caracterul potențial volatil al acestora creează riscuri în gestionarea lichidității (Figura 3.1.6.).

Figura 3.1.6. Capacitatea de restituire a depunerilor de economii pe termen scurt versus împrumuturi pe termen scurt

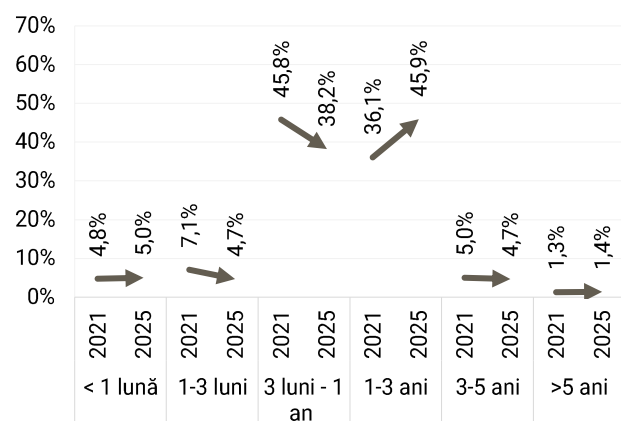

Sursa: BNM

La situația din 31.12.2025, depunerile până la un an au constituit 47,9 la sută din totalul depunerilor de economii atrase (Figura 3.1.7.), în descreștere cu 15,1 la sută față de anul precedent.

În anul 2025, BNM a efectuat șase controale în vederea verificării activității asociațiilor de economii și împrumut și a emis cinci decizii privind rezultatele controalelor, inclusiv a celor inițiate în anul 2024.

Figura 3.1.7. Evoluția ponderii depunerilor de economii în funcție de scadență

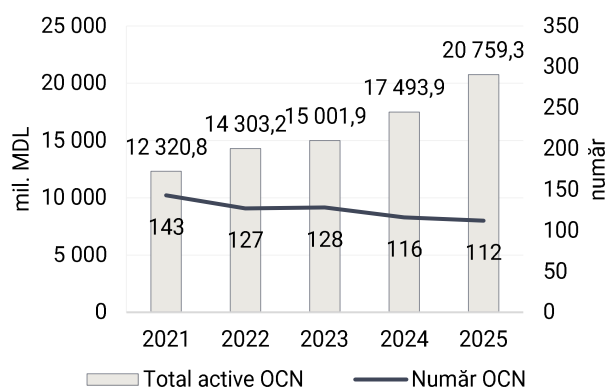
Sursa: BNM

Organizațiile de creditare nebanară

La finele anului 2025, în Registrul organizațiilor de creditare nebanară autorizate erau înregistrate 127 OCN (Figura 3.1.8.), dintre care 15 organizații cu activitate suspendată.

Gradul înalt de concentrare a pieței OCN persistă în continuare, cele mai mari 10 OCN și-au consolidat poziția pe piață, cota lor constituind 79,3 la sută din totalul sectorului OCN, în creștere cu 3,0 puncte procentuale comparativ cu anul precedent.

Figura 3.1.8. Evoluția activelor și a numărului OCN

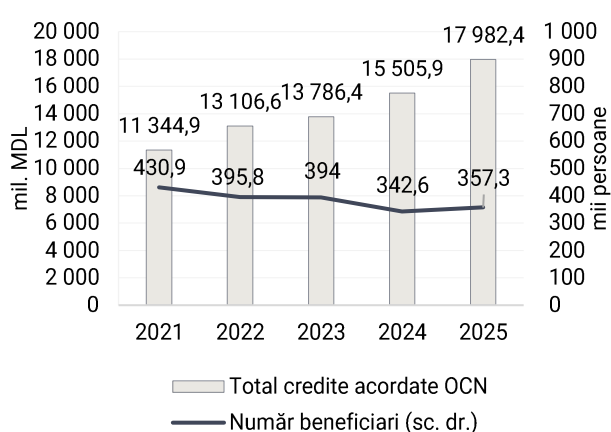

Sursa: BNM

Ritmul de creștere a activelor continuă să-și mențină traiectoria ascendentă în anul 2025, înregistrând o creștere de 16,5 la sută față de anul 2024.

Pe parcursul anului 2025, portofoliul de credite acordat de OCN a înregistrat o creștere de 16,0 la sută față de anul 2024 (Figura 3.1.9.).

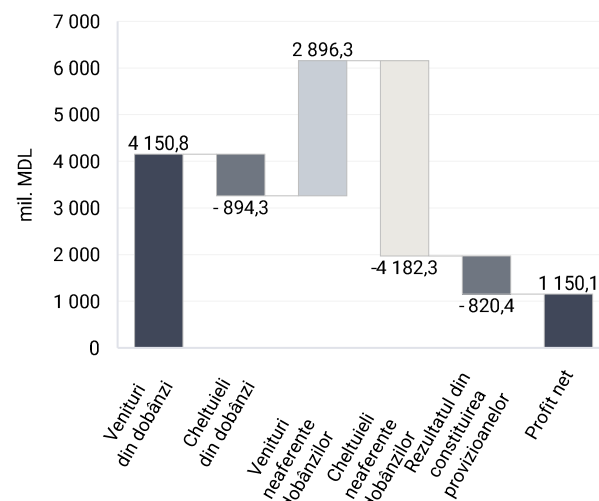
Figura 3.1.9. Evoluția portofoliului de credite acordate de OCN

Sursa: BNM

Sectorul OCN a raportat profit net de 1 150,1 mil. MDL în anul 2025 (Figura 3.1.10.).

Figura 3.1.10. Profitabilitatea sectorului OCN

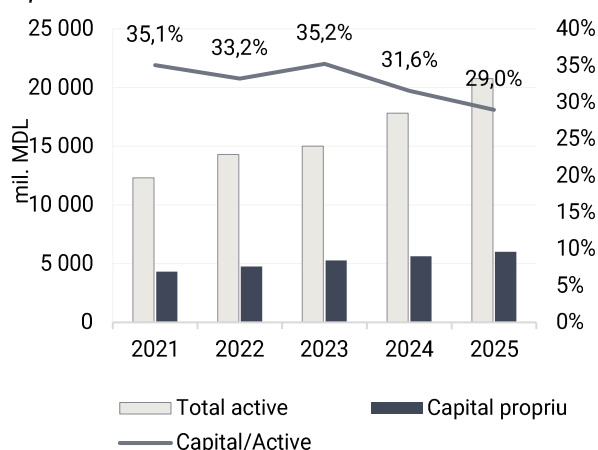

Sursa: BNM

Pe parcursul anului 2025, s-a micșorat rentabilitatea activelor, iar cea a capitalului propriu își menține poziția. ROA a atins valoarea de 5,5 la sută și ROE – 19,1 la sută.

La finele trimestrului IV al anului de referință, raportul „Capital/Active” a înregistrat valoarea de 29,0 la sută, fiind în descreștere cu 2,6 puncte procentuale în comparație cu aceeași perioadă a anului precedent (Figura 3.1.11.).

Figura 3.1.11. Evoluția raportului agregat capital/active al OCN

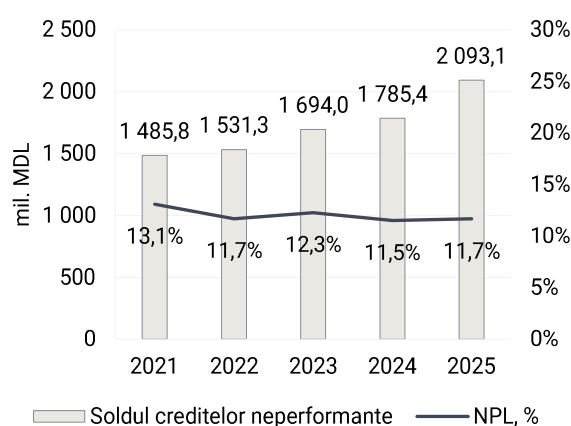

Sursa: BNM

Riscul de credit reprezintă o componentă esențială în activitatea OCN, activitatea de creditare fiind în continuare orientată preponderent spre persoanele fizice.

Ponderea creditelor neperformante în anul 2025 se menține aproximativ la nivelul înregistrat în anul 2024, constituind circa 11,7 la sută din portofoliul total (Figura 3.1.12.).

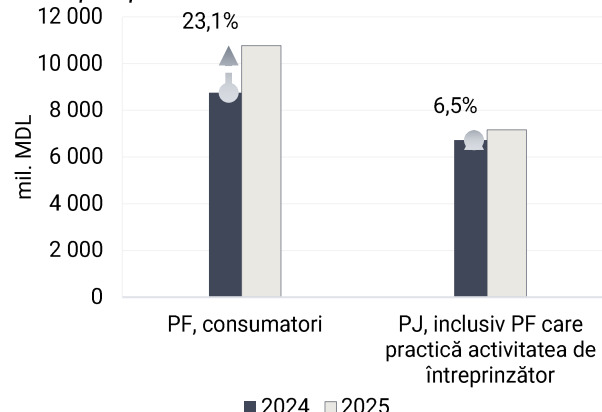
Figura 3.1.12. Dinamica creditelor neperformante OCN

Sursa: BNM

La finele anului 2025, s-a înregistrat o creștere a creditării persoanelor fizice (consumatori) cu 23,3 la sută față de sfârșitul anului 2024, iar creditarea persoanelor juridice, inclusiv persoanelor fizice care practică activitatea de întreprinzător a crescut cu 6,5 la sută (Figura 3.1.13.).

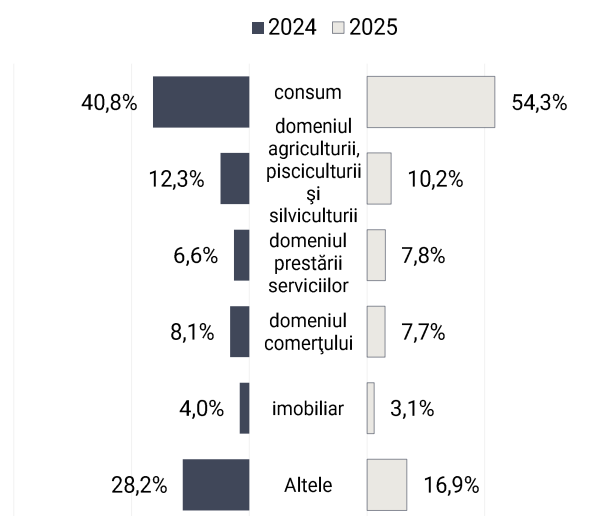
Figura 3.1.13. Dinamica împrumuturilor acordate de OCN pe tip de debitor

Sursa: BNM

Principalele direcții de utilizare a creditelor își mențin pozițiile și în 2025, fiind înregistrată o creștere a creditelor de consum cu 13,6 la sută față de anul 2024 (Figura 3.1.14.).

Figura 3.1.14. Evoluția portofoliului de credite după ramură

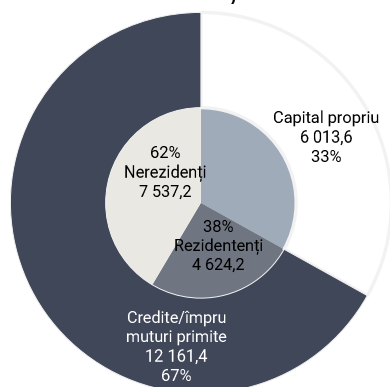

Sursa: BNM

Structura surselor de finanțare a OCN nu a înregistrat schimbări semnificative pe parcursul anului analizat, fiind compusă preponderent, din credite bancare și împrumuturi de la nerezidenți.

OCN se finanțează în proporție de 33,0 la sută din capitalul propriu, iar 67,0 la sută din sursele de finanțare provin din credite și împrumuturi (Figura 3.1.15.), totodată, cota finanțărilor atrase de la nerezidenți a constituit 62,0 la sută din totalul creditelor și împrumuturilor atrase sau 7 537,2 mil. MDL.

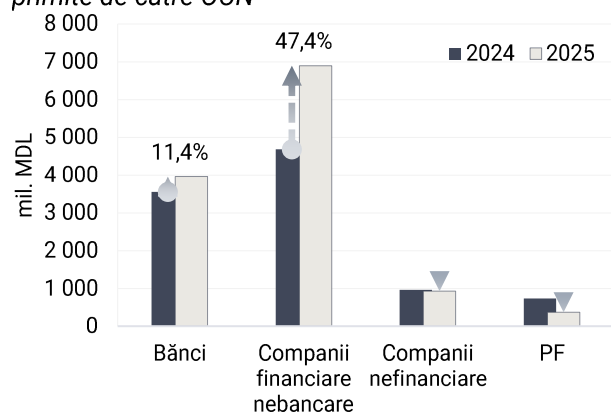
Figura 3.1.15. Surse de finanțare OCN

Sursa: BNM

La finele anului 2025, circa 97,0 la sută dintre creditorii OCN erau persoane juridice, ponderea finanțărilor atrase de la companiile financiare nebancale înregistrând o creștere de 47,4 la sută pe parcursul anului 2025, față de 2024 (Figura 3.1.16.).

Figura 3.1.16. Structura creditelor/împrumuturilor primite de către OCN

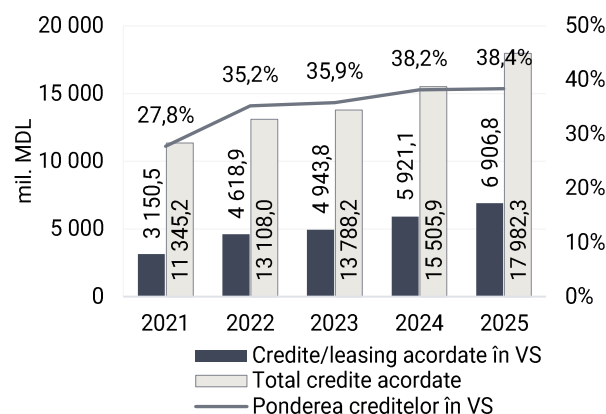

Sursa: BNM

La finele anului 2025, împrumuturile acordate de OCN atașate la cursul valutei au constituit 6 906,8 mil. MDL înregistrând o creștere de 16,6 la sută față de aceeași perioadă a anului precedent și constituind 38,4 la sută din totalul împrumuturilor acordate (Figura 3.1.17.).

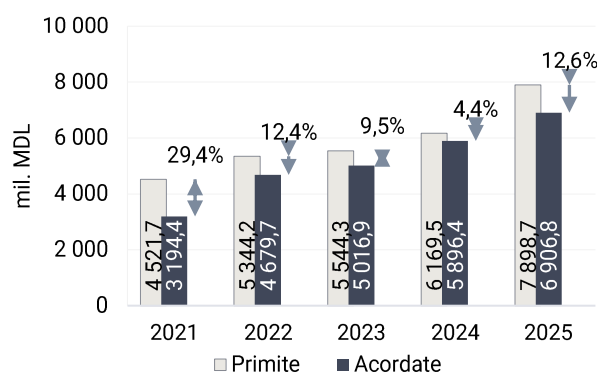
Împrumuturile în valută constituiau 64,9 la sută din sursele de finanțare ale OCN. Împrumuturile atrase în valută au constituit 7 898,7 mil. MDL, în creștere cu 28,0 la sută față de sfârșitul anului 2024 (Figura 3.1.18.).

Figura 3.1.17. Creditele acordate atașate la cursul valutei

Sursa: BNM

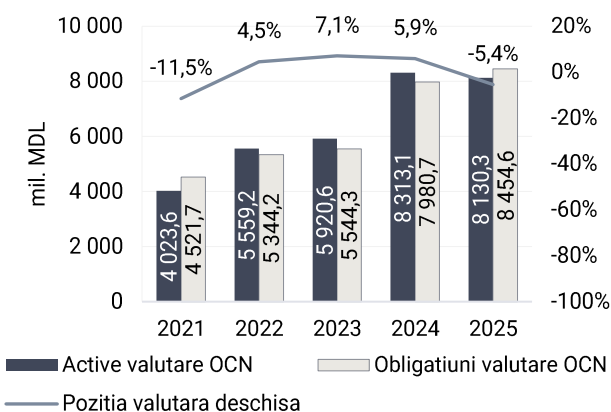
Figura 3.1.18. Credite în valută și atașate la cursul valutei: primite vs. acordate

Sursa: BNM

Depășirea obligațiunilor în valută de către activele în valută sau atașate la cursul valutei formează poziția valutară deschisă scurtă (Figura 3.1.19.).

Figura 3.1.19. Evoluția poziției valutare agregate

Sursa: BNM

În anul 2025, BNM a efectuat șase controale în vederea verificării activității OCN și a emis trei decizii privind rezultatele controalelor, inclusiv celor inițiate în anul 2024.

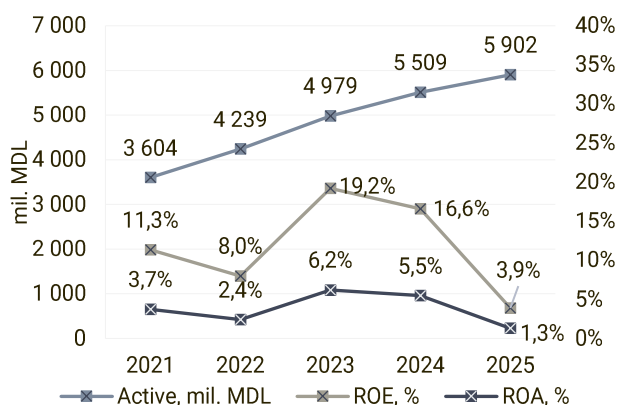
3.2. Sectorul asigurărilor

Potrivit rapoartelor prezentate, pe parcursul anului 2025, societățile de asigurare și-au majorat volumul activelor, înregistrând însă o puternică scădere a profiturilor în contextul liberalizării parțiale a pieței asigurărilor de răspundere civilă auto.

La finele anului 2025, pe piața asigurărilor activau 9 societăți de asigurare (dintre care 8 societăți practicau doar activitate de asigurări generale și un asigurător compozit care practica activitate de asigurări generale și asigurări de viață).

Piața asigurărilor reprezintă o piață moderat concentrată, indicele de concentrare al pieței IHH din perspectiva activelor la situația din 31.12.2025 a constituit 1 655,3. Primele cinci societăți după mărimea activelor au deținut 76,0 la sută din totalul activelor, primele cinci societăți după mărimea despăgubirilor plătite – 73,9 la sută din volumul despăgubirilor plătite, iar cinci cele mai mari societăți după volumul primelor subscrise – 70,0 la sută din totalul primelor brute subscrise. Activele societăților de asigurare s-au majorat cu 392,6 mil. MDL pe parcursul perioadei analizate (Figura 3.2.1.) și au constituit 5 902,0 mil. MDL (+7,1 la sută comparativ cu anul 2024).

Figura 3.2.1. Evoluția activelor societăților de asigurare

Sursa: BNM

Scăderea considerabilă a profitului, precum și a indicatorilor de rentabilitate a capitalului și a activelor a fost puternic influențată de reducerea primelor la asigurările de

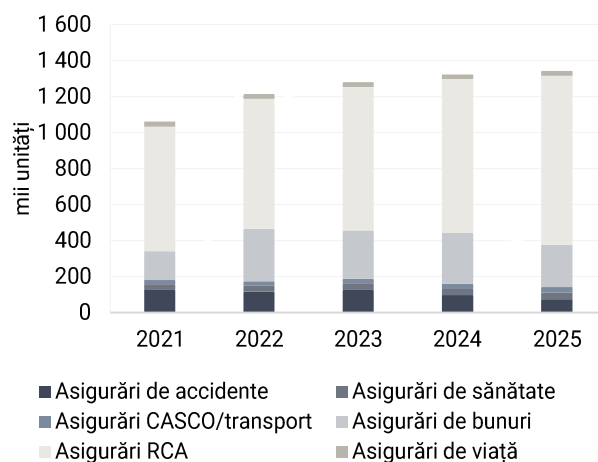
răspundere civilă auto în contextul liberalizării acestora.

În anul 2025, asigurătorii au raportat profit net în mărime de 73,5 mil. MDL, cu 220,3 mil. MDL sau 75,0 la sută mai puțin decât în anul 2024. Indicatorii ROE au înregistrat valori între -5,3 la sută și 14,5 la sută, în timp ce ROE pe sector s-a stabilit la nivelul de 3,9 la sută, cu 12,7 puncte procentuale mai puțin decât în anul 2024. Totodată, indicatorii ROA au înregistrat valori între -1,7 la sută și 5,7 la sută, iar ROA pe sector s-a stabilit la nivelul de 1,3 la sută, cu 4,2 puncte procentuale mai puțin față de anul 2024.

În anul 2025, activitatea societăților de asigurare a înregistrat creșteri pe principalele componente de volum.

Pe parcursul anului 2025, societățile de asigurare au raportat 2 135 742 contracte de asigurare, în creștere cu 6,5 la sută față de anul precedent. Dintre acestea, 1 355 197 polițe au rămas în vigoare la finele perioadei de raportare. Componenta structurală a tipurilor de polițe emise nu a suferit schimbări semnificative pe parcursul anului 2025, majoritatea polițelor (69,3 la sută) la finele anului de raportare reprezentând contracte de asigurare privind răspunderea civilă auto (Figura 3.2.2.).

Figura 3.2.2. Repartizarea numărului polițelor pe tipuri de asigurare în dinamică

Sursa: BNM

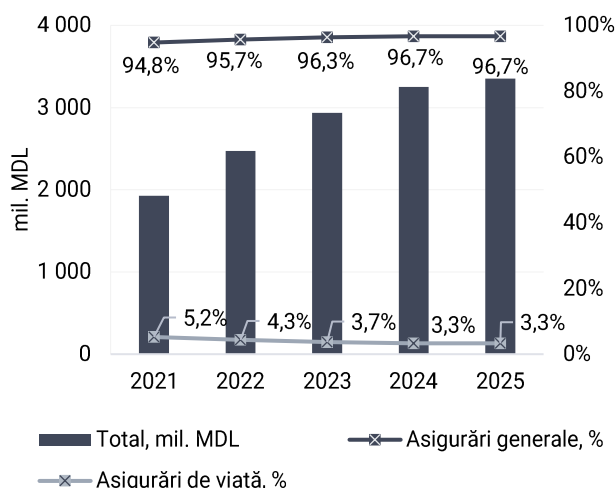
La fel ca și în anii precedenți, în anul 2025 piața asigurărilor din RM a fost puternic

orientată spre activitatea de asigurări generale.

Volumul aferent primelor de asigurare brute subscrise (inclusiv cele primite în reasigurare) s-a majorat cu 3,1 la sută față de anul precedent, atingând nivelul de 3 351,2 mil. MDL (Figura 3.2.3.).

Asigurările generale au deținut o pondere de 96,7 la sută din totalul primelor brute subscrise de către societățile de asigurare (3 240,6 mil. MDL), în timp ce valoarea primelor brute subscrise pentru asigurările de viață a fost de 110,6 mil. MDL, echivalent cu 3,3 la sută din volumul total de prime brute subscrise.

Figura 3.2.3. Evoluția volumelor primelor brute subscrise de societățile de asigurare

Sursa: BNM

Cea mai semnificativă majorare au înregistrat asigurările de vehicule terestre (+ 89,1 mil. MDL sau 14,2 la sută), alte asigurări de bunuri (+46,3 mil. MDL sau 35,5 la sută) și asigurările de incendiu și alte calamități naturale (+34,2 mil. MDL sau 13,6 la sută).

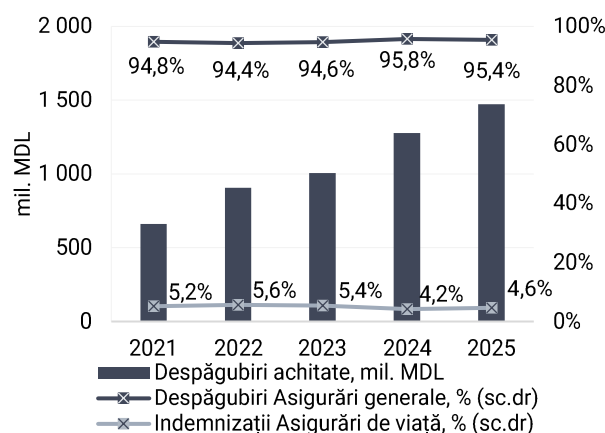
În perioada analizată s-a observat un ritm de creștere mai accentuat al despăgubirilor achitate decât al primelor brute subscrise.

Comparativ cu volumul primelor brute subscrise, volumul despăgubirilor brute plătite de societățile de asigurare, pe parcursul perioadei analizate, s-a majorat mai mult în termeni anuali, cu 15,2 la sută

față de volumul înregistrat la sfârșitul anului 2024 (Figura 3.2.4.).

Despăgubirile aferente contractelor de asigurări generale, au constituit 1 405,2 mil. MDL sau 95,4 la sută din totalul despăgubirilor achitate, înregistrând o creștere cu 181,1 mil MDL sau 14,8 la sută față de anul precedent. Sumele plătite pentru indemnizațiile aferente asigurărilor de viață (inclusiv anuitățile și plățile pentru contractele ajunse la scadență) au constituit 67,8 mil. MDL sau 4,6 la sută din total, înregistrând o creștere de 13,4 mil. MDL sau 24,7 la sută comparativ cu anul 2024.

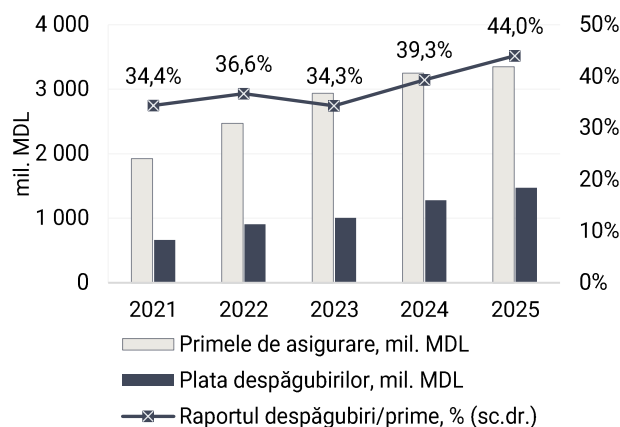
Figura 3.2.4. Evoluția volumelor despăgubirilor achitate de societățile de asigurare

Sursa: BNM

Raportul dintre volumul anual al despăgubirilor și primele brute subscrise de societățile de asigurare a constituit 44,0 la sută, în creștere cu 4,7 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul anului 2024 (Figura 3.2.5.).

Figura 3.2.5. Evoluția raportului dintre despăgubirile achitate și primele subscrise de societățile de asigurare

Sursa: BNM

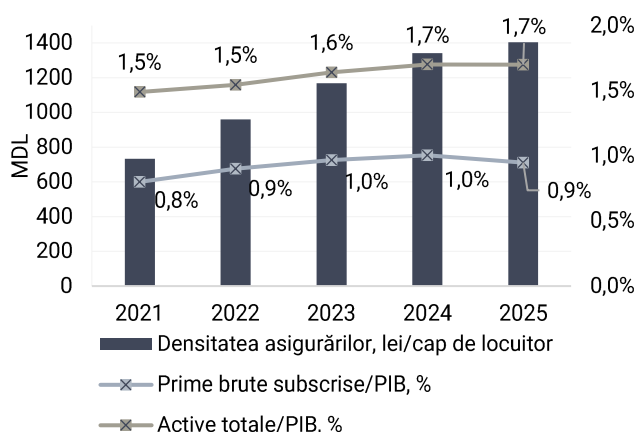
Sectorul asigurări devine tot mai integrat în economie.

În anul 2025, densitatea asigurărilor⁵² în RM a fost de 1 407,3 MDL/locuitor, în creștere cu circa 65,5 MDL/locuitor sau 4,9 la sută comparativ cu anul precedent.

Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB, indicator calculat ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise de către societățile de asigurare din RM și PIB, a înregistrat o valoare de 0,9 la sută în 2025, în scădere cu 0,1 puncte procentuale față de anul anterior.

Activele totale deținute de către societățile de asigurare constituiau la sfârșitul anului 2025 circa 1,7 la sută din PIB, la același nivel ca și în anul precedent (Figura 3.2.6.).

Figura 3.2.6. Gradul de penetrare al sectorului asigurărilor în economie

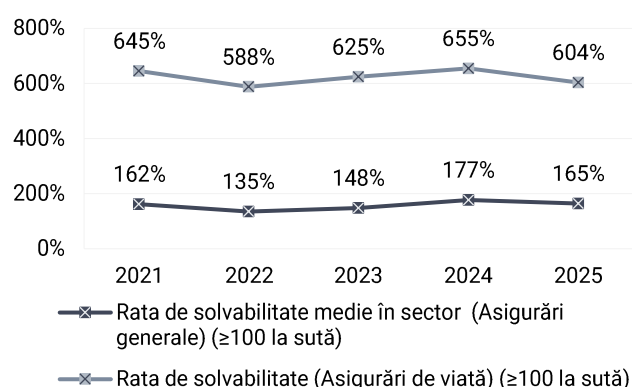
Sursa: BNM

Rata de solvabilitate⁵³ a societăților de asigurare denotă un nivel suficient de soliditate la majoritatea societăților, iar coeficientul de lichiditate este poziționat la un nivel supraunitar.

Toate societățile de asigurare licențiate au înregistrat rate de solvabilitate mai mari de 100,0 la sută. Rata medie de solvabilitate pentru activitatea de asigurări generale la sfârșitul anului 2025 a fost în scădere cu

12,5 puncte procentuale față de sfârșitul anului precedent și a constituit 164,5 la sută, societățile de asigurare raportând rate de solvabilitate cuprinse între 122,7 la sută și 196,7 la sută. Pentru activitatea de asigurări de viață a fost înregistrată o rată de solvabilitate de 603,8 la sută, în descreștere semnificativă (-51,2 puncte procentuale) față de situația de la sfârșitul anului 2024 (Figura 3.2.7.).

Figura 3.2.7. Evoluția ratei de solvabilitate medie în sectorul asigurări în perioada 2021-2025

Sursa: BNM

La data de 31.12.2025, toate societățile de asigurare au înregistrat un coeficient de lichiditate⁵⁴ mai mare de 1 pentru fiecare categorie de asigurări, variind pentru activitatea de asigurări generale între 1,5 și 4,4. Având în vedere inclusiv modificările la nivelul cadrului normativ, în medie, în sectorul asigurări, coeficientul de lichiditate pentru activitatea de asigurări generale a fost în scădere cu 0,1 puncte față de sfârșitul anului precedent (de la 3,4 la 3,3), iar pentru asigurări de viață a fost înregistrată o scădere de 0,8 puncte (de la 16,4 la 15,6) (Figura 3.2.8.).

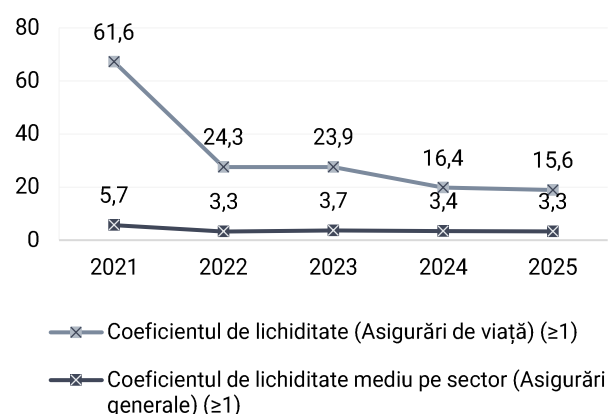
⁵² Densitatea asigurărilor, calculată ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise pe teritoriul RM și numărul de locuitori ai acesteia, este un indicator care arată cât cheltuiește, în medie, locuitorul unei țări pentru produse de asigurare.

⁵³ Odată cu aprobarea HCE al BNM nr. 328/2024, au avut loc modificări în ceea ce privește formula de calcul a ratei de solvabilitate, care se determină ca raport dintre valoarea

fondurilor proprii eligibile pentru solvabilitate și valoarea cea mai mare dintre cerința de capital minim și marja de solvabilitate minimă.

⁵⁴ Prin HCE al BNM nr. 328/2024 au avut loc modificări la nivelul formulei coeficientului de lichiditate, care reprezintă raportul dintre activele lichide și obligațiile pe termen scurt ale societății de asigurare.

Figura 3.2.8. Evoluția coeficientului de lichiditate mediu în sectorul asigurări în perioada 2021-2025

Sursa: BNM

Piața intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări s-a menținut activă pe parcursul anului 2025.

La situația din 31.12.2025, pe piața de asigurări activau 57 brokeri de asigurare și/sau reasigurare, 51 agenți de asigurare și 34 agenți bancassurance. Pe parcursul anului 2025, intermediarii în asigurări au încheiat 1 223,9 mii contracte de asigurare (ceea ce reprezintă 57,3 la sută din numărul polițelor emise de societățile de asigurare); gradul de intermediere a contractelor fiind în creștere cu 3,9 puncte procentuale în comparație cu anul 2024. Totodată, volumul primelor subscrise intermediare a constituit 2 073,0 mil. MDL, în creștere cu 186,6 mil. MDL față de anul precedent, ceea ce reprezintă 61,9 la sută din volumul total de prime subscrise.

3.3. Prestatorii de servicii de plată nebancari

Banca Națională supraveghează activitatea PSP nebancari prin efectuarea controalelor și monitorizarea continuă a activității acestora.

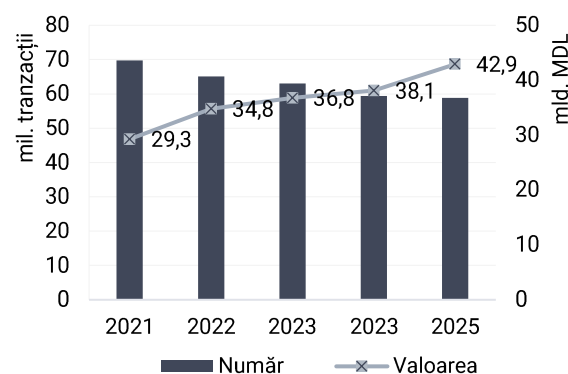
La situația din 31.12.2025, în RM desfășurau activitate nouă PSP nebancari, dintre care două societăți de plată, un furnizor de servicii poștale și șase societăți emitente de monedă electronică. Pe parcursul anului 2025 au fost efectuate trei controale, în cadrul cărora a fost supusă verificării activitatea PSP nebancari licențiați.

În vederea minimizării riscurilor financiare, PSP nebancari sunt obligați să mențină capital reglementat la nivelul corespunzător licenței deținute, precum și să protejeze, pe conturi bancare speciale și/sau contul deschis la BNM, fondurile utilizatorilor de servicii de plată și deținătorilor de monedă electronică, recepționate în schimbul monedei electronice emise și pentru efectuarea operațiunilor de plată.

Activitatea PSP nebancari a fost orientată spre consolidarea rolului în prestarea serviciilor de plată, fiind caracterizată de o creștere a valorii operațiunilor de plată, concomitent cu diminuarea numărului acestora.

Prin intermediul PSP nebancari, în 2025, au fost efectuate 58,8 mil. de operațiuni de plată, în scădere cu 1,1 la sută față de 2024, în valoarea totală de 42 907,6 mil. MDL, cu 12,5 la sută mai mult față de 2024 (Figura 3.3.1.). În ultimii cinci ani (2021-2025) se observă o creștere continuă a valorii medii a operațiunilor de plată efectuate, de la 420 MDL în 2021 la 740 MDL în 2025.

Figura 3.3.1. Numărul și valoarea plăților efectuate prin intermediul PSP nebancari, 2021-2025

Sursa: BNM

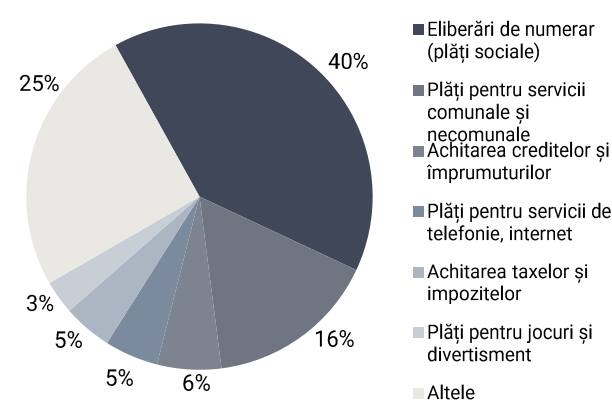
Valoarea tranzacțiilor efectuate prin intermediul PSP-urilor nebancare a reprezentat echivalentul a 12,1% din PIB în anul 2025.

Structura operațiunilor realizate de PSP nebancari în 2025 a continuat să fie dominată de eliberările de numerar aferente plăților sociale, celelalte operațiuni având ponderi semnificativ mai mici.

Eliberările de numerar sub formă de plăți sociale au constituit cea mai mare pondere în valoarea totală a operațiunilor efectuate în anul 2025 de către PSP nebancari (40,0 la sută).

Acestea au fost urmate de plățile pentru serviciile comunale și cele necomunale (16,0 la sută) și pentru achitarea creditelor și împrumuturilor (6,0 la sută). Alte tipuri de operațiuni de plată au deținut ponderi mai mici de 6,0 la sută (Figura 3.3.2.).

Figura 3.3.2. Ponderea valorii operațiunilor de plată efectuate de PSP nebancari în anul 2025

Sursa: BNM

Indicatorii financiari ai activității PSP în anul 2025 au înregistrat creșteri.

La nivel agregat, PSP nebancari au înregistrat un profit total de circa 185,3 mil. MDL în anul 2025 în creștere cu 14,0 la sută față de anul 2024.

De asemenea, în anul 2025, la nivel de sector, s-a constatat o creștere a capitalului propriu cu 23,5 la sută față de 2024 și a activelor deținute de PSP nebancari cu 6,5 la sută (Tabelul 3.3.1.).

Tabelul 3.3.1. Evoluția principalilor indicatori ai activității PSP nebancari

Indicatori financiari	2025	2024	Dinamica anuală
Numărul tranzacțiilor, mil. operațiuni	58,8	59,4	-1,1%
Valoarea totală a tranzacțiilor, mil. MDL	42 907,6	38 145,3	12,5%
Total active, mil. MDL	2 707,5	2 541,6	6,5%
Capital propriu, mil. MDL	1 030,7	834,3	23,5%
Profit net (pierdere), mil. MDL	185,3	162,6	14,0%

Sursa: BNM

4. INSTRUMENTE ȘI MĂSURI MACROPRUDENȚIALE

4.1. Instrumentele macroprudențiale ale BNM

Pe parcursul anului 2025 au fost aplicate instrumentele macroprudențiale ale BNM prevăzute în [Strategia privind politica macroprudențială](#), cu menirea să prevină, să reducă sau să atenueze riscurile sistemice, în scopul realizării obiectivelor politicii macroprudențiale.

Actualmente, instrumentarul macroprudențial implementat de BNM este constituit din amortizoarele de capital pentru bănci și cerințele privind limitarea îndatorării persoanelor fizice.

Cerințele față de bănci privind nivelurile amortizorului de conservare a capitalului și amortizorului de risc sistemic s-au menținut la nivelurile similare celor de la finele anului 2024.

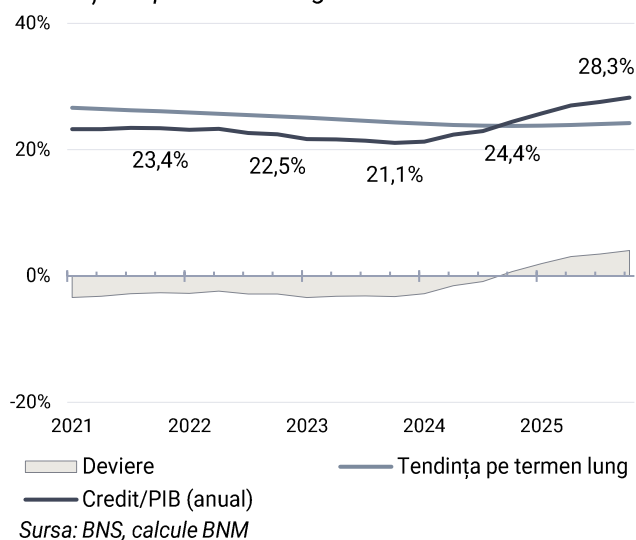
Amortizorul de conservare a capitalului asigură un nivel adecvat de capital pentru a absorbi pierderile în perioade dificile. Rata amortizorului de conservare a capitalului, aplicată tuturor băncilor, a fost menținută la nivelul de 2,5 la sută din cuantumul total al expunerii la risc a băncilor.

În perioada analizată, s-a constatat un nivel adecvat de reziliență la riscuri din sectorul bancar. Astfel, rata amortizorului de risc sistemic pentru expunerile situate în RM a fost menținută la nivelul de 1,0 la sută din cuantumul expunerii la risc a băncilor. Amortizorul de risc sistemic urmărește prevenirea și diminuarea riscului sistemic nonciclic manifestat pe termen lung.

Pe parcursul anului de raportare, nivelul de creditare a înregistrat o creștere excesivă comparativ cu tendința sa pe termen lung, amortizorul anticiclic de capital fiind majorat până la rata de 1,5 la sută cu aplicare graduală pe parcursul anului 2026.

BNM evaluează trimestrial intensitatea riscului sistemic ciclic și caracterul adecvat al ratei amortizorului anticiclic pentru RM. Aceasta a fost menținută la nivelul de 0 la sută din cuantumul total al expunerii la risc a băncilor, considerând valorile negative ale devierii raportului credit/PIB de la tendința sa pe termen lung⁵⁵ (Figura 4.1.1.).

Figura 4.1.1. Evoluția raportului credit/PIB față de tendința sa pe termen lung

Pe parcursul anului 2025, creditarea în raport cu PIB a înregistrat o creștere accelerată, fiind depășit nivelul său de echilibru (tendința) pe termen lung.

Ca urmare a tendinței date, dar și pornind de la particularitățile ciclului financiar al economiei naționale, a fost stabilită rata amortizorului anticiclic prin HCE al BNM nr.168/2025 la nivelul de 0,5 la sută pentru expunerile din credite situate în Republica Moldova (cu aplicare din 30.01.2026) și majorată până la nivelul de 1,5 la sută prin HCE al BNM nr.250/2025 (cu aplicare din 13.05.2026). Aplicarea amortizorului anticiclic de capital urmărește consolidarea rezilienței sectorului bancar și limitarea acumulării excesive de riscuri la nivelul sistemului financiar.

⁵⁵ Evoluția seriei din care sunt eliminate fluctuațiile generate de șocurile tranzitorii, calculată prin aplicarea unui filtru HP unidirecțional cu valoarea parametrului de aplatizare $\lambda =$

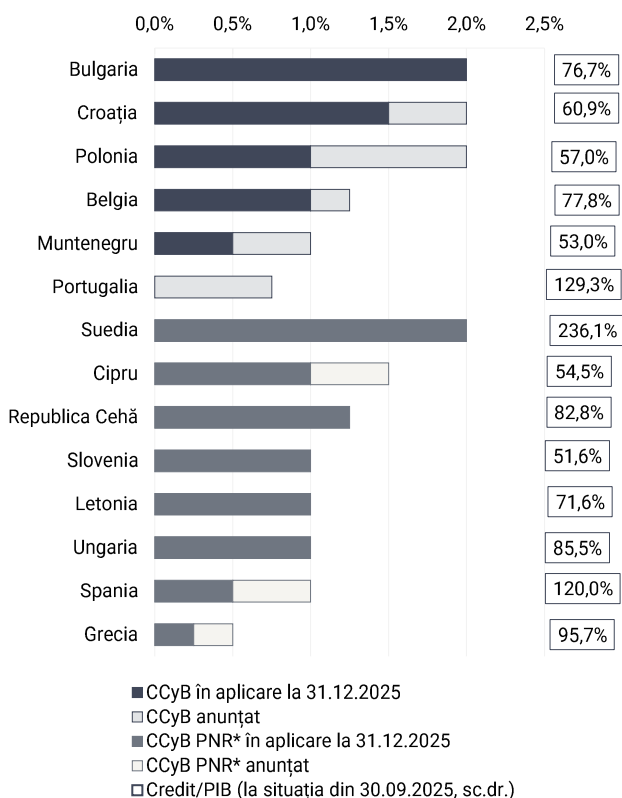
400 000, conform ghidului Comitetului de la Basel pentru supraveghere bancară.

În spațiul UE, de asemenea, s-a observat tendința de creștere a creditării, ca urmare mai multe state UE au luat decizii de majorare a ratelor amortizorului anticiclic de capital.

În unele state ale UE au intrat sau urmează să intre în vigoare ratele majorate ale amortizorului anticiclic, stabilite în condițiile creșterii activității de creditare și a incertitudinilor privind evoluțiile macroeconomice (Figura 4.1.2.). Astfel, pentru Bulgaria, Croația, Polonia, Belgia, Muntenegru și Portugalia au fost luate decizii de majorare a ratei amortizorului anticiclic de capital, cu aplicare din anul 2025, și majorare graduală cu aplicare din anul 2026 sau 2027.

Totodată, alte state UE au aprobat decizii de susținere a rezilienței sectorului bancar în condițiile unui mediu standard de acumulare a riscului sistemic ciclic.

Figura 4.1.2. Ratele amortizorului anticiclic de capital stabilite de statele UE

Notă: * - CCyB PNR reprezintă rata neutră pozitivă a amortizorului anticiclic de capital

Sursa: BIS, paginile oficiale ale autorităților macroprudențiale naționale

Astfel, pe parcursul anului 2025, în Suedia, Cipru, Republica Cehă, Slovenia, Letonia, Ungaria, Spania și Grecia au intrat în vigoare deciziile de stabilire a ratei neutre pozitive a amortizorului anticiclic de capital. În Cipru și Grecia ratele respective sunt implementate treptat cu intrare în vigoare în anul 2026.

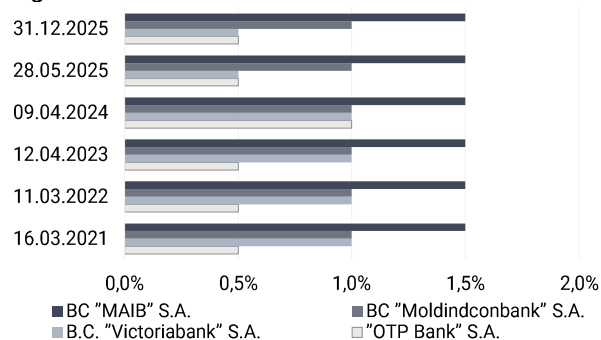
Ratele amortizorului de capital pentru băncile, care au fost identificate ca societăți de importanță sistemică (O-SII), au variat, în funcție de scorul acumulat de bancă, între 0,5 și 1,5 la sută din quantumul total al expunerii la risc a băncilor, pe parcursul anului 2025.

Amortizorul O-SII reprezintă o rezervă de capital obligatorie pentru instituțiile de importanță sistemică, având în vedere importanța, complexitatea și nivelul de interconectare al acestor instituții în cadrul sistemului financiar.

Sectorul bancar național este dominat de patru bănci (BC "MAIB" S.A., BC "Moldindconbank" S.A., B.C. "Victoriabank" S.A. și "OTP Bank" S.A.), care au depășit pragul de importanță sistemică. La finele anului 2025, băncile respective au deținut 85,2 la sută din activele sectorului bancar, 85,0 la sută din creditele acordate de bănci și 86,7 la sută din depozitele atrase de sectorul bancar de la rezidenți nefinancieri.

BNM a stabilit rate ale amortizorului O-SII, pe bază individuală, în funcție de scorul⁵⁶ acumulat de fiecare bancă (Figura 4.1.3.).

Figura 4.1.3. Ratele amortizorului O-SII

Notă: * - Denumirea OTP Bank S.A. până în data de 12.05.2021 - "Mobiasbanca - OTP Group" S.A.

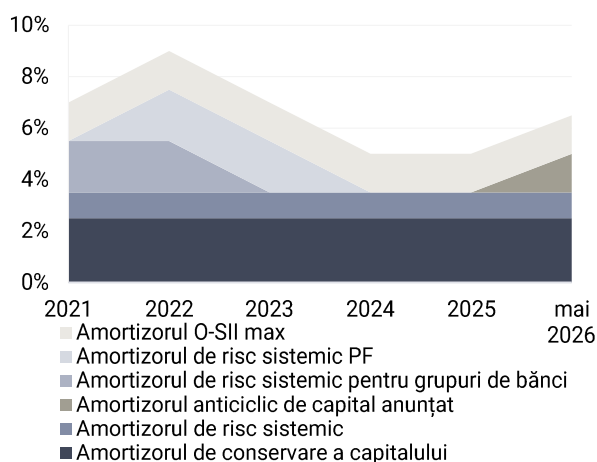
Sursa: BNM

⁵⁶ Se calculează conform Metodologiei de identificare a societăților de tip O-SII din Republica Moldova, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.71/2023.

Lista băncilor care sunt societăți de tip O-SII din RM și mărimea amortizorului, corespunzător fiecărei bănci, se revizuieste cel puțin anual.

Pe parcursul anului 2025, băncile nu au avut nevoie de capital suplimentar pentru a se conforma măsurilor macroprudențiale privind cerințele suplimentare de capital. Nivelul de capitalizare al băncilor s-a situat peste nivelul cerințelor de capital (Figura 4.1.4.).

Figura 4.1.4. Cerința amortizorului combinat

Notă:

* - 0,5 la sută cu aplicare din 30.01.2026 și 1,5 la sută cu aplicare din 13.05.2026;

** - Privind expunerile băncilor la riscul de credit aferent persoanelor fizice rezidente cu excepția persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător;

*** - În cazul băncilor al căror capital este deținut, direct și/sau indirect, în proporție de peste 50,0 la sută cumulativ, de către persoane care întrunesc oricare din următoarele criterii:

- 1) nu sunt entități din sectorul financiar;
- 2) sunt rezidente ale statelor/au sediul în statele în care nu se aplica cerințe de supraveghere și reglementare prudențială cel puțin echivalente cu cele aplicate în Republica Moldova, determinate prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;
- 3) nu sunt supuse supravegherii de către autoritățile de supraveghere a sectorului bancar sau a pieței de capital din țările respective.

Pentru deținerile directe și/sau indirecte în capitalul băncilor deținute de către băncile de dezvoltare multilaterală, determinate prin actele normative ale BNM, criteriile enumerate mai sus nu s-au aplicat.

Sursa: BNM

Instrumentele macroprudențiale orientate spre limitarea îndatorării persoanelor fizice au continuat să fie aplicate și în anul 2025, în limitele stabilite ale indicatorilor, conform cadrului normativ cu privire la creditarea

responsabilă a consumatorilor de către bănci și OCN.

Indicatorii aplicați sunt: raportul dintre credit și garanții (până la 80 la sută din valoarea bunurilor imobile gajate), raportul dintre serviciul datoriei și venituri (până la 40 la sută din veniturile confirmate ale consumatorului), precum și limita scadenței maxime a creditului (5 ani pentru creditele de consum și 30 ani pentru creditele pentru investiții imobiliare). Anumite excepții de la prevederile respective sunt indicate în cadrul privind creditarea responsabilă a consumatorilor (detalii în subcapitolul 5.1. Reglementări de consolidare a cadrului de stabilitate financiară).

Conform cerințelor prevăzute de regulamente pentru a asigura o creditare responsabilă, băncile și OCN evaluează bonitatea consumatorului la acordarea creditelor. Cadrul normativ privind creditarea responsabilă a consumatorilor a fost revizuit în vederea armonizării prevederilor aplicate băncilor și organizațiilor de creditare nebanară, pentru a limita în mod eficient îndatorarea excesivă și a asigura accesul continuu la finanțare.

Indicatorul RSDV

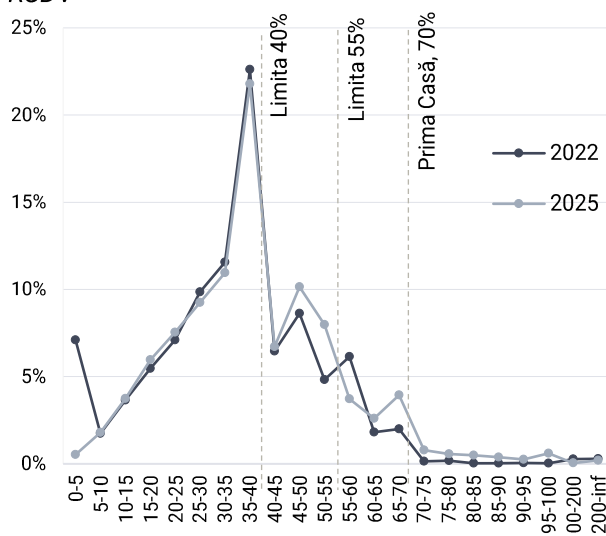
Repartizarea RSDV pe tranșe sugerează o activizare mai mare a creditării în segmentele cu grad mediu și ridicat de îndatorare a debitorilor.

Comparativ cu anul implementării cadrului normativ privind creditarea responsabilă (2022), distribuția creditelor noi acordate consumatorilor în funcție de indicatorul RSDV⁵⁷ a înregistrat modificări moderate pe parcursul anului 2025 (Figura 4.1.5.). Astfel, s-a observat o diminuare ușoară a ponderii creditelor aferente tranșelor de RSDV de 0-5 la sută și 55-60 la sută, concomitent cu majorarea ponderii în intervalele 35-40 la sută, 50-55 la sută și 60-100 la sută.

⁵⁷ Conform cadrului normativ de creditare responsabilă: (i) RSDV nu trebuie să depășească 40 la sută în condițiile generale de creditare; (ii) RSDV nu trebuie să depășească 55 la sută în condițiile venitului mediu lunar care depășește cel puțin

de două ori mărimea salariului mediu lunar pe economie aprobată de Guvern; (iii) RSDV stabilit conform programului guvernamental „Prima Casă” nu trebuie să depășească 70 la sută.

Figura 4.1.5. Evoluția ponderii volumului de credite acordate consumatorilor pe tranșe ale indicatorului RSDV

Sursa: BNM

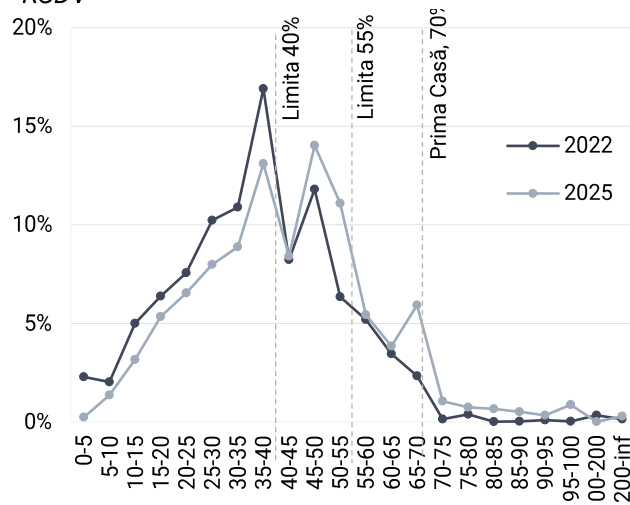
De menționat că 47,2 la sută din aceste credite au fost acordate pentru procurarea/construcția imobilului.

Pe parcursul anului 2025, 68,6 la sută din creditele noi acordate consumatorilor au înregistrat un RSDV sub 40 la sută (în descreștere cu 14,9 puncte procentuale comparativ cu anul 2024) și 89,3 la sută un RSDV sub limita de 55 la sută (în descreștere cu 7,2 puncte procentuale comparativ cu anul 2024). Din creditele noi acordate, credite acordate pentru procurarea/construcția imobilului sunt 22,0 la sută cu un RSDV sub 40 la sută și 37,8 la sută cu un RSDV sub 55 la sută.

Comparativ cu anul implementării cadrului normativ de creditare responsabilă (2022), distribuția ponderii creditelor noi acordate pentru procurarea/ construcția imobilului (Figura 4.1.6.) pe tranșe RSDV a înregistrat o tendință de descreștere pe tranșele 0-40 la sută, care corespunde limitei generale RSDV. Totodată, pentru tranșele 40-100 la sută s-a observat tendința de creștere.

Aceasta s-a manifestat, în special, pentru tranșa 45-55 la sută, specific limitei RSDV pentru consumatorii cu venit mediu lunar dublu salariului mediu stabilit pe economie.

Figura 4.1.6. Evoluția ponderii volumului de credite acordate consumatorilor pentru procurarea/construcția imobilului pe tranșe ale indicatorului RSDV

Sursa: BNM

O creștere mai pronunțată s-a înregistrat pentru tranșa 65-70 la sută, ceea ce corespunde limitei RSDV stabilite conform programului guvernamental „Prima Casă”.

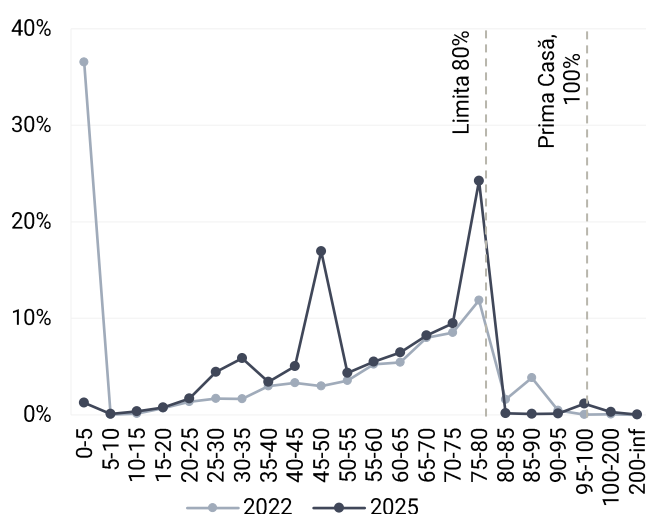
Indicatorul RCG

Repartizarea creditelor acordate de bănci pe tranșe ale indicatorului RCG reflectă persistența preferinței pentru creditele cu grad moderat și relativ ridicat de finanțare a valorii garanției.

Comparativ cu anul implementării cadrului normativ privind creditarea responsabilă (2022), distribuția creditelor noi acordate consumatorilor pentru procurarea sau construcția imobilelor, garantate cu bunuri imobile cu destinație locativă, comercială și terenuri, în funcție de indicatorul RCG, a evidențiat pe parcursul anului 2025 o majorare a ponderii în majoritatea intervalelor cuprinse între 5 și 80 la sută. Totodată, s-a menținut o concentrare mai pronunțată a creditelor în tranșele 45–50 la sută și 75–80 la sută

Pe parcursul anului de raportare, 98,1 la sută din creditele noi acordate consumatorilor au înregistrat un RCG sub 80 la sută.

Figura 4.1.7. Evoluția ponderii volumului de credite pe tranșe ale indicatorului RCG

Sursa: BNM

4.2. Activitatea Comitetului Național de Stabilitate Financiară

CNSF continuă să monitorizeze și să evalueze riscurile sistemice în vederea determinării rezilienței sistemului financiar.

CNSF este autoritatea națională macroprudențială desemnată, responsabilă de coordonarea realizării politicii macroprudențiale și a activităților în vederea prevenirii și remedierii situațiilor de criză financiară sistemică, în conformitate cu Legea nr. 209/2018⁵⁸.

În vederea îndeplinirii mandatului său, pe parcursul anului 2025, CNSF s-a întrunit în patru ședințe ordinare, în cadrul cărora au fost examinate evoluțiile și riscurile aferente sistemului financiar, structurate pe principalele segmente – sectorul bancar, sectorul de creditare nebancară, sectorul asigurărilor și piața de capital. Totodată, a fost asigurat schimbul de informații relevante în scopul menținerii stabilității financiare în RM.

Nivelul de risc al segmentelor evaluate ale sistemului financiar s-au menținut la niveluri preponderent scăzute, cu unele semnale punctuale de intensificare moderată.

Evaluarea riscurilor a fost efectuată în raport cu obiectivele intermediare stabilite în [Strategia privind politica macroprudențială](#), iar rezultatele analizelor relevă menținerea unui profil de risc scăzut pentru majoritatea vulnerabilităților analizate.

Riscul asociat creșterii accelerate a creditării a rămas singura vulnerabilitate evaluată la nivel mediu în perioadele analizate. Această evoluție sugerează acumularea graduală de riscuri ciclice, care, deși nu afectează în prezent stabilitatea sistemului, necesită monitorizare riguroasă, având potențialul de a amplifica dezechilibrele în cazul deteriorării condițiilor macroeconomice.

Riscurile reduse aferente sectorului asigurări au reflectat o poziție stabilă a sectorului, fără presiuni majore asupra solvabilității sau lichidității asigurătorilor.

Segmentul asociat pieței de capital a prezentat o expunere limitată la șocuri sistemice și o interconectare relativ scăzută cu restul sistemului financiar, riscurile fiind evaluate la nivel redus.

Alte subiecte examinate în cadrul ședințelor CNSF au vizat consolidarea sectorului de asigurări, inclusiv intrarea pe piață a unui investitor străin solid, și perspectivele de dezvoltare prin extinderea sistemului de pensii (Pilonul II și III), care sprijină economia prin implicarea investitorilor instituționali pe piața de capital. Au fost discutate, de asemenea, aspecte legate de raportarea și gestionarea rezervelor tehnice, în contextul alinierii la standardele internaționale Solvency II și IFRS 17. Totodată, în cadrul ședințelor a fost subliniată importanța strategică a dezvoltării pieței de capital și sprijinirea evoluției acestui sector, fiind examinate progresele în procesul de lansare a Bursei Internaționale a Moldovei și etapele în derulare pentru asigurarea infrastructurii tehnice și operaționale.

⁵⁸ Legea nr. 209 din 12-10-2018 cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară

5. EVOLUȚII RECENTE ȘI PERSPECTIVE

5.1. Reglementări de consolidare a cadrului de stabilitate financiară

Reglementarea prudențială a sectorului bancar

Pe parcursul anului 2025, BNM a continuat activitățile de elaborare și actualizare a actelor normative secundare întru aplicarea Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, armonizarea cu legislația UE și promovarea cerințelor Basel III.

Prin armonizarea reglementărilor prudențiale se urmărește conformitatea cu legislația europeană și îmbunătățirea standardelor naționale, pentru a asigura protecția drepturilor deponenților și promovarea unei dezvoltări economice sustenabile.

Printre actele normative de referință adoptate în anul 2025 în acest scop se numără următoarele:

1. Regulamentul nr.110/2018 cu privire la amortizoarele de capital ale băncilor (modificat prin HCE al BNM nr.3/2025, în vigoare din 16.02.2025), prin care a fost actualizat cadrul de reglementare aferent fondurilor proprii pe care băncile trebuie să le dețină în vederea constituirii amortizoarelor de capital.

Modificările prevăd majorarea de la 2 la sută la 3 la sută a plafonului amortizorului O-SII, care poate fi stabilit de către BNM.

Amendamentele completează cadrul secundar cu norme privind utilizarea fondurilor proprii de nivel 1 de bază pentru a îndeplini cerința amortizorului combinat în raport cu cerințele de fonduri proprii stabilite pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

De asemenea, prin HCE al BNM nr.58/2026 (în vigoare din 19.03.2026), Regulamentul a fost completat cu mecanismul ratei neutre pozitive a amortizorului anticiclic de capital. Instrumentul dat poate fi aplicat în condițiile unui mediu de risc în care nu este observată

acumularea de risc sistemic ciclic. Măsura dată a fost introdusă pentru consolidarea rezilienței sectorului bancar, inclusiv în condiții standard de acumulare a riscului sistemic, posibilității de a elibera capital în situații de tensiune financiară sau de materializare a riscurilor sistemice, dar și necesității extinderii setului de instrumente macroprudențiale.

2. Regulamentul privind efectul de levier (aprobat prin HCE nr.176/2025 în vigoare din 01.01.2026) are drept scop:

- definirea efectului de levier, specificarea entităților cărora li se aplică prevederile regulamentului – băncilor și sucursalele din Republica Moldova ale băncilor din alte state, precum și baza de calcul a acestuia – bază individuală și bază consolidată;
- stabilirea mecanismului de calculare a indicatorului efectului de levier (împărțirea indicatorului de măsurare a capitalului băncii la indicatorul de măsurare a expunerii totale a băncii);
- descrierea metodologiei de calcul a indicatorului de măsurare a expunerilor (activelor, instrumentelor financiare derivate, elementelor extrabilanțiere);
- stabilirea cerinței de raportare de către bănci la BNM cu privire la indicatorul efectului de levier.

În consecință, au fost aprobate modificări ale următoarelor acte:

- Regulamentul nr.109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital (HCE al BNM nr.220/2025) a fost completat prin stabilirea indicatorului efectului de levier la nivelul de 3 la sută.

- Regulamentul nr.158/2020 cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci (HCE al BNM nr.220/2025), prin care începând cu 01.01.2026, băncile urmează să afișeze informații privind indicatorul

efectului de levier, precum și componentele acestui indicator.

- *Instrucțiunea nr.117/2018 cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere* (HCE al BNM nr.252/2025, în vigoare din 01.01.2026), care stabilește raportarea trimestrială a indicatorului efectului de levier în baza rapoartelor privind: calculul indicatorului efectului de levier; tratamentul alternativ al indicatorului de măsurare a expunerii; defalcarea alternativă a componentelor indicatorului de măsurare a expunerii utilizat pentru calcularea indicatorului efectului de levier. Suplimentar, O-SII vor prezenta și rapoartele privind volatilitatea indicatorului efectului de levier.

3. Regulamentul privind tratamentul prudențial al securitizărilor (HCE al BNM nr.221/2025, în vigoare din 01.01.2028), prin care au fost stabilite prevederi privind criteriile aplicabile securitizărilor eligibile pentru un tratament diferențiat privind capitalul, recunoașterea transferului semnificativ al riscului, calculul cuantumurilor ponderate la risc ale expunerilor, inclusiv metode de calcul al cuantumurilor, plafoane pentru pozițiile din securitizare, tratamentul securitizării expunerilor neperformante și privind utilizarea evaluărilor externe ale creditului.

4. Regulamentul nr.109/2019 cu privire la expunerile mari (modificat prin HCE al BNM nr.177/2025) - s-a completat regulamentul cu prevederi specifice determinării expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate, prin transpunerea standardelor tehnice de reglementare, care precizează modul de determinare a expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate și contracte derivate de credit, atunci când contractele nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv.

5. Regulamentul nr.292/2018 cu privire la cerințele față de membrii organului de

conducere al băncii, al societății financiare holding sau holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de lichidare (modificat prin HCE al BNM nr.218/2025) - completat cu prevederi aferente eficientizării procesului de evaluare/reevaluare a membrilor organului de conducere al băncilor, conducătorilor sucursalei băncii din alt stat și persoanelor cu funcții-cheie și optimizării procesului de monitorizare a persoanelor privind corespunderea acestora criteriilor stabilite de cadrul normativ. Modificările au avut drept scop îmbunătățirea guvernantei corporative în sectorul privat prin concretizarea, clarificarea, îmbunătățirea unor aspecte, respectiv, perfecționarea mecanismului de evaluare/reevaluare a persoanelor înaintate în funcții de conducere și a persoanelor cu funcții-cheie.

6. Regulamentul nr.322/2018 privind cadrul de administrare a activității băncilor (modificat prin HCE al BNM nr.219/2025, în vigoare din 02.03.2026) a fost completat cu prevederi ce vizează actualizarea, perfecționarea și consolidarea guvernantei corporative în bănci. Principalele modificări includ prevederi aferente dezvoltării elementelor care necesită a fi luate în considerare la evaluarea alocării timpului suficient de către membrii organului de conducere în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce le revin; respectării neutralității de gen în cazul elaborării și implementării politicii de remunerare; politicilor privind conflictele de interese ale angajaților rezultate din relațiile anterioare; completării politicii privind numirea membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie cu un plan de succesiune, o politică de promovare a diversității în cadrul organului de conducere și o politică de inițiere și de formare a membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie etc.

7. Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci (aprobat prin HCE al BNM nr.220/2025, în vigoare din 01.10.2026) are drept scop

tratamentul nou aferent reglementării managementului riscurilor, și anume în ceea ce privește tratamentul aplicabil riscului de credit al contrapărții, în special prin introducerea unor cerințe de fonduri proprii și noi metode de determinare a valorii expunerii pentru contractele bilaterale cu instrumente financiare derivate, tranzacții de răscumpărare, operațiuni de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut, tranzacții cu termen lung de decontare și tranzacții de creditare în marjă.

8. Regulamentul privind cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional (HCE al BNM nr.311/2025, în vigoare din 01.01.2027) prevede abordarea unică (standardizată) pentru calcularea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional, care a substituit abordările multiple (abordarea de bază, standardizată și cea avansată de evaluare) existente. Noua abordare pentru riscul operațional combină un indicator care se bazează pe dimensiunea activității unei bănci cu un indicator care ia în considerare istoricul pierderilor băncii respective. A fost stabilită formula conform căreia se calculează cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional care este reprezentată de componenta indicatorului de activitate și care se bazează pe măsurarea îmbunătățită a venitului brut. De asemenea, a fost stabilită necesitatea calculării pierderii anuale din riscul operațional, prin aplicarea pragurilor inerente pierderilor generate de evenimentele aferente riscului operațional.

Prin urmare, au fost aprobate modificări ale următoarelor acte:

- *Regulamentul nr.322/2018 privind cadrul de administrare a activității băncilor* a fost ajustat în conformitate cu prevederile noului cadru de reglementare a cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional și asemenea, au fost transpuse definițiile „risc juridic” și „risc de model” (care sunt subcategorii ale riscului operațional) și adaptată definiția „risc operațional”.

- *Regulamentul nr.158/2020 cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către*

bănci - au fost excluse prevederile privind obligația băncilor de a publica abordările pentru evaluarea cerințelor de fonduri proprii aferente riscului operațional și informația despre quantumul expunerilor ponderate la risc, întrucât nu vor mai exista abordări multiple, ci doar abordarea standardizată.

De asemenea, în februarie 2025 a fost adoptat un nou regulament privind cerințele minime pentru gestionarea riscurilor TIC, securității informației și continuității activității, care a stabilit obligații clare pentru băncile licențiate și a aliniat cerințele locale la standardele europene.

În anul 2025, BNM a promovat un șir de amendamente la Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, în vederea continuării liberalizării operațiunilor valutare de capital, precum și în scopul îmbunătățirii cadrului legal aferent domeniului valutar.

Ca urmare a intrării în vigoare a *Legii nr.124/2025 pentru modificarea Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară* au fost liberalizate unele operațiuni de cumpărare de către rezidenți a instrumentelor financiare străine (pe termen lung, emise de emitenți care dispun de un rating de credit nu mai mic de categoria AA/Aa), precum și operațiunile ce țin de importul în/exportul din RM de numerar în moneda națională efectuate de către bănci. De asemenea, a fost ajustat plafonul sumei de numerar supus obligației de declarare organelor vamale, precum și au fost precizate anumite aspecte ce țin de afișarea cursurilor valutarilor de către unitățile de schimb valutar.

În contextul amendamentelor operate la *Legea nr.62/2008*, au fost modificarea următoarele acte normative:

- *Regulamentul nr.14/2009 privind eliberarea de către BNM a autorizațiilor pentru scoaterea mijloacelor bănești din RM;*

- *Regulamentul nr.51/2009 privind autorizarea unor operațiuni valutare de către BNM;*

- Regulamentul nr.216/2015 privind conturile rezidenților în străinătate;

- Regulamentul nr.304/2016 privind licențierea unităților de schimb valutar;

- Regulamentul nr.335/2016 privind activitatea unităților de schimb valutar.

Modificările în cauză se referă la excluderea cerinței de prezentare către BNM de către solicitanții de autorizații a documentelor de identificare/identitate, completarea condițiilor de autorizare, specificarea temeiului de refuz de autorizare în contextul aplicării măsurii restrictive internaționale pe teritoriul RM (la operațiunea de deschidere a contului la banca nerezidentă), precizarea normelor care vizează cazurile de suspendare/ reluare/încetare a activității de schimb valutar în contextul unor evenimente neprevăzute (cum ar fi, defecțiuni tehnice ale sistemului de supraveghere și înregistrare video a activității de schimb valutar).

- Regulamentul nr.165/2019 privind unele aspecte aferente exportului și importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci - au fost abrogate prevederile privind eliberarea de către BNM a autorizațiilor pentru bănci pentru exportul din/importul în RM de numerar în moneda națională, obligația de a prezenta organelor vamale autorizația BNM, precum și alte prevederi aferente procedurii de autorizare a operațiunilor în cauză.

- *Instrucțiunea privind raportarea la BNM de către casele de schimb valutar și hoteluri* (aprobată prin HCE al BNM nr.254/2025, în vigoare din 01.01.2026) a fost optimizat cadrul normativ de raportare către BNM a cursurilor valutare zilnice și operațiunilor de schimb valutar lunare efectuate de către casele de schimb valutar și hoteluri și facilitarea aplicării respectivelor norme de către acestea. Suplimentar, au fost ajustate normele ce vizează consecutivitatea reflectării în rapoarte a cursurilor valutare străine de către casele de schimb valutar și hoteluri și precizate unele aspecte aferente raportării despre cursurile valutare, ținând cont de frecvența de modificare a acestora.

Concomitent cu aprobarea instrucțiunii noi, au fost abrogate două acte normative ce țin de prezentarea către BNM a rapoartelor de către casele de schimb valutar și hoteluri.

Reglementarea macroprudențială

Ca urmare a transferului atribuțiilor de supraveghere a OCN de la CNPF către BNM, au fost aprobate măsuri de armonizare a cadrului normativ de creditare responsabilă a consumatorilor de către bănci și OCN.

Astfel, prin HCE al BNM nr.60/2026 a fost aprobat *Regulamentul cu privire la creditarea responsabilă a consumatorilor* (în vigoare din 19.06.2026). Cadrul normativ unificat privind creditarea responsabilă a urmărit drept scop excluderea posibilităților de arbitraj regulator pentru bănci și OCN, verificarea aplicării principiilor de creditare responsabilă în practică, revizuirea regulată a instrumentelor de politică macroprudențială și asigurarea echilibrului între limitarea îndatorării excesive a populației și asigurarea accesului la finanțare.

Modificările au vizat revizuirea tipurilor de credit exceptate de cerințele de creditare responsabilă, inclusiv excluderea de la excepții a creditelor acordate fără dobândă și alte costuri. De asemenea, Regulamentul a fost completat cu clarificări privind activitatea de întreprinzător, profesională sau independentă a consumatorilor, precum și cu alte particularități privind determinarea bonității consumatorilor. Modificările au vizat stabilirea scadenței maxime a unui contract de leasing financiar care nu poate depăși 7 ani, precum și introducerea cerinței de raportare de către OCN a valorilor indicatorului RCG și indicatorului RSDV. Concomitent, cu intrarea în vigoare a noului Regulament, vor fi abrogate Regulamentul nr.101/2022 privind creditarea responsabilă a consumatorilor de către bănci și Regulamentul nr.20/5/2022 privind cerințele de creditare responsabilă aplicate OCN.

Reglementarea sectorului financiar nebancar

Pe parcursul anului 2025, BNM a continuat să consolideze cadrul de reglementare în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și cu standardele aplicabile sectorului financiar nebancar (participanții profesioniști pe piața asigurărilor din RM, AEÎ, BIC și OCN din RM).

În acest scop, au fost elaborate și/sau ajustate un șir de acte normative, care sunt parte integrantă a unui proces continuu de aliniere a legislației și a reglementărilor naționale la cadrul normativ european și de implementare a celor mai bune practici în domeniu.

Principalele acte normative adoptate în anul 2025, sunt următoarele:

1. Regulamentul cu privire la eliberarea avizului, înregistrarea și notificarea activității organizațiilor de creditare nebancară, precum și cerințele privind transparența structurii de proprietate a acestora (aprobat prin HCE al BNM nr.99/2025) consolidează cerințele de transparență privind structura de proprietate și introduce mecanisme suplimentare de evaluare a administratorilor, deținătorilor și beneficiarilor efectivi, inclusiv cerințe extinse privind reputația profesională și proveniența fondurilor utilizate pentru capitalul social.

Totodată, au fost perfecționate prevederile privind condițiile și procedurile de avizare a OCN, precum și de înregistrarea acestora în Registrul OCN autorizate (ROCNA). De asemenea, actul stabilește în mod explicit procesul de notificare aferent modificărilor intervenite în activitatea OCN, contribuind la creșterea coerenței, responsabilității și eficienței cadrului de reglementare a sectorului financiar nebancar.

2. Regulamentul cu privire la întocmirea și publicarea Raportului privind solvabilitatea și stabilitatea financiară de către societățile de asigurare sau de reasigurare (aprobat prin HCE al BNM nr.124/2025) stabilește cerințele aplicabile structurii, conținutului, modalităților de întocmire, prezentare și publicare a informațiilor privind

solvabilitatea și stabilitatea financiară ale societăților de asigurare și de reasigurare, precum și termenele și mijloacele de publicare și transmitere a acestora. Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară asigură transparența față de public cu privire la activitatea și poziția financiară a societăților de asigurare și de reasigurare, incluzând analiza activităților și rezultatelor reflectate în situațiile financiare anuale auditate, a sistemului de guvernanță, a profilului de risc, precum și a politicilor și procedurilor aferente managementului riscului, controlului intern, auditului intern, externalizării și a altor politici relevante pentru buna desfășurare a activității. Totodată, Regulamentul nr.124/2025 stabilește condițiile în care pot fi furnizate informații suplimentare, în mod voluntar, principiile de aplicare a pragului de semnificație, cerințele privind coerența și comparabilitatea informațiilor prezentate, precum și termenele-limită pentru publicarea Raportului, inclusiv în cazul unei versiuni actualizate, în situațiile prevăzute de cadrul de reglementare.

3. Regulamentul nr.26/2/2023 privind cerințele față de persoanele cu funcții de conducere, membrii comitetului de audit, persoanele care dețin funcții-cheie în cadrul asigurătorului sau al reasigurătorului, conducătorii sucursalei unui asigurător sau a unui reasigurător din statul terț și față de lichidatorul asigurătorului sau al reasigurătorului în proces de lichidare (modificat prin HCE al BNM nr.175/2025) a fost modificat în vederea consolidării reglementărilor referitoare la aprobarea persoanelor în funcții de conducere și în funcții-cheie cu referire la unele aspecte ce țin de criteriile de reputație și cunoștințe, precum și de intervievarea persoanelor în cadrul procedurii de luare a deciziei privind aprobarea acestora de către BNM. Având în vedere responsabilitățile semnificative pe care le implică funcțiile de conducere, este esențial ca evaluarea acestora să nu se bazeze doar pe documente și informații scrise, ci și pe interviuri, astfel încât decizia

de aprobare să fie fundamentată pe toate informațiile disponibile, inclusiv rezultatul acestora.

De asemenea, au fost eliminate echivalențele între deținerea unui anumit nivel de studii și cunoștințele necesare, iar cerințele privind experiența persoanelor cu funcții de conducere au fost extinse pentru a include un spectru mai larg de funcții din întregul domeniu financiar.

În plus, au fost introduse clarificări referitoare la procedura de aprobare a persoanelor alese sau numite pentru un nou termen prin stabilirea documentelor care trebuie prezentate, garantând astfel o evaluare mai eficientă a candidaților.

4. Regulamentul privind desfășurarea activității simultane de către societățile de asigurare (aprobat prin HCE al BNM nr.210/2025) stabilește obligația societăților de asigurare care desfășoară simultan activități de „asigurări de viață” și „asigurări generale” de a gestiona aceste activități în mod distinct, asigurând o delimitare clară între riscuri, capital, active și rezultate financiare pentru fiecare tip de asigurare. Regulamentul prevede separarea evidenței contabile, a rezervelor tehnice, a fondurilor proprii și a activelor admise, precum și calcularea separată a indicatorilor de lichiditate și solvabilitate pentru fiecare tip de asigurare. De asemenea, sunt stabilite cerințe privind administrarea distinctă a riscurilor, inclusiv în cazul lichidării asigurătorului, și raportarea separată a contractelor, primelor, daunelor, veniturilor și cheltuielilor aferente investițiilor.

Un element esențial al regulamentului îl constituie reglementarea procesului de aprobare prealabilă de către BNM a metodei de repartizare și a transferului de active și/sau profit între cele două categorii de activități. Asigurătorii trebuie să demonstreze că respectă cerințele prudentiale și să mențină o metodă de repartizare clară și constantă, asigurând astfel transparența în conformitate cu legislația în vigoare.

Reglementarea sistemelor de plăți și a activității de prestare a serviciilor de plată și emitere a monedei electronice

Banca Națională a continuat modificarea cadrului cu privire la sistemele de plăți și a activității de prestare a serviciilor de plată și emitere a monedei electronice.

În acest sens, în anul 2025, BNM a adoptat și a efectuat modificări ale următoarelor acte normative:

- Regulamentul privind supravegherea prestatorilor de servicii de plată nebancari (aprobat prin HCE al BNM nr.162/2025);
- Regulamentul cu privire la externalizarea funcțiilor de către prestatorii de servicii de plată nebancari (aprobat prin HCE al BNM nr.28/2025);
- Regulamentul cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN nr. 108/2023 (modificat prin HCE nr.229/2025);
- Instrucțiunea cu privire la raportarea datelor aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată nr. 211/2014 (modificat prin HCE nr.229/2025);
- Regulamentul cu privire la auditul prestatorilor de servicii de plată nebancari nr. 267/2024 (modificat prin HCE nr.229/2025);
- Regulamentul cu privire la externalizarea funcțiilor de către prestatorii de servicii de plată nebancari nr.28/2025 (modificat prin HCE nr.229/2025);
- Regulamentul privind supravegherea Depozitarului central unic al valorilor mobiliare nr. 158/2018 (modificat prin HCE nr.229/2025);
- Regulamentul cu privire la participațiuni în prestatorii de servicii de plată nebancari nr.9/2024 (modificat prin HCE nr.270/2025);
- Regulamentul cu privire la licențierea și înregistrarea societăților de plată, a societăților emitente de monedă electronică și a furnizorilor de servicii poștale în calitate de prestatori de servicii de plată și/sau

emitenți de monedă electronică nr.11/2024 (modificat prin HCE nr.270/2025).

Aprobarea hotărârilor nr.28/2025 și nr.270/2025 a fost dictată de modificările și completările operate la *Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr.114/2012* (prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr.209/2022, care transpune Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (PSD2) și Legea nr.95/2024 pentru modificarea unor acte normative).

Totodată, pentru asigurarea continuității exercițiului de armonizare a legislației în domeniul prestării serviciilor de plată și emiterii de monedă electronică, pe parcursul anului 2025, BNM a depus eforturi susținute și consecvente în vederea inițierii alinierii cadrului de reglementare la acquis-ul UE, prin acțiuni ce derivă din angajamentele asumate de RM în procesul de aderare la UE.

Reglementarea riscului de mediu

Banca Națională a continuat să exercite acțiuni în contextul angajamentelor asumate de RM în procesul de aderare la UE, precum și în cadrul implementării Foii de parcurs pentru finanțare durabilă.

În acest context, pe 8 aprilie 2026 Guvernul RM a aprobat *Taxonomia pentru finanțare durabilă* – un sistem de clasificare care stabilește criterii clare pentru identificarea activităților economice considerate durabile din punct de vedere al mediului. Proiectul a fost elaborat de BNM în comun cu MF.

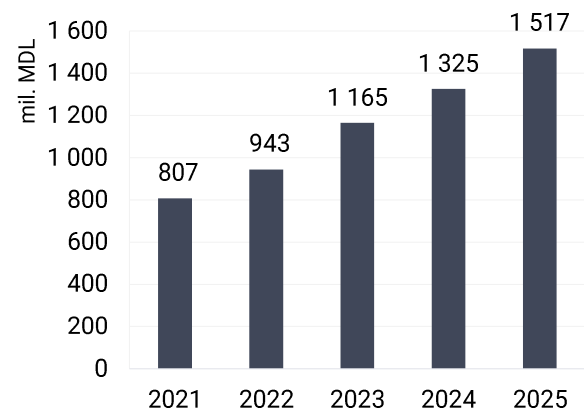
Acesta reprezintă un instrument important pentru direcționarea fluxurilor investiționale către proiecte și activități economice care susțin obiectivele de protecție a mediului, reducerea emisiilor de carbon și utilizarea eficientă a resurselor.

5.2. Garantarea depozitelor din sectorul bancar și fondul de rezoluție bancară

Nivelul de acoperire a depozitelor persoanelor fizice și juridice de drept privat, rezidente și nerezidente, s-a dublat în anul 2025. Începând cu 1 ianuarie 2025, nivelul de acoperire s-a majorat de la 100 000 lei la 200 000 lei. Această modificare a contribuit la majorarea, în perioada analizată, a resurselor financiare acumulate în cele două fonduri administrate de FGDSB.

Din momentul constituirii (01.01.2004) fondului de acoperire a depozitelor bancare (FADB) au fost acumulate mijloace financiare în suma totală de 1 516,7 mil. MDL, dintre care 882,2 mil. MDL – contribuții inițiale și cele trimestriale ale băncilor și 700,4 mil. MDL – venituri obținute din activitatea investițională a FGDSB (Figura 5.2.1.).

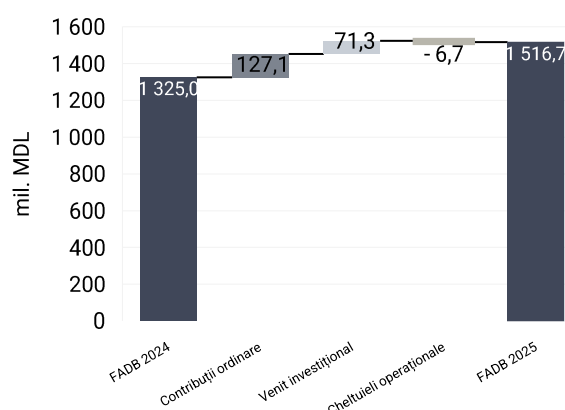
Figura 5.2.1. Evoluția fondului de acoperire a depozitelor bancare, mil. MDL

Sursa: FGDSB, calcule BNM

În anul 2025, gradul de capitalizare al resurselor FGDSB a atins valoarea de 3,04 la sută. Pe parcursul anului de raportare, mijloacele financiare destinate garantării depozitelor s-au majorat cu 191,7 mil. MDL sau cu 14,5 la sută, la situația din 31.12.2025, mijloacele disponibile ale FGDSB fiind în valoare de 1 516,7 mil. MDL sau 3,04 la sută din totalul depozitelor garantate înregistrate în sectorul bancar (Figura 5.2.2.).

Figura 5.2.2. Acumularea mijloacelor financiare destinate garantării depozitelor bancare pe parcursul anului 2025, mil. MDL

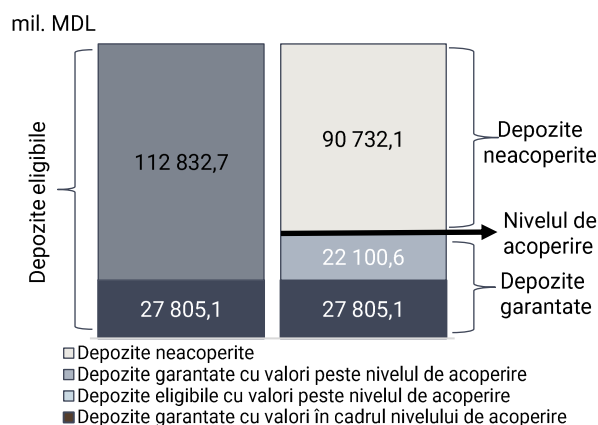
Sursa: FGDSB, calcule BNM

Considerând nivelul de acoperire de 200 000 MDL, resursele financiare disponibile ale fondului ar putea acoperi în mod simultan depozitele garantate ale celor mai mici două bănci licențiate sau, în mod particular, depozitele garantate ale celor mai mici cinci bănci, cu excepția băncilor de importanță sistemică pentru care, conform prevederilor Legii nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, este aplicabilă procedura de rezoluție.

Nivelul de garantare a depozitelor persoanelor fizice și ale persoanelor juridice eligibile a ajuns la 99,4 la sută din numărul de deponenți și la 35,5 la sută din suma depozitelor eligibile.

În perioada analizată, soldul depozitelor garantate s-a majorat cu 17,8 mil. MDL sau cu 55,5 la sută până la 49 905,7 mil. MDL față de anul 2024 (Figura 5.2.3.).

Figura 5.2.3. Poziționarea depozitelor eligibile față de nivelul de acoperire, 31.12.2025

Sursa: FGDSB, Raportul de activitate pentru anul 2024

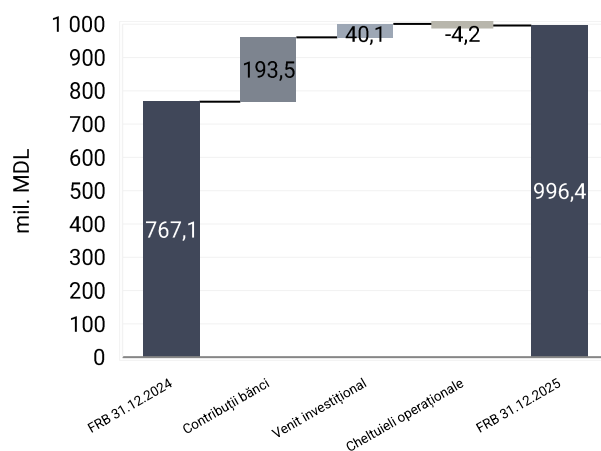
În dezagregare pe tipuri de deponenți, depozitele garantate ale persoanelor juridice de drept privat reprezintă 11,4 la sută din totalul depozitelor garantate, în timp ce depozitele garantate ale persoanelor fizice reprezintă, respectiv, 88,6 la sută din suma depozitelor garantate.

În calitate de administrator al fondului de rezoluție bancară, FGDSB a continuat acumularea resurselor financiare ale fondului de rezoluție bancară care s-a situat la nivelul de 2,0 la sută în raport cu volumul depozitelor garantate la finele anului de raportare.

La situația din 31.12.2025, băncile au achitat integral contribuțiile anuale calculate de BNM. Pe parcursul anului de raportare, în fondul de rezoluție bancară (FRB) au fost încasate contribuții anuale ale băncilor în sumă totală de 193,5 mil. MDL.

FGDSB, în calitate de administrator al fondului de rezoluție bancară, investește resursele financiare disponibile ale fondului în active cu grad scăzut de risc, astfel, pe măsura colectării contribuțiilor de la bănci, pe parcursul anului 2025, FGDSB a asigurat procesul investițional din contul resurselor disponibile ale fondului de rezoluție bancară, înregistrând la finele anului 2025 venituri din activitatea investițională în volum de 40,1 mil. MDL (Figura 5.2.4.).

Figura 5.2.4. Acumularea mijloacelor financiare destinate rezoluției bancare pe parcursul anului 2025,

Sursa: FGDSB, calcule BNM

Ca urmare a majorării nivelului de acoperire a depozitelor în anul 2025, noul nivel-țintă calculat pentru contribuțiile anuale ce urmează a fi plătite pe parcursul anului 2026 a constituit 1 402,0 mil. MDL, înregistrând o creștere semnificativă comparativ cu nivelul-

țintă utilizat la calculul contribuțiilor anuale pentru anul 2025.

La sfârșitul anului 2025, resursele financiare ale fondului de rezoluție bancară au constituit 996,4 mil. MDL, ceea ce reprezintă 2,0 la sută din suma depozitelor garantate.